Andlegar

Hugvekjur

til

Qvøld-lestra,

frá Veturnóttum til Lángaføstu
og um sérleg
Tímaskipti.

Flestar fritt útlagdar eptir
Christópher Christjáni Stúrm,
af
Markúsi Magnússyni,
Fyrrum Stiptprófasti, Prófasti í Kjalarness Þíngi
og Sóknarpresti til Garda og Bessastada.

I. Bindi.

Selst óinnbundid á 1 rbdl. reidu Silfurs.

Videyar Klaustri, 1833.
Prentad á Forlag Drs. M. Stephensens
af Bókþryckjara Helga Helgasyni.

Til Lesarans.

Hugvekjur þessar, frítt útlagdar eptir þess nafntogada Prédikara Christóphers Christjáns Stúrms gudlegu Hugleidíngum dag hvern í árinu, vóru einúngis ætladar til Qvøldlestra í mínu húsi, án áforms ad leggja þær prentadar fyrir Almennings augu. Ad þær koma þad nú, er ad tilreikna þeim verdugu Føđurlands Elskurum, Biskupinum sáluga *Dr.* Hannesi Finnssyni og Hra. Legmanninum Magnúsi Stephensen, sem hverr fyri sig gefid hafa órœk merki

þess, hverju annt þeim var um uppfrædíngu Alþýdu í Landi voru. Ad þessara tilstilli vóru á Alfundi vors loflega Landsuppfrædíngar Félags nærstlidid Sumar, undir álit teknar Hugvekjur þessar; skortur á skynsamlegum og Almenníng uppbyggjandi húslestra-bókum í landinu, sýndi ollum naudsyn þvílíkrar uppbyggilegrar bókar til alls Vetursins, en þeir, sem þecktu Rithofund þessara Hugvekja, tóku í engann efa ad velja þær framar flestum odrum, sem bædi uppbyggilegar og einfaldar og því hentugri Alþýdu.

A þýdsku hefir Rithofundurinn, sem var Prestur í Hamborg og deydi 1786, skrifad þessar Hugvekjur, er sídan vóru á donsku útlagdar 1778 og tvisvar á prent útgefnar í Kaupmannahöfn, medteknar allstadar med Almenníngs ánægju og hrósi. Hvad útleggíngu þessara Hugvekja á íslendsku vidvíkur, finnur

Utlegggjarinn minna efni til afsökunar hjá þeim lærdari, er þeckja þetta Stúrms Verk á þýdsku eda dönsku., fyrir þad, sem hér allvída afvikid er ad meiníngu og ordalagi, í þeim einum tilgángi, ad gjöra efnid ljósara og nær lagad einfaldrar Alþýdu skilníngi, heldur enn fyrir hitt, sem enn kann áfátt vera í stýl edur talsháttum, verdi þesskonar misfellur fleiri og stærri, enn Hra. Lögmadur M. Stephensen fái vid þeim gjört, hverjum þó er ad þacka Verks þessa sídustu umbót. Hann hefir og valid til flest þau Vers og nockrar af Ritníngar-greinunum, sem eptir Stúrms máta standa framan vid Hugvekjurnar; þau Vers, sem ecki eru gömul, eru flestöll úr vorri nýu allramildilegast uppábodnu Messusaungs- og Sálma-bók, sem um skammt mun útkoma. Nýgjördum Missira og Araskipta samt Stórhátída Hugvekjum er hér einnig inní aukid.

Hafi þetta 1ta Bindi Verks þessa heppni þá ad gedjast vel Alþýdu, eda þó heldur, nái Alþýda heppni þeirri ad sjá og finna þess not, má framhaldsins sídarmeir vænta, hvar á medal eru Føstu-Hugvekjur nockru lengri enn þessar, út af Jesú Píslar-søgu. Ad Lesarinn hafi sømu not og ánægju af Verki þessu, sem Utleggjarinn fundid hefir, er honum gledilegust umbun fyrir þad ómak hann hér til varid hefir.

Gørdum á Alptanesi, þ. 1ta Maji 1797.

M. Magnússon.

1. Hugvekja.

Á sídasta Sumardag.

Fyrr enn fjøllin urdu og jørdin og veroldin var skøpud, ertú Gud frá eilífd til eilífdar — Vér framleidum vora áratølu, sem Æfintýri. Psálm. 90.

Já, svo er því varid fyrir oss, ádur enn margañ vardi, er hérveru-tíminn á enda. Upphaf og endir vorra lífsstunda er hvert ødru harla nálægt; lífsins fyrsta augnablik, minnir oss strax á þad sídasta, og lífid sjálft er vegur til daudans. Hverr tíminn eptir annann hverfur burt med sífeldum umbreytíngum og ber oss med sér, allteins og fossandi vatns-straumur med óstødvandi flugi, fram í eilífdarinnar grunnlausa haf; þessa lærdóma prédikar oss sérhvert sólarlag, og þó enn framar sérhver tímaña umbreytíng, en o! hversu miklu heldur endir sérhvers Missiris, sem leidir oss svo miklu nær, því fast ágvardada lífsins enda takmarki! en, máské vér aldrei ígrundad hof-

um, hversu skammvinnt þetta líf er, fyrr enn á þessum sídasta Sumar-degi. Ó! ad þessar hugleidíngar fengju nú gjört oss vísari og dygdugri! þúsundsinnum erum vér hér um áminntir, og þúsundsinnum hofum vér því aptur gleymt; vér hofum gjort oss hégómlegar hugsanir um komandi tímana, án þess ad hugleida, ad enginn er fullviss um ad sá lifad þad nálægasta augnablik. Vér leidum oss ætíd í hug, ad vér enn munum ega lángt líf fyrir hondum, en verdum þó ecki þess varir, ad hverr dagurinn, hver stundin, hvert augnablikid sannfærir oss um þad, ad vort líf sé fallvalt, og vor tíd stutt og flogin á burt; nú er því tími til ad sjá ad sér, en ecki lengur tími til ad ala og enda lífid í þvílíkri blindni, þvílíkri fásinnu; ecki lengur tími til ad treysta óvissum og ókomnum æfi-stundum. Ó! ad þessi sídasti Sumardagur mætti nú vekja oss til ad hugsa alvarlega til sjálfra vor, svo vér ecki framar drøgum oss á tálar med eginn hugarburdi og hræsni vid sjálfa oss. Ó! minn Gud! hversu óverdugur er eg þess, má hverr af oss segja, ad þú ecki fyrir laungu sídan hefir afskorid minn veika lífs þrád, stytt mína

daga, og ryckt mér burt midt í mínum hégómlegu óskum! hverninn kunnum vér nóglega ad þacka þér, ad þú enn þá allt þetta Sumar út hefir sjed í gegnum fíngur vid oss med mikilli vægd og lánglundargedi, og látid sérhvern aflidinn Sumardag verda velferdardag í voru lífi! hvernig megum vér endurgjalda þér alla þá velgjørnínga, sem þín nád og óþreytanleg gódgirni hefir látid falla í vor skaut á sérhverjum degi þess umlidna Sumars! o Gud! vér megnum ecki annad enn ad medkénna allann vorn óverdugleika, og audmýkja oss í duptinu fyrir þér. Medtak því, o vor Gud! í nád, í Jesú nafni þetta offur, frá vorum hrærdu og ydrandi hjørtum. Líttú eñ þá miskunsamlega nidur til vor, nú þegar vér á í høndfaranda Vetri, felum oss med lífi og sálu þinni varatekt, þinni trúu vegleidslu, því grunnlausa afgrunni þíns kjærleika! haldt þú enn nú áfram med ad audsýna vægd og vorkun og lánglundarged oss vesælum syndurum, er uppá enga egin forþénustu høfum ad reida oss, heldur leitum einúngis hælis hjá þér, setjum einúngis allt vort traust á hid fullkomna forlíkunar-offur, sem Jesús þinn Sonur hefir út-

lagt til betalings fyrir syndarana. Lát þína náð leida oss trúar-örugga í þínum kjærleika, svo ad vér huggun finnum í tíma og eilífd í þér og þinni miskun, sem þar eilíflega vara mun, hvar engin tíma-skipti Sumars og Veturs verda framar. Amen.

2. Hugvekja.

Á fyrsta Vetrardag.

Verid gladir af voninni. Róm. 12.

Aldrei fáum vér ímindad oss vort ástand í heiminum óttalegra, heldur enn ef svo stædi á högum vorum, ad vér vogudum ecki ad vona, ad sá almáttugi og gædskuríki Gud, vildi framvegis vera vor Fadir, hvers forsjón, adstod og blessun vér afhenda þyrdum allt vort rád. Tídin, sem opnast nú fyrir vorum augum, hversu armædu- og ángistar-full mætti hún ecki verda oss, ef ad sú huggun styrkti oss ecki, ad hann, hjá hverjum engin umbreyting er, mundi leida oss farsællega í gegnum allar tímans biltingar? hverr hefir nockurnveginn æfda þeckingu á þessum alstjórnanda Drottni,

sem ecki með lotníngu viðurkénni, að veik mannsképna má hans náðar aldrei án vera, nockurn dag, nockurn tíma, nockurt augnablik? hversu ómøgulegra væri oss þá ecki að afþreya allann þennann Vetur, án þess að mega reiða oss uppá hans aðstoð! en, hversu innilegt hjartans þacklæti ber oss þá nú að færa vorum miskunsama Guði fyrir þá huggun og ánægju, að vér vona megum, já, vita, fyrir víst, að hans føðurleg forsjón vakir yfir oss. Í þeirri efalausu fullvissu, að hañ, vegna síns Sonar Jesú, vilji vera vor Guð og Faðir, inngaungum vér hughraustir og óqvíðnir þennann birjaða Vetur; nógar høfum vér að sønnu orsakir til ótta og órósemi, er vér setjum oss fyrir sjónir bæði drýgðar syndir, og þær, sem vor breiskleiki, vort gáleysi, vorar girndir á honum leiða kunna yfir vor høfuð; þær freistíngar, sem oss á honum mæta munu; þann veikleika, sem á honum þjaka kann líkhami vora; þau margføldu rauna tilfelli, þess mannlega lífs, sem alloptast samferðast því, ecki síst á þessu tímans skeiði. Þó viljum vér ecki láta hugfallast, heldur snúa vorum augum og von til hans, sem nefnist og

er vor Gud, vor hjálpari og vor Fadir; hjá honum er nád og mikil fyrirgefníng þegar ydrandi syndari leitar miskunar hjá honum; hann er sá sterki Gud, sem máttugur er ad útrycja oss af øllum háska og neyd og freistíngum; hann einn má vernda og lækna oss af øllum veikleika, og stjórnar án efa øllum vorum atburdum og tilfellum oss til besta. Vér skulum því ecki bera heidínglega áhyggju fyrir þeirri ókomnu tíd, heldur svo sem kristnir varpa allri vorri áhyggju uppá hann, sem svo vel mun fyrir oss øllum umhyggju bera, já, frambera fyrir hann allar vorar naudsynjar; mæti oss þá í nótt, þañ dag, sem á morgun kémur, og allann Veturinn út, hvad sem helzt mæta vill; hvert, sem vér lifum þenann Vetur heilann eda hálfann, eda nockud lítid af honum vid heilsu edur vanheilsu, vid luck edur ólucku, vid sorg edur gledi, svo verdi á oss hans vilji, sem ætíd vill oss hid besta, og fulltreystum því, ad hvad sem hann lætur fram vid oss koma, er oss hid besta; en máské oss audnist nú ecki næsta dags morgun-ljós ad líta, enn sídur enda þess nýbyrjada Vetrar; máské vér deya kunnum jafnvel

á þessari nóttu, og ellifdarinnar morgun renni oss upp ádur enn nýr dagur, ellegar máske ný reynsla á nýum Vetri sé oss enn geymd; hvert heldur, sem er, ernm vér gladir af voninni, fullvissir um, ad hvad helzt Gud lætur oss ad hondum bera, verdur oss fyrir bestu, ad hvert sem vér lifum eda deyum, á Drottinn rád á oss, og ad úr hans Fødur-hendi fær enginn oss slitid! Honum felum vér og øll vor efni; æ! virdstu nú, almáttugi Gud og Fadir! ad blessa og vardveita oss á komanda Vetri! undir þinni vernd og blessun megnar engin ólucka par á móti oss, engin háskasemd ad tortýna oss, enginn veikleiki ad raska vorri von, engin synd ad ofbjóda, né daudinn ad auka oss skélfingu. Vertú, o Gud! vor Fadir og Gud, í medlæti og mótlæti, í lifi og í dauda! Amen!

3. Hugvekja.

Svo hátt, sem himininn er yfir jerdunni, svo máttug er Guds miskunsemi yfir þeim, sem hann óttast. Psálm. 103.

Ad vér ánægdir fáum nú endad þennann dag og væntum óqvídnir

morgundagsins, er ávøxtur þess trúnadar traustis, sem vér berum til gædskn vors almáttuga Guds, hann einn hefir allt þad til ad bera, á hverjum vér grundvalla megum alla vora von; hann einn þeckir grant og sjer alla vora þörf og alla vora armædu; hann einn þeckir og velur þau bestu medöl til ad aflétta þeim. Munum vér hans augum huldir vera, sem svo dásamlega skapadi oss? mun nockud honum ókunnugt af því, sem kann ad gagna oss edur skada? vid þessa þeckingu, sem hann hefir á oss, og øllum hlutum, er sameinadur sá Guddóms máttur, hverjum enginn fær mótstadid, hverjum øll náttúran verdur ad hlýda, eda mun ecki vor egin og hlutanna tilvera fá þetta nóglega sannad? og hverr fær hindrad Skaparans mátt, sem med einu ordi megnar ad gefa ádur óskoptum verøldum mind og tilveru? med því ad fulltreysta hans guddóms almætti fáum vér allskyns andstreymi yfirunnid, allar hindranir sigrad. Þó er oss eckert huggunarríkara, enn ad vita nád og miskun vors Guds eins óendanlega og hans mátt og vitsku, og ad hann lángtum innilegar elskar oss, enn nockur módir

einka barn sitt. Þad er hans gædska, sem hrærir hann til ad audsýna á oss almætti sitt og vidrétta vorn eymdahag, og hversu gledjandi, hversu fridandi má ecki sá þánki vera vorum sálum, þegar vér yfirvegum, ad þessi gædska, þessi máttur og vitska eru engum umbreytíngum undirorpin, heldur munu vara ó- umbreytt frá eilífd til eilífdar! já, Gud er og verdur æ megnugur ad uppfylla þad, sem hann hefir oss heitid; sífeldt er hann fús ad gjøra oss gott, ef ad vér sjálfir brjótum ecki af oss hans gædsku. O! hversu farsæla megum vér þá prísa sjálfa oss, þegar Gud Jakobs er vor hjálpari, og vor von grundvallast á honum, sem skapad hefir himin og jørd, sjóinn og allt hvad í honum er; á honum, sem heldur sín fyrirheit eilíflega! þar ed nú þetta trúnadar traust, gjørir oss svo farsæla, látum oss þá ætíd vardveita þann ásetníng, oldúngis ad fulltreysta honum, látum þá jafnvel ecki þad bágasta ástand, né mótdrægustu tilfelli vors lífs megna ad veikja vora von, heldur, þegar vér forgefins væntum hjálpar af mønnum, látum þá vort traust á honum vera því øruggara; en því øruggari, sem vor

von verdur á honum, því meiri ánægju, því meiri rósemi finnur vort hjarta; þó allir vorir vinir yfirgefi oss, er þó Gud vor einasti óbrigduli og trúfasti vinur; verdi þá svo dymmt í kríngum oss, sem verda má, Drottinn er þó vort ljós; umkríngi oss þá svo margar hættur og háskasemdir, sem vilja, Drottinn er vor verndari og frelsari; verdi þá vor líkamans veikleiki svo mikill, sem má, Drottinn er vor styrkleiki, vor grædari; verdi daudinn oss þá svo bitur, sem hann verda má, Gud er vor lífs-kraptur og vor sáluhjálp. Æ! vort líf mega þá hitta þau vandrædi, sem vér hverki fáum fyrisjed, afstýrt né ágvardad, því í sérhverju ástandi vors lífs, og øllum þeim tilfellum, sem oss í því mæta kunna, er og verdur Gud vort hæli, vort hellubjarg, vor kastali, uppá hvern vér reidum oss; hann er vor Gud og Fadir kjær, sín børn aldrei forlátid fær. Med þessu hugarfari endum vér nú þennann dag og viljum uppbyrja daginn á morgun, en bidjum þig audmjúklega, miskunsamt Gud! ad styrkja oss í því til enda vors lífs; uñ oss med krapti þíns Anda ad yfirvinna alla hjartans vantrú og óstødug-

leika; já, unn oss, med sáluhjálplegri von, jafnan ad vænta alls góds af þinni miskun og náð; lát oss æ lifa þér til dýrdar, svo vér æ megum lofa og vidfrægja þitt almætti, þína speki og þína gædsku vid oss. Amen!

4. Hugvekja.

Drottinn hatar þá, sem temja sér vondt sinnislag, en á þeim, sem framgánga á hans vegum, hefir hann velþóknun. Ordsqv. 6. 11.

Vér qvíðum máské þeim vegi, sem vér nærsta dag gánga skulum. Þad er allt of satt, ad oss fellur yfrid þúngbært, ad fullnægja Jesú krøfu til sinna eptirfylgjara, þeirri nefnil.: ad afneita sjálfum oss og vorum girndum, ad taka uppá oss Krists kross, og þanninn fylgja honum eptir; en látum oss, mín sál! ecki skélfast af þeirri mædu, er mætir oss á þessum vegi; hvar fáum vid nockud veglegt ødlast eda áunnid í heiminum mædu- og ómaklaust? hverr féfjódur má ablast og vardveitast án umhyggju? því undrumst vid þá, ad þad kosti ómak ad ødlast sanna farsæld? eda mun kannské meiri mædu og ómak þurfa til þess, ad

vera sannkristinn, enn lastanna þræll? berum þó saman að øðru leiti mædu og erfidismuni þá, sem hafa þarf fyrir þessu jarðneska í lastanna þjónustu, vid það óvissa, fánýta, já, allopt óttalega endurgjald, er þeir veita. Berum að hinu leitinu saman umhyggju þá, er ockar velferd krefur, vid hin ómetanlegu gædi, sem ockur eru vís í dygdanna skóla. Ecki þarf lengi þess að leita, að vid verdum þess vísari, að heimurinn aldrei umbunar að fullu og sjaldnast vel þeim hann elska, né þá mædu, sem þeir mega fyrir honum hafa; en þar á móti, að enginn jøfnundur er á milli þeirrar mædu, þess stríds, þeirrar umhyggju, sem vid hljótum að hafa fyrir ockar velferd og þeirra verdlauna, sem ockur eru geymd í varanlegri gledi. Þyki vegferdin mædusøm og hladin mótlætíngum, látum ockur þá til hugar koma hversu mikla mædu, hversu mikla baráttu, hversu bitrar píslir það kostadi ockar Jesúm að leidbeina ockur til eilífrar sáluhjálpar um þann veg, sem vid nú egum eptir honum að feta; hversu lengi hlaut hann ecki að yfirgefa sinar guddóms dýrdar samastad, til þess að sætta heiminn vid himininn,

sigra helvíti, en afreka ockur eilífdar-innar sælu? Í hvílíkri fátækt og van-virdu mátti hann ecki lifa? med hvílíkum óútsegjanlegum píslum mátti hann ecki daudans beiskju smacka? skulum vid þá, sála mín! mægla og qvarta, þar vegurinn er ockur ruddur og hinn mesti farartálmi eyddur, en von gefst ockur örugg um ó-metanleg verdlaun ad endalokunum? nei, ó Jesú! lengur skulu þínar endurleystu mannsképnur ecki qvarta yfir, ad torveldt sé ad hlýda bodum ens sañá kristinndóms; lengur skal eckert undandraga vorn ásetn-ing ad fylgja þeim vegi med glödu hjarta, sem þú hefir oss búid; engin mæda skal oss frá því hræda, trúarstyrkvir ad vinna þenna sæla sigur, hvers umbun er eilíft líf; hversu litilsverdt er ecki allt þad erf-idi, oll sú mæda sem vér fyrir þad lída hljótum? sá beiskasti kaleikur, sem fyrir oss kann ad áskenkjast, er hvergi nærri svo beiskur, sem sá, er þú hlautst af ad súpa; engin sjálfs-afneitan kann í nockurn sam-jöfnud koma vid þína; þær súrnstu smánanir heimsins barna eru eckert ad reikna á móti þeirri vanvirdu, sem þú saklaus þola máttir og beiskja vors dauda

er eckért á móti þeirri daudans qvøl, sem þú leidst; já, hversu lángvinnt sem vort andstreymi er, tekur þad þó um sídir enda og þá høfum vér yfirunnid allann ørdugleika, þá er øll vor neyd á enda og allar háskasemdir sigradar; þá leidumst vér inn í vort fyrirheitna fødurland, til ad njóta endalausrar sælu, og hversu skjótt mun þá ecki gleymt, ad vér hér á jørdu þola máttum lítilsverda og skammvinna mædu og erfidi, til ad ødlast ævarandi rósemd og gledi á himnum.

5. Hugvekja.

Haldtú því, sem þú hefir, svo enginn taki þína kórónu. Opinb. b. 3.

Þegar þannig er varid mannlegu ástandi, ad á hverju augnabliki má fyrir því óttast, ad rósemi og ánægja missist og vér jafnvel lída kunnum tjón á vorri egin sálu, virdist þad einka naudsynlegt, ad verja til náqvæmustu umhyggju og vísustu varsemi í øllum efnum. Skodum vér heiminn, sem vér lifum í, med gløggum augum, munum vér finna, hversu mikla þørf vér høfum á, ad verja mestu árvekni og alúd til farsældar vorri

sálu, því af hverju er heimurinn ríkari, enn sífeldum ginnandi og freistandi tál-snörum, þó er eckért, sem optar og vold-ugar drottni yfir hjörtum vorum enn á-hyggja þessa lífs, audur og vellyst, og hindri oss svo tídum frá umhyggju vorr-ar egin andlegu velferdar. Þegar vér gefum hjarta voru ad øllu leiti taum til jardneskra sorga og sýslana, berum vér þó eckért annad úr býtum enn órósemi og leid-indi, og hversu margfaldar eru ecki þær orsakir, sem tendra líkamlegrar áhyggju eld í spilltum manna hjørtum; stundum sturlar þad umlidna oss og vér unum því illa, ad Gud hefir leidt oss ødruvísi enn vér óskad hefdum, og heimskulega gjørt oss í lund, ad betur sara mætti. Stundum erum vér hugsjúkir vegna kom-andi tímanna; nú er eg þegar, segir hinn veiktrúadi, svo naudstaddur og þurfandi, hvadan mun eg nú ødlast lífs upp-heldi hédan af? stundum erum vér óá-nægdir med yfirstandandi tíma, hversu mikid gott, hversu marga, hversu mik-ilvæga velgjørninga, sem Gud lætur oss í tje og hlotnast, erum vér þó ætíd óánægd-ir; hversu létta byrdi, sem hann leggur á oss ad bera, finnst oss hún ávalt ó-

bærileg; en hofum vér þar ad auki drottnandi og óstjórnlega tilhneigíngu til tímanlegra gæda og vellysta, villumst vér enn þá lengra, vor andlegu efni verda þá léttvæg í vorum augum, vorrar sáluhjálpar dýrmætustu lærdóma virdum vér þá lítils og himin og helvíti, sem smámuni. En þegar svo lángt er komid, eru fá stig eptir ófarin til eilífrar glötunar; skyldum vér þá, í þessu ástandi, og í þessum heimi, sem þvílíkar tálsnörur hefir búnar hverjum af oss, frammana þánkalausir? nei, þad sé fjærri! látum oss í kyrdum og einrúmi ransaka nákvæmlega vort egid hjarta og þann heim, sem vér lifum í; látum oss kappkosta ad vardveita hreint og óspjallad vort hvikula hjarta, sem hægt er ad leida afvega í heiminum, já, látum oss stadfastlega ásetja ad stjórna því og verka vora sáluhjálp med ugga og ótta! Nóga orsök hofum vér til ad vera hugsjúkir vegna vors egins óstödugleika, sem svo audveldt veitir afvega ad leida, og hversu hastarlega látum vér ecki af sérhverri minnstu lockun og freistíngu sigrast, ef vér vogudum ad hætta oss úti heimsins tælandi vellystir, treystandi einúngis vor-

um eginn kroptum? hjá oss er eckért megn ad finna, til ad sigra heimsins véla-brøgd né syndarinnar tillockanir. Vér bidjum þig því, o vor Gud! gjør þú oss sterka, til ad strída móti syndinni og hennar tillockunum. Vaktú sjálfur yfir vorri sálu, ad hún ecki afvegaleidist og tapist med øllu. Sýndu oss þær heimuglegu tálsnorur, sem leggjast í veginn fyrir vorn góda ásetníng, og leid vorn fót frá neti því, sem vort sakleysi kynni ad festast í; þá sáum vér farsællega sigrad allar freistíngar, þá mun einnig vor ódaudlega sála frelsud, sem án þinnar hjálpar yrdi tortýnd. AE! vardveittú oss, miskunsami Gud! vegna þíns Sonar Jesú Krísts og gefdú oss nád til ad strída því góda strídinu, svo vér verdugir finnast mættum ad ødlast ad lokunum trúarinnar umbun, þad eilífa lífid. Amen!

6. Hugvekja.

Lát þig ecki skélfa þad, sem þú lída átt — Vertú trúr til daudans, svo skaltú ødlast lífsins kórónu. Opinb. b. 2.

Vér qvørtum svo tídum yfir þessa lífs mædu og þreyngíngum, yfir því

stridi, sem vér megum útstanda, jafnvel einnig yfir þeim mótlætíngum, sem vér enn megum vænta; en — hugleidum vér med athygli, yfir hverju vér qvörtum? er þá allt það ógedfelda, sem vér finnum til, svo mikid í sjálfu sér, ad þad verdskuldi þvílíkar umqvartanir, þvílíka sorg? metum vér þá og réttilega gledina, sem Gud unnir oss, á móti þeirri sorg, sem hann stundum lætur oss til handa bera. Minnumst þó á mótlætisdøgunum vorra medbrædra, sem þola mega þýngri mótlætíngar og meiri þjáníngar enn vér, sem ega ad berjast vid fátækt og forakt, baktal, offóknir, sóttir og sjúkdóma: máské eg sé frí fyrir þessari þúngbæru reynslu; máské mínir brædur í heiminum, sem bjúgir og ørmæddir stynja undir mótlætínganna þúnga, vildu gladir skipta sínum vid mig. Þó eg nú þola ætti allt, sem holdinu þykir biturt og þúngbært, mættú þó Jesú píslarvottar lángtum þýngra lída; þeir vóru í sífeldri daudans hættu, alltaf undirokadir ógnarlegustu píníngum og ennm hørdustu offóknum. Fátækt og vanvirda, baktal og sjúkdómar, allt þetta eru þó ecki annad enn smámunir á móti þeirra þjáníngum,

vid hverra einbert nafn mannleg náttúra titrar. O! hvad eru þó vorar, hvad eru allar píslarvottanna hørmúngar á móti þeim, sem vor Endurlausnari þola mátti fyrir oss? hvernig má þeirra nockurn samjøfnud finna? þær syndir, sem oss ángra, særdu hann miklu meira; þann kaleik, sem vér ad eins smøckum á, mátti hann í botn afdrecka med allri hans beiskju. J øllum vorum tilfallandi eymdum, í øllum vorum strídustu mótlætingum, høfum vér þó þá huggun, ad þær muni ecki lengi vara. O! hvílíka upphvatníngu finnum vér í Jesú pínu, til ad bera vorar lídanir med því meira stødugllyndi! af hans dæmi sjáum vér ad Gud er oss ecki svo stránģur, þótt hann leggi oss mótlætis byrdi á herdar, sem hann var sínum eginn Syni; því skyldum vér ætlast til ad bada sífellt í rósum fyrst Guds eingetinn Sonur mátti þyrnibroddanna kénna? Þó vér lídum spott og smán, órétt og øfund, já, sjálfann daudann, hverja orsok høfum vér samt til ad mogla? hefir ecki Sonur Guds lidid allt hid sama fyrir oss? Lifum vér í fátækt og vanvirdu, æ! svo minnumst á Jesúm, sem, enn þótt hann væri í Guds

mind, tók á sig þjóns mind; þó hann væri fullríkur, gjørdist hañ vor vegna fátækur. Verdum vér ránglega baktaladir og vanvirdtir, lítum þá til Jesú, hverr svo miklu meiri vanvirdu þoldi fyrir sakleysi, fyrir gott. Séum vér staddir í sorgum, ángistum, eymdum og mædu, minnumst þá á vors Frelsara dauðans ángist, sem útpressadi hans blóduga sveita, til hans dauda á krossinum. Finnist oss tíminn lángur uns hédan leysast fáum, rennum þá augunum til þeirra dýrdlegu endaloka Jesú pínu; hennar vegna þorum vér sømuleidis ad vænta oss sálnhjálplegs og dýrdlegs enda á øllum vorum þjáníngum. Ef vér kappkostum ad vardveita þessa þánka stødugа, kunnum vér med gladværd og ró taka sérhverju, sem ad høndum kémur.

7. Hugvekja.

Svo skulum lífið vanda vel, sem vildum óskad hafa þá, oss hédan dregur dapurt hel, dómstól Guds fyrir himnum á.

Hversu þánkafulla mætti ecki sú hugleiding gjøra oss, hversu sorglegur

mun ecki morgum sá þánki: máské eg leggist nú í seinasta sinni í sæng mína í qvøld, máské eg á þessu qvoldi njoti í sídasta siñi gledilegrar umgengni med vinum mínum. Hversu sorglegur, sem nú þessi þánki vera má, er þó hans tilefni hverki hégomlegt né ólíklegt; hvad er veik og forgengileg mannsképna annad enn affallandi laufblad og visnandi blómstur? óteljandi tilfelli kunna til ad bera, sem orsaka daudann, og sérhverjum af oss er ókunnugt, hvílíkur dauddagi enda gjora muni á voru lífi; máské eitthvert tilfelli sem sviptir oss rænunni, rycki oss burt; strídur sjúkdómur í skyndíngu svipti oss lífinu; misstigid spor, ófall, jafnvel kaldur vatns-dryckur, já, þúsund tilfelli, sem vér hverki beckjum né sjáum fyrir, kunna, fyrr enn varir, ad leggja oss í grofina, því vor burtferdar-tími er oss æ hulinn. Enginn morgun gefur nockrum af oss þá fullvissu, ad vér til qvølds munum heilbrigdir lifa, og eckert qvøld, ad á komandi nóttu grípi helsóttin oss ecki. Hverr er sá, sem viti, hvert hann gefa muni upp andann á medal vina edur óvina, kunnugra edur ókunnugra, í fátækt eda ríkdómi, í manna-

náveru ellegar einmana, í einu ordi: allt styrkir þá vissu, ad skéd geti eg í sídasta sinni sjái heimsins ljós á þessum degi, og ef nú svo yrdi, ef einhverr af oss héldi nú sídustu qvøldbæn í þetta sinn, kynnum vér þá ánægdir ad mæta þeim tíma, sem apturlykti vorar varir í sídasta sinni? æ! vor Gud! ef hverr af oss deya ætti svo undirbúinn, sem nú, mundi skjótt útgjørt um vora velferd. Því bidjum vér þig, nádarfulli Gud! gefdú oss nád, ad tilreida oss med bæn og árvekni undir vorn sídasta burtfarar tíma, sem koma kann ad þeagar vér síst væntum og fyrirbúumst. Máské þessi qvøldbæn verdi vor sídasta, en því alvarlegri ætti hún ad vera; máské þessi verdi vor seinasti ólifadi qvøldtími, því einlægari veri sá ásetningur ad brúka hann vel, og endurkaupa hvert forsómad augnablik, med þeim ókomnu, þángad til þad sídasta ad ber; máské vér í seinasta sinni sjáum vora vini og vandamenn á þessu qvøldi, því framar ber oss ad unna þeim, og því trúlegar ad taka vara á vorum skyldum vid þá; máské þessi verdi dagurinn, sem vér seinastann egum ad bera heimsins mótlætingar, því þolinmódari

skulum vér líða allt það, sem á móti blæs og því stöðuglyndari vera í hverju því tilfelli, sem að höndum kémur. Um þína náð þar til biðjum vér þig, kjærleiks-fulli, miskunsami Faðir! komi þá dauðinn og ysifalli oss nær hann vill og hvar helzt, sem vera skal, óttalausir munum vér til hans tala: kom þú sæll, þegar þú vilt! og afhendum svo í Frelsarans Jesú nafni vora sálu með þolinmóðu og glöðu géði, í hans hönd, sem hana skóp og gaf.

8. Hugvekja.

Það er gott að þakka Drottni og sýngja þínu nafni lof, þú, Allra-hæsti! að kunngjöra þína miskunsemi á morgnana og þinn sannleika á nóttunni. Psálm. 92.

Umskipti dags og nætur benda til veikleika og óstöðugleika þessa heims; að sönnu er nóttin áqvörðuð til hvíldar og svefns, til að styrkja náttúruna og endurnæra líkhamann og vora veiku limi, en þar hjá er það merki til veikleika náttúru vorrar og hennar forgengilegleika, að hún þarf þvílíkrar endurnæríngar við; en í himninum er ecki þessa þörf, því himna-búarnir þreytast aldrei né veikjast.

Á medan vér búum í þessum heimi, þrýtur dagsins erfidi þegar nóttin yfirfellur, en á himnum taka sælar sýslanir engann enda; þar getur engin verklevsa, eckért vanmætti, engin ydjulaus stund verid til. Þegar nætur-tímunum í þessum heimi er eydt í ydjuleysi, finnast þeir lángsamir og leidinlegir á medan augun vaka og svefnin flýr oss; en öll vor dvöl í heiminum er eintómt líf og ljós, sífelld ánægjusom ydjusemi, gledi og varandi heilagleiki og fögnudur. Á medan vér jardríkid byggjum, er oss tídum í náttmirkrinu villuhætt á afvega slódir, en í ödrum heimi þarf ecki þvílíka hættu ad óttast; allir himnar uppljómast af Guds nálægd; hvert augnablik í þessu gledinnar landi er einber ánægja og dagsins ljós skín þar eilíflega yfir þeim, sem þar búa. Þegar nætur-mirkrin tilbyrgja dagsins ljós, hverfur vorum augum öll náttúrunnar prýdi á jördunni; en í himninum fáum vér sífelldt ad sjá uppljómandi dýrdar glansa þess eilífa lífs; þeirrar Paradísar ljómi skal oss aldrei hverfa, aldrei leidast þar ad sjá og þar ad smacka þá sælu, sem eckért auga hefir sjed, eckert eyra heyrt og aldrei

hefir í nockurs manns hug edur hjarta komid; o! hversu tídum dregur sáfrædis og uggleysis mirkur fyrir skilníng og greind vorrar sálu, á medan vér búum á jördunni! sjaldan höfum vér þann andans fýrugleika til ad bera, sem Gudi er þóknanlegur; hversu kaldur og dofinn er ecki vor kjærleiki til vors besta Födurs og Guds? hversu treg og hálfvolg elskan til Guds Sonar, sem elskadi oss svo heitt! en þá vér komnir erum í þad sanna farsældar land, verdur vor ánægjufyllsta ydja, med andans gladværd ad sjá, elska, dyrka og lofa Gud; engin tregda, dofinnleiki eda sinnuleysi skal þá framar hindra vora helgudu krapta frá þessari farsældar ydju. Loksins gefur oss hver sú nótt, sem dregst yfir, umþenkíngarverda afmálun daudans; nótt og næturhvíld má álíta, sem einhvern skammvinnann dauda, er umskiptist med margvíslegum athöfnum þeirra lifendu. En eins og í himninum enginn svefn hefir stad, svo er þar hverki daudi né nockur daudans ímind, því allt er þar einskjært líf og gledi. Allir kraptar eru ódaudlegir, allar lifandi verur eilífar; á allri þessari farsæld egum vér von, þegar sá

fagnadarfulli morgunrodi uppriſu dags-
ins rennur upp yfir oſs; en á medan vér
búa hljótum í þeſſum heimi, hvar dagur
og nótt, ljós og mirkur, ervidi og hvíld
ſífeldt ſkiptaſt um, viljum vér, gladir í
voninni, vænta og bída þeſſarar farſælu
umbreytíngar, og leitaſt vid, med alvar-
legri áſtundun, ad gjöra oſs verduga
þeirrar lucku, ſem um allar eilífdir bíd-
ur vor hjá Jeſú í dýrdinni.

9. Hugvekja.

Hverr, ſem ljúfann Gud lætur ráda, líka vonar
á hann ætíd, vill þann Drottinn vernda og
náda, víſt þó addynji neyd og ſtríd; hverr,
ſem vid Gud ſér heldur tryggt, hús þeſs er
ei á ſandi byggt.

Þad er hinn fyrſti tilgángur Guds fyr-
irætlunar med oſs, ad vér lifum
ſamhljóda vors Skapara heilaga og góda
vilja, og útveljum þad medol, ſem þéna
til þeſs, er hann vill; hér í ætti manneſk-
jan, ſem ſkynſemdarfull ſképna, ad lík-
jaſt Gudi, ſem þeſs vegna gaf ſálu henn-
ar fríann vilja til ad útvelja og hafna;
en — þvímidur! þeſſum vísdómi glötum
vér optlega, og því hnegiſt viljinn opt til

ens verra, já, hversu opt verdum vér ecki þessa varir, ef vér íhugum og ransøkum vorar tilhnegíngar? hversu opt veljum vér ecki af fávitsku þá hluti, sem vér fordast ættum, og þvert á móti høfum andstygd á hinu, er vér ættum ad elska? þad, sem vér einatt sjáum og reynum hafa hjá oss þá háskasømu verkun, ad nidurdempa tilhneigíngu til Guds ótta i sálu vorri, er einkum audur, virdíngar og vellyst; þetta eru þeir Gudir, sem menn dýrka, og vænta sér rósemi og lucku af þeim, og þó vér einstøkum sinum veljum hid góda, er þad opt framar til þess, ad fylgja annara dæmum, enn af egin laungun. O! hversu ólíkt er guddómlegum vísdómi varld, hvers mark og mid og tilgángur er jafnan hinn besti! O! hversu óljósir og ófinnanlegir eru oss þó tídum hans vegir, sem hann velur til framqvæmdar sinu alvísa rádi. Opt þykist skammsýn sérgædings mannvitska finna þad marklaust, já, heimsku, i hverju þó ædsti vísdómur er fólginn; hversu opt lætur þó ecki rádstøfun ens Alvalda þornadann staf bera blómstur? hversu opt leidir hann skjæra vatnslind af hellunni, til endurnæríngar og svølunar óteljan-

legum fjolda fólks? hans undrunarverdi vísdómur lætur sig í ljósi í allri hans stjórnun; følnud laufblod og blómstur falla af á haustum og verda ad dupti, svo ad á næsta vori framkomi í þeirra stad græn og yndisleg og ylmandi blod og blómstur á ný. Hversu tídt og opt má hinn adgætni Náttúrunnar skodari þreifa á þessum vors góda Guds óumrædilega vísdómi í náttúrunnar nidurrødun, undir eins og þánkalaus heimskíngi finnur eckert athugaverdt? hversu audþecktur er ecki sami vísdómur í stjórnun þeirra tilfella, sem mønnunum mæta? Rennum augunum til Jósephs, sem var besti sonur fødur síns, hans ellistod og hans gledi, en var þó mansali seldur af svikafullum brædrum, svo hann seinna vidhaldid fengi sjálfum þeim, øllu hyski fødur síns, já, øllu Egyptalandi í eydileggjandi hallæris tíd. Rauda hafsins ólguflodum má lita, brúsandi bylgjur hjadna, hafid falla til baka og standa eins og múrveggur til beggja hlida, svo Israel fái óhulta braut yfirum þad, en sama hafid fellur aptur í þessa braut, til ad framqvæma Guds stroffunar-dóm á forherdtum Pharaó og tortýna honum og lidi hans. Á seinni tímunum

sjáum vér Guds kirkju opt adþreyngda á allar sídur, og manna hatur og grimd verda samtaka helvítis makt, til ad hrísta og skékja trúarinnar grundvøll, en þessar árásir orka ecki par, heldur grundvalla hana og styrkja miklu framar. O vor mildiríki Gud! þú, sem ert alvís í øllu þinu rádi, og nádugur í þinum verkum, vidhaldtú þessum og þvílíkum huggunar-ríkum endurminníngum þinar undrunar-verdu stjórnunar í vorri sálu; innrættú hjá oss þá stødugu trú: ad hversu undar-legir og óransakanlegir, sem þinir vegir virdast oss, sé þó allt þad þú gjørir, vel gjørt, allt harla gott. Amen!

10. Hugvekja.

Hverjum, sem óttast Drottinn, mun hann vísa hinn besta veg. Psálm. 25.

Því framar, sem þú, mín sál! sannfær-ist um þennann sannleika, því meiri verdur þín ánægja og rósemi, og því óbifanlegra þitt trúnadar traust á Gudi; haldtú þess vegna stadfastlega vid þenn-ann sannleika, og ad allir vegir þíns Guds, eru ecki annad enn miskun og trú-

festi. Ef ad þú qvartar yfir lítilsverdum mótdrægum tilfellum, sem auka þér þó armædu í lífinu, þá láttú þér í hug koma, ad Gud hafi ecki heitid og áqvardad þér farsæld og fullgjørda rósemi hér á jørdu; þinn barns-grátur gaf þegar vissu um, ad þín lífsins gledi mundi á stundum blandast sorg á komandi døgunum. Spurdú ecki: því Gud ecki hafi gjort þig og heiminn enn þá fullkomnari, enn þá audugri af varanlegri gledi? Engum, nema óendanlegum vísdómi Guds, er fullkunnugt, hvers vegna allt er skapad þannig og ecki ødruvísi; eda mun honum bera, ad gjøra þér skil fyrir øllum verkum sínum, vilja og tilgángi? þér nægir, ad vita hann þér nádugann Fødur, sem daglega úthellir yfir þig óteljandi nýum og nýum velgjørdum, fyrir hverjar hann krefur þitt audmjúkt hjartans þacklæti; þér nægir ad vita hann heimsins alvalda Konúng, sem krefur þína undirgefnu hlýdni; og hverjum skyldir þú vilja hlýda, ef ecki svo gædskuríkum Gudi, sem á hverju augnabliki sannfærir þig um þad, ad hann elskar þig, og elur fyrir þér ønn? hverjum skyldir þú fulltreysta, ef ecki honum, sem

svo opt, svo dásamlega, svo ábreifanlega audsýnir þér sitt almætti, sinn vísdom og sinn kjærleika? en — þegar þú finnur þinn hag midur fullkominn enn þú óskar og heldur breytíngum undirokadann, þá láttú þetta og sérhvert mótlæti, sem ad höndum kémur, lífga von þína og full-vissu, ad kjærleiki þíns mildiríka Födurs hafi þér efalaust geymt huggun og gledi og heillasamara ástand sídarmeir. Hañ, sem lætur frækornid þróast og frjófgast í jördunni og á henni blómgast; hann, sem vardveitir orminn í jördunni, lætur hañ um-mindast og gjörir loks fleygann, mun hann ecki unna manneskjunni ad ná full-komnun þeirra edlis, og ödlast betra á-sigkomulag enn þetta nærverandi? Nátt-úran leidir þig ad mörgum þeim leynd-ardómum, er þín sljófa skynsemi ecki fær ransakad og fullskilid; varastú því ad efa um Guds vísdom og gædsku og ad treysta um of þínum veika skilníngi, en reiddu þig uppá þá máttugu hönd, sem markadi stjörnunum veg, mældi sólar-innar skeid og samtengdi alls sköpunar-verksins dásamlegu kédju; hann mun og gjörvöllu vidhalda í sinni fullkomnun, uns sólin slokknar, sem nú skiptir árinu í

sumar og vetur, vor og haust. Reiddu þig øngvat á Guds orlátu forsjón, sem bædi útbýtir oss ríkuglegri næríngu og breidir ánægju og lystisemdir fram fyrir augu vor og fel þig svo med gladværri rósemd vilja þeirrar Veru, hverrar álygtanir jafnan mida til farsældar, þó ad tilgángur þeirra sé oss hulinn. Látir þú, mín sál! þessi heilrædi vera þér hugføst, mun sérhverr partur þinna lífdaga, sérhverr dagur og stund af þinni Pílagríms ferd, gefa þér nóg tilefni ad prísa vísdómsfulla og nádarríka stjórnun þíns Guds. Adgættú því náqvæmlega alla þá vegu, um hverja Guds forsjón leidir þig, en voga aldrei ad dæma þá fyrirfram, á medan þú ecki þeckir Guds fullkomna rád á þér. Þú veitst enn þá ecki hverr hans tilgángur vera kann med þig, en sídar meir verdur þad opinbert; vertú einúngis þolinmód, ætíd vongód og fulltreystú honum. Ad endadri vegleidslu Guds í þessu lífi, mun eilífdin fullkomlega í ljós leida, hversu trúlega, hversu nádarsamlega, hversu fodurlega Gud leidir sína; látum því þá sannfæríngu nægja: vor Gud er einskjær gædska og trúfesti, hann leidir oss med sinni fod-

ur-hendi alla vora æfi hér, en mun í himninum unna oss fyrirheitinnar gledi og sælu um eilífd.

II. Hugvekja.

— Dauda, eilífd og dóminn enn, daglega þenkid á, nærsta mjøg þetta nálgumst senn, naum er lífs-stund ad fá, lagi því hverr svo lifnad sinn, ad lendi hann Gudi hjá.

Oútsegjanlega stór er mismunurinn á milli vors nærveranda og eptirkomanda ásigkomulags, á milli þessa, er vér lifum í hér í tímanum og hins, sem sídan er fyrir høndum í eilífdinni. Um þenna sannleika erum vér full-sannfærdir og hirdum þó engu ad sídur lángtum minna um vora eilífu enn vora tímanlegu velferd. Vissir erum vér um, ad tímanlegt líf tekur brádum enda, en þó høfum vér sífellt svo mikid fyrir stafni, eins og því ætti aldrei ad linna; ellegar engin eilífd tæki þar vid, er þetta þrýtur. Vér vitum víst, ad sú komandi eilífd er endalaus, en þó er oss svo treg-núid til ad búa oss undir hana. Þad einúngis, sem gjørir oss svo óhulta og andvaralausa í þessu mikilvæga efni, er þad

lánga bil, sem vér gjørum oss í grun, og teljum víst á milli nálægra tíma og vors komanda eilífa lífs. Allt af ímindum vér oss þad, sem vér óskum, ad vor dauda dagur, og sú eilífd, sem þar eptir fyrir høndum er, sé enn þá fjærri. Ungdómsins blómstrandi aldur, heilbrigdi líkhamans og vor smjadrandi von villir oss í þessari raungu meiníngu, svo vér á hverjum degi ætlum eilífdina oss fjærlæga, en millibilid, edur þad, sem eptir er lífsins og svo opt sviptir oss eilífdarinnar sjónum, er engannveginn svo stórt, sem vér gjørum oss í hugar-lund. Tilfellin, sem lífid mega stytta, eru óteljanlega mørg. Þegar vér teljum frá þá mørgu tíma, sem eydast med svefni og ydjuleysi, edur ad minnsta kosti í audvaraleysi, verdur hitt tímabilid svo yfrid litid, ad vort líf og vor daudi gjøra til samans einúngis einn sár-lítinn púnkt; því skulum vér daglega gaumgæfa tídina og þad því framar, sem styttra er eptir, og vér høfum fleiri ár aflifad, en tilhugsan eilífdarinnar, skal þar á mót verda oss því markverdari og umvardandi, sem vér daglega nálgumst hana meir og meir. Þessir skulu nú vorir þánkar á þessa dags

qvøldi og þessa þánka óskum vér ætíd ad vardveita, til vareygdar og gudræknis uppørfunar á allri vorri vegferd í heiminum. O! ad tímans og eilífdarinnar tilhugsan mætti svo vakandi vera í voru hjarta, ad vér alla vora daga látum oss aldrei úr minni lída, hversu tíminn er stuttur, en eilífdin laung. O Gud! virdstú ad stadfesta og innræta í vorum hjørtum þessa sáluhjálplegu hugleidíngu. Gef þú ad enginn munadur, engar girníngar þessa lífs, hindri oss frá því, af øllum kroptum ad keppast eptir því ódaudlega og eilífa. Lát vora gladværu von aldrei grundvallast á jardneskri og fallvaltri farsæld, heldur lypta sér hærra og festa sjónir á þeirri óforgengilegu og eilífu, svo ad vér allar æfistundir verdum því ákafari, því ótraudari ad feta dygdañna veg, og yfirvíña allañ þañ ørdugleika, sem oss á honum mæta kynni. Amen!

12. Hugvekja.

Seljast ecki tveir Titlíngar fyrir einn smápeníng; samt fellur enginn af þeim til jardar án ydar Fødurs vilja. — Enn fremur: øll ydar høfudhár eru líka talin — óttist þess vegna ecki!

þér erud meira verdir enn margir Titlíngar, sagdi Jesús. Matth. 10.

Af hverjum degi sjáum vér þá tilburdi á jordu, sem ómótmælanlega sannfæra oss um, ad Guds nádarrík forsjon vakir yfir øllum heiminum og einkanlega yfir oss monnunum; sá mætti med ásettu rádi apturlykja augum sínum og um of med mótþróa þverskallast vid skilníngarvitanna reynslu og skynseminnar sannfæríngar, sem ecki játar sig finna ótoluleg merki Guds nádar-ríku stjórnunar, nema hann sé ad øllu leiti tilfinníngarlaus. Med hvílíkum yfirburdum hefir Gud ecki sæmt manneskjunnar líf framar øllu, sem vér þeckjum? Ætíd sannfærumst vér fullkomlega um þad, ad vort líf er dýrmætt í Guds augum; má ecki hverr og einn vidurkénna og segja: med fødurlegri umhyggju vakir hann yfir mér; med mikilli trúfesti verndar hann mig frá øllum háskasemdum, sem annars mundu skada mig; nægvæm og gædskuríkr er hans forsjón fyrir minni næríngu; med guddómlegri nád styrkir hann og endurnærir mitt veika líf; ef hans hønd ecki vardveitti mig, væri eg fyrir laungu

síðan með sólunni undirgenginn, ellegar ný sorg og ný armæða rinni mér upp með sérhverri sólu. Sérhverr viðauki míns lífs, hefði verið mér straff, hefði hann ecki látið sína náð margfaldast við mig eins og hann lét mína daga fjølga. O! hversu hughreystandi er þessi þánki, þegar eg yfirvega hans náð, sem útbreidd er um alla verold, og enginn sá staður er til, sem ecki votti og sýni augljós kénnimerki Guðs gæðskn! hvert sem eg fer og leita, leiðir mig Guðs náðarrík forsjón allstaðar; hún vakir yfir mér þegar eg sef, hún skilur ecki við mig þó eg sé einmana; øll náttúran sannar með mér forsjón míns Guðs, og styrkir mitt traust á hans almáttugu gæðsku; sérhverr fugl, sem flýgur í kríng eptir fæðu, minnir mig á, að himins og jarðar almáttugi Skapari einnig forsorgi hann, og kémur mér til að blygðast fyrir mína trúarleysu. O! látum oss þá með athygli skoða Guðs undrunarverðu stjórnun; látum oss gleðjast af þeirri luckn, að vera undir veldi þess Guðs, sem ríkur er af vísdómi og náð! hversu ómetanleg er mér sú lucka, að eg má þora að setja á hann mitt trúnaðartraust, og

væntа alls góðs af hans hendi. Hversu mikilsverðt má eg það álíta, að þessi Guð er minn fyrir Jesúm forliktur Faðir, hverjum eg með sonarlegri djørfúng fela má øll mín efni á hendur! og hversu dýrmætt er ecki sú huggun, er eg hefi af yfirvegun hans eginlegleika? Guð er almáttugur: hans armleggur mun því aldrei vera offstuttur til að hjálpa mér og útryckja mér af øllum háskasemdum. Hann er alvís: hann veit því og þeckir øll þau bestu meðøl og vegi, til að efla mína luckn. Hann er allstaðar nálægur: eg finn hann því hvar sem eg er og í hverjum helzt kríngumstæðum, sem eg er staddur, reyni eg hann að vera máttugann hjálpara, sem bænheyrir mig. Hann er réttlátur: því lætur hañ mér eckí ólaunað, þegar eg með trúlyndu hjarta ástunda að hlýða hans boðum. Hañ er eilífur: því má eg á øllum tímum, setja øhult og óhvikult traust til hans. Eilíflega vertú lofaður, náðarríki Guð! fyrir þessar hugganir! leið þú mig æ fram í støðugri hlýðni við þig, svo eg sífeldt megi gleðjast við þína Guðdóms eginlegleika og fullvissuna um þína føðurlegu forsjón; það sé mín ánægja, að yfirvega þá, að dást

ad og hugbreystast af þeim, og undir eins ad láta þá leida mig til dygdanna æfingar! gef ad eg sífeldt í øllum mínum athøfnum minnist þín og þinna bodorda, já, daglega minnist þiñar nádarfullu forsjónar og handleidslu á mér, og þar med ásýsist ad gefa mig øldúngis í þína þjónustu, svo eg verda mætti þín eginleg eign um alla eilífd. Amen!

13. Hugvekja.

Nú, Israel — sagdi Móses — hvad krefur Drottinn þinn Gud af þér, nema ad þú óttist Drottinn, gángir á øllum hans vegum, elskir hann og þjónir Drottni Gudi þínum af øllu þínu hjarta, og af allri sálu? 5 Mós. 6. 10.

Varla er nockurr svo hardsvíradur og óbeygjanlegur, ad hann ecki hræra megi og vinna med velgjørníngum. Velgjørdirnar mýkja jafnvel skynsemdarlaus dýr; en forherdtur syndari lætur einn ecki skipast vid nockra gædsku, ecki hræraſt af nockurri vinsemd, ecki ladast af nockru fyrirheiti, ecki vinnast med nockurri gáfu, og ecki leidast til ad elska Gud, med nockurs slags vidleitni. Manneſk-

jan er jafnvel enn óþacklátari vid Gud, enn vid sinn líka, hverjum hún ætti eitthvad gott ad þacka. Madurinn þyggur fæduna af Skaparanum, sem nærir hann, nýtur jardarinnar, á hverri hann gengur, ljóssins, sem lýsir honum, sólarinnar, sem vermir hann og allra þeirra gæda, sem hann finnur í sér eda kríngum sig, engu ad sídur hatar hann sinn Skapara, og virdir lítils fyrir allar hans velgjordir. Sjerdú þig nú ecki sjálfa, mín sál! í þessum spegli? eda finnur þú þig enn nockud hrærda af velgjorníngunum þíns Guds? vertú þá hlýdin hans roddu og þacklát fyrir alla hans gædsku? hafa þíns Guds velgjorníngar, og hans nýar og nýar nádar-veitíngar, á sérhverjum degi, svo unnid á þinn hjarta, ad þú látir þar vid leidast til ad elska þennann mildríka Gud og þjóna honum? ó! hversu margir af þínum lífdogum vitna nú á móti þér? hversu margir og miklir velgjorníngar hans mega láta þig blygdast þitt egid vanþacklæti? ó! hættú, hættú nú lengur ad breyta svo gálauslega! hættú vísvitandi ad módga þann framar, sem veitti þér svo margt og mikid gott, sem lét þér sína gædsku itje, eins ád-

ur enn þú sjálf hafdir vit edur orku til nockurs góds; hættú ad launa gott med illu, kjærleika med hatri, umburdarlyndi med þverúd. Gud hefir allt þad veitt, er til þinnar sáluhjálpar vidþarf; hann hefir gefid þér allt, sem þér er hentugt til þinnar lucku, já, enn þá meiri og eilífa farsæld hefir hann þér fyribúid, en krefur þó eckért annad af þér enn elsku og þacklátsemi; mun þad heyrilegt ad neita honum um svo sjálfsagda skyldu? mun þad heyrilegt ad láta hann jafnvel vanta þá þøck, sem þú krefja mundir af ødrum fyrir veittann lítilsverdann velgjørníng? því skyldir þú ecki elska hann, sem allt gott hefir til ad bera og verdugastur er elsku af øllum! Dagurinn, sem þú nú lifdir í dag, minnir þig á þessa yndislegu skyldu, á elskunnar og þacklátseminnar luckusælu skyldu; æ láttú þig ecki hér um forgefins áminna, heldur uppvekja til ad elska nú hér eptir umfram allt þinn Gud, sem er Vera verdugust elsku og ad þacka þessum gódgjarnasta Velgjørara! O Gud! fyrirgefdú, ad eg híngad til hefi svo hirdulaus verid um mínar skyldur vid þig! eg hefi ødrum framar audsýnt þér vanþøck og kjærleiksleysi, en þad er

nú minn einlægur ásetníngur að elska þig og þakka þér framar enn aðrir. Eg vil láta mig sannfæra af yfirvegun þíns kjærleika. Láttu ecki það óþacklæti, sem eg híngað til hefi í frammi haft við þig, olla því, að þú hér eptir sviptir mig þínum velgjörðum, heldur líttú í náð til þess ásetníngs, sem eg um alla ókomna æfidaga skuldbind mig til að framqvæma. Það skal æ vera mín órjúfanleg skylda og inndæl gleði, að prísa þig með mínum líkama og með minni sálu, og ætíð að meðtaka þínar velgjörðir með þacklátu hjarta.

14. Hugvekja.

Var eg í dag sá vera skyldi: vitna það, mitt hjarta'! í qvöld; ávann óþreytt míns Guðs mildi, mig að forðast glæpa völd? æ! eg blygðast, auga þitt, Alskygni! sjer dagsfar mitt, æ því gjörr það yfirvega, æ því meir eg fyllist trega.

Í hvílíkri blindni hefi eg ecki híngað til lifað, undir hvílíkri yfirdrottnun minna tilhneigínga hefi eg ecki híngað til mátt andvarpa! en, ó! hversu farsæll hefði eg þó verið, ef eg fyrr hefði yfirvegað mitt auma ástand, og sjeð hvar eg

var adkomiñ; en, því midur! eg geck fram í dárlegri aledi, fann ecki til þeirrar samvitsku nøgunar, sem eg mátti búast vid, ecki til þeirrar eymdar, sem undirokadi mig, og gleymdi þeirri spillíngu og þeim voda, er eg steypti mér í; þó eg engu lucku findi af lastaña æfíngu leitadi eg med heñi farsældar, sem alltaf flúdi mig; eg reyndi hversu fallvalt og skamviñt allt útvortis eptirlæti var, og þó leitadist eg svo ákaft vid ad ná því, eins og eg aldrei hefdi átt ad missa þad. O! ad þessi qvøldstund yrdi mér sú lucku = stund, ad eg tæki nú fyrir mig ad yfirgefa lastanna veg, á hverjum eg híngad til forgefins leitadi ad rósemi og lucku. O! ad eg lærdi ad þeckja, ad vilji eg vera luckulegur á jordu, verd eg ad elska og vardveita heiløg bodord míns Guds! O! ad hans Andi sannfærdi mig um þad, ad því framar, sem eg leita mér rósemi í løstunum, því framar eykst mín órosemi; því hverja ánægju má sú sál finna, sem vantar góda samvitsku, og sá er þó ávøxturinn af gálausu liferni? lát þér þad vel skiljast, sála mín! ad øll ólucka er í løstunum folgin, og øll lucka þar á móti í dygdanna æfíngu. Lát þad ecki

villa þig, ad þeim gudlausa lídur á stund-
um vel. Þessi vellídan hans og munad-
ur hverfa skyndilega, af allri hans ánæg-
ju er innan skamms eckért annad eptir enn
ángur og ørvhnlan; ó! hversu fráleitt,
hversu gagnstædt er þar á móti ástand
þess gudhrædda; hann blómgast eins og
tré, sem plantad er á vatna-bøckum,
hvers blød vísna ecki, hans gledi hverfur
ecki, hans ávoxtur verdur ecki ad engu,
hans hrós er allt eins varanlegt og hans
lucka, og hans nafn er innskrifad á lífs-
ins bók. O! þú allra heilagasta Vera!
þegar eg yfirvega þessa lucku, fyllist eg
heilagri gledi; æ! láttú þína nád leida
mig, svo eg njóta megi þessarar farsæld-
ar. Eg er þess fullviss, ad mín lucka í þess-
um og odrum heimi, er undir því komin,
ad eg med trúu og einlægu hjarta vandi
sem best líferni mitt. O Gud! gef mér
nád til, ad þessi fullvissa stjórni fram-
vegis mínum vilja, svo ad eg alvarlega
leiti þessarar lucku, og virdi hana miklu
meir enn alla jardneska farsæld, sem opt
er einber draumur, og opt ad mestu inni-
falin í einberri ímindun; haf sífelda gát
á mér, mildiríki Fadir! svo eg villist ecki
á ný á syndanna haskasømu afvegu; vard-

veittú mig fyrir þeim tálsnørum, sem leggjast í veg fyrir minn góda ásetníng. Styrk þú mig í strídinu á móti syndinni og þessa lífs giñíngum; en — þegar eg skeika, þegar mig hendir sá veikleiki, ad syndga móti þér, æ! vorkéñdú mér þá af miskun og fødurlegu umburdarlyndi og minnstú í nád á mitt dupt. Fullkomna þú þitt birjada góda verk í mér, svo eg ad lokunum megi úr býtum bera kórónu réttlætisins. Farsæll, já, óútmálanlega farsæll verd eg þá, þegar þú eins í þessum heimi virdist ad vera med mér og mér allt í øllu, eins og þú í himninum munt verda mér þad um allar eilífdir.

15. Hugvekja.

Ærnum þúnga hverr svo heldur, himin-kroppa jafnvigt í? lopt þú skópst, hverr veit hvad veldur, verøld lídur fram í því? mid hverr sólu setja réd, svo vísdómi' og dásemd med, ad il og birtu senda sinni, sól verøldu' og frjófgun kynni?

Hendanlegur Gud er sá, sem gjørir allt þetta; hans hønd hefir tilbúid himininn og sólina og afmarkad stjarn-

anna veg; af honum og fyrir hann eru allir hlutir; þetta er sá þánki, er sálu miñi ætti aldrei úr minni að líða, svo opt, sem eg sje himininn og himnanna her; þetta er sá þánki, sem eg offra þeim æðsta heimsins Stjórnara, þegar eg íhuga hans dásemdir, og lypti mínum augum upp til himins, og upp til þeirrar Guddóms Vern, hverri einúngis ber dýrkan og tilbeidsla. Hvert sæ eg litið, án þess eg finni sjáanleg kéñiteikn hans allstaðar nálægðar og megi þar við uppvekjast til að prísa hans dýrðarfulla nafn? sjálfur eg er og hver ein manneskja, augljós røksemd hans almættis og gæðsku. Jordin og allt hvað á henni finnst, er verk þessa haga og alvísa Meistara, og himnarnir sømuleiðis hans almættis verk. Þessir dásømu himinkroppar, hverja mín augu sjá yfir mér áfram líða á svo reglubundinn og hátignarfullann hátt, og á móti hverjum øllum jarðar-hnattarins stærð er ecki meira að reikna enn eitt sandkorn, sýna mér augljóslega hans Guddóms hátign; hverr baud sólunni að stjórna deginum, og túnglinn að lýsa nóttunni? hverr gaf stjørnunum tilveru og nøfn? hverr nema hann, sem er Skapari allra

hluta, og á því af øllum ad tilbidjast? jafnvel eg er eitt af því undrunarverda, sem hans óendanlega almætti hefir af jørdunni framleidt; svo litilmótleg, sem manneskjan er, þegar hún jafnar sér saman vid adrar stærri Guds skapadar sképnur, er hún þó svo stór, ad hún má allt eins vel hrósa sér af því, ad vera handaverk síns Skapara og adrar hans sképnur. Ad sønnu má þad furdanlegt virdast, ad svo mikill og máttugur Gud og svo vilji minnast manusképnunnar, sem ecki er annad enn dupt, og fleckar þaradauki svo tídum þetta dupt med misgjørdum; ad sønnu má eg med ótta upplypta mínum augum til hans, sem er sú fullkomnasta og dýrdlegasta vera og uppspretta allrar fullkomnunar, en þá eg þenki til hans, hversu mikid eg hefi hans Syni, mínum Frelsara, ad þacka, ó! hversu mikilsverda sje eg þá ecki manneskjuna álitna í hans augum? Í þessa þíns eilífa Sonar nafni tilbid eg þig, þú allra hluta Skapari og Fadir! eg veit ecki betur ad helga nockurn dag, enn þegar eg med gjorvallri sálu skoda þína hátign og nád; æ! lát því tilfinníngu þinnar almáttugu gædsku verda jafnan lifandi

hjá mér og hnegja minn vilja til þíns ótta. Þegar dramb og oflæti taka að villa mér sjónir, lát mig þá minnast á þína hátign, þá mun skjótt minn dárlegi sérþótti og hroki hjaðna. Þegar mitt traust á þér tekur að veikjast, æ! minntú mig þá á þitt almætti, sem er sameinað endalausri góðgirni. Þegar eg freistast til syndarinnar hlýðni, settú mér þá fyrir sjónir þína heilögu og skélfilegu hátign, hverrar íhugan jafnvel skélfa má þann fleckminnsta af veikum mannsképnum. Verdi eg ómiskunsamur og kjærleikslaus við meðbræður mína, settú mér þá fyrir sjónir þá ómetanlegu velgjörnínga, sem þú daglega auðsýnir mér, svo óverdugur, sem eg þó er. Kénn mér að minnast með lotníngu þinna guddóms eginlegleika og þannig að gaumgæfa og hagnýta mér þau miklu verk þinna handa, að eg með minni aðferð ecki vanvirdi þína hátign. Allt hvað eg sje á himni og á jörðu leiði mig til þín; í öllu verði þitt háleita nafn vegsamað af mér! Þannig læri eg að búa mig undir þá lucku, sem mér er geymd í eilífu og sælufullu lífi, hvar eg skoða mun án enda, undrast og tilbiðja þína óumræðilegu hátign.

16. Hugvekja.

Vér höfum hér engann varanlegann samastad, leitum því hins, sem hér fyrir ofan er. Hebr. 13.

Hvad er líf vort annad enn ólgufullt haf, á hverju vér alltaf qvída megum bylgjanna áföllum? vort ástand umbreytist á hverju augnabliki og sú breytíng ablar oss sífellt nýrrar óróssemi. Forgefins leitum vér varanlegs samastadar hjá sképnunum, er vér sjáum oss sífellt neydda til ad hrífa oss lausa frá þeim. Þegar vér þykjumst fundid hafa hvíldarstad, megum vér skjótt þreyta nýtt hlaup. Allt forgengur og allt eydist fyrir vorum augum. Mikill hluti af þeim lifanda heimi, sem vér sáum, þegar vér komum inn í hann, er nú ecki til framar. Nýar persónur eru framkomnar á skodunar-plátzid og búast nú þegar undir ad yfirgefa þad aptur. Fátt í þessu lífi gengur oss ad óskum: þad, sem vér elskum, flýr oss; þad, sem vér óskum oss, ödlumst vér ecki; en þad, sem vér óttumst, hittir oss. Aldrei erum vér fullkomlega farsælir: sé luckan oss brosleit, brestur optlega heilsuna; séum vér heilbrigdir, er luckan opt á móti oss; séum

vér lærdir, hofum vér opt umsvif, sem hindra vorar ydnir; séum vér fáfródir, erum vér forsmádir; séum vér í metordum, erum vér øfundadir, og hversu óstødugt og hvikult er þá ecki vort hjarta? Á þessu augnabliki hofum vér þañ ásetning ad þjóna Gudi, og á næsta augnabliki er þessi þánki þegar gjoreyddur af þeim hlutum, sem kríngum oss eru í heiminum. Hér er sífeld umbreyting allstadar, og von og qvídi, gledi og sorg hatur og kjærleiki skiptast ydnglega til; varla erum vér nockurt augnablik sjálfum oss líkir, heimskulegar tilfinníngar og tilfelli orsaka sífeldar biltíngar á hogum vorum, og sú er mañeskjuñar stutta lífs saga. Þañig er lífinu varid til þessa, og þannig mun því varid hér eptir, því á medan vér lifum á jordunni, mun hégóminn og óstodugleikinn verda vort sífelda hlutfall; máské ad heilsan, sem vér nú njótum, breytist til morguns í daudlegañ sjúkdóm; máské sú rósemi, sem nú gledur oss, hverfi á samri stundu; máské sú von, sem nú eykur vora kjæti, sé nú þegar brotin; máské øll sú lucka, sem gledur oss nú, sé hvorfin fljótar enn draumur. Hverr veit hversu margar óged-

feldar umbreytíngar liggja kunna bráð-
lega fyrir oss? hitt er víst, að vér, meðan
lifum, getum ecki vænt annars enn þess,
sem dagleg reynsla sannar og kénnir.
Allt í heiminum er eintómur hégómi;
innan næsta dags enda, eður enn þá
fyrr, má vor egin reynsla máské sanna
það með Salómoni. Æ! því elskum vér
þá svo dárlega hégómann, og útvelium
það óstøduga í heimi þessum, án yfir-
vegunar? en sjálfa oss fríum vér frá
mørgu andstreymi, ef að vér brúkum
heiminn og heimsins hégóma í hófi. Vér
gætum þá verið ánægdir og rósamir við
sérhver óþægileg tilfelli lífsins, og óstød-
ugleiki jarðneskra hluta fengi aldrei hjá
oss ollað svo mikillar óróseml, ef vér ætíð
hefðum himininn oss fyrir augum, hvar
engiun hégómi, engar lífsins mæðusamar
umbreytíngar eru til.

17. Hugvekja.

*Mín sála bíður eptir Drottni, hann er vor hjálp-
ari og vor skjøldur. Psálm. 32.*

Til að losa mig við þessa lífs óróseml
og dáraskap, finn eg óhultasta með-
alið, að afhenda mig øldúngis á vald og

vilja Guds; hverr er sá Drottinn, hvers vilja og valdi eg afhendi mig? Það er sá almáttugi Gud, sem megnar að gjora enda á øllum mínum sorgum; með einu orði: sá, sem hefir meðöl nóg, ráð og vilja til að bæta mér allt það mig vantar, umbreyta allri minni ábyggju í vissa von og ryckja mér út úr øllum háskasemdum. Eg missi því alls eckért við það, þó eg reiði mig á hann, sem veit hjálp og ráð svo opt, sem mér áliggur. Það, sem mønnum sýnist ómøgulegt, er hans almætti auðveldt og því vanmáttugri, sem mannanna hjálp reyníst, því vissari er, hans hjálp, því øblugri hans aðstoð, svo eg megi alls góðs af honum vænta, en setji aldrei mitt traust á veikar mannsképnur. Þessi Guð er og alvís, hvers vilja eg óqvíðinn undirkasta mig, hann hefir ætíð sinn vissa tilgáng með allt, sem hann lætur mér mæta, í hverju helzt standi, sem eg er, og þó þessi tilgángur sé mér ecki kunnur, er það þó víst, að hann er bæði réttvís og góður, svo mér ber ánægðum með hann að vera. Um hann má eg ecki dæma eptir mínum veikleika og litla skilníngi; eg sje að sonnu ecki ætíð hvert þeir vegir, sem hann vís-

ar mér á, muni leida mig, enn þared hann hefir mér þá greidt og búid, er mér óhætt á þeim ad gánga. Mikli Gud! hví skyldi þá ecki mín sál afvenda sig í þitt vald? hvad má eg óttast, þegar eg í ollum hlutum reidi mig uppá þig! á medan eg híngad til vildi sjálfur ráda yfir mínum kjørum og tilfellum, á medan fór eg øldúngis villur vega; afdrifin hafa aldrei sambodid mínum óskum eda fyrirtæki; alls eckért gott hefi eg af því haft, en þarámót daglega orsakad mér gremju og andstreymi; þegar eg leitadist vid ad verda óhultur, bjó eg mér sjálfum fordjørfun; þad, sem eg áleit mér stod og styttu, vard mitt fall. O! minn Gud! hversu miklu óhultari er eg þá, þegar eg einúngis læt þig ráda og þegar eg gjøri ecki annad enn þad, sem þér vel þóknast! nú skal eg síst enda þennann dag eins og eg híngad til hefi endad svo marga mína lífdaga; eg vil lifa rólegur og vel ánægdur, og því ecki legajast í vÿl og áhyggju, heldur fela mig þinni fodur-hendi, þú Almáttugi! eg vil sleppa ollum ótta, varpa allri minni áhyggju í þitt skaut, og ecki qvída komandi tíd, eda vera hugsjúkur hennar vegna, nema samstemmandi þínum

bodordum. Í djúpustu lotníngu vil eg fyrst yfirvega þin náduga tilgáng og vilja med mig, sídan, án möglunar, fela mig honum á vald, án þess ad hallmæla honum. Mig og allt hvad mér vidvíkur vil eg afhenda þinni stjórnun, svo mun mín rósemi og mín lucka verda fullkomin.

18. Hugvekja.

Sá, sem yfirvinnur, mun erfa alla hluti — eg vil vera hans Gud og hann skal vera minn Sonur. Opinb. b. 21.

Skyldi eg ecki þacka honum, sem hefir gefid mér lífid, fyrir þad, ad hann enn þá lét mig lifa þenna dag? skyldi eg ecki prísa hans nafn, þess ljóssins Fodurs, fyri hvers nád eg sjed hefi þessa dags ljós? því jafnvel þó þetta líf sé svo stutt, ad einn dagur, ein vika, eitt ár sé varla teljandi; jafnvel þó þad manulega líf sé uppfyllt med svo mikla mædu, órósemi og sorg, ad þad telja megi því lengra, sem fleiri eru þjáníngar- og motlætíngastundir, hefi eg þó nóga orsøk á hina sídana, til ad álíta sérhvern dag, sem Guds nád unnir mér, eins og sérlega blessun. Hvad eru ecki þessa heims jardnesk gædi,

sem gjøra mig luckulegann? hverki met-
orð, ríkdómur né gódir dagar geta ollað
minnar sálar rósemi, nema eg undir
eins hafi góda samvitsku, viti mig fríann
af illgirnis syndum og lifi gudrækilega,
því eckert annad má gefa hjarta mínu ró-
semd, án hverrar engrar farsældar er þó
ad vænta; skyldi eg þá ofunda þá, sem
gleyma Gudi, þó ad flest í heiminum
gángi eptir þeirra óskum, því hefndin
mun þó alltaf fylgja þeim, og þeir, midt
í sinni gledi, nagast af samvitskunnar á-
kløgunum. Nei! eg vil ánægdur vera
med þau minni gædi, sem Gud hefir mér
unnt, sem þó eru lángtum meiri enn eg
hefi forþénad. Gjarnan vil eg fara á mis
vid margskyns ánægju og hægd, alls-
konar mótlæti vil eg bera med gódu og
þolinmódu gedslagi, þegar eg einúngis
ecki þarf ad óttast áklegun minnar sam-
vitsku. Endurmiñíng gódra verka, full-
vissa um Guds hylli, von um nádar-
ríka umbun, þessi ómetanlegu gædi vekja
þvílíka gledi í minni gjørvallri sálu, ad
eg ecki mundi skipta þeim eitt augna-
blik vid heimsins dýrmætustu fjársjodu.
Þó eg á stundum lidi skort, veit eg þó,
ad eg má vænta mér óútsegjanlegra

nægta; þó eg af drambsømum verdi foraktadur, sje eg þó fyrirfram, ad sú kémur tídin, þá jafnvel hinn minnsti hluti þeirra metorda, sem eg mun njóta, endurgeldur mér ríkuglega alla heimsins vanvirdu. Þó ad mig umkríngi óteljanlegar plágur, munu þær þó umbunast med ómetanlegri gledi, sem eg á sídan njóta mun; sé sá vegur mér óljós, um hvern mínum Gudi þóknast ad leida mig, mun þó sú koma tídin, á hverri eg prísa og undrast mun þessa Guds huldu vegleidslu. Engar mótlætíngar mega þá mæta mér hér í heimi, í hverjum góð samvitska og ørugg trú ecki geti gefid mér ánægjanlega huggun; því þygg eg, ó Gud! þá velgjørnínga þína, sem unna mér lengra lífs og fleiri heilla, án sorgar og vøls, þar ed eg metid hefi lífsins ørdugleika og gledi ánægjufulls hjarta hvert á móti ødru og fundid þessa gledi ad vega miklu meira enn allt hitt. Eg þacka því audmjúkur þennann dag, þessa dýrmætu tíd, hverja eg hefdi átt ad brúka til undirbúníngs undir eilífdina. Lát mig æ eyda mínum døgum undir þinni nádugu vegleidslu og stjórnun; en lát mig øllu framar aldrei

gleyma, hvers vegna þú gafst mér lífid, brúka þad eptir þínu ordi og vilja, og audsýna med øllum mínum athøfnum, ad eg sé fullkomlega sannfærdur um mína áqvørdun til þess eilífa lífsins.

19. Hugvekja.

Veitstú best, Drottinn! vanmátt manns, veitstú best orku freistarans, vorum herskrúda vill hann ná, vor Merkis-madur sértú þá, í oss strídandi ebl vort ród, í þér svo fáum sigri nád.

Þad er bædi tilhlýdilegt og harla naudsynlegt, ad eg á hverjum degi minnist þeirrar mjøg svo árídandi skyldu, sem hverr kristinn á ad vardveita, til þess ætíd á ný ad upphvetjast æ betur og betur til ad ástunda hana; en hversu fæ eg hana uppfyllt, ef eg ecki fyrifram get þeim hindrunum af vegi rudt, sem gjøra mér minnar skyldu uppfyllíngu ómøgulega, og hverjar hindranir eru þó sterkari og fleiri, sem hér liggja í vegi fyrir mér, enn mitt egid hjarta, hvers veikleika, til ad mótstanda freistíngunum, eg þecki, finn og qveina svo sárt yfir? Hversu opt héldt eg mig ecki nógu sterkann til ad

mótstanda syndarinnar táldragandi tillockunum; en—eg vard á samri stundu aumkunarlega yfirunninn, og aldrei fjarlægari sigrinum yfir mínum girndum, enn þegar eg, eptir heimsku minni, þóktist vera honum sem nálægastur: hversu mjög fyrirvard ecki mitt hjarta sig, þegar eg fann þess veikleika og þau fjøtur og bønd, med hverjum lystin til ens illa hafdi mig bundid? eg sá á ný þenna óvin lángt frá mér, geck honum med stødugleyndi á móti, til ad fá hann yfirunnid med nýum hetjumódi, en fyrr enn til þess kom, vard eg fángadur í þeim snørum, sem lagdar vóru í veginn fyrir mitt vareygdarleysi, og eg vard á ný herteckinn af þessum mínum sigrara. O! hversu blygdast eg nú vid þetta í hjarta mínu, og hversu óluckulegur hefdi eg loksins ordid, ef ecki sú øfluga hetja af kyni Júda hefdi frelsad mig frá daudanum. Skyldi eg þá hédanaf á ný verda þessum mínum Frelsara og sáluhjálpar høfundi ótrúr, þó mig kosti þad baráttu, vegna míns veika og óstøduga hjarta, ad vera honum støduglega trúr? hvad hjálpar mér ad keppast eptir lífsins kórónu, hverri eg sjálfur fæ þó ecki nád vegna míns van-

mættis? hvad hjálpar mér ad sporna vid því vonda, ef þad, engu ad sídur, dregur mig med sér? hvad nota mér øll mín dygdugu fyritæki? hvad gagnar allur miñ ásetníngur til gudrækilegra athafna, þegar ein lítil hreifíng miña syndsamlegu girnda, kollkastar þeim grundvelli, er eg vildi reisa á nýrrar gudhrædslu byggíngu? Vertú þó engú ad sídur óhrædd, óqvídin og hughraust, mín sál! þú hefir þegar uñid mikid, þegar þú kannast vid þitt vanmætti; ad þú svo þrálega fallid hefir, kémur af því, ad þú ránglega ímindadir þér, ad þú fengir stadist med þínum eginn kroptum. Þú ert veik, og því þarftú hjálpar vid, en hana fær þú, bidjir þú af alvøru um hana. Líttú til hans, er borgad hefir fyrir þínar syndir; þinn Jesús hefir sjálfur verid freistadur; hans alvitska og nærgætni þeckir tilloćkananna mátt, freistínganna hættu og strídsins ørdugleika; mundi hann þá ecki hafa medaumkun med þér? jú, vissulega munn hann þér vorkunsemi veita! Gjør þú mig, ljúfi Lausnari minn! æ meir og framar fullvissann um veikleika míns hjarta, en ásamt um þad, hversu reidubúinn þú ert

ad styrkja mig í øllum freistíngum, þá skal eg aldrei láta mér hugfallast, heldur svo lengi, sem eg lífi, strída í trausti þíns guddómlega kraptar; þá mun eg lokfins, fyrir hjálp þína og adstod, sigurinn efalaust úr býtum bera.

20. Hugvekja.

Taktú vara á þeirri hentugu tíd og vara þig fyrir því vonda, svo þú ecki verdir til skammar. Sírach. 4.

Vort líf á jørduñi er vidvarandi furduverk guddómlegrar miskunar; tídin, á hverri hann uñir oss þessa veika lífs, er áþreifanlegt merki Guds gædsku. Í oss og voru holdi býr ecki einúngis eckért gott, heldur høfum vér þar ad auki drýgt margar syndugar athafnir, med hverjum vér verdskuldad høfum réttlátann dauðadóm. Eins opt, og vér brotid høfum Guds bodord, eins opt hefdum vér verdskuldad lífid ad missa; en þessi tími er enn þá ómetanlegur Guds velgjørníngur fyrir oss, þar hvert eitt augnablik, sem vér lifum, er ný náð, sem Gud audsýnir oss. Eñ þá undandregur hañ vora fordæmíngu og dauda-dóm, til þess ad unna oss fresis

ad brúka betur þad líf, sem vér svo illa höfum framdregid híngad til. Ad eyda þessari tíd, ónytsamlega og syndsamlega, væri ad vanvirda Guds óendanlegu gædsku, væri ad brjóta af sér hans nád, væri einkis ad virda eilífdina. Hvílík fásinna er þad þá ecki, ad vilja ecki brúka vel svo dýrmætañ hlut, sem lífid er? ad vér viljum eyda til einkis tíd vorri, þar med setja vora eilífu velferd í vogun í syndanna skañvinnu gledi, og láta vora von um ódaudleikans fullsælu, hverfa burt frá oss eins og reyk; enginn er sá dagur, enginn sá tími, eckért þad augnablik, sem ecki sé oss markverdt og áríðandi í tilliti til eilífdarinnar; einúngis eitt tapad edur eydt augnablik, mætti því vekja lángtum stærri sorg hjá oss, enn þó vér mist hefdum mikla luckn; og þó er þessi dýrmæta tíd optlega fyrir oss leidinleg; allt vort líf er eckért annad enn viðvarandi ástundan ad spilla, já, ad eyda tímanum. Pénnustusemi vora audsýnum vér vinum vorum, velgjörnínga þeim, sem vér elskum, en tímann gefum vér burt rétt hverjum, sem hafa vill. Svona athugalauslega, svona hirdulauslega, já, svona

dárlega førum vér með þá dýrmætustu gáfu, sem Guð hefir oss veitt. En egum vér þá sífellt þurfa að gjøra þessa umqvørtun yfir sjálfum oss? Skulum vér enn þá lifa lengi án þess að vita, hvers vegna vér lifum? Egum vér enn þá framvegis til einkis að eyða tíðinñi, um hverrar miklu nytsemi vér þó erum svo sañfróðir? Á nú ecki þessi stund enn þá að vekja hjá oss betri þánka? O Guð! þín náð varðveiti oss frá þeirri ólucku, sem verða má uppspretta og orsøk til vorrar eilífu óhamíngju! Vér megum lokfins birja að reikna þá tíð, sem vér þegar høfum útsóað og hugleiða þá daga, sem enn eru fyrir høndum. Hvert, sem tala vorra komandi lífdaga er stór eður smá, erum vér þó í hverjutveggja tilliti óluckulegir, ef vér brúkum þá illa; ef vér lifum enn þá lengi hér eptir og eyðum tímanum syndsamlega, aukum vér þar með vora fordæmíngu; egum vér ecki eptir nema skammt ólifað, kunnum vér voveiflega og varbúnir að framleiðast fyrir þann dómstól, hvar vér standa egum reikníngsskap fyrir það, hvernig vér brúkað høfum tímann og vort líf. O! eilífi Guð! gef þú oss vísdóm til að efla vora sáluhjálp,

og kénn oss ad brúka alla vora daga, tíma og augnablik til þessa mesta árídanda augnamids.

21. Hugvekja.

Væntú æ daudans, vinur kjær! vonum framar hann stendur nær, vid hvern dag þenki hugurinn þinn: hann mun verda sídasti minn!

Ad morgni dags, þegar vér ljúkum fyrst upp augunum, egum vér strax ad hugsa til þess tíma, þegar þau munu seinast apturlykjast. Því skyldi eg nú, — hugsar sá úngi — þar eg varla er enn þá kominn inn í heiminn, hriggja sjálfann mig med endurminníngu þess tíma, á hverjum eg aptur á heiminn ad yfirgefa? Þó, þegar eg yfirvega, hversu nálægt lífid er daudanum og hversu voveiflega hann kann ad yfirfalla mig, er ecki annad mögulegt, enn ad sameina daudans umhugsun med lífsins. Ecki þarf meira en þad eina tilfelli, sem allbúid vera kann mér, nefnilega: ad minn vidskilnadar tími kunni hastarlega ad yfirfalla mig, til þess ad minna mig sífellt á minn daudadag. Og þar ed eg eckért augnablik er fyrir daudanum ó-

hultur, kann eg heldur eckért augnablik af ad lifa án þess ad óttast hann og ætti því ad búast undir hann. Fyrst eckért eitt augnblik lídur hjá, á hverju daudinn ecki útleidi í hópatali oss daudlega menn frá þessu lifi, hversu margir mættu þeir þá ecki vera, sem á þessu qvoldi qvedja heiminn í seinasta sinni og gjøra á þessu qvøldi sína seinustu andláts bæn. Pad er því víst: ad í hverju ásigkomulagi, sem eg er staddur, er eckért þad augnablik til, sem ecki kunni ad verda mitt seinasta; eckért þad fyritæki í lífinu, á hverju óhætt sé ad grøfin ecki gjørt enda; engin sú hátíd, sem máské endist med líksaungnum; engin sú fæda, sem ecki geti ordid ad banvænu eitri; enginn sá svefnhøfgi, sem ecki verda megi minn seinasti dúr; enginn sá morgun, sem ecki kunni ad afhenda mig í daudans skaut; enginn sá sjúkdómur, sem ecki geti vordid mitt banamein. Med hverju skal affaka þá fávísu gleymsku og afskiptaleysi, sem menn lifa í, í tilliti til ens sídasta dags og burtferdar tíma? máské med úngdóms árunum? en eru þau ecki þad, sem menn ættu ad bera hvad mesta umsorgun fyrir, af því þau eru háskasamastur tími þess mann-

lega lifs, edur máské madur treysti uppá heilbrigdi sína? en sú hransta heilsa er lik neista, sem skyndilega má útslœckvast af minnsta vind-blæ; máské einhverr reidi sig uppá þennann tíma, á hverjum ecki finnst til nockurs meins edur kránkleika; en hversu mørg þúsund manneskjur lifa ecki á þessu augnabliki ásamt oss, sem ecki fá nærstu morgunsól ad sjá! það er því i øllu tilliti umvardandi naudsynja efni fyrir oss, sífellt ad hafa daudann fyrir augunum, og med Guds nádar adstod ad képpast eptir því ásigkomulagi, sem vér óskudum oss ad vera i, þegar vér egum ad deya. Ó! ad þvilíkar daudans hugleidíngar væru sífellt vakandi i minni sálu! ó! ad eg þar vid uppvekjast mætti til Guds ótta og mannelsku, og þar af huggun ødlast i øllum lífsins mótlætíngum! ó! ad svo mørg dauda dæmi, sem eg sje og jafnadarlega heyri, mættu leida mig til þess náttúrlegasta af øllum þaunkum: ad eg sé dupt og aska, allteins og allir mínir burtsofnudu brædur! ó! ad eg yrdi svo vitur, ad eg náqvæmlega yfirvegadi hvad vid muni taka fyrir mér, þegar daudann skyndilega og mér óvørum ad bæri. Því

vitrari, sem eg'um þetta verd, þvi lucku-sælli verda mínir lífdagar og þvi róleg-ri mín æfilok.

22. Hugvekja.

Hvad hefir þú, madur! þad þú hefir ecki þegid? en fyrst þú hefir þad þegid, því hrósar þú þér þá, eins og þú hefdir þad ecki þegid? 1 Cor. 4.

Hared sérhverr dagur leidir þig inn í nýann reynslu- og freistinga-skóla, hlýd þú þá, sála mín! þeim vísa lærdómi, sem lofa má þér farsælum enda á þín-um freistíngum og einkanlega sinnis þíns rósemi í øllum þjáníngum. Hugleid þá fyrst: ad Gud er þér um eckért skyldug-ur og ad þú, eptir þinni egin verdskuldun, ecki kannt annars ad vænta, enn óánæg-ju, skorts og vesældar. Taktú þar fyrir þessu med rósemd, svo sem þvi eina, er þú átt skilid, en álíttú þad góda, sem þú nýtur, ecki ødruvísi enn yfirgnæfan-lega nádargáfu; minnstú þess: ad gott og illt, gledi og sorg, hlýtur eptir Guds vísdómsfullu niðurrødun, opt hvert ød-ru sameinad vera. Verdú þína lucku-legu daga saman vid þá ólucku legu og

þá muntú fá það reynt, að þeir síðari eru færri hinum luckusælu. Reiknaðú frá alla þá mótfølluu daga, eins og þeir aldrei hefðu til verið, og reiknaðu þar á móti komandi dagana móti svo mørgum góðum, sem þú notið hefir. Settú þér áður fyrir sjónir margvísleg mæðu tilfelli, sem þér máské kynnu að høndum bera, og búðu þig út á móti þeim með von og þolinmæði, en gleymdú heldur ecki þeim gleðu augnablikum, sem þú í framtíðinni mátt vænta þér af mildum Guði; yfirvegaðú ætíð, að þitt ástand, hversu aumt, sem það er, getur þó orðið annara. Líktú kjørum þínum saman við svo margra þinna meðbræðra, og þá muntú sjá, að þitt ástand er í mørgu miklu betra enn þeirra; hugleiddú það vonda og góða, sem mætir hér, og aðgættu vel, að alls ecki veitst hvað af því í raun og veru verða kann þér að skaða, því jafnvel það, sem þér kann að virðast skaðlegt, getur orðið þér fyrir bestu. Láttú þér loksins til hugar koma þinn dauða, sem gjora mun æskilegann enda á øllum þínum þreyngíngum, og króna þitt staðuglyndi, með óendanlegri farsæld. Þessar hugleiðingar skulu með

Guds hjálp, meir og meir upphvetja þig til þolinmædi og leida þig í þad ástand, ad þú getir ánægdur verid med øll þau tilfelli, sem þinn himneski Fadir lætur þér ad høndum bera, en þolinmædin mun ecki einúngis hjálpa þér til ad lifa í vinsfengi og ró vid alla menn og til ad yfirvega og framqvæma allt hvad þú tekur þér fyrir hendur, med tilhlýdilegri umhyggju og ánægju, heldur mun hún og gjøra jafnvel þau sorglegustu tilfelli þér léttbær eda ad minnsta kosti þolanleg. Ottastú því ecki nockra adra ólucku enn þá stórkostlegu og saňkøllndu, nefnilega: þíns Skapara og Velgjørara ónád, en kostadu ætíd kapps um svo ad lifa, ad þú æ viss verdir um hans miskun og nád; hvad mun þá annad geta ollad þér órósemi! hvad hriggt edur þjád þig? Þær megnustu pínur eru eckért, því þær leida þig enn nær þeirri ánægju, sem innifalin er í vidvarandi og óútmálanlegri sinnis rósemi Hvad er fátækt, nema eckért, þegar þú yfirvegar þann ríkdóm, sem Gud hefir geymt þér í því komanda lífi? hvad er heimsins vanvirda, nema eckért, þegar þú yfirvegar þá æru og velþóknun, sem þú ødlast hjá Gudi? hvad

er lífið sjálft, nema eckért, þegar þú jafnar því saman við það sælufulla líf, sem þú átt í vændum á himnum? já, dauðinn sjálfur er eckért, þegar þú ert víss um það, að hann er birjan til óendanlegs og betra lífs.

23. Hugvekja.

En — vor Borgar-réttur er á himnum, hvaðan vér væntum Frelsarans Drottins vors Jesú Krists, sem mun um-minda þann líkhama, sem vér í þessari vorri lægíngu berum, að hann líkur verði þeim líkhama, hann í dýrð sinni hefir. Philipp. 3.

Af hverjum degi mætti það vera fyrir vorum hugskots sjónum, hversu vor náttúra er veik og vor líkhami vanfær. Ecki er annars að vænta, enn að vér ástundum hriggjumst af því, þar eð vér megum álíta þenna vorn náttúru veikleika, sem helztu orsök vorra bágborinn lífsstunda. Vor andi býr í þvílíkum líkhama, sem nær því daglega minnir oss á, að hann sé ecki annað enn hrørlegt hreysi, sem í dag fá kunni áfall, en á morgun vera fallinn, ellegar um hvert óttast megi, að þetta hreysi, undir eins og á-

fallid til ber, hrynji í grunn nidur. Svo opt vér endurnærum oss med mat og dryckí, svo opt, sem vér máttlausir óskum oss rólegheita, svo opt, sem vér finnum til nockurs meins edur þjáníngar, svo opt fáum vér nýa advorun þar um, ad vér skulum gjøra oss reidubúna til ad yfirgefa þetta líf. Daudans fyriboda finnum vér hjá sjálfum oss, stundum meiri og stundum minni, en þannig finnum vér hann þó, ad vér missum þar vid, um mikinn hluta æfi vorrar, rósemi vora og gledi. Sálin finnur daglega til óþægilegleika síns samastadar, og ófullkomlegleika sinna krapta, og þar af rísa svo óteljanlegar sorgir, áhyggja og órósemi. O! hversu aumkunar-verdar sképnur værum vér ecki, ef vér eckért hefdum ad hugga oss vid, á móti þessum sorglegu hlutum, eckért, sem gæti gjørt oss rólega! vér hefdum þá eins fullt efni til ad taka komu sérhvers dags med tárum og sorg, en særast af somu rósemi yfir vorra lífs-stunda varanlegleika, sem vér nú særumst af því, hversu skammvinnt þad er. En vort ásigkomulag er farsællra, þar ed vér í Guds ótta finnum máttuga huggun á móti allskyns veikleika, og trú-

fastann leidtoga í vorum útlendingskap. Þetta gjørir oss þá ørugga og óhrædda í øllum þeim tilfellum, sem boda oss daudann fyrifram, þared vor Guds ótti gefur oss vissa von um añad fullkomnara og betra fødurland. Þessi Guds ótti styrkir oss til ad bera med þolinmædi allar mótlætingar, um hverjar máské allmargar sjálfum oss kann og vera ad keña, því hañ fullvissar oss um vors Guds fødur-kjærleika og máttugu hjálp. Þessi Guds ótti hughreystir oss med sáluhjálplegri von um endurnýad og dýrdlegt ástand, sem vér væntum oss eptir þetta líf. Þegar þær sáru tilfinningar, sem vors veika líkhama ásigkomulag ollir oss, orsaka óróseini, og oss virdist allt hid jardneska næsta hryggilegt, høfum vér añad þessu til léttirs í huga vorum, sem reiknast má miklu gledilegra. Vér sjáum fyrifram oss búinn óendanlegañ fognud, hverjum vér jøfnum saman vid nærverandi sorg. Vér sjáum í huganum óforgengilegañ líkhama, sem vér munum umskipta fyrir þetta hrørlega veika hreysi, eilíft líf í stad þessa skammvinna og sáluhjálplega upprisu eptir þeñañ tímanlega dauda; ad þessi umskipti séu oss fyrirbúin, þurfum vér ecki ad leida í getgátu nockra,

ecki ad vænta eda óska oss þeirra med nockurri efasemd; nei, vér megum álíta þau, jafnvel í þessu lífi, eins og nálæg og, hvad meira er, vér kunnum nú þegar fyrirfram ad smacka og finna þá ánægju hér í lífi, sem fullvissan um ædri farsæld gefur øllum trúudum. Hversu mikillega gjørir þá ecki Guds óttinn líf vort yndislegt og rósamt? Sleppum því allri qvørtun yfir vors lífs mædu og eymdum, en látum þad mikla framar vera vora daglegu umhyggju, hvernig vér lífad fáum gudrækilega, svo vér lifa mættum ánægdir og luckulegir. O Gud! virdstú ad tilreida oss þar til med þínum góda Anda og uppfylla þessa vora hjartans ósk! Æ! bænheyrdú þad nádarsamlega, þú, sem aldrei fyrilítur hreinskilnar bænir réttlátra. Amen!

24. Hugvekja.

Kénn mér fánýtum glansa gleyma, og gull-eign jardar, metnad', lyst, af munni hjartans ósk lát streyma: ó Gud! þitt ríki komi víst! undir eins og eg ávinn þad, audnast mér líka gott sérhvad.

Á þessari qvøld-stundu óskum vér oss efalaust rólegra, ánægdra og lucku-

legra daga; og mørg þúsund vorra med-
bræðra sameina sínar óskir med oss um
þetta sama. En munu þó gódu dagarn-
ir, er vér svo nefnum og svo ákaft óskum
oss, í raun réttri vera svo nytsamlegir
fyrir oss, sem vér hugsum? mun oss þad
svo heilsusamlegt, sem vér álítum, ad vera
øldúngis frír fyrir øllum lídunnum og
mótlætingum, en njóta allskonar heims-
gæda, æru og fagnadar? hvers er allt
þetta verdt, þegar vér þó ecki undir eins
høfum ánægt sinni? hvernig færi, ef øll
þessi heims-gædi snéru voru sinni frá
Guds nád og vingun, og vørpudu oss
enn dýpra í þá fordjørfun, sem skilníng-
ar-vitin svo optlega ginna og leida oss í?
og hvernig færi, ef þau upprættu alla
laungun úr hjartanu til vorrar sáluhjálp-
ar andlegu gæda, alla tilfinníngu af kjær-
leika Guds, en uppfylltu vora sálu þar
á mót med þvílíkum girndum, sem ræna
mættu oss grundvalladri von um full-
sælu í eilífu lífi? hvernig færi, ef þessir
gódu dagar gjørdu vort hjarta dramb-
samt, fylltu þad med miskunarleysi, á-
girni og vellyst? þó fer þetta alloptast
þannig og jardnesk gledi er æ hættuleg
voru hjarta og vorri sáluhjálp; því lucku-

legri, sem vér erum í útvortis kríngumstædum, því fleiri freistíngum, því stærri hættu erum vér undirorpnir; eckért nema eitt fær hrifid oss út af þessari háskasemd, sem æ fylgir gódu dögunum; ecki nema eitt er þad til, sem fær varnad, ad vér verdum hverki módlausir í mótgángi, né óluckulegir í medlæti, og þetta dýrmæta medal er sannur Guds ótti; vid þetta medal verda bædi vorir gódu og vondu dagar oss nytsamlegir, og þessa gáfu, þinn sálubjálplega ótta, bidjum vér þig, miskunsami, nádugi Gud! ad qveikja og vidhalda í oss, þá erum vér fullvissir um, ad allir hlutir verda oss ad gódu. Gef ad þinn ótti sé æ lifandi og stadfastur í vorri sálu, svo ad hún jafnan hlýdi þér, en ecki syndsamlegum girndum! kénndú oss ad meta sérhvern hlut, sem oss er þægur og kjær, eptir maklegleikum, og láttú oss aldrei breyta svo óforsjállega, ad vér skiptum vorrar sálarvelferd fyrir ríkdóm, virdíngar eda vellyst; láttú skodun og umþenkíngu þess óskynilega og eilífa, svipta oss ofmiklu dálæti á þessu skynilega og skammvinna jardneska; láttú þær freistíngar, sem gódu dagarnir olla í þessum heimi, aldrei

leida ofs afvega, aldrei spilla vorri eilífu farsæld til ad odlast jardneska, fallvalta luckn. Láttú þinn ótta abla ofs blessunar og gledi í vorum heillbrigdu og vanheilu døgum, í medlætis og mótlætis døgum, í gledi og sorgar døgum, í lífi og dauda; vér viljum einkis óska ofs sérílagi, en virdstú af nád ad gefa ofs þad, er ofs má fyri bestu verda. Med þacklæti viljum vér þyggja allt, sem þín milda Fødur-hønd, útbýtir ofs. Audnist ofs ad eins ad vardveita þinn ótta og þína elsku í vorum hjortum, megum vér alls annars án vera.

25. Hugvekja.

Pared vér erum réttlátir fyrir trúna, þá høfum vér frid vid Gud, fyrir vorn Drottinn Jesúm Krist. Róm. 5.

Um hvad ættum vér optar ad þenkja, eñ um Jesú Krists kjærleika, af hverjum vér høfum ad vænta ofs allrar sáluhjálpar? Til hvers skyldum vér optar hugsa eñ til þeirrar ævarandi sáluhjálpar, sem nád vors Guds lætur ofs vona? hvad fær fyrir ofs meir árídandi verid, enn ad vita ofs gefna sálu, ecki ad eins ódaudlega,

heldur og þá, sem eptir þetta líf skal eilíf-
lega sameinast Guði og njóta eilífrar far-
sældar hjá honum? Hvad getur framar
hrært vort hjarta, enn yfirvegun þessarar
farsældar, hennar mikla unadsemd og
ypparlegleika? Samlíkjum henni vid
þad, sem hér á jørduñi kallast lucka og ad-
gætum hversu mikla yfirburdi þessi eilífa
farsæld hefir. Hvad fær framar haldid
vorum girndum og tilhneigingum í taumi
enn þegar vér látum oss einúngis lánga
eptir þessari óvidjafnanlegu lucku og
stundum af fremstu krøptum ad ødlast
þessa sáluhjálp? Getum vér náqvæm-
lega þenkt um allt þetta, án þess ad upp-
tendrast af elsku og þacklátsemi til hans,
sem er høfundur þessara gæda, þessarar
sáluhjálpar? Onei! þá fyrst fáum vér
fullkomlega fundid þad, hversu mikid
lof og þacklæti Gudi, vors Jesú Krists
Fødur, ber, sem hefir blessad oss med
allsháttar andlegri blessun þeirra himn-
esku gæda fyrir Krist. Þá fyrst verd-
ur vort hjarta réttilega hrært af Jesú
Krists óumrædilega kjærleika, sem hefir
med svo dýru verdi, hverki med gulli né
silfri, heldur med sínu heilaga, dýrmæta
og saklausa blódi, keypt og afrekad oss

umskipti á dauðanum og fordæmíngunni, fyrir lífið og sáluhjálpina, sem hann oss útvegaði; þá munum vér og fá þacklátt og blýðið hjarta, fyrir Guðs Anda náðarsamlegu tilhlutun, sem hér vill tilreiða oss með sínum guðdómlega krapti og náð, og gjöra hæfilega til að njóta þess eilífa lífsins. Þetta er mjög svo áríðandi og nauðsynleg æfing fyri sérhvern kristinn, til að komast í náqvæmari sameiníngu við Guð, sem svo náðarsamlega kallar hann til sín og sinnar sameiníngar. Þetta er sú sáluhjálplegasta yðja, fyrir hverja vér ætíð meir og meir kunnum að sameinast vorum Frelsara, vegna hvers kjærleika vér verða munum eilíflega sælir. Þetta er vor sanna lucka, að vér ætíð látum oss stjórna af Guðs Anda, sem æ leiðir oss til Guðs og hans náqvæmu sáluhjálplegu umgengni, og kénnir oss æ meir og framar að meta þá sáluhjálp, sem Jesú Krists kjærleiki og náð vors himneska Föðurs lofar oss að vænta. O! þú Sannleiksins Andi! gef þú oss náð til að halda vorum þaunkum sífeldt staðföstum við þessa háleitu hluti. Gjör þú vora sálu æ meir og framar

vidſkila vid ſyndſamlegra girnda bønd og tálſnørur, ſem híngad til hafa ſvo lengi hamlad hennar framfør til farſældar og kénn oſs æ betur og betur ad þeckja, hvad til vors fridar heyrir. Lát eckért vera oſs meir áridandi, enn ad ſameinaſt Gudi og eilíflega njóta hans nádar. Eins og vér nú í þetta ſinn umgaungumſt Gud, ſvo lát einnig vort hjarta framvegis honum helgad vera, hugſa til hans, óttaſt og elſka hann umfram alla hluti; þá erum vér viſſir um þá farſæld, ſem eilíflega mun gledja oſs hjá vorum Frelſara í dýrdinni. Amen!

26. Hugvekja.

Vid réttlátra mun ad føgnudi verda, en von ómildra fyriferſt. Ordsqv. b. 10.

Þeſſi dagur, ſem nád míns Guds lét mig aflífa er nýtt ſtig framm ad þeirri endalauſu eilífd. Sú óútmálanlega farſæld, ſem hann enn framar hefir áqvardad mér, uppfyllir mína ſálu med brennandi laungun eptir ad verda hennar hluttakandi. Hverſu opt finnſt mér ecki tíminn lángur? hverſu opt hvarflar mér nú í hug óþolinmód laungun, af

af því eg enn þá ecki fæ ad njóta þessarar farsældar. Ennþá hughreystir mig, enn þá upplífgar mig sá þánki, ad eg ætíd meir og meir nálægist mitt mikla farsældar takmark. Ecki renni eg þánka til daga eda ára, sem eg lifad hefi, heldur tel eg tímana og augnablikin, sem eptir eru og enn hamla mér fullkomlega ad geta nálgast minn Jesúm; en — hversu gledur mitt hjarta sig, ad tala þeirra fer ódnum mínkandi. Á morgun verd eg fluttur enn þá nær mínu vonar takmarki, já, vid hvert augnablik styttist meir og meir þessi fjarlægd, þángad til lokfins það tímans púnkt ad ber, ad mér audnast ad vera eiliflega farsæll. Því skélfist þú þá, sála mín! er þú minnist bágbornu tímanna, sem enn þá máské bída þín? hversu fljótt munu þeir ecki framhjá lída? hversu þæg mun ecki þeirra endalykt, og hversu inndæl verdur ecki þeirra umbun? hreftú þig upp til ad bera þá med stöduglyndi; allir mida þeir til þess, ad búa þig verduglega undir eilífdina; já, lofadur veri Gud, ad hann virdir mig þess, ad láta mig á stundum smán og ofsókn lída fyrir síns nafns sakir! mín sála prísar hann, sem gefid hefir mér

ørugga von um allt hvad eptir kémur, þá miklu og gladværu von, sem engu motlæti qvida þarf í þeirri komandi eilífd. Láttú nú og, líknarfulli Gud! þá miklu skyldu, sem mér framvegis ber ad vardveita, vera mér sífellt fyrir sjónum: lát mig aldrei festa þann kjærleika vid heiminn, eda nockurn hlut í heiminum, ad eg þess vegna gleymi þeim gædum, sem mér eru geymd í komandi eilífd; gjør þú mig viljugann og hæfilegann til ad afneita minni egin gagnsemi, minni rósemi og hægdum, minni ánægju og drambsemi, þegar gylda skal ad sýna bugprýdi og náúngans kjærleika, og æfa sannkollud gódverk til þinnar þjónustu. Þurfi minn bródir hjálpar vid, verd eg ad flýta mér til hans, til þess ad hjálpa honum og álíta mig luckulegann, fái eg þess orkad; þó óvinur minn hafi afbrotid á móti mér, og jafnvel íllt í sinni gegn mér, gef mér samt, ó Gud! nád til ad fyrirgefa honum af hjarta og med nýum velgjørníngum ad sannfæra hann um, ad enginn, nema sá rétt-kristni, er svo bugprúdur, ad hann umbuni íllt med gódu; gef mér í øllum athøfnum ad audsýna mig gódann, kristinn mann, og lát mig í medlæti

eins og í mótlæti, í dauda sem lífi saña, ad eg kappkosti ad vera míns Jesú trúr eptirfylgiari og barn míns Fødurs, sem á himnum er. Lát enn framar sannast á mér: ad sønn trú og gudhrædsla ølln fremur gjøri sína elskendur verdugar, gódar og farsælar manneskjur!

27. Hugvekja.

Varpadú þinni áhyggju uppá Drottinn, og hann mun forsorga þig, hann mun ecki' leyfa, ad sá réttláti æfinlega liggi fallinn. Ps. 55.

Dagurinn, sem vér lifad høfum í dag, er nýr sannfæríng þess: ad Gud, minn gædskuríki Fadir, enn þá elskar mig og virdir sinnar kjærlegu og nádugu endurminníngar. Þá eg renni þannkunum aptur til þess umlidna, hvílíkra undrunar-verka hans kjærleika, og vidqvæmu fødurlegu umhyggju, verd eg þá ecki hvervetna var? hann ól enn fyrir mér, ádur enn eg vard til, og hefir sífellt borid umhyggju fyrir minni velgengni frá byrjun míns lífs til þessa augnabliks. Oteljanlegir eru hans velgjørníngar, og ómmrædilegur hans kjærleiki til mannaña barna. Hversu mætti nú ecki mitt

hjarta hræraſt vid þannig ad hugſa til baka og yfirvega umlidnu tímana? hvílík upporfan fyrir mig, til ad vona, elſka og þolinmódlega lída? þú, ó Gud! ſem mér gert hefir ſvo mikid gott híngad til, þú munt ſíſt yfirgefa mig hédan af, og þad er mín ørugga trú. Eg, ſem í ſvo lánga tíma hefi verid forſorgadur af þér med øllu gódu, mun ſíſt mæduſama áhyggju bera fyrir deginum, ſem kémur á morgun. Þú hefir híngad til hjálpad mér í gegnum ſvo margar þreyngíngar, því mun eg óqvídinn framvegis reida mig uppá þína hjálp; þú hefir ſannfært mig ſvo opt um þad, ad øll mín tilfelli og allt hvad mér mætir, kémur einúngis frá þér og ſtjórnaſt af þínni hønd, eptir óendanlegum vísdómi þínum og gædſku, mér til beſta; ſkyldi eg þá vera óánægdur med hvad þú úthlutar mér? ſkyldi eg mogla á móti þér? eg hefi ſvo opt ſjed, ad lýgi og fals hafa til ſkammar ordid, og ad einúngis dygd og frómleiki fá ſtadiſt til enda, ſkyldi eg þá ecki hata bakmælgi, en elſka hreinſkilni? þú hefir allt af elſkad mig ſvo áſtúdlega, ſkyldi eg þá ecki elſka þig aptur? þú hefir gefid mér lífid og allt hvad eg hefi, ſkyldi eg þá

ecki vera reidubúinn og viljugur til ad yfirgefa alla hluti fyrir þínar sakir? þú hefir sýnt þig svo ástúdlegann vid mig, skyldi eg þá vera hardgedja vid brædur mína? þú hefir fyrirgefid mér svo margfaldar og miklar syndir, skyldi eg þá ecki af hjarta fyrirgefa mínum óvinum? ó Gud! þú, sem ert svo ríkur af nád og mikill af miskun, þú, sem hefir útausid yfir mig svo morgum velgjorníngum, þó eg sé óverdugur ad njóta þinnar minnstu nádar, þar eg á engann hátt get þá aptur endurgoldid. O! láttú mig þó ad minnsta kosti ecki vera óþacklátann fyrir þá, svo eg eflaust megi gjora mér þá óhultu von, ad þú á tilkomandi tímanum viljir minnast mín, viljir vera minn hjálpari og verndari; þá munu þær skyldur verda mér bædi þægar og léttar, sem mér nú finnast ørdugar og ógedfeldar. Þegar eg einúngis hefi þacklátt og hlýdid hjarta til ad bera, er þad, hér í tímanum ad álíta, sem inngángiun til þess gledi- og lofgjørdar-saungs, sem eg á sídan í eilífdinni mun færa þér, fyrir alla þá nád og ómetanlegu velgjorníngu, sem þú frá barns-beini og um alla mína æfi hefir mér svo ſødurlega audsýnt.

28. Hugvekja.

Þó sorg og ánauð sífeldlig, samferðist lífsins døgum, eg glaður er, því, Guð! veit þig, gleggt sjá hvað mínum högum, er fyrir bestu, mæðu með, mitt þú reynir og venur geð, í þínum að þreya' álögum.

Þó sorgin særi og mótlætið mæði mig, vil eg þó vel ánægður vera, geti eg þóknast mínum Guði. Eg veit, að þetta líf muni þó enda taka, og að eg næ farsæld hjá Guði þegar lífið þrýtur. Hvað hefir ekki Guð fyrir mig gjørt, til þess að laða mig til sín? hversu tíðum hefir hann ekki boðið mér til sín aptur að snúa frá syndunum? hversu mørgum hindrunum hefir hann ekki burtu velt, til að gjøra þann veg færann, á hverjum hann vildi mig framleiða? allar þær náðarverkanir, sem hans Andi framqvæmt hefir í minni sálu alla mína æfi, frá því eg sá fyrst heimsins ljós, vóru ekki annað enn uppvakníngar, sem vegleiða máttu mig enn nær Guði. Sá guðdómlegi vísdómur lét øll þau tilfelli, sem við mig framkomu, stuðla til þess, að eg leiddur yrði æ lengra fram á veg-

inn til hans sameiníngar; en máské eg ecki til hálfs þecki þennann Guds velgjørníng, þar eg ecki ad fullu skynja kann áqvardanir og tilgáng Guds forsjónar, sem svo nádarsamlega vakir yfir mér. En ef ad Gud opnadi mín augu, þá mundi eg verda þess var, ad øll mín lífs tilfelli stefna til sannrar luccu sálar minnar; eg mundi þá læra ad þeckja, ad jafnvel sá mótgángur, sem mér ad hondum ber, er eckért annad enn nádar-rík rádstøfun míns Guds, svo eg enn framar sameinist honum; eg mundi þá verda þess var, ad margir tilburdir, sem eg álít ad vera léttvæg tilfelli og hendíngar, eru þau medøl, sem Guds nád brúkar til ad gjøra enn greidari veg til betrunar míns hjarta; eg mundi þá sjá, ad mín fædíng, lucka og eignir, mínar náttúrugáfur og allt mitt ástand, eru kroptug medøl til ad leidbeina sálu minni á Guds veg; eg mundi þeckja, ad Gud, á sérhverju augnabliki míns lífs audsýnir mér ný og ný merki hans miskunar. Stundum burtbratt hann einhverri hindrun minnar sáluhjálpar med nockrum missir, stundum dempadi hann mínar tilhneigíngar med einhverju þægilegu tilfelli;

stundum gaf hann mér, med einhverju gódu dæmi, tækifæri til alvarlegra hugleidínga, stundum uppvakti hann mína sofandi samvitsku med einhvers medbródurs hastarlegum vidskilnadi, í einu ordi; Gud hefir allt vid mig gjört, og gjörir enn nú, til þess ad draga mig frá heiminum til sálnhjálplegrar sameiníngar vid sig. En, hefir þá sá miskunsami Gud fengid þad hjá mér framgvæmt, sem hans nádar-fulli tilgángur midadi til? hefi eg nockud skipast látid vid bendíngar hans? er eg daglega nær honum kominn? ó Gud! hvad sé eg dulld fyrir þér? þú þeckir mína fásinnu og mótþróa. Þú veitst hversu eg mótstadid hefi þíns Anda verkunum. Hverr dagur var híngad til ný ydrunar upphvatníng fyrir mig, og þó brúkadi eg hann eins og hann verid hefdi einber upphvatníng til lasta. O Gud! gack ecki í dóm vid mig, og kref mig ecki til reikníngs fyrir þína medteknu velgjörnínga og nádar-verkanir, sem eg hefi misbrúkad; haldtú áfram ad uppvekja hræra og sannfæra mig med þínum Anda; lát mig sífellt sjá og vidurkénna, hversu födurlega þú jafnan ladar mig til apturhvarfs til þín, og gef ad eg

verda mætti æ fúsari og fúsari þar til, þér æ hlýdnari eñ eg híngad til verid hefi, og ecki lengur óngta og forsmá þína nád vid mig, med tilfinníngarleysi og þverúd. Leid mig á þínum vegum, og varna mér frá því nockurutíma hédanaf, ad víkja af þeim, svo eg ad lokunum ødlast megi þad eilífa og sælufulla líf, til hvers þinn kjærleiki í Jesú Kristi hefir mig áqvardad. Amen!

29. Hugvekja.

Lífid er stutt, kénn minn Gud! mér, mínum svo verja døgum hér, ad tækifæri aldrei neitt, ydju skyldunnar frá sé sneydt: tíd sú eitt sinn mér fór burt frá, fást sídan ei til baka má.

Tíminn er stuttur, og því fæ eg aldrei nógu vel íhugad og gætt ad færa mér hann í nyt. Ætti eg enn fyri høndum ad lifa í hundrad ára old, þá væru kannské þeir illa brúkudu dagar og augnablik ecki nema lítilsvirdi, sem mér brádlega bættist, en nú eru mínir dagar og ár áqvørdud svo fá, ad alls eckért af þeim missast má. Dragi eg frá øllum mínum aldri þann tíma, sem eg verd ad brúka til umhyggju fyrir líkhamanum og minni

velgengni, hvad verdur þá eptir af allri æfinni, sem Gudi og eilífdinni sé varid? og þó læt ég ecki vita til hvers eg brúka skuli þad lítid, sem afgángs er; já, eg leita mér þúsund bragda, til ad stytta mér þessa tíd. Æ! mig aumkunnarverdann! því hefi eg ecki hugleidt, ad tín líf eins laung og mitt, fá ecki bætt mér aptur hinn minnsta part af þeim tíma, hvern eg vanbrúkad hefi. Hvernig get eg þá í svo stuttu lífi fengid nockurn tíma afgángs til lystínga og ónytsamlegra hluta? mun nockurr saka-madur, sem var til dauda dæmdur og átti einúngis einn dag eptir ólifadann, á hverjum hann gæti nádar leitad, mundi hann hafa nockurn tíma afgángs, sem hann eyda megi til ónýtis? O! hversu fásinna eg er! dómurinn er þegar fallinn um mig, eg á einúngis eins dags frest eptir, og þessi dagur er mér til leidinda? eg eydi honum í þvílíku þánkaleysi, med gjálífi, í barnsdómlegum og ónytsamlegum athöfnum, og leitast hvad mest eg get vid ad stytta hann; eg sie qvöldid koma, án þess ad hafa brúkad hann dag, sem Gud hefir gefid mér, ödruvísi enn svo, ad eg vann til enn þýngri hegníngar. Hvernig fæ eg sagt, ad eg

hafi haft afgángs tíma þennann dag? ó! hversu tíðin er stutt og mínar skyldur óteljanlegar, og þó faun eg enn þá svo margar tómstundir á hverjum degi, á hverjum eg eckért tók mér fyrir að yðja; enn þá lét eg lystíngar stytta mér tíðina. Voldugi Guð! þú, sem einn úthlutar tímum og augnablikum, hvernin mun þér geðjast að sjá mig þanninn eyða minni tíð, sem er svo stutt og þó svo mikilsverð! æ! eg skélf og titra! sá mesti og besti partur míns lífs er þegar liðinn og tapaður, skal eg enn þá ætla mér, að eyða eins ónytsamlega því, sem eptir er daganna? skal eckért alvarlegt augnablik vera til í mínu lífi, nema það seinasta, sem endar það? ó Guð! varðveittú mig, frá þeirri oútmálanlega miklu óluckn; helga þú sjálfur þau fáu augnablik, sem eg enn þá lifa skal í þessum heimi, og gef mér náð til að brúka þau mér til sáluhjálpar. Þessi dagur flytur mig nær grefinni, ó! hvað vildi eg gjöra, ef eg vissi mig ega einúngis eitt stig ófarið eptir af minni vegferðar-reisu að grefinni? lát sífellt vaka í huga mínum þetta íhugaverða: hvað ef mér yrði nú í burtu svipt, hver mundu þá mín kjör verða?

Eilífi Gud! miskunna þig yfir mig, og gef þú mér þann vísdóm, forsjállega ad telja mína fáu daga, forsjállega ad brúka mína stuttu tíd, og forsjállega ad endurkaupa hvert forsómad augnablik, þar ed mín eilífu forløg eru þar undir komin.

30. Hugvekja.

Þitt ord er vor hjartans gledi og huggan. Jer. 15.

Þegar eg elska Gud og Jesúm Krist, get eg í øllum lífsins tilfellum hugbraustur verid. Hvert, sem eg lít til þess umlidna, þess nærveranda ellegar hins ókomna, styrkist eg í þeim ásetníngi, ad vera hjá mínum Endurlausnara, ad hverjum einum eg vil mér halda. Eg finn ad sønnu, þá eg adgæti mitt umlidna líf, ad eg einúmn varid hafi æfi minni í heimsins gjálífi og til heimsins lystínga; en, hvílíka huggun finn eg þar hjá midt í þessari sorglegu endurminníngu! eg get ecki hugsad til þeirra umlidnu tímanna, án þess undir eins ad þacka og þeckja alla þá vegu, um hverja Guds miskunsemi hefir mig framleidt. Allstadar þecki eg þá nádugu forsjón, sem Gud hefir fyrir mér borid, jafnvel og þá,

er eg enn geck á vondum villustigum. Eg kannast vid þær heimuglegu advaranir, med hverjum hañ tídum kalladi mig til ad gæta skyldu minnar, og med hvílíkri gledi og huggun má þá ecki mín sál uppfyllast? O Gud! hversu endalaus er þín miskunsemi! má eg med Spámanninum undirtaka; þegar eg er Jesú, fyri trúna, sameinadur, liggur mér í léttu rúmi hvad, sem adkémur og ágengur í þessu lífi. Heimsins óstødugleiki, ránglæti og álas, sem er svo sorglegt þeim, er elska hann, þénar mér til þess, ad eg læri því betur ad þeckja, hversu farsæll eg er, sem útvalid hefi mér annann Herra eñ heiminn; en þó huggast eg eñ þá meir vid umþenkíngu þess, sem eptirkomandi er. Eg bíd þeirrar sælu vonar og þess luckulega augnabliks, þá eg inntakast mun í þeirra himnesku hersveita samfélag, aptur sameinast brædrum mínum, sem eg mist hefi á jørduñi og ódaudlegum Gudi sjálfum; eg kannast þá vid þad, ad þó eg hafni því, sem nærverandi er, tapa eg þó engu, þared allt þetta jardneska mun eptir fá lidin augnablik horfid, og þær þreyngíngar, sem eg hefi lidid, mega ecki koma í nockurn samjøfnud vid þa dýrd,

sem mér er fyrirbúin í himninum. Eg veit og má sanna: ad nálægir hlutir hverfa í burtu skyndilega, eru ecki þess verdir ad nockur telji þá, eptir ára eda jafnvel 100 ára tølu, þó svo lengi andnast mætti ad njóta þeirra. O! því hefi eg ecki fyrri látid mig leida af Jesú stjórnun, svo eg ødlast mætti þessa sælu? því hefi eg ecki leitad þessarar sameiningar vid minn Endlausnara til ad gjøra hid umlidna, nálæga og eptirkomanda mér andveldara? Æ! flýttú þér, sála mín! vid enda þessa dags, ad vinga þig vid þinn Gud, hvers nád og gædska mun gjøra, ad allt verdur þér gott og gledilegt. Slít þú af þér bøndin, sem enn þá binda þig vid jørdina, og kom sídan ad nota þér þau gædi, sem þinn Jesús býdur! þú fyllist, ad vonum, óróa, þegar þú minnist þinna drýgdu bernsku-brota; hversu mikla mædu orsakar þér ecki sjón nálægra eymda hér í heimi? hversu mikillar áhyggju valda þér ecki umþenking þinna komandi tilfella, og hversu sorglegir verda ecki vid allt þetta þínir dagar? O! léttu nú á þér byrdinni, og leitadu sálu þinni rósemdar hjá Jesú; já, leitadu fyrirgéfningar hjá honum á þínum fromdu syndum, gledi hjá honum á

nálægri tíð, og sáluhjálplegrar vonar fyrir komandi tímana!

31. Hugvekja.

Þó samtek gjerðu himin, haf, og haudur mér til ama, hættum staði' eg umspenntur af, og ógn hels í bili sama, en heimur allur hvirfi mér, Herra Guð! samt eg treysti þér, óttast fár ekkért framar.

Sú náð og miskun míns Guð, sem varðveitir mig og hefir híngað til vakað yfir mínum dögum, uppfyllir nú mitt hjarta með djørfúng og trúnaðar trausti. Því skyldi eg efa um hans handleiðslu, þar eð sérhverr dagurinn, já, sérhvert augnablik míns lífs sýnir mér auðsjáanlegustu merki hans vísdóms, almættis og gæðsku? Nei! eg fæ ecki annað enn íhugað ókomnu tímana með því trúar-øruggasta hjarta, þareð sá sami alvísi og náðugi Herra ræður fyrir þeim, sem auðsýndi sig mér svo dýrdlegañ á umliðna tímanum. Eg veit því fyrifram, að hverr ókominn dagur mun gefa mér nýar sannfæríngar hans náðugu forsorgunar fyrir mér; eg mun framvegis

ðqvíðinn vona mega að finna hann vera þann sama mildiríka velgjørara, sem á-nægjanlega veitir mér allt hið góða. Hann mun leiða mig á þeim vegi, sem mín fávitska og breiskleiki varna mér annars að gánga; hann mun snúa frá mér þeim háskasemdum, sem framvegis munu mæta mér á minni Pílagríms-reisu; hann mun bæta þann skort, sem fylgir jafnan mínu ásigkomulagi; hañ mun framhalda þeirri umhyggju og kjærleika, sem hañ hefir borið fyrir mér allt frá móðurlífi, hañ hefir aldrei aflátið að vera minn Guð og hjálpari; máttur og yfirburðir hans guðdómlegu veru og sañleiki hans fyrirheita géfa mér þá efanlegustu fullvissu um allt þetta; eg veit hañ og að vera minn mildiríka Guð, og mitt hjarta gleður sig af því að hann svo fúslega hjálpar mér. Eg vil því prísa þig, minn Guð! því að þú gjørir svo vel við mig; en eg veit og fyrirfram, að sú komandi tíð hefir mér mótlætingar búnar og að eg hér eptir ecki heldur mun frí verða fyrir øllum þjáníngum. Já, eg yrði eiñ meðal þeirra oluckulegustu manneskjepna, ef eckért mætti mér það, sem fengi læckað mína drambsemi, stødvað mitt óstøðuglyndi og hrært

mitt hjarta til ad keppast eptir betri og varanlegri gædum. Þú munt því best sjá og áqvarda mér þad, sem mér er naudsynlegt og fyrir bestu, minn Gud! og á stundum, vegna minnar sönnu velferdar sjá hentugast ad straffa og audmýkja mig; en eg bid þig af öllu mínu hjarta, ad þú vyrdist ad gefa mér þolinmædi, von og huggun, til ad medtaka og svo hid ógedfelda af þínum födur-höndum, og kannast vid þinn gædskufulla tilgáng í öllu því þú gjörir. Vissulega muntú einnig í mótlætinganna skamti höndla miklu nádarsamlegar vid mig, enn eg verdskulda og ecki leggja á mig stærri þjáníngar, enn eg fæ borid; eg vil því audmjúkur vona á þig og öldúngis afhenda mig þinni gædsku og nád fyrir Jesúm Krist. O! minn Gud! þú, sem enn þá aldrei létst nockurn þann til skammar verda, sem sett hefir sitt traust á þig, láttú mig og fá ad reyna trúarinnar sáluhjálplegu verkanir, og finna hversu lucklegur sá er, sem má vona á þig, og afhenda sig med fullu trúnadar trausti á þitt vald. Eg fel mig nú á þessari stundu þinni trúfostu vegleidslu í öllum tilfellum. Hvad getur mér íllt mætt, ef þú

ad eins ert minn Gud og minn Frelsari? hvad hefi eg ad hrædast, sértú ad eins mitt traust og hæli?

32. Hugvekja.

Því far þinn veg nú, þú heimur fallvalti og hefd þín ótrú! eg snýý hug til himins og hann stunda á, til Herra míns Jesú, minn Frelsara sjá; þar hjá þeim útvøldu hann hét og bjó mér, ,:, víst sjálfum med sér ,:,.

Vor borgar-réttur, vor von og vor á qvardada eilífa vístar-vera er á himnum; ad hugsa þángad heim, daglega meir og meir ad sannfærast hér um, og þess vegna minna ad meta þad jardneska, þad er vor skylda á medan vér búum á þessari jørdu. Gud hefir því allopt gjørt oss samastadinn hér svo ordugann, ad vor umsorgun og þánkar dragast skyldu frá heiminum til himinsins; ad vér síst gjørum oss í lund, ad vér hafa kunnum eins mikla gledi og unadsemd hér, eins og vér þar á sídan vænta megum. Þegar daudinn loksins ber ad dyrum hjá oss og vér skulum rádstafa voru húsi, verdur allt þetta jardneska lítilsverdt og fánýtara enn nú í vorum augum. Allt þad vér mik-

ils høfum metid í þessu lífi, mun oss þá sýnast, sem einkisverdt, en hitt þar á móti, sem vér høfum lítils metid, verdur oss svo dýrmætt, ad vér þá dæmum þad verdskuldad hafa allañ vorn kjærleika allann voru aldur. Ef ad vér adgætum þetta, nú á medan vér erum heilir heilsu, yrdum vér betur þar um sannfærdir, hversu fánýtt þetta líf er. Ef ad ver réttilega hugleiddum himinsins farsæld, mundu oss víst minna verdar álítast eymdir og armæda þessa lífs. Ef ad vér réttilega yfirvegum, ad oss er hér ætlud vera einúngis um stutta stund, og vér tímanlega megum búa oss undir vora burtfør til þess himneska fødurlands, þá mundi oss ecki gánga svo nærri ad þola lítinn mótgusi og ørdugleika'á ferdinni, svo sem hitt, ad missa alla hægd og gledi þá hédan alkomnir erum. Ef vér ydnglega hugsum útí, til hvers Gud einkanlega setti oss hér á jørdu, þá mundum vér gladir og fegins huga, framqvæma svo mikid gott, sem oss megulegt væri í þessu stutta lífi. Ef vér einúngis vildum meta himnanna farsæld ad hálfu leiti vid þad, sem hún er í raun og veru, þá mundum vér sannlega meira vilja til heñar viña. Svo opt, sem vér

íhugudum himinsins vegsemd, mættum vér sannfærast um vort seinlæti til þess góda, og um heimsins ófullkomlegleika. O Gud! fyrst þér þóknast hefir ad lengja vort líf allt híngad til, svo gef oss nú náð til ad yfirvega, ad vér snarlega megum hédan halda, og ad vor velferd er undir því komin, hverninn vér erum undir þessa burtför búnir; lát oss upphvetjast af voninni um þau dýrdlegu laun, sem þú hefir heitid oss, ef vér ad eins ótraudir képpumst eptir eilífdinni og hennar farsæld. O! ad vér megundum ad framqvæma þinn vilja med eins mikilli gledi og þeir sælu andar, Englarnir, sem skoda þitt auglit! ó! ad himinsins umhugsan mætti vekja alla vora lífs og sálar krapta og gefa oss æ meiri og meiri laungun og styrk til dygdanna æfíngar! láttú þad vera vora einustu stødugu ástundun, ad gjørast verdugir til ad ná þeirri sáluhjálp, sem oss er í himninum áqvørdud; þessa skulum vér einúngis óska, þar vid skulu vorir þánkar skémta sér, og þetta á og má vera vort støduga mark og mid, frá hverju engir jardneskir hlutir fái oss snúid. Þannig skal vor umgengni vera á himnum, hvadan vér væntum vors Drottins

og Frelsara Jesú Krists, sem mun ummminda þann líkhama, er vér í þessari vorri lægíngu berum, ad hann líkur verdi þeim líkhama, hann í dýrd sinni hefir, med hans volduga krapti, sem alla hluti kann sér undirgefna ad gjora.

33. Hugvekja.

Hversu gott, sem lífid er, varir þad þó ecki nema stutta stund, segir Syrach 14.

Heilbrigdi, ríkdómur, virdíngar og ástsæld, eru þau gædi, sem allir í tímanum óska sér ad eignast og ef vér vissum þeirra flestu manna bæna innihald á þessu qvoldi, mundu þessir hlutir vera helzta efnid af óskum þeirra. Þegar eg med athygli prófa sjálfann mig, finn eg einnig laungun eptir heilbrigdi, ríkdómi, virdíngum og vinskap í hjarta mínu. Þessa laungun er ecki ad lasta, en mætti eg ad eins velja réttu medolin til ad ná þessum gædum, vildi eg einúngis bidja Gud um dygdugt hjarta, þá mundu oll þessi gædi hvad vissast verda mín eign, þvíad Guds ótti er vegurinn á hverjum eg vona má ad ødlast heilsu, ríkdóm, virdíngu og ástsæld. Ef eg er réttskickadur fyrir Gudi,

má eg helzt vænta mér heilbrigdi og lánglífis, því þá æfi eg þær dygdir, sem vidhalda mega heilsu minni; þá fordast eg lesti, sem stytta mína daga. Ef eg gudhrædsluna elska, þá mun mig sízt ríkdóm vanta. Þá mun Gud stýra mínum athöfnum med sinni sérlegu og mildiríku forsjón, blessa mín fyritæki, og láta mínar gjørdir farsællega luckast, og þó eg nædi ecki miklu ríkidæmi, mundi þó gudhrædslan gefa mér ánægt hjarta, án hvers ríkdómur yrdi mér einúngis byrdar auki, og ástand mitt engu þolanlegra. Sé eg dygdugur, þá verd eg bædi virdtur og vel metinn; sérhverr, sem elskar rádvandt framferdi, mun nota og virda mig mikils, og yrdi þetta meir enn fullkomid jafnvægi á móti þeirri vanvirdu, sem eg saklaus lída kynni af ógudlegum. Elski eg Gud med hjartans einlægni, mun mig aldrei vini vanta; því þá mun eg ætíd finna þá vini, sem med einlægum kjærleika og hreinu hjarta verda mér unnandi, og greida úr mínum vandrædum, eins og þau væru þeirra egin. Sú er því sérlegasta ósk mín á þessu qvøldi, ad eg verda megi gudhræddur og dygdugur og audnist mér þad, hefi eg allt. Því

gudhræddari sem eg er, því rólegri, ánægdari og lucknlegri mun eg verda, eckért mun eg fyrir þad missa af því, sem heimsins börn képpast svo ákaft eptir, og ecki skal mig eptir því lánga, þared eg á betri andlegd; heilbrigdi minar sálar mun og gjøra mér líkhamans sjúkdóma léttari og þolanlegri; Guds nádar ríkdómur mun uppørfa mig, þegar útvortis skortur þreyngir ad; ad vita mig Gudi kjærann, og honum um mig hugad, mun gjora mig gladsinna, þó heimurinn snúi vid mér bakinu, og vegna fullvissu um Guds og Jesú kjærleika, mun eg þolgodur umbera, þó vinirnir bregdist mér. Eg verd því ad ollu leiti, og í öllum kríngumstædum farsæll, hafi eg gudhrædslnna til ad bera. Ad eg megi gudhræddur verda, skal því mín innilegasta bæn á þessa dags qvoldi.

34. Hugvekja.

Drottinn Gud er sól og skjeldur, Drottinn gefur nád og heidur, hann mun ecki láta þá vanta neitt gott, sem á hann vona. Ps. 84.

Þegar eg yfirvega hvad Gud er, og hvad eg er, þá mætti sú umþenkíng uppvekja hjá mér þá djúpustu lotníngu. Eg

gæti þá ecki annad enn nálægt mig Gudi med tilfiñanleguſtu ſhugun miñar eymdar og óbæfilegleika til alls ens góda, og þetta er líka vegurinn, á hverjum eg fiña mun nád hjá Gudi. Í þeſſu áſigkomulagi mun eg honum þóknanlegur vera, þegar eg lært hefi ad þeckja mig ſjálfann og audmýkja mig fyrir hans dýrdlegu hátign; mín veſæld og eymdarſkapur mun ad ſoñu því olla, ad eg valla dyrfiſt ad upplypta mínum augum til þeſſarar hátignar, en hans augu munu því heldur líta ofan til mín, ſem eg eptir hans bodi og dæmi míns Jeſú er ſannaudmjúkari; þannig á mig kominn mun eg óhultur og gladur voga ad nálægjaſt Gud. Mín Guds þjónuſta, ſá virdíngarfulli ótti, ſem eg ber fyrir honum í trúnni, med tilfinníngu ſjálfs míns eymdar og óverdugleika, mun honum víſt þægari, eñ þótt öll veröldin færdi honum hégómleg brenni offur. Mín bæn mun viſſulega þreyngja ſér ad hans veldisſtóli, og hræra hann til ad gjöra mig hluttakandi í hans nádarfullu fyrirheitum. Hann, ſem heyrir bænir þeirra veſælu og hjálpar þeim, ſem hafa klockvann og audmjúkann anda, mun efalauſt heyra mína bæn, og flýta ſér ad

hjálpa og miskunna mér, hann mun eckí forsmá mitt sundurkramid og ángrádt hjarta, ecki minnast minna synda, heldur láta þær frá sínum augum burt hverfa eins og ský fyrir vindi; á þeirri vondu tíd, á ángistar, neydar og hørmúnganna degi, skal eg víst voga ad nálægja mig til hans í hverjn, sem ad hondum ber; já, í daudans sídustu adsókn skal eg óhultur og óhræddur voga til hans ad flýa; þegar mér hvergi í heiminum er lengur vært, skal eg dirfast ad leita hælis hjá mínum Jesú og med hans krapti og adstod sigra þenna sídasta óvin. O minn Gud! kéñ mér ad verda sann-audmjúkur, þú ert mikill og yfir alla hluti upphafinn, en eg er eckért; þú ert eilífur og ætíd hinn sami, þín ár fá engann enda, en mín tilvera á þessari jørdu er eins og einn dagur og líf mitt líkt skugga. O Gud! kénn þú mér ad sjá og þeckja, ad eg er alls eckért og ad eg hefi verdskuldad daudann vegna minna morgu synda. Án þín framgeng eg í megnri blindni og fávitsku, en sje ecki þína reidi gegn syndum mínum, fyri hverri eg mundi þó eilíflega torthýnast; mín augu fá eckí heldur hættuna sjed, er eg sveyma í, sem er:

ad eg líða kynni eilífa smán og vanvirðu, sem verdskulduð endalok minnar dramb-semi, nema þú, með þínum góða Anda virdist að vísa mér veg til sannrar aud-mýktar og lítillæcknnar sjálfs míns. Æ! hversu lengi mun eg enn ráfa villtur frá þeim sanna audmýktar vegi? hversu lengi álíta mig fullsterkann, enn þótt eg sé stadd-ur í mikilli eymd, hverja eg hverki hug-leidi né þecki? nær mun þitt náðar-ljós, eilífi ljósanna Fadir! fá algiørlega burt-rýmt þessu mirkri og fásinnu úr hjarta mínu? Sjá, ó Gud! mig lángar nú til að rata þenna farsældar veg; verka þú sanna audmýkt hjá mér, svo eg megi þér þóknast, því eg er brotlegur syndari, sem hefi skort á þeirri hrósun, er fyri þér gyld-ir. Vertú mér jafnan náðugur og láttú þitt ord lýsa mér og kéña mér þín réttindi!

35. Hugvekja.

Mitt athvarf er til Guds; vonid á hann alla tíma, gott fólk! Psálm. 62.

Hvað fær oss ángistar olläd, þegar vér bædi í tilliti til þess nálæga og hins ókomna, getum haft þá øruggu von: að øll vor velferd hér í lífi sé í høndum vors

Guds? hañ þeckir allar vorar þreyngíngar, og hefir nóg medöl til ad frelsa oss frá þeim. Hans miskunsemi mun ecki neita oss neins þess, sem í raun og réttri veru er oss þénanlegt? hví skyldum vér setja vort traust á meñina, sem eru eins brigdulir og sú hjálp, er vér væntum oss af þeim? því skyldum vér eyda vorum dögum í þessa lífs sorgum þared vor lucka er í hendi vors Guds, sem hefir þegar áqvardad fyrirfram þañ tíma, er vér skulum heñar njóta, hversu lengi hún vara skuli og verda oss til gledi? vona þú einúngis á hann, mín sál! og afhendtú þig hans vísu og nádugu stjórnun, sem best sjer fyrir öllu; hversu qvídafullir verdum vér ecki tídum, þá vér lítum til þess ókomna? hversu margar og þúngbærar naudir eru oss kañské búnar á efri dögum, þegar vér verdum gráhærdir og gamlir? máské þeir vinirnir, sem nú eru vor huggun, yfirgefi oss þá; máské lángvinnur og stráungur sjúkdómur nidurbrjoti þá heilsu vora; máské fátækt, forakt eda oñur eymd verdi hlutfall vorra ókomnu daga. O þú örvæntíngarsama hjarta! til hvers skulu þessar harma-tölur og sorgir, þared allt þad, sem á komandi tímanum mæta skal þér, stendur ecki í þínum

höndum? hann, sem stjórnar allra maña luckn-kjörum á jörduuni, hann hefir og áqvardad þín, og hvernig máttú vænta þér aũars af þíns milda Födurs hendi eñ, þess, sem í saũleika er þér nytsamlegt? og þó ad vid þig kynnu nú framvegis þvílík tilfelli fram ad koma, sem væru þér óþægileg, eru þau þó nytsamleg, svo sem þér áqvördnd af þíns besta Födurs vísdómsfulla tilgángi, og hvad munnu þig stoda qvídafullar hugsanir? hvert munu þær mega þínum eymdum aptra, sem þú álengdar þykist fyrirsjá, ellegar gjöra þær sjálfum þér léttbærari enn þær annars verda kynnu? fel þínum Gudi alla ókomna tíma og þau luckn kjör, sem þér eru áqvördud, eru þér best og sálnhjálplegust; en berir þú enn nockra ábyggju fyrir ókomna tímanum, þá hugsadú einkanlega til daudans, til grafarfarar og dómsins; leitadú þeirrar luckn, sem varanleg er, midt í þessum umbreytingum, og veldú þá vegu, sem leida þig til hennar, því jafnvel í þessu tilliti hefir þinn Fadir borid umönnun fyrir þér; hann hefir áqvardad þér farsælann ódaudlegleika, látid þinn Endurlausnara afreka þér eilífa gledi; lifdú þar fyrir eins og sómir þeirri manneskju, sem

á dýra lucku í vændum; lifdú í trú á Jesú og í voninni um sælann ódaudlegleika; þá mun jafnvel engin hörmúngaafull okomin tíd hafa neitt óttalegt ad skélfa þig med. O Gud! þú, sem hefir gefid oss lífid, vér þöckum þér af hjarta þá huggun, ad vor lucka í þessum og hinum ókomna heimi stendur í þínum höndum, svo vor sála þarf framar engu ad qvída; þú munt úthluta oss svo miklu, sem nægir til vorrar nauðþurftar hvern dag; allt viljum vér medtaka af þinni hendi; eins þañ mótlætínga bikar, sem þú kannt ad oss rétta, viljum vér ánægdir medtaka; vér viljum drecka hann og segja med vorum Jesú: verdi þinn vilji! Med þessum ásetníngi viljum vér áfram halda vorri Pílagríms-ferd, þú munt og, vor Gud! á komandi dögum vors lífs vera vor Gud og Frelsari; vér hughreystum oss vid þína óendanlegu gódgirni, því þú munt allt vel vid oss gjøra.

36. Hugvekja.

Minnst' á gröf þína midt í gledi. — — —

Hverr einn dagur, sem yfir oss kémur, leidir oss nær daudanum, gröfinni

og eilífdiñi og hverr veit nema einhverr af oss sé, án þess honum komi það nú til hugar, þegar framstigin á þañ grafar-backa, sem eptir lítiñ tíma alltaf muñ hylja hans líkhama til ens sídasta dags; svo mikid vitum vér med vissu: ad því fleiri daga vér lifum, því meir nálægjumst vér lífsins qvöldstundu. Vér fáum þess ecki dulist, ad sá þánki fyllir oss sorg og þúngsiñi, ad vera nálægur daudanum, grofiñi og eilífdiñi. O Gud! hversu markverdt er oss ecki þetta? vér þurfum ecki efast um, ad það í rauñ réttri nálægist oss, en um hitt efumst vér: hvert vér erum svo á oss komnir, ad vér med gledi og gódri von vogum ad reña augnum vorum til þessa; því ef ad sá yfirvofandi daudi og sú all = nálæga eilífd ecki ega ad skélfa oss um of, verdum vér ad nálægjast þig, ó vor Gud! en vor samviska, þetta hátalandi, einhlýta vitni í sjálfum oss, ber fram, ad vér enn þá séum lángt frá þér, og ad vér mættum verda eilíflega oluckulegir, ef vér nú værum svo nálægir daudanum, ad einkis frestis eda frístundar væri nú framar ad vænta. En ef vér nú í dag hofum í sídasta siñni séd dagsins ljós hér í heiminum, og ef vér nú í sídasta siñni þenktum

hér til þín, o vor Gud! ef daudinn apturlykti vorum vørum midt í þvi vér nú erum ad bidja þig, og sídasta ordid, sem vér tølum á þessari stundu, yrdi þid sídasta í þessu lífi. O Gud! hversu mjøg bløskrar oss ecki þessi þánki, og hversu audveldlega má þó ecki hann eg þessi tilgáta uppfyllast? því, næsta skjótur er allopt banvænn sjúkdómur ad búa um sig í mannlegu holdi, sem ber ætíd nóg dauda tilefni í sjálfu sér. Og hversu mørg hastarleg tilfelli, sem lítil sýnast, geta þaradauki gjørt enda á þessu fallvalta lífi: einúngis ein hættuleg bilta, einn svala-dryckur, snogglega teygadur, einúngis ein smá æd, sem brøckva kann innvortis í líkamanum, geta þess ollad, ad lífsvøkvarnir missa ordulega rás, og þá er strax vor daudi og vor dómur fyrir høndum. Á þessari einu stundu — eptir því, sem reiknad er ad vidberi á sérhverri klucku-stundu — vænta 4000 manneskjur í heiminum síns sídasta vidskilnadur og qvedja ad fullu þetta líf; mun þad ecki mega ské, ad einhverr vor ástvinur, einhverr af oss sjálfum sé nú í þessara tølu? en þótt nú allar þessar til-

gátur brigdust, er þad þó víst, ad daudiñ kann ad yfirfalla oss á þeirri stundu, er vér minnst væntum hans tilkomu og vér máské helzt væntum og óskum oss ens lengsta lífs. Þessi óvissa um daudans nálægd skal kénna oss þann vísdóm, ad hugsa ætíd til daudans og hans tilhugsan minna oss sífellt á þá naudsyn, ad búa oss, sem best, undir hann. Því skyldum vér slá á frest þessu svo mjög árídanda verki, þared undandrátturinn er svo hættulegur, en ókomni tíminn óviss? Nú, á þessu augnabliki, á medan vér enn þá heyrum, ennþá sjáum, ennþá finnum, viljum vér flýta vorri betrun, ennþá er hún audveld, en hversu ördug mun hún ecki verda oss, þegar vér erum gamlir ordnir í vorum syndum? Ennþá höfum vér krapta til ad íhuga vort apturhvarf, en hversu miklu þýngri mædu muñ þetta þá ecki kosta, er sjúkdómar og ellinnar þúngi hafa kraptana veikt, eda jafnvel svipt oss þeim? Eñþá er oss andid ad fara dagbatnandi og audsýna sonarlega ávextu vors apturhvarfs; en þessarar gledi og heilla megum vér án vera, ef vér fyrst á daudastundunni förum ad snúa oss til Guds. Þetta augnablik er

enn í voru valdi, en hvert bid ókomna verdur þad, er miog óvíst. O Gud! lát oss vísl ega brúka þetta augnablik, og gef þú oss nád til ad þenkja svo alvarlega um þetta efni alla vora æfi, sem vér nú látumst þenkja. Láttú oss nálægjast þig meir og meir, þá liggur oss í léttu rúmi nær helzt daudinn nálægist oss, því vér munum vid hans tilkomu nálgast vora sálnhjálp.

37. Hugvekja.

Ef ad þér gjörid gott og lídid med þolinmædi, þá munud þér finna nád hjá Gudi, því þar til erud þér kalladir; þared Kristur hefir og lidid fyrir ydur, og lét ydur þá dæmi eptir, ad þér skyldud feta í hans fótspor. 1 Pét. 2.

Jesú gjörvalla líferni var hid ljósasta dæmi uppá náúngans kjærleika og hjartagæsku, og þared oss er þad einnig fyrisett þessar dygdir ad æfa, hvert fáum vér þá valid oss ædra dæmi til eptirbreytni? Hversu ástúdlega umsorgun bar hann ecki fyrir mannkynsins velferd? Hann brúkadi sína krapta, ecki einúngis til hjálpar, þegar hann var um hjálp ákalladur, heldur vitjadi hann sjálf-

ur hinna naudstøddu og baud þeim adstod sína; med miklum erfidis-munum ferdadist hann til enna fjarlægustu stada og vitjadi fátækustu landsbygda, svo ad bædi meiri og minni njóta mættu huggunar og hjálpar af nálægd hans. Obedinn kom hann enum aumu til hjálpar og geck um kríng til ad gjøra gott. Hann gaf enum blindu sjón og sjúkum heilsu: hann gaf hinum vesælustu þad, sem eñþá var dýrmætara enn lífid ellegar líkamans heilbrigdi, gaf þeim skynsemina aptur, sem hana høfdu mist og þad, sem géck lángt yfir alla hans velgjørnínga, frelsadi þeirra aumu sálir frá mirkraña yfirrvaldi og syndanna þrældómi; hann lét sína tilbidjendur adnjota sinnar guddómlegu náttúru og bjó þá undir eilífa sáluhjálp; hann gleymdi bædi matarnautu og allri rósemi einúngis til þess, ad fórnfæra sjálfum sér og láta sig á krossinn negla til mannanna velferdar; hverki feck honum aptrad mæda í sífeldri sjálfs-afneitun né lastandi túngna baktal, frá því, ad halda fram erindi og sýslunum sínum; hann leitadi engra metorda, engrar lofdýrdar, engra verdlauna; þad, sem hañ stundadi, var eckért annad

enn hans Födurs dýrd og manneſkjanna farſæld. Þetta var öll hans lángan, þar til midudu allir hans kappsmunir, ſá var tilgángur pínu hans og dauda. Mun nockurntíma hvílík gædſka hafa til verid, ſem þeſſi gædſka? Hvernig getum vér virdt fyrir oſs þetta Jeſú goðgjördaſama líferni, án þeſs alvarlega ad óſka þeſs og af öllum kroptum ad képpaſt eptir, ad vort líferni einnig mætti ſvo prýdt verda mannelſku, eins og allt hans líferni? Hann hefir gefid oſs dæmid til eptirbreytni, vér egum ecki einúngis ad dáſt ad hans miklu elſku, heldur og ſýna hana hjá og á ſjalfum oſs. En hverſu mætti ecki margur hverr vor á medal blygdaſt, þá vér náqvæmar hugleidum þetta efni? Jeſú líferni var rétt nefnd ſamanhángandi kjærleiks kédja, en vér fáum varla ſýnt eda talid einúngis eiñ tíma vors lífs, á hverjum vér hreinañ kjærleika audſýnt höfum. Hañ leitadi ſjálfur hinna aumu, en vér forſmáum þá opt, þegar þeir leita vor. Sérhver mæda var honum þæg og þoknanleg, þegar hañ einúngis fécł gott afrekad, en vér erum tídum hardgedja og ómiſkunſamir, jafnvel þá, þegar oſs veitir þad ſem audveld-

ast gott ad gjøra. O! þú guddómlegi mañeskju vinur! hversu ólíkir þér erum vér mennirnir? Endurskapa þú og mýk vor hjørtu, ad vér mættum þér sem lík-astir verda. Amen!

38. Hugvekja.

Sjá þú! augu Drottins líta til þeirra, sem hann óttast og vona á hans miskun. Ps. 33.

Hvad mun valda því, ad meñ ecki hafa óruggari trú til Guds enn almennt skédur? því erum vér svo tídum vantrú-arfullir og efasamir? fáum vér jordina skodad, getum vér virdt fyrir oss himin-inn, án þess vér undir eins reñum aug-unum til sjálfra vor og blygdumst vora vantrúarfullu efasemi? hverr sær ein-úngis eitt augnablik efast um almætti Guds og gædsku, sem yfirvegar bædi hin-ar almennilegu og sérdeilislegu roksemdir hans gædsku og gódgirni? Einn morg-uninn segir þad ódrum og hverr dagurinn eptir annann auglýsir þad, hversu mikil ad eru dásemdar verk Guds miskunar. Vor umlidna æfi gefur sjálf vitnisburd-inn um hans gódgirni, eins og vor egin reynsla stadfestir allt hvad segjast kann

um trúfesti hans. Sólin rennur upp og gengur undir, en sannleiki Guds og trúfesti mun aldrei bregdast. Náttúrunnar gángur kann ad umbreytast, en Gud er óumbreytanlegur, og getur þeim ómögulega brugdist, sem setja á hann sitt traust. Hans mátt ber oss ad heidra, ad dást ad hans gædsku og trúfesti; ad treysta nockrum hlut ödrum enn Gudi, er ad reida sig uppá fallvaltann grundvoll. Þegar vor Gud blessar oss, þá erum vér blessadir, blessadir í inngángi vorum og útgángi, blessadir í voku og svefni, blessadir í lífi og dauda, blessadir í þessu og ókomnu lífi. Blessan Guds vors mun undan oss gánga, svo sem leidarstjarna, og fylgja oss, eins og verndar engill. Vér snúum oss því til þín, þú almáttuga og gædskuríka Vera! því allar skepnur med sameinudum kroptum fá síst hjálpad oss; sért þú oss fjærlægur, þá megnar enginn madur, og jafnvel enginn engill med nálægd sinni, ad verda oss til nota. Ad þínn bodi hættir sjálf náttúran ad lidsinna oss, allt er þér audveldt, þú þarft einúngis ad tala eitt ord, og þá gengur oss allt ad óskum. Þitt forsjónar auga fær fridad vort óróafulla

hjarta, þegar sorg og mæda geysar í voru brjósti. Þegar þú ad eins lítur vinsamlega til vor, er oss í léttu rúmi þó allur heimurinn snúi vid oss bakinu. Styðjir þú vor efni, þá mun oss allt ad óskum gánga. Lát oss því einúngis setja allt vort traust á þig og á alls eckért vona, sem þér er minna. Lát þína hønd æ vera yfir oss, ætíd vardveita oss og gef oss ætíd óhultum ad finna sanna hugarins rósemi undir þinni forsjón og handleidslu. Til þín flýum vér, lát oss því vernd finna hjá þér mót øllu því vonda, sem vorri daudlegu náttúru er medfylgjandi; en hvernig er þad møgulegt, ad þú, almáttugi Gud! viljir yfirgefa þá, sem vona á þína hjálp? Nei! fyrr mun himin og jørd forgánga, enn þín trúfesti og sannleikur bregdist. Þú hefir lofad oss, ad þú viljir hjálpa oss, þig mun síst ydra þinna fyrirheita; med því øruggasta trúnadar trausti um þad, ad þú viljir virda oss þinnar nádar, gaungum vér úti þad ókomna og óvissa, sem þú sjálfur hefir áqvardad ad yfir oss koma skuli. En — þó vér vissum nú fyrirfram allar þær óbeillir, sem oss mæta ættu, mundum vér þeim ecki framar qvída, heldur enn nú, er þær eru oss huldar, því

vér høfum þá huggun, ad þú viljir stýra þeim øllum til vors sannarlega besta. Þínir vegir veri svo torsóktir, sem verda mega, vér reidum oss ad ellu leiti uppá þína vegleidslu, sem mun þægt og oss heillasamt gjora allt hid óþæga, er oss á leidinni mæta kann. Okomna tídin má svo mirk vera, sem vill, fyrir vorum sjónum, vér vitum ad þú munt hana upplýsa fyrir oss og leida oss til þeirrar sælu, sem oss er ætlud og geymd. Tilfelli vor mega svo sérleg, svo undarleg vera, sem vilja, vér viljum þó fagna í þér, ó vor Gud! og gledja oss vid vora sáluhjálp, sem fyrir høndum er.

39. Hugvekja.

Vona þú á Drottinn og gjør hvad gott er. Psálm. 37.

Hversu mikil lucka er þad ecki fyrir oss, ad vita Guds forsjón til vera, á hverja vér setja þorum óhult trúnadar traust? hver sinnis rósemi og sálar ánægja má stærri vera enn sú, sem grundvallast á þeirri fullvissu: ad osýnileg Vera beri umsorgun fyrir oss, sem er óendanlega nádug, vís og almáttug? getum vér haft

nockra vissari von, enn þegar vér felum oss á vald þeim Gudi, sem þegar bar umönnun fyrir oss, þegar vér vorum í módurlífi, og sem fyrifram hefir umhugsad og áqvardad allt þad, sem vér vidþurfa mundum alla æfi vora? sem talid hefir alla vora daga, og fyrifram lagt grundvöllinn til allrar vorrar lucku, sett vorum ólucku legu tilfellum takmörk, og stýrt þeim oss til lucku? kann nockur lucka meiri ad vera enn sú, sem grundvöllud er á þessari trú, þessari fullvissu? en hvers vegna veitir þér þá svo ordugt, sál mín! ad láta sannfærast hér um? yfirvegadú eginlegleika þíns Guds, sem hefir skapad þig og híngad til vidhaldid þér; líttú til Jesú, af hverjum þú vænta mátt alls frelsis í þessu og ókomnu lífi; yfirvegadú þau dýrmætu fyrirheit, sem hinn trúfasti Gud hefir gefid þér í sínu ordi; yfirvegadú hvernig þeim hefir vegnad, sem hafa reidt sig uppá Gud, og lærdú af öllu þessu, ad sá almáttugi ber umhyggju fyrir þér, med födurlegri trygd og guddómlegum vísdómi. Vér höfum fullkomna roksemd fyrir þessum sannleika, vér mættum annars efa allt, já, ad sólin sé bjort, og ad vér sjálfir séum til, ef vér í nockru

efa vildum forsjón vors Guds; vér hljót-
um því ad audsýna vora trú í verkinu,
þegar í dag sleppa ølln vþli, ollum qvída
fyrir þeim ókomnu tímum. Vér skul-
um lifa allteins og þessi fullvissa krefur,
ad sonnu varlega og med forsjálni, en þó
áhyggjulausir og gladsinna og fela oss og
øll vor efni á Guds vald; hegda oss allt-
eins og hlýdin børn og oldúngis reida oss
á umhyggju vors vísa og náduga Fodurs,
sem elskar oss heitt og vill alla þá umønn-
un fyrir oss bera, sem hañ sjer oss vidþurfa
og oss er fyrir bestu. Þá andsveipnustu
hlýdni ber oss ad veita ollum hans bodum
og fyrir engu ødru umhyggju bera eñ því
eina, ad vér æfum þær skyldur, sem hann
krefur af oss. Já, þo oss sýnast mætti
einhverntíma, ad hañ svipti oss siñi náð,
megum vér samt ecki láta hugfallast, held-
ur allteins øruggir og Job var undir sín-
um þjáníngum, jafnan taka oss þau ord í
munn: aldrei skal eg afláta uns mín enda-
lykt kémur, ad vona á Drottinn, því þótt
hann deydi mig, skal eg samt á hann vona.
Fengjum vér ad eins innrætt vorri sálu
þetta gudrækilega sinnislag mundu alls
engin lífsins umskipti eda breytíngar, eng-
in óláns tilfelli, sem oss mæta eda vér

qvídum fyrir, koma vorri von til ad skeika eda deyfa vort trúnadartraust, í hverri helzt órósemi og biltíngum, sem mættu ad-koma. Midt í enumqvídvænleaustu óláns tilfellum mundum vér gladir og hug-hraustir vardveita stødugа þolinmædi í sálum vorum, en engu ad sídur njóta þessa lífsmed ánægju; vér mundum þá heldur ecki varir verda vid nockra þá nærverandi órósemi, er svo mikiñ fjolda maña hrella kañ á þessum tíma. Prísa mundum vér þá Gud fyrir þad lídna líf, gledja oss í því nálæga og óqvídnir vænta ens komanda, er í hond fer. O Gud! virdstú ad styrk-ja oss í þessari trú og gjøra æ hæfari og verdugri þinnar nádarríku umsjónar.

40. Hugvekja.

Svo skal ei framar nockur neyd, né heldur þessa lík-hams deyd, mér frá þér megna' ad venda, ó Drottinn! eg er ástkjær þér, elska vil eg þig stødugt hér, en annars heims án enda. Send mér, sem þér, þóknast gledi, þjáníng' medur, þig alvísann, eg vil þó jafnan í øllu prísa.

Svo lengi, sem vér lifum í heimi þess-um, megum vér sífellt búast vid því,

ad ógedfeld tilfelli beri einnig oss ad höndum; ad óska sér einúngis óblandadra ánægju daga hér í lífi, þad væri ad krefja þess, sem omögulegt er í svo umbreytíngasömum heimi, sem þessum, er vér byggjum. Þad væri og jafnframt hættulegt fyrir vora sönnu velferd; þared vor líkhami er, eptir náttúru síñi, ýfrid veikur, vor skynsemi mjög sljó, en girndir vorar svo ósedjandi; þared margir þeir, sem vér hljótum ad umgángast í heiminum, eru svo ótryggvir, egingjarnir og kjærleikslausir og allir hlutir umhverfis oss æ svo ostödugir, svo fölvulir, já, sjálfir vér egum einúngis skamma tíd fyrir höndum ad lifa hér á jördunni, hversu megum vér vænta þess, ad lífsstundir vorar blandist ecki odruhverju med ógedfeldum augnablikum? og þó þad mögulegt væri, ad vér gætum frítt ordid fyrir öllu ógedfeldu, hversu óholl mundi ecki sú sífelda lucka voru andlega ásigkomulagi? í hversu gudlausu andvaraleysi mundum vér þá ecki fram-ana? hversu litid mundum vér þá skeyta um Gud, æfilok vor og eilífdina? því er midur? vér verdum þess varir hjá sjálfum oss, hversu vidvarandi óblöndud lucka

blæs oss upp og gjørir tilfinningarlausa, vid sérhverja kristinndómsins advørun og áminningu; hversu miklu skadvænni mundi þá ecki fyrir oss enn þá meiri og varanlegri lucka? ó hvad megum vér þá ecki þacka þér, vor gódi Gud! ad þú høndlar svo nádarsamlega vid oss, ad audmýkja oss á stundum med eymda og mótlætis tilfellum; sérhverr af oss má efalaust vidurkénna: ad ef vidvarandi lífsins lystisemdir og ánægja, hefdu sífellt fallid í vort skaut, mundum vér sannarlega á þessari stundu ecki hafa hugsad til þín; í þess stad mundum vér miklu heldur hafa látid oss umhugad, ad halda áfram í syndum og løstum, enn leita vorrar gledi í umgengni med þér. Lofadur vertú því, elskulegi Fadir! fyrir þad ástand, hvers þú unntir oss. Med andmjúkri lotningu og þacklæti kyssum vér á þína Fødurhønd, sem úthlutad hefir oss fáein mædu augnablik mót svo morgum gledistundum; og þó eru vissulega þeir sorgar dagar fáir, sem vér høfum lifad, og vort mótlæti léttbært, þegar vér samanberum þad vid margra annara medbrædra, Vér þurfum einúngis ad renna augum vorum til margra sjúkra og sárra

vesælínga, margra fátækra hjálparlausra, sem ásamt oss lifa í heimi þessum, og þá munum vér þess brádt varir verda, ad margur einn hefdi fullt efni til ad øfunda oss af vorri léttu byrdi. Vér høfum góda heilsu og heilbrigdi, eda vér lifum med glødu, ánægdu hjarta, ellegar egum trúann, einlægann ástvin. hvert af þessu fyrir sig, má gjøra oss ihaldna, þó vér høfum þad ecki alltsaman. Vér viljum því ecki mogla eda orvæhnlast fyrir þad, þó Gudi þóknist ad láta oss nockra, en litla, hlutdeild fá þeirrar mædu og eymda, sem hañ af nádarríkum tilgángi hefir úthlutad þessari jørdu. Hverr veit hvada mótlæti vér egum ennþá vid ad búast í þessu lífi? hvad helzt þad verdur, viljum vér þess bída, og styrkja vort hjarta med øruggri von til hans, sem útbýtir því. Þar um erum vér fyrirfram fulltrúa, ad þó Gud hafi áqvardad oss nockrar þjáníngar, hefir hañ undireins áqvardad huggun og endurnæríngu oss til handa. Efalaust vogum vér, í þeim kríngumstædum, ad vænta alls góds af hans mildu forsjón; og þó ad nockud af þessu bregdast kynni, sem vér nú í voninni huggum oss vid, er þó hitt víst

uppá ad byggja ad daudinn mun eiliflega svipta oss öllum eymdum O vor Gud! vér skulum framgánga med þeim stödugu ásetníngi, ad leggja oss med audsveipni og audmjúkt undir þína vísdómsfullu, födurlegu stjórnun. Hafir þú áqvardad oss blída medlætis daga, viljum vér kappkosta ad brúka þá med þacklæti; en hafi þitt vísa rád heldur valid oss sorglega tíma, skulum vér einúng taka þeim fúsir og prísa þig eins fyrir þá, en med þolinmædi, von og vilíngri undirgefni leggja oss undir þína Födurhönd, sem aldrei úthlutar þínum börnum ödru enn því, sem gott er og þeim heilsusamlegt.

41. Hugvekja.

Mín hjálp kémur frá Drottni, sem skapad hefir himin og jörd. Psálm. 121.

Ef ad vér einúngis ættum ad reida oss á vora egin krapta, ef ad vér þyrdum ecki ad trúa á þañ Gud, sem gjörvalla náttúruna hefir í síñi hendi, sem niðurradar hlutanna gángi, sem ber umsjón fyrir öllu því, er hann skapad hefir og stýrir öllum tilfellum med vísdómi og gædsku, og ef vér nú ecki vissum, ad þessi almáttugi

Skapari væri vor líknsamur Gud og Fad-
ir, hvad mundi þá af oss verda í heimin-
um? eckért hæli hefdum vér þá í naudun-
um, enga huggun í sorginni, enga ánægju í
luckunni og enga rósemi í daudanum. O!
hversu aumir værum vér þá! hversu ó-
luckulega glatadir! betra væri oss þá, ald-
rei ad hafa verid til, enn þannig ad hrekjast
um í heiminum án Guds. O! hversu
óttalegur mætti oss ecki vera sá þánki:
hvernig kynnum vér med gledi ad sjá dags-
ins ljós? hvernig fengjum vér, án sorg-
ar, risid úr reckjum ad morgni dags, eda
lagt oss til hvíldar ad qvöldi, ef vér ecki
gætum gjört þá skýlausu játníngu: eg trúi
á Gud almáttugann Skapara himins og
jardar? en, þared vér nú trúum þessu,
og Guds andi kroptuglega sannfærir
oss þar um, mega hver helzt tilfelli
mæta, sem vilja, vér munum samt qvida-
lausir og rólegir taka þeim vandrædum,
sem ad höndum bera. Vér skélfumist þá
háskasömu tíma, sem adkoma kunna, en
Gud getur á einu augabragdi umbreytt
hlutanna óttalegasta útliti, og jafnvel
þótt heimurinn tortýndist, verdur þó
Gud vort hæli og styrkleiki alla tíma.

Ef vér skélfumst ofsóknir vorra óvina, hatur þeirra og vondsku, er Gud þó máttugur ad skýla oss og vardveita, mýkja og yfirvinna vondskufullar árásir vorra ofsóknara; séum vér í háska, vegna vondra manna heimuglegra svikræda, getur Gud þó gjørt þeirra svikrædi ad engu, því hjá honum er styrkleiki og vísdómur; heimsæki oss fátækt og skortur, er þó Gud sá, sem hefir einnig þessi tilfelli í sinni hendi, hann fær umbreytt fátækt og skorti til ríkdóms og nægta; ef vér føllum í banvæna sjúkdóma, svo vor náttúra hlýtur ad berjast vid daudañ, høfum vér engu ad sídur øruggann mód, þvíad Gud fær oss ecki yfirgefid, þegar vér ad eins vonum á hann; hann mun gjøra vora sjúkdóms þjáníngu þolanlega, endurnæra vort sorgmædda sinni, gledja vort hjarta med sinni huggun, vardveita oss í þess sídasta óvinar yfirfalli og medtaka vorar sálir í sitt miskunar skaut. Þannig megum vér rósamir og óqvídnir vera í øllum tilfellum og gledjast vid vors Guds nádugu stjórnun. Sá, sem stýrir heiminum, er mjøg mildirikur Gud, sem elskar oss, hvers gledi er ad gjøra gott, sem fær hjálpad oss og verndad, þó alls heimsins veldi

gjørdi samtøk oss á móti, hans augu vaka yfir oss dag og nótt og midt í hans reidi, sem vér med syndum vorum hofum verdskuldad, minnist hann sinnar miskunar fyrir Jesúm Krist. Svo hátt upphafinn, sem hann er, lítur hann þó nidur til hinna lítilmótlegu, og miskunar sig yfir þá aumu og hinar vesælustu sképnur sínar. Hallelúja! því Drottinn, sá almáttugi Gud, stjórnar med gædsku og vísdómi! vér viljum fagna og vera gladir og gefa Gudi dýrdina. Þitt ord, ó vor Gud! er øll vor huggan; þad er vor lífs-regla, uns vér fáum ad syngja þínu nafni lof og eilíft Hallelúja í Engla og útvaldra sambúdum.

42. Hugvekja.

Rósom samvitska' ef er ad eins, eign mín, hvad
kann þá bløskra mér? hvad fær þá ordid
mér til meins, megn þegar qvídi adra skér?

Þú leitar ad rosemi, sála mín! en þad er stadreyndur sannleiki: ad þú fær hana ecki fundid hjá nockrum skopudud hlutum, því sídur hjá sjálfri þér. Settú því fyrst til sídu alla þá hluti, sem líf þitt gjøra svo órólegt, og hjarta þitt svo ángurvært; hefir þú sjed nockurn

ágjarnañ sífeldlega gladañ? Þeckirdú nockurn á medal þeirra voldugu á jördu, sem endi þannig æfina, ad hann ecki mæti svikum, verdi opt ángurvær og leidist lífid? Til hverrar eldíngar eda hættu fær hann sagt: þú skalt ecki hitta mig? og — staddur a brúsanda hafi — til bylgjuñar: þú skalt ecki dreckja mér? Lærdú þó um sídir ad kannast vid þiñ vanmátt. Megnar þú ad bjóda luckunni ad fylgja þér eda óluckunni ad skada þig ecki? Kalladú á vortímann, ad hann enn þá bídi vid; bjód þú blómsturfins fegurd, ad hún ecki svo hastarlega følni, en þetta mun ecki hlýda þér og þú mátt sífellt rósemdar sakna. Yfirgefdú því sképnurnar og leitadú Skaparans; legdú gjörvalla byrdina, sem á þér liggur, hversu þúng, sem hún er, uppá hann og láttú þig af honum endurnæra, þá máttú allra hluta vona, án þess ad verda á tálar dreginn í von þinni. Þær syndsamlegu girndir, þær óleyfilegu óskir, sú lockandi vellyst, mátalaus sjálfs elska og allt það, sem eykur þér qvøl, mun þá frá þér flýa en þú munt gladur verda vid hjálp þíns Guds og vardveitslu; rósemd og birta mun umkríngja þig, dagar þínir og næt-

ur munu bjartari verda enn vordaganna sólskin. Sífellt muntú ánægdur vera med Guds þíns vilja, láta þér allteins nægja þinn deilda verd og þott þú ættir öll ríki veraldar og þeirra dýrd. Fögnudur ens betra og komanda lífs mun gjöra þér allskyns umbreytíngar, óróssemi og mótlæti létt. O! mín sála! þú, sem á þessari stundu girnist máské rósemi, fær þú þér þessi medöl í nyt, sem uppfylla munu þínar óskir. Leitadú ecki rósemi í þeim hlutum, er ad sönnu svæfa kunna þitt hjarta og gjöra þad tilfinníngarlaust, en fylla þad ecki neinum varanlegum fridi og rósemd. Settú þér tídum rétt skírlega fyrir hugskots sjónir, hina sídustu umbreytíngu, sem þú nálægist. Hvad helzt, sem ecki fær huggad þig í daudanum, er eckért, já, vissulega eckért varanlegt gott; en hitt, sem má gjöra þér daudann værañ, þad er medalid, sem einnig kañ ad gjöra þér lífid yndislegt; eckért, oldúngis eckért añad eñ góð samvitska, fær þetta verkad. Stundadú þess vegna ad ödlast þeña dýrgrip, þá muntú þar med fiña allt añad samtengt, sem gjöra má þig ad luckulegri og ánægdri mañeskju; góð samvitska mun vera þér skjöldur á móti öllum mót-

gángi, hún mun gjøra þér þessa lífs gledi yndislega, já, einnig endmd þinnar útlegdar þolanlega. O Gud! aldrei fáum vér bedid þig um dýrmætari blessun, enn góda samvitsku. Þau tilfelli, sem þú áqvardad hefir ad oss skuli mæta, mega vera svo á sig komin, sem vilja, daudinn má adkoma þegar þér þocknast, vér erum enganveginn aumkunarverdir, þegar vér ad eins egum góda samvitsku. Styrk oss til ad ødlast og vardveita hana, ó vor gódi Fadir! fyrir Jesúm Krist. Amen!

43. Hugvekja.

Allstadar viðverandi Gud! vér þig í øllu sjáum; á hátign þína' í hverjum stad, horfum í stóru og smáu. — — —

Hvílíkur þánki er það ecki, þegar vér íhugum heimsins stóru byggingu? þegar vér vitum, ad einhverr hlutur eda líkhami, er med hradasta flugi héldi áfram ferd sinni, þirfti meir enn 20 ára tíma til ad fá komist til sólarinnar? Þegar vér hugleidum, ad stjarnanna óteljanlegi fjøldi er einúngis sólir, sem sýnast oss eins og smáir lýsandi púnktar, vegna þess ad þeir eru oss svo miklu fjarlægari,

eñ vor sól, hversu ógrípanlegur má oss þá ecki vera sá þánki, að Guð gagnskodi gjørvalla veroldina, eins hennar minnstu parta? að hann er nærverandi øllum veroldum, að hann veit allt hvað viðvíkur sérhverri, jafnvel minnstu sképnu sinni? En hversu sem skynsemin fellur í stans við þenna þánka, er þó sá sannleiki óbrigdull: Guð er allstaðar; Guð er nálægur gjørvøllum heimi og hann er einnig nálægur oss. Eða mun þá sá góði Guð, sem svo vísdómslega tilbúið hefir allann heiminn, eins þañ auðvirdilegasta orm, ecki hafa til að bera vísdóm og speki nóga til að þeckja alla hluti? Mundi andaña Skapari ecki vita sálariñar þánka og ásetning? hvað fær hinn óendanlega innilukt? hvað enum ómælilega takmørk sett? hverja speki má hinn alvísasta bresta? hver makt fær hinum almáttuga aptur-haldið? Maklega máttú falla í djúpustu undrun, sála mín! er þú hugleiðir þetta; hverr má, sem ber, dást að mikilleik þvílíkrar speki, sem með einu guðdóms tilliti sjer og grandskoðar allra hluta bygg-ingu, sem veit og þeckir allt, telur allar himinsins stjørnur og undir eins hárin á þínu høfði? hverr má, sem ber, dást að

stærð þess máttar, sem verkandi er á öllum stöðum og í öllum alheima eydimörkum, sem skapaði orminn, forsorgar hann og titlínginn, og þó undir eins viðheldur sóln og stjørnum um gjörvallar aldir þeirra? en, þó að þig, mín sál! furði þessi óútmálanlega hátign, ber þér öllu framar að láta þessa sannleika viðurkénníngu, verka heilsusama umbreytíngu þíns hugarfars; veri þér æ í vakandi minni allstaðar nálægð og alvitska þíns Guðs; hugleið þú ýðuglega að Guðs tillit þrengir sér inn í innstu fylsni þíns hjarta, og að hann sjer eina og sérhverja lystíng, er kviknar í þínum huga, sérhverja girnd, og sérhverja tilkniðandi orsök þinna athafna; hugleið þú og, að enginn staður er svo fjarlægur, enginn afkymi svo dymmur, hvar hann ecki sé nálægur og sjái þín verk; fái þá þvílíkar hugleiðíngar haldið þér aptur frá vondu, munu þær verða þér huggunar uppspretta, sem aldrei uppþornar. Sú hugleiðíng um þinn allstaðar nálæga Guð, mun upplífga þig, þegar þú grætur í einrúmi; þegar þú stynur undir þeim mótlætinga þúnga, sem þú ecki mátt ödrum opinbera, en vænta þér

hjálpar þar með. Þú munt í öllum umbreytíngum verda þar af stýrkur; hvert sem þú fer og flækist, gengur þú allstadar fram undir umsjón þess Guds, hvers bodi og banni himin og jörd verda ad hlýda. Hann, sem frá sínum veldisstóli lítur ofan til allra, er á jördu byggja, og stjórnar öllum sínum skëpnum med vísdómi og gædsku; hann ber óendanlega umhyggju fyrir þinni frelsun, þinni sáluhjálp. Þegar ótti Drottins ætíd og allstadar vísar þér veg, og þú framqvæmir það, sem hans Anda er þóknanlegt, hversu óhultur, hversu farsæll framgengur þú þá ekki á öllum þínum vegum, uns þér á sídan audnast hlutdeild á himnum? Send þú oss, trúfasti Fadir! þína nád til svo ad framgánga hér, ad vér verdugir fiñast mættum þinnar trúfostu vegleidslu og umsjónar, á medan vér lifum. Amen!

44. Hugvekja.

Vitid þér ecki, ad heimsins vinátta er Guds óvinátta? Því hverr, sem vill vera heimsins vinur, verdur Guds óvinur. Jak. 4.

En — erum vér þá í nád vid Gud? þar um megum vér fullvissir vera, þeg-

ar vèr eckért þad adhofumst, sem ollir ofs hans óvináttu, og því skyldum vér ecki varast ad brjóta af ofs vináttu Guds? þess Guds, sem gjørt hefir ofs svo margt og svo mikid gott, sem gefid hefir ofs þetta tímanlega líf, og heitid ofs hinu eilífa? þessa Guds, sem í sérhverju tilliti sýnir sig ad vera vor trúfasti vinur og velgjørari, já, vor ástríkur Fadir? samt sem ádur, þó vér af reynslunni þeckjum Gud þvílíkann, sáum vér samt, því midur! ecki med søñu játad um ofs, ad vér jafnan séum fullkomlega ánægdir med alla vegi Guds og hans mildu skipanir, svo vér þess vegna maklega mættum efast um hans nád og vináttu, er vér þar med svo þrálega af ofs brjótum. Æ! látum ofs því ollu ómaki betur enn hingad til verja til þess, ad læra ad þeckja bodord vors Guds, og hans trúføstu vegleidslu, sem hverttveggja er fullkomid og gott, þó ofs ecki ætíd sýnist samsvara tilhneigingu vorri; sú þecking mun sannfæra ofs um, ad oll verk og rádstafanir Guds eru ofs heilla- og ábatasamar. Vér munum þar vid fríast frá óánægju yfir Guds rádstofunum, og því sídur efast um þad, ad vér séum í vináttu vid Gud, já, fridþægdir vid Gud fyrir hans

Son og vorn Lausnara Jesúm. O! hversu farsælir erum vér þá! hversu litilsverd er oss þá ecki øll sú heims lucka, sem menn almennast képpast eptir án Guds og medtaka án þess ad þacka honum? med hvílikri medaumkun megum vér þá ecki virda þá fyrir oss, sem fýkjast eptir lucku, án þess ad láta sig nockud varda um Guds nád edur hans kjærleika, en gjøra sér í lund, ad þeir ná muni fullkominni sinnis ánægju og rósemd í þessum heimi af stundlegum hlutum? Séum vér í nád vid Gud, má gjørvallur heimurinn vera svo óánægdur med oss, sem vill, því hann fær oss alls ecki grandad á medan hann ecki orkar ad svipta oss Guds nád; margir finnast og vissulega á medal manna godsinnadir og unnandi dygdinni samt mæla og verdskuldads heidurs, hverjum enga orsøk ber ad gefa til kløgunar eda reidi gegn oss, en sérhver illqvittni, sem ecki mætir oss nema af þeim vondu, er allt færa á verri veg, mun skyndilega hjadna, sem bola vatns fyrir vindi, þad má og jafnvel nóg verda til ad gjøra oss vini, þó vort góda hjartalag og kristilega framferdi ecki væri alkunnugt ádur, ecki skínandi í sérhvers

augum, ellegar vor góðverk ecki fengju enn þá lýst fyrir mønnum; það skal oss þá nægja í leyndum gott að gjøra, ecki svo fyrir manna sjónum, sem fyrir hans augum, sem sjer hvað í leyndum skédur. Þegar hann álítur oss í náð, er oss fyrir minnstu, þó oss bresti lofstýr af mønnum, já, sé Guð ánægður með oss, og ef vor tímanlega lucka krefði, að hið góða, sem finna mætti í fari voru yrði hér kuñugt, veitir hans forsjón alhægt þetta í ljós að leiða. Því skal oss um eckért svo umhugað, sem að ødlast þá fullvissu, að Guð sie ánægður með oss. Því skulum vér allt það ástunda, er þar til verka má, af øllum mætti; við sérhvert fyrirtæki, í hverju helzt standi, sem vér erum, skulum vér einatt aðspyrja vort hjarta: mun Guð vera með þig ánægður? eða verðum vér nockurs þess varir hjá oss, sem bægja megi frá oss Guðs náð, eður vér fyrir það hana missa, skulum vér láta oss hjartanlega iðra þess, hata og forðast það framvegis, en með stødugum betrunar ásetníngi vanda vort líferni á komandi tímanum, og fyrir vor afbrot leita líknar hjá Jesú, fyrir hvers blóð, eður pínu og dauða, vér iðrandi

vænta megum fyrirgefníngar, og med þeirri trú ödlast fullvissu um náð Guds. Vér skulum einnig kostgæsilega ástunda, ad vardveita þessa lucku, stunda ad allt vort framferdi ávinni oss vors Guds og Jesú kjærleika; hann sé vort stødnga mark og mid, þá munum vér njótandi verda þeirrar yfirgnæfandi farsældar; eins í sjálfum daudanum voga ad reida oss á vinfengi Guds. Hvillík blessan mun þad ecki fyrir oss, þá ad mega deya, sem Guds vinir og sem hans óskabørn? þá mun ó-blöndud gledi fylgja vorri fullvissu um oss fyrirbúna inngaungu í aññann æskilegri heim, hvar Gud eilíflega vera mun vor vinur, og vér eilíflega verdum hans eign.

45. Hugvekja.

Herra! bænheyrdu mig á neydarinnar degi, nafnid Guds Jakobs frelsi mig Ps. 20.

Hverr dagur hefir sína þjáníngu, en sérhverr dagur færir oss einnig sérlega velgjörnínga; til ad sannfærast þar um þarftú, sála mín! einúngis ad samlíkja þinni daglegu eymd, vid þína daglegu lucku; hvad høfum vér daglega ad bera? vér finnum máské til ervidissins þúnga,

máské fátæktarinnar ørdugleika, vér líd-
um máské baktal eda órétt af mønnum;
máské vér finnum hversu þúngt veitir ad
bera veikann líkhama; hversu þúngt ad
sporna og sjá vid syndum, ellegar máské
ønnur heimugleg eymd, huld sorg, neydi
oss til ad qveina og andvarpa sárlega.
Þó vér nú reyna mættum eitthvad af
þvílíkum bágindum, þó oss mættu þau
øll sérhvern dag, megum vér samt vid-
urkénna: ad sérhverr dagur ber oss sína
blessun. Einn sólar geisli, sem vermir
oss, einn dryckur, sem svalar oss, einn
braudbiti, sem sefar vort húngur, svefn-
inn, sem endurnærir oss, vinurinn, í
hvers fadmi vér lifum ánægdir; allt
þetta er oss blessun. Sérhvern dag um-
lídur oss Guds þolinmædi; sérhvern dag
verkar hans Andi í vorum hjørtum; sér-
hvern dag megum vér bidja vorn Gud;
þetta er vor daglega ánægja; en, hversu
mikla gledi gefur oss ecki hans margvís-
leg nádar rádstafan? gledilegar gedþeck-
ar fregnir, fenginn sigur yfir hjarta voru,
óvænt heppni og jafnvel þær heillir, sem
vér ødlast megum af sjálfu mótlætinu,
ad verda audmjúkir, vitrir, þolinmódir
vid reynsluna, er allt þetta til samans og

hvad eitt sérílagi ecki sannarleg lucka? er þá sérhverr dagur, sem vér lifum, ecki sannur velgjørníngur vid oss? vér segjum: vort líf er stutt, en einn dagur er þó styttri enn allt lífid, og ein þjáníng opt styttri enn heill dagur, en Guds nád varir eilíflega. O! ad vér mættum, vid þessar hugleidíngar, venjast af ad qvarta um skør fram, þó eitthvert mótlæti oss ad høndum beri, eda þo vér ecki alltaf bødum í rósum. O! ad vér vildum eins náqvæmlega telja fram Guds velgjørníngavid oss, eins og vér gjørum oss ómak fyrir ad auka vora qvøl og margfalda vorar egin mædur. Engann dag lifum vér þann, ad oss vanti tækifæri til ad íhuga gædsku vors himneska Fødurs; séum vér ad eins eptirtektasamir um hans fødurlegu rádstafanir, munum vér á sérhverjum degi vors lífs, hversu mædusamur og mótlætíngafullur, sem hann verda má, þó finna nóg efni til ad prísa og lofa hann; því ber oss ætíd ad vera ánægdum med hans stjórnun, og í øllum tilfellum halda oss fast vid hann í von og þolinmædi. O! mín sál! haldtú þá hóf í øllum umqvørtunum; því hvad

er það, sem hriggir þig? máské jarðneſk og fánýt gleði, sem sá Alvísi hefir þig svipt? máské eitthvert óhappa tilfelli, sem Guð bauð verða þér að enn meiri lucku? máské einhver hindran þinnar velgengni, sem seinna má þéna þér til góðs? því viltú þá qvarta og klaga? Nei! — vertú ætíð hughraust og vonaðu á Drottinn; gleymdu því aldrei hversu gott Guð gjörir þér, jafnvel þá, er hann þig typtar; yfirvegaðú jafnan þína áqvorðun og tilgáng Guðs með því að bæta þér við í heiminum. Umbreytíngar þíns lífs ega að minna þig á heimsins fallvalta óstöðugleika og himinsins óraskanlegu gleði. Senn mun eilífðarinnar dagur upprenna þér og þá mun engin þjáníng, eckért andstreymi framar til vera, heldur einber heill; engar andvarpanir, heldur lofsaungvar einir; þá munt þú gleyma allri sorg, en þó þú minnist hennar, muntú samt gleðja þig þar við, að hverr einn dagur, sem þú lifðir hér, hafði þér til betrunar, þér til uppvakníngar og lærdóms, einnig nockra þjáníngu meðferðis.

46. Hugvekja.

Hverr, sem veit nockud gott ad gjøra, en gjørir þad ecki, honum er þad synd. Jak. 4.

Hversu margar stundir munum vér ecki mega halda tapadar, þegar Herrann lokssins krefur reikníngs fyri þær? mun hverr einn af oss þá framkoma þora fyri Dómarann ad segja: Herra! eg hefi á sérhverri stundu gjørt þad þú baudst mér? má ecki miklu framar margur á medal vor hinn qvída, ad hans sanna játníng verdi: svo margar þúsundir stunda hefi eg aflifad og á medal þeirra svo margar, á hverjum eg hefi eckért gjørt, en eydt miklu fleirum med syndugu athæfi! Hversu margar stundir hefi eg ecki brúkad til ad sedja mínar girndir? og þessar stundir eru tapadar. Hversu margar eru ecki þær stundir, á hverjum eg forsómad hefi þad góda, sem eg var skyldur ad gjøra og hafdt svo opt tækifæri til? og þessar stundir eru tapadar. Hversu mørgum stundum hefi eg ecki varid til ónytsamlegra og jafnvel fáfengilegra fyritækja? og þær stundir eru einnig tapadar. Hversu margar stundir hefi eg ecki brúkad til því-

likra hluta, sem að sönnu áttu að gjörast, en vóru þó ecki gjördir í þeim tilgángi, að vidfrægia Guds dýrd og efla vorra medbrædra heillir? einnig þær stundir eru tapadar. Hversu mörgum stundum eyddi eg ecki til þeirra hluta, sem að sönnu vóru syndlausir, en urdu syndsamlegir, þared þeir geingu út yfir takmörkin, sem Guds Bodord höfdu mér fyrisett? og þær stundir eru tapadar. Þegar vér nú einlæglega ransökum vort umlidna líf, vóru þá ecki flestar vorar æfistundir þannig á sig komnar? megum vér þá ecki gjöra þá sorglegu játníng: að flestar vorar stundir séu illar sóadar? en hversu margar stundir munum vér eptir ega enn þá, til að útsóa þannig? munum vér enn þá ega svo margar stundir ólifadar, að vér endurkeypt fáum vora svolldnu tíd? máské vér varla enn þá egum eptir áttunda part að lifa mót þeim stundum, sem vér híngað til eyddum; máské oss nú að eins sé þessi stund leifd. Æ! látum oss þá brúka þetta augnablik til þess, að ydrast vorrar vanbrúkunar umlidnu stundanna, og med allri alvörugefni þenkja til þeirra komandi. Því færri, sem þær vera kunna, því dýrmæt-

ari skulu þær oss; med tvøfaldri umhyggju viljum vér þær brúka, og ecki láta oss úr minni líða þann tilgáng, sem vort gjørvalla líf hafa á, sem er, að búa oss sem best undir þá laungu eilífð, svo að vér í henni ødlast mættum eilífa farsæld. Alltaf viljum vér setja oss Jesú dæmi fyrir sjónir, sem enga eina stund forsómaði af þeim honum gefnar vóru hér á jørdu; ydnir skulum vér vera í því góða, á medan það heitir enn þá i d a g. Dauðans nótt dregur yfir þegar minnst varir, og þá fær enginn lengur erfidað, en auðveldlega getur missir einnar stundar gjørt oss eilíflega ófarsæla. Ecki skulum vér gjøra oss umhyggju um það, þó marga sorgar-stund beri oss að høndum, því framar reyníst vor dygð, því hreinni verdur vor ánægja, því stærri verda vor laun, vér munum finna endurgjald allra velbrúkaðra stunda á síðan í himninum. En þú, ó Jesú! hvers gjørvalla líf var svo óstraffanlegt, og eñ hreinna, heldur enn sú stund, hverja hinn heilagasti vor fær best lifað, láttú allann grandvarlegleika, allañ verdugleika þíns heilaga lífs, forlíka fyrir allar vorar, til ills og ónýtis eyddu æfi-stundir; gefdú oss náð til á þess-

ari stundu og jafnan ad hugleida og gjøra þad eina, sem heyri til vors fridar; einnig þessi stund er vor nádarstund. Gjer þú oss hæfilega til ad lifa þannig, ad þessi stund verdi oss ecki til ótta í daudanum, né til áfellis fyrir þínum dómstóli í eilífdinni! Bænheyr þad, ó Jesú! Amen!

47. Hugvekja.

Allir vegir Drottins eru einskjær miskun og sannleiki fyri þá, sem vardveita hans sáttmála og vitnisburd. Psálm. 25.

Ymsrid morg dymm og sorgleg tilfelli eru samtvinnud í voru lífi hér í heimi; vér vitum ennþá ecki, hvert þeir vegir muni oss leida, á hverjum Guds forsjón býdur oss ad gánga. Vér sjáum fyrirætlanir ennþá óframmqvæmdar, torfærur, sem bágar sýnast yfirferdar; vér verdum nockurra tilfella varir med framtíd, sem virdast gagnstæd nádarríkum tilgángi Guds og ýmislegra útbýtínga hans velgjørnínga, sem vekja opt ad eins sorglegann eptirþánka hjá oss. Margir vorra medbrædra í heiminum sýnast oss nád hafa, í ydjuleysi og lostum, ákjósanlegustu luck, hverja vér-

med øllu því ómaki, sem vér til ens sama vørênum, aldrei fáum ødlast. Vér sjáum þarna einn heilbrigdann midt í svalli og óhófi, en hér annann beygdann af krøm og veikindum, med allri hans hófsemi. Vér sjáum einn virdtann, elskadann, vel metinn, þó med litlum eda engum yfirburdum yfir hvern óvalinn mann, en þar á mót margann rádvandann og duganðis mann af mørgum hatadann, ofsóttann, bakbitinn, lítilsvirdtann, med allri hans dánnumennsku. Þessi og þvílík tilfelli ens mannlega lífs, leida oss tídum til sorglegra umþenkínga og møglunar á móti Gudi. En — þegar vér náqvæmar yfirvegum allt þetta, megum vér prísa Gud eins fyri þad, ad vér finnum adrar roksemdir til þessarar guddómlegu rádstøfunar, af hverjum vér þeckt fáum luckunnar umbreytíngar betur ad samsvara vísdómi Guds og gædsku. Þau veld, sem hinn óverdugi keppist svo ákaft ad ná, eru honum opt falls ollandi; óhóffamt svallara og sælkéra munadarlíf, verdur einhverntíma ólifjan hans heilsu; vidhøfn og stærilæti hins drambsama vard ad einberum hégóma; heimsins hol og hrósanir steyptu hinum metordagjarna

ónytjúngi, og útvortis lucka óràdvandra, hjó siálfum þeim hastarlega biltu, þá miñst vardi. O þú alvísa forsjón! ecki viljum vér lengur lasta þínar rádstafanir, hversu ó-ljósar, sem þær á stundum virdast vorum skamsýna skilníngi, því mirkari, því huld-ari, sem þinn tilgángur er oss, því farsælli mun hann oss reynast; ecki skal þad oss ángra, þó oss finnist þínir vegir á stundum krókóttir, heldur gjøra oss rólega vid yfir-vegun margra þeirra dæma, sem vér á stundum siánm fyri augunum, og þó helzt þeirra, sem vér heyrum opinberada í þínu ordi; þau dæmi hefir þú gefid oss til upp-lýsíngar og huggunar um þína nádugu forsjón, til þess vér ætíd skyldum treysta þér einum, hversu báglega, sem áhorfast kañ og hvernig, sem allt veltist hér. Þú ert sá, sem med sérlegri nád minntist á Nóahí því almennilega og mikla synda-flódi og sem uppihéldst örkiñi í vøtnum og offa regni. Þín forsjón vardveitti og leiddi Abraham frá ættingjum sínum til þess fyrirheitna landsins. Þú leiddir Jakob á hans ferdum; þú fórst med Joseph í Egyptaland, og frelsadir hañ frá allri eymd; þú baudst hrøfnum ad færa þínum Spámøñum fædslu; þú hófst David frá

hjardar geymslu til Konúngs tignar, og vér, erum vér ecki sjálfir vitni til þinnar dásamlegu forsjónar? hversu margir huldir vegir vors lífs eru oss nú ecki ljósir ordnir? hversu margt héldum vér ecki óluckuefni fyrir oss, sem vér høfum sídan reynt, ad vard medalid til vorrar lucku? hversu opt hafa ecki þau harma tár, sem vér úthelltum á sorgar-døgunum umbreytst í føgnud og gledi? hversu opt høfum vér ecki birjad þann dag med harma-kløgunum og qveini, sem vér endudum med fagnadar lofsaung til Guds? og hversu augljós mun oss þá ecki í himninum sídarmeir verda vísdómur og gædska allra þinna rádstafana? Eilífi Gud! vor trú og traust á þinni Guddóms forsjón verdur æ því meir ad aukast, sem vér óefanlegri røksemdir finnum um, þína mildiríku forsjón; vér viljum med trúar-øruggu hjarta vænta þess alls af þér, sem naudsynlegt er, til vorrar sønnu lucku og farsældar; alla vora vegu, øll vor efni viljum vér fela í þitt vald og umsjón, og undir eins stødugleqa vona, ad þú munir allt vid oss vel gjøra; vér þeckjum ecki þá vegu, um hverja þú vilt leida oss, en þetta vitum vér og þad hughreystir

oss, ad hvernig sem þeir oss álengdar virdast, munu þeir þó, vid náqvæmari yfirvegun, gefa oss ætíd nóga orsøk til þeirrar vidurkénníngar: Drottinn! réttlátir og sannir eru þínir vegir! þú ert hulinn Gud, þú, Israels Gud, vor Frelsari! lofad veri þitt nafn ad eilífu!

48. Hugvekja.

Bidjid óaflátanlega 1 Thessal. 5.

Bænin er eitthvert dýrmætasta medal til ad gjøra oss hæfa til medtøku Guds velgjørnínga; því ecki er vegurinn nema einn til þess, ad ødlast vináttu Guds, sálar ró og von um eilífa himnaríkis sælu. En — hverr er nú þessi vegur? hañ er audmjúk medkéñíng vors veikleika og allra vorra misgjørda, en orugg trú og traust til miskunsemi og gædsku hins allrahæsta Guds. Til þessarar audmýktar og trúnadar trausts fær trúnd bæn leidt hinn beinasta veg. Þegar vér skynsamlega ákøllum Gud og bidjum hann einhvers, hvørs helzt, sem vera kañ, med hvílíkri tilfiñíngu egin vanmáttar, hvílíkum ordum ber oss þá fyrir hann ad framkoma? mun þad ské án þess neyd-

in bendi oss til, hverfu vanmegna vér erum henni sjálfir af ad létta, og þess vegna undir eins til ad audmýkja og vidurkénna oss ohæfilega til ad vidhalda, vernda, betra og helga oss sjálfa? vogar þá nockurr af oss ad treysta svo á sin egin fánýta mátt og alls engan verdugleika, ad han ecki segi med Abraham: Herra! eg hefi dirfst ad tala vid þig, þó eg sé einúngis dupt og aska? dirfist þá nockurr af oss annad enn játa med Jakob: eg er allt of óverdugur allrar þeirrar miskunar og trúfesti, sem þú hefir andsýnt mér? einkum þegar vér gætum þess, ad vér frá barnæsku vorri erum af syndinni fleckadar manneskjur; jafnvel þó Gud frá barndómi hafi gefid oss óteljanleg merki og sannfæríngar um sinn kjærleika, høfum vér þó svo gálauslega, svo mótþróanlega brotid hans bodord. Þegar vér dirfumst enn þá ad bidja Gud um fleiri velgjørnínga, megum vér þá ecki andvarpa med audmjúkum anda og segja: Drottinn! høndladú ecki vid mig eptir mínu óþacklæti, endurgjald mér ecki eptir misgjørdum mínum? í hvílíku ástandi fáum vér eckért annad gjort, enn sett allt vort traust til Guds nádar, fyrir Jesúm

Krist; ecki fáum vér reidt oss uppá eg-
in dygd vora, sem er svo veik, svo ófull-
komin, svo blöndud breiskleika, heldur ein-
úngis uppá verdskuldun og fridþægíngu
vors guddómlega Frelsara. Í þessari
trú megum vér þar um fullvissir vera,
ad Gud ecki muni synja oss þess, sem
efla má vora sönnu og varanlegu luckn;
med því innilegri hjartans vidqvæmni,
sem vér andvorpum til Guds, sem vors
mildiríkasta Födurs, því öruggara verd-
ur vort sonarlega traust á honum; því
náqvæmlegar, sem vér setjum oss fyrir
sjónir ad ödru leiti vorn óverdugleika, en
ad hinn fridþægjandi pínu og forþénustu
hans Sonar, því obvikulli og sigursælli
verdur vor trú. Vér verdum þar vid
hæfari til ad medtaka Guds ómetanlegu
nádar gædi. Þad er í trausti Jesú
fullnægju-gjördar fyrir oss, ad vér med
gledi og djörfúng vogum ad nálgast, í
audmjúkri bæn, vorn himneska Födur;
ó hvillík heilög gledi! hversu óútmálan-
legur fögnudur! hvillíkur forsmeckur
hinnar komandi himnesku sælu gefst oss
þá ecki í bæninni! ó! ad vér því ecki
lengur vanrækja nædum, ecki lengur med
gáleysi æfa svo heilaga ydju! ó! ad vér

þó vildum ydduglegar yfirvega hver lucka þad er fyrir syndugar manneskju, ad voga ad tala í bæn sinni vid Gud og kalla hann sinn Fødur!

Upp til himins med hjarta hreint.
Ad horfa' og segja: Gud minn! þú.
Ert æ mitt athvarf ljóst og leynt,
Hver lucka veitist stærri' enn sú?

Sæl ertú, kristna manneskja! sem grundvallar þína trú á Jesú fridþægíngu og fyribón! ó! hvílík lucka þér, nú þegar hér í lífi, er gefin: ad hañ vill heyra þína bæn og þitt ákall, sem er þinn gódi og almáttugi Fadir? hvílíka rósemi finnur þá ecki sála þín, já, fögnud, sem útpressa mætti einder gledi-tár af augum þínum, þegar þú upplyptir þeim til Guds, sem er þér allt og þín øll von? Þessa lucku, þessa rósemi má vor audmjúk og trúarørugg bæn afreka oss, þá munum vér reyna, hversu krøptugt þetta farsældar medal er, til ad styrkja vorn hug og vora von. Vér framgaungum þá, líknarfulli Fadir! hraustir og øgvídnir undir þinni vardveitslu og nád og styrktir af þínum krapti; gladir tokum vér á móti sérhverri sorg, naud og hættu, sem adkoma kann. Þannig í vorum bænum ad mega um-

gángast þig, ó vor Gud! hér á jørdunni og vænta enn framar ad vera á sídan eilíflega hjá þér í himninum, þad sé æ vor huggun og vor gledi, vor styrkleiki og vor vegsemd í lífinu. Amen!

49. Hugvekja.

Vitid þér ecki ad þér erud Guts musteri og ad Guds Andi byggir í ydur. 1 Cor. 3.

Ad vera Guds barn og musteri hans heilaga Anda, þad er sú ædsta farsæld, sem veita má ómetanlega mikla gledi sérhverjum kristnum, sem hana á. Séum vér Guds børn og eilífs lífs erfíngjar, høfum vér þegar odlast miklu meira enn heimur þessi fær nockurntíma gefid oss ellegar frá oss tekid. Hvad er þad til á vorri jørdu, sem framar megi auka oss hrigdir, þegar vér med vitnisburdi ens heilaga Anda erum fullvissir um velþóknun Guds? Máské oss hriggi missir eda skortur einhverra jardneskra audæfa? en sérhvert Guds barn á óendanleg audæfi í vændum. Sé Gud vor Fadir, mun hann víst ala onn fyrir oss hér í lífi. Máské oss hriggi einhver ærukrenkíng eda virdínga missir? en fáum

vér nockurntíma ædri virdíngu nád, enn þeirri ad vera sameinadir óendanlegum Gudi? þær sálir, sem af tbúd heilags Anda eru hafdar upp yfir allra holdlegra girnda yfirdrottnun, þeckja og gledjast vid adra lángtum ædri vegsemd, lángtum hreinni lystisemdir enn þær, sem hafa sín upptök af fýnilegum og hégómlegum hlutum. Vér þeckjum og umgaungumst þá jafnvel hér þann Gud, sem er sjálfur kjærleikurinn, sem svo födurlega lét sér um oss hugad vera, ádur enn grundvøllur veraldarinnar var lagdur, sem er alvís, nádugur og miskunsamur Fadir og Gud, sem stjórnar øllum hlutum til vorrar sonnu farsældar. Vér þeckjum og reynum hann ad vera vorn trúfasta og eilífa vin, sem situr á Guddómsins veldis-stóli, sem af kjærleika til vor borid hefir allskonar erdugleika hins mædusamasta lífs, og sjálfur látid lífid fyrir oss; vér þeckjum og finnum andans verkanir, sem uppfylla oss med fridi og gledi hins eilífa lífsins. Guds vinfengi og sálarinnar rósemi, er því vor ríkdómur, vor heidur, vor huggan og vor sáluhjálp hér á jørduñi. Skal þá ecki svo ómumrædileg Guds nád vekja oss laung-

un að þjóna Guði með því hreina framferði? en — hvað er þó náttúrlegra enn þessi þánki: eg er fyri trúna orðinn Guðs barn; holdsins girndir, heimsins fáfinnu finn eg nú gagnstæðar minni áqvörðun og voniu um hið eilífa líf, sem Guð hefir verkað í mínu hjarta; allt óf dýru verði er eg til þess keyptur, að eg hér eptir vera skuli heimsins og syndarinnar þræll. Mín kostgæfnasta ástundan skal því framvegis miða til þess, að hriggja ekki þann Anda, af hvers íbúð eg nýt þeirrar lífsins inndælustu lucku, lífsins ánægju og rósemi og að missa ekki aptur þá náð, sem Guð, af óverðskuldudum kjærleika, hefir kallað mig til. O! þú, góði guðdóms Andi! innrættú sjálfur vorri sálu þetta þér þóknanlega hugarfar; stjórna þú og upplífga oss, svo að vér með þinni vegleiðslu mættum fá umflúið þær snörur, sem hold og heimur svo optlega leggja í veginn fyrir vora dygða æfingu; upplýs þú vor augu, svo að vér þeckjum þær háskasemdir, sem umkríngja oss, en gef oss öruggann hug og dug til að stríða gegn þeim; leið þú oss á réttum vegi, svo vér ecki villumst af honum fram á lastanna léttfæra veg, né þar

með leiðumst enn lengra frá vora rétta takmarki; gef oss náð til að veita þeim bendíngum eptirtekt, með hverjum þú vekja vilt vora sálu, en ecki mótþróanlega niðurþagga þær; styrk oss á sorgar og neyðarinnar degi með þinni huggun og hjálp; lát vora fullvissu um þá sælu, sem vér egum í vændum í eilífðinni, æ sterkari verða, ætíð meir lifandi í vorri sálu; undirbú þú oss þannig, vor Guð! að vér qveðja kynnum heim þenna með rósemd og gleði, hvenær sem þínum vilja héðanaf vel þóknast.

50. Hugvekja.

Hverr vill skilja oss við Guðs elsku? hermúng eða mótlæti? ofsókn eður húngur? klæðleysi eða lífsháski eða sverð? allt það fáum vér yfirunnið fyrir hann, sem oss elskaði. Róm. 8.

Vort náttúrlega vanmætti er oss af engu auðsjáanlegra, enn þegar vér hugleiðum svo margann góðann ásetníng, sem vér höfum oss stöðugt í hjarta, en aldrei verður af oss framqvæmdur. Hversu margur ásetníngur liggur ecki hulinn í vorum huga, er aldrei kémst lengra? Hversu mörgu lofum vér ecki Guði á morgni hver-

inn í vorum daglegu bænum, þegar vér gaungum til altaris, við viss tilfelli, sem gjöra oss huasjúka fyrir voru lífi? hversu tíðum má ecki einber góður ásetníngur vera í stað vors gjörvalla kristiñdoms? og hvar er þá framqvæmdin? með hverju sönnum vér þá, að ásetníngurin hafi verið vor alvara? það er einúngis vist, að Guð hefir ecki hér í heldur látið oss skorta sína þeckjanlegu hjálp; frá honum einum kom oss sá góði ásetníngur, með hverjum hann vildi fá oss uppvakta og leidda til að æfa það góða; en að vér ecki látum þetta Guðs verk í vorri sálu ná sínum tilgángi, það vottar ljóslega vorn óvilja, vora leti, vorn mótþróa og vort gáleysi. Að sönnu vantar oss ecki affsakanir og hindranir, en vóru þá vorar affsakanir æ sannar og hindranirnar óvinnandi? megum vér afsaka oss með vanmætti vorum, þar vér vitum að Guð, eptir velþóknun sinni, verkar bæði viljann og framqvæmdina í oss? ellegar, vantaði oss tækifæri til að framqvæma voru ásetníng? hvernig fengjum vér og þetta sagt, án þess að vort gjörvalla líf vitnaði á móti oss? hvílíkann skaða höfum vér ecki gjört oss sjálfum? hversu mikið gott er ecki for-

somad? hversu mörg tækifæri til eins góda høfum vér ecki þar vid misst? Vor samvitska hefir ad sonnu máské nockud hrærst um sinn, en vort hjarta hefir sídan ordid því hardara og þverbrotnara, er þá ecki ad óttast ad vér høfum uppvendrad med þvílíkri adferd, gudlega reidi gegn oss? O! ad vér værum eins stadfastir í vorum ásetníngi, sem sá fortapadi sonur, er ecki ad eins ásetti sér ad snúa heim aptur til fødurhúsanna, heldur gjørdi sig ad øllu ferdbúinn, já, flýtti sér heim; máské vér birjum nú á þessari stundu helgann ásetníng? ad minnsta kosti bæri oss ad gjøra þad. O! ad hann þó, eins og fyrrum svo margur gódur ásetníngur, ecki hvirfi burt samstundis! snúdu því øllum þínum hugrenníngum, sála mín! til þessa efnis og gef þú med athygli gaum ad þeim gódu hræríngum, sem í hjarta þínu uppkoma kunna; sládu ecki á frest ad framqvæma þenna ásetníng, þar þú allteins lítid rædur yfir hjarta þínu og okomnu tímunum. Endurnýadu nú á þessari stundu þann sáttmála, er þú svo opt brotid hefir og vertú framvegis stødugri í þínum góda ásetníngi. Drottinn Gud! þér er allt vort

hugarfar, allur sá ásetníngur kunnur, sem nú qvikuar í vorri sálu. Þú veitst hversu breytilegt og hvikult, hversu veikt, hversu þverbrotid vort hjarta er; æ! gjør þad stadfast, ornggt og hlýdid í því ad æfa hid góda. Uppvektú vora sálu sífellt med gódum og heilögum hræríngum, sem þinn Andi verkar í oss! hjálpa oss til ad framqvæma hann góda ásetníng, er vér nú birjum, ad vér ecki vanrækjum vora sáluhjálp eda tortýnumst vegna þess góda ásetníngs, sem vér aldrei kappkostudum ad framqvæma.

51. Hugvekja.

Allt umbreytist í heimi hér, um harmakjer mín allteins fer; Gud farsæl afdríf gefur heim, gædskan hans alvøld stjórnar heim; þjáist hér hold og þoli hel, þar lídur mér um eilífd vel.

Eckért augnablik er til, sem er ødru fullkomlega líkt. Vort ástand umbreytist sífeldlega og — sem sérlegast er — vér verdum þess allteins litid varir hversu hastarlegur óstødugleikinn er og hins, hversu fljótt jordin á sérhverjum degi veltist í hríng. Jafnvel oss þægilegustu hlutir eru hvad mestum óstødug-

leika undirorpnir; nú erum vér heilbrigd-
ir, gladir, ánægdir, en munum vér einig
verda þad á næstu stundu! ské má vér
strídum þá vid dandañ eda einhverja sorg
og mædu; einung þetta augnablik, sem
vér brúkum til samtals vid Gud, hvers-
ur ódfluga burtu og hvar er þad nú?
hverr þess vottur framar? Vissulega
er þad sorglegt, þegar vér yfirvegum all-
ra hluta óstödugleika og verdum þess sí-
fellt varir, ad tíminn lídur á burt, rétt
eins og reykur eda fossandi vatnsstraum-
ur. Hversu opt glediumm vér oss ecki af
blómlegum og heilbrigdum líkhama, af
rjódum kinnum og hraustlegu yfirbragdi,
af fjörmiklum sálar og líkhama kroptum,
en skyndilega hverfur vor gledi, þegar oss
rennur í huga, ad máské nú þegar verdi
vor líkhami máttlaus, afskræmdur, or-
endur, vidbjódslegur. Hversu ánægdir
erum vér ecki í skauti vorra kjærustu vina,
þegar innvortis kjærleiki sameinar þeirra
hjarta vid vort og sameginleg sorg gjörir
vora eymd ad þeirra egin? en þegar oss
hvarflar þá í hug, hversu umbreytanlegt
og fallvalt þetta allt er, ellegar vér al-
varlega setjum oss fyrir sjónir þañ tíma,
þegar vér munum apturlykja þeirra aug-

um edur og þeir vorum, æ! þá megum vér í hvert sinn hryggjast, þegar vér lítum þá og undir eins munum til þessa. En þid: ríkdómur, metord, sællífi og von! hversu opt hughreystum vér oss ecki vid yckur í voru lífi? en þegar vér íhugum yckar óstödugleika, hversu beisk og sorgleg verdur oss þá ecki yckar umhugsan? hversu gladvært verdur ecki vort auga vid morgunsólarinnar uppruna, en hve sorgfullir verdum vér ecki þar á móti þá oss hvarflar í hug, ad sólin líka einhverntíma verdur mirk fyrir vorum augum og morguninn ecki framar gledur vort hjarta? Vid þvílíka ógedfelda reynslu, blýtur vort hjarta ad hryggjast, en hrestú þig upp sála mín! láttú enga sorg yfirbuga þig; óstödugleiki jardneskra hluta má gjøra þig vísa og luckulega; sjálfur þeirra óstödugleiki fær opinberad þér mikilleik Guds almættis; í hans hendi eru allar þíns lífs og lucku umbreytingar, sérhver þeirra leggur sitt til fullkomnunar þess gjørvalla. Hversu jafngedja máttú ecki lokfins vera, þegar þú hugleidir náttúru þeirra hluta, sem hjarta þitt er svo fastlega bundid vid? hversu léttara mun þér þá ecki falla ad missa þessa

hluti, þegar þú forifram hugleidt hafdir hverju moguleat og líklegt þad sé, ad þú munir þá missa? Þú átt þó einkis ad njóta af ollu því, sem þér fellur í skaut ódruvísi, eñ eins og þad væri á hlaupum. Þú mátt smacka lífsins saklausu ánægju, en hennar óstodugleiki á ad kéña þér, ad gefa þig ecki alla vid heñi. Þú átt ad álíta jordina eins og heñar gædi verdskulda, en vid endurmiñíngu þeirra forgengilegleika ad dempa þína of-freku laungun til þeirra; þacklát og undrandi máttú skoda og medtaka vordaganna fegurd, þeirra lockandi prýdi og heillasomu gladværdir, en læra þo þann vísdóm af sérhverju blómstri og laufbladi, ad hugleida endir allra hluta; þar vid á ad vekjast hjá þér laungun eptir betra og fullkomnara lífi, hvar engin umbreytíng eda umskipti, enginn óstodugleiki mun framar fiñast. Því optar, sem forgengilegleiki og óstodugleiki mannlegs lífs verdur þér fyrir sjónir settur, því vissar sannfærist þú um þá farsæld, sem í betra lífi bídur þín og ad varanlegleiki þessarar farsældar muni þar umbuna þér allra hluta óstodugleika hér á jordu, þá verdur þu Guds og hañ verdur þiñ; já, eilíflega verdur hann þiñ og

frá honum mun þig eckért fá skilid, ecki þreyngíngar, sorg eda missir eda neyd, hverki helvíti, líf né daudi.

52. Hugvekja.

Er Gud med oss, vér engri þá, ólucku þursum qvída, hann má traust setja hverr einn á, í hrigdum mædu tída. — — —

Hvernig, sem vér í huganum virdum fyrir oss vort ásigkomulag, í hverjum helzt lífsins umbreytíngum vér adgætum þad, sjáum vér ætíd og allstadar egin eymd vora, neyd og þarfir, en undir eins forsjón Guds því addáanlegri, því vissari. Ef vér yfirvegum þad hjálparlausa ástand, í hverju vér bárumst inní heim þenna, þá sjáum vér, ad varla er í gjørvøllum heiminum ad finna svo ófæra sképnu til ad bjarga sjálfri sér, sem manneskjuna; jafnvel þá, er vér høfdum nockrum þroska nád og ødlast meiri krapta, vórum vér þó allt of vanmegna til ad útvega sjálfum oss forsorgun. Vér erum undirorpnir óteljandi útvortis mótlætíngum og margvíslegri innvortis óróserni, þúngum høfudsképnanna áføllum og annara manneskja ofbeldi, svo

ad öll mannleg forsjálni reynist nærsta veik til ad fá ofs fyrir þvi verndada, og allur vor kraptur ónógur til ad afstýra þeim áföllum, sem ofs eru búin af öllu þessu til skada og tjóns. Margar þúngar freistíngar, margar huldar tálsnörur verda í vegi fyrir ofs, sem vér hverki fáum þeckt né hindrad; vér kunnum ad rata í margar og ovæntar háskasemdir, sem engin mannleg greind fær fyrirsjed; vér erum undirorpnir margsháttar veikleika og sjúkdómum, mörgum órétti, svikum og prettum af odrum, svo vér örvænta mættum ad komast af, já, öldúngis vanmegnast undir synda, sorga og eymdanna byrdi, ef vernd Guds forsjónar skildi vid ofs. Auk allra þessara tilfella, sem ofbjóda vanmætti vorum, þurfum vér enn þá ad strída vid skort og örbirgd. Vér verdum varir hjá ofs fýsna og tilhneigínga, sem vilja láta sér fullnægja, sem annars ángra og qvelja og gjöra ofs órólega. Ef ad vér hefdum nú enga adra hjálp í þessu ástandi, enn vora eginn krapta, hversu ílla yrdi vid þessu rádin bót, hverninn vorum skorti aflétt? hversu fáar óskir vorar fengjum vér þá uppfylltar? ófyrirsjed tilfelli, óvæntar

hindranir megna ad ónýta jafnvel vort forsjállegasta áform og oll þau medol, af hverjum vér væntum oss mestra heilla, duga allopt ecké rt; því yrdi þad med ollu forgefins þó vér daglega rísum upp árla, gjordum nætur ad dogum og ætum vort braud med sorg, ef Guds adstod ecki blessadi vora ástundun og styrkti vor fyrirtæki. Sérhverr dagur færir oss heim saññ um allt þetta: margvíslega og daglega verdum vér varir vid veikleika vorn, þorf og eymd vora. En, svo mjog, sem þessi hugleiding mætti svipta oss hug og dug, svo kroptuglega finnum vér oss þó styrkta og hughreysta, þegar vér íhugum þann sannleika: ad sá almáttugi himins og jardar Skapari á hvern vér trúum, er vor Fadir og velgjorari. Undir hans umsjón gaungum vér med gledi á móti ollum þeim tilfellum, sem kuña ad hitta oss. Med fullu trúnadar-trausti afhendum vér oll vor efni í hans nádarríku stjórnum; af vorum Gudi, sem elskadi oss svo heitt, ad hann útgaf siñ eingetiñ Son Jesúm oss til end urlausnar, megum vér vænta oss alls þess góda, sem vort frelsi og sáluhjálp vidþarf; já, hann, sem gaf oss Soniñ, mun vissulega gefa oss allt gott med honum. Sú

von og fullvissa mun og hughreysta oss í sérhverri eymd og neyd; hún skal oss jafnan nóg, þó eitthvad af tímanlegum munum bresti, og heimsins blídt atlæti umflýi oss, því sé Gud med oss, hverr kann þá vera í móti oss?

53. Hugvekja.

Æ! veknum daudinn ádur enn kallar, oss á óvæntri hédan stund; aldradir bædi' og úngir falla, í sótt og hraustir hels í blund. Sín afdrif fyrir enginn sjer, ætíd vidbúinn sæll því er.

Hvílíkur ásetníngur er oss mønnunum hæfilegur, hverra líf er svo stutt, og þar hjá einka miklvægur. Hversu skammur tími er þad, sem vér egum ennþá ólifadann? eru þad hundrad, edur eru þad færri ár? og þó þad væri nú einhver hin lengsta áratala, mundi þá ecki sú eilífd, sem alls enga áratolu né enda hefir, krefja oll vor ár til undirbúníngs? eda vitum vér fyrir vort banadægur? getur þad máské ecki runnid oss upp med morgundegínum? er þá undirbúníngur undir daudann nockurra ára, mánada, fárra daga eda augnablika verk? hlýtur ecki vidurkénníng syndarinnar og ángur af

heñi á undan ad gánga, eda vort hjarta og gjørvalla hugarfar ádur ad umbreytast, enn vér stígnum þad mikilværga stig, yfirum takmørk tímans og eilífdarinnar? hversu mikill eptirþánki, hversu miklir kraptar útheimtast ecki, ásamt vidvarandi ydni og ástundun, hér til? hversu naudsynlegt er ecki þess vegna, ad vér nógu snemma gjørum oss vidbúna, já, búumst sem best undir þetta mest áríđanda stig af øllum? Þad, sem enn er eptir af vorri hérvist, hvert heldur þad eru ár, dagar eda fá augnablik, hverfur ódum á burt og þessir ókomnu tímar munu þó auka vora fordæmíngu á sídan, ef ad vér ecki brúkum þá forsjállega. Fyrr enn vér verdum þess varir, er vort endadægur upprunnid, og daudinn fyrir vorum dyrum, og þá mundum vér fyrst hriggvir skélfast, ad állur vor gódi ásetníngur í svo lánga tíma vard ad engu. Hversu skammann tíma egum vér enn ólifadann, spyrjum vér aptur? vér vitum þad ecki, og þessi óvissa ætti ad gjøra oss forsjála og umhyggjusama um brúkun vors lífs. Vér ættum ætíd þannig ad lifa, eins og sérhverr dagurinn værí sídastur vors lífs; vér ættum ætíd svo

ad breyta, sem vér mundum óska oss ad hafa breytt vid endir vorra daga. Vér ættum ecki ad mæta voru enda dægri, sem vitstola menn og gárúngar, heldur med yfirvegun og gódum undirbúníngi; opt ættum vér ad spyrja oss sjálfa: munu þessar lystisemdir, þessar gladværdir, þessi ríkdómur, þessi metord verda mér som í daudanum og eg álít þau nú, á medan eg lifi heilbrigdur? mun eg þá med ánægju minnst geta þeirra athafna, sem eg nú hefi fyrir stafni! þegar eg á bana-sænginni renni augunum til baka til míns lidna lífs, og hugleidi öll míns lífs fyrirtæki? þegar vér höldum sífeldt áfram þessari eptirgrenslun í öllum lífsins athöfnum med réttri hjartans einlægni og stödugleika, mætti hún ad minnsta kosti hafa þá heilsusamlegu verkun fyrir oss, ad vér forsjálli yrdum í brúkun jardneskra hluta og vornm fyrirtækjum. Æ! tökum nú á þessari stundu fyrir oss nýtt og betra sinnislag; í dag erum vér einum degi eldri ordnir, ellegar, sem er hid sama, vér erum komnir einum degi nær gröfinni eñ í gjær. Líf vort kann máské enn þá ad vara nockra, en þó til vissu mjög stutta stund, ef

vér metum þad eptir augnablikum og jøfnum svo saman vid eilífdina; en uppá þessa svo stutta, svo ódfluga og hverfula stundu á þó ad koma vor eilífa lucka eda óhamíngja. Hversu dárlegt má þad þá ecki virdast, ad láta sér øldúngis úr minni lída, vegna þessa nálæga og þegar útrunna lífs vora eilífu áqvørdun? eda, skulum vér, skynsemi gæddir og af Jesú endurleystir, vér, sem erum himinsins borgarar, lifa allteins og dýrin, sem enga réttnefnda skynsemi ødludust, hafa þess vegna engar skyldur ad vardveita, ecki heldur sektir fyrir þeirra vanrækt ad óttast? egnum vér þá þánkalaust ad enda þeim stundum, sem ecki eru vor eign heldur enn annad? skyldum vér hafa lifad svo marga daga, sem allur vor aldur innibindur, en geta þó ecki sagt um einn þeirra: þenna dag hefi eg verduglega lifad? skulum vér fresta vorri yfirbot uns hin lánga og ógnarlega eilífd yfirfellur oss midt í andvaraleysinu? Onei! ónei! veri nú sá ásetníngur stødugur hiá oss øllum á sérhverjum tíma, sem Gud unnir oss lífsins, ad hugleida og verka vora sáluhjálp, þá verdum vér sælir!

54. Hugvekja.

Kénn mér þá vitsku, vel svo telja, vegferdar
minnar daga hér, ad þinn eg stundi veg
ad velja, vakni til sælu' og lífs hjá þér.
O Gud! þá daudans tregst ad nótt, deya
gef þú mér vel og rótt!

Sá tími mun einusinni adkoma, sem svipti ofs øllu því, er vér nú álítum ávinníng vorn. Vort líf, vor heilsa, vor tímanleg velgengni, metord og lystíngar, allt hvad vér kiært høfum í þessum heimi, varir þó ecki lengur enn til vors dauda dags, og þegar ad þessum degi er komid, eru øll vor fyrirtæki, sem vér ásett høfdum ad framqvæma, tøpud, vér hljótum þá ad snúa bakinu vid því øllu, sem vér nú álítum ad vera ofs ávinníng á jørdunni. Hversu umþenkíngarverdur og þó óþægilegur, má ecki sá tími vera sérhverrar maaéskju náttúrufari, því daudinn er náttúrunnar óvinur; þad er því ónáttúrlegt ad bera engann qvídboga fyrir því, sem lífi voru er skadvænt; hversu þúngt er ecki vorri mannlegu náttúru, ad yfirgefa sambúdir hinna lifendu, vorra kunníngja, vorra ástvina, og sjá þann tíma nálægjast, sem leidi ofs í hid o-

kunna land enna daudu, hvar vér eilíf-
lega hindrumst frá þeim athöfnum, sem
vér álítum oss hér naudsynlegar; ad ryck-
jast burt frá vorum allra bestu vinum,
sem elskudu oss eins og sinn augastein,
já, héldu oss ad vera þad tré, undir hvers
skugga þeim var øll ánægja ad mega
hvílast; ad fá alls eckért med oss tekid af
allri vorri útvortis vegsemd og yfirlæti,
nema lélegann moldar-hjúp, sem þó ecki
fær líkhamann verndad fyrir rotnun og
ormanna nøgun; hversu fátæka gjørir
oss ecki þessi tími? fátækari enn vér vór-
um allt frá vorum fædíngardegi. Uns
vor dauda stund adkom, vórum vér máské
virdtir og heidradir af hverjum manni;
vor rád vóru sókt, vorum bodum var fylgt,
þángad ad og ecki lengra nádi vor eign-
ar-réttur á því, sem vér undir høndum
høfdum. En, daudinn sviptir oss øll-
um eignar-rétti og allri eign og hverki
má framar heita um líkhama vorn og
lík kistu, né um grøf vora, ad þetta, auk
heldur annad, sé þadan af vor eign; lík-
hama og kistu eignast ormar og rotnan, og
sømu grøfina allopt adrir medbrædur
vorir; mun ecki þessi tími mega óttaleg-
ur virdast vorri, vid þennann heim svo

fást bundnu náttúrû? efalaust má hann þad vera þegar vér álítum daudañ eins og náttúrlegar mañeskjur; en — sem kristnir — ødlumst vér strax añad hugarfar, allt hld óttalega fær annad útlit í vorum augum; missirinn verdur vor ávinníngur, þegar vér álítum daudann eins og sannkristnum ber; því þegar vér náqvæmlega adgætum endir vorra náttúrlegu afdrifa, gefst ofs ánægjanleg orsøk til gledi. En, o þú, lífsins og daudans Herra! þad er þessi hættusami tími, sem vér hugsum svo lítid um, en skélfumst þó fyrir, því vid hans umhugsun hverfur øll vor lystisemd. Æ! virdstú ad gjøra ofs daudans umhugsun þæga og óttalausa og leida ofs fyri sjónir vora réttlætíngu í daudanum frá syndinni, vort fullkomnada frelsi, vora eilífu sálnhjálp, þad hnossid, sem vér keppumst eptir og þá lífsins og vegsemdarinnar óforgengilegu kórónu, sem umbúna mun alla vora mædu. Gjørdú ofs vitra, keñ ofs opt og ydugliga ad hugsa — jafnódt og vorar æfistundir fraḿlida — þannig: lof sé Gudi! nú er aptur eitt stig til eilífdarinnar áfraḿ komid! Þegar nú lokfsins þar ad kémur, ad allar

vorar lífsstundir eru útrunnar, lát oss þá sofna útaf með ánægju í hjartanu, svo vér aptur megum uppvakna í eilífri gleði. Aldrei fáum vér hér í heimi meiri blessun oðlast, aldrei farsælli og rólegri lifað, eñ þegar vér vitum og fulltreystum því, að þessi vor ósk muni verða af þér bænheyrð; já, þú munt bænheyra oss, mildasti Faðir! vér reiðum oss uppá þína miskun og náð í Jesú nafni, og fulltreystum því, að sökum hans pínu og dauða, viljir þú einnig farsæla vorn síðasta viðskilnað, þegar vér ástundum að búa oss verðuglega undir hañ, með því að hlýðnast þínum boðorðum, og á meðan vér lifum, ástunda að þóknast þér. Æ! vertú jafnan í vorum breiskleika máttugur! Amen!

55. Hugvekja.

Hvað viltú svo qveina' og klaga, kjör útskipt þér, sála mín! því með sorgum svo þig naga? sjá! þinn Guð vill heillir þin; eg í Guði glaður er, Guð! mín sál fulltreystir þér, öllu' er reyni' eg viltú venda, til vegsamlegs og farsæls enda.

Að öll vor sorg og mæða í heiminum er svo óstöðug, gefur oss huggun í sérhverri eymd; enginn er frí frá sorg-

um og andstreymi á jørdunni um alla æfi sína; lofadur veri Gud, ad allar vorar mótlætíngar, allir vorir hrigdar tímar eru umbreytíngum undirorpnir! væri allt aũad undir sóluñi forgengilegt og óstødugt, en eymdirnar einar óumbreytanlegar, þá hefdum vér fyrst efni til ad andvarpa og qveina yfir voru lífi; en oss til heilla og huggunar eru þeir útvortis hlutir, sem mega hriggja oss, allteins breytilegir. Opt þerrast vor tár í sama vetfángi og vér grátum, og þegar vér birjudum eina stund med umqvørtunum, endudum vér hana allopt med gledi, og hofum vér ecki einatt um æfi vora fundid marga þesskyns gledi ríka reynslu? hversu tídum veinudum vér ecki ad morgni dags: Drottinn hefir gleymt mér! en ádur eñ qvøldid kom, máttum vér vidurkénna: Drottinn minntist mín og blessadi mig: jafnvel undir sjálfri motlætingaña byrdi, hefir Gud opt rétt oss þá endurnæríngu, sem lét oss gleyma allri vorri sorg; hversu óvidurqvæmileg var þá tídum vor umqvartan yfir varanlegleika eymda vorra! hversu grundvallarlaus vor vantrú, og ótilhlýdileg vor møglan á móti Guds for-

sjón! ef ad vér vildum leitast vid ad útvega sjálfum oss rósemi, géfum þá gætur ad þeirri náqvæmu og mildu forsjón med hverri Gud leidir sín børn. Jósephs líf, Jobs forløg, Davíds tilfelli, já, Jesú sjálfs nidurlæging, getur sannfært oss um, hversu vísdómslega, hversu nádarsamlega Gud hagar breytingum þessa mannlega lífs. Því skyldum vér þá vanvirda svo þañ náduga, alvísa Stjórnara allra mannlegra tilfella, ad vér ecki tækjum oss af þessum og óteljandi ødrum dæmum, huggun og gledi í vorum ókomnu lífsstundum? Hvernig feugjum vér verdskuldad ad lifa nockra glada stund, ef vér ecki viljum þolinmódlega umbera hinar ógedfeldu? Þessar nú nálægu stundir geta verid oss á einhvern hátt mótdrægar, því sífellt finnum vér nog tilefni, sem gjøri oss hugsjúka og ángurværa. Látum nú þessa stund vera oss til reynslu og æfingar í þolinmædi, til ad leggja oss med ánægju undir vors Guds vilja. Vér skulum enga áhyggju bera fyri ókomnu tímunum, heldur dæma um þá eptir hinum umlidnu, en einsetja oss ad lifa bædi þeña og sérhvern dag vel. Ecki skulum vér festa vora þánka

einúngis á mótlætingunum þeim, sem oss þykja nú máské bitrar, heldur minnast hinna tímanna, á hverjum vor neyd muni umbreytast til hagsælda og vor hrigd snúast í fögnud. Sé nú þessa tíma svo lángt ad bída, sem vill, hann kémur samt efalaust, þó ecki yrdi fyrr enn vid umskipti tímans og eilífdarinnar. Þá mun allt þad fyrir oss upplýsast, sem oss er nú of mirkt og hulid, um tilgáng Guds med hans reynslu og bendíngar hér á jördunni; þá mun þad einnig heita mega um oss: birjanin var undrunarverd, en endirinn vegsamlegur. En máské vér á þessari stundu egum vid engar mótlætíngar ad berjast, né þurfum ad stynja undir nockrum þjáníngum, en munu þá ecki heldur neinir anmir finnast í kríngum oss, sem nú andvarpa mega? í vorri breytni vid þá skulum vér leitast vid ad verda Gudi líkir, og svo framt vér megnum, lina og létta þeirra eymdum. Þad kjærleiks verk mun einhverntíma hugbreysta oss, þegar vér erum í eymdum staddir, og þar ad auki áfýsa adra ad létta undir vora byrdi, þegar mótlætid heimsækir oss eins og þá, og þó þad yrdi ecki, mun samt Gud sjálfur verda vor

trúfasti hjálpari, sem stjórnar öllum vorum mótlætingum til farsællegs enda. O! hversu glaðir megum vér ecki vera þá, þegar Guð stjórnar öllum efnum vorum! hann mun og, vegna Jesú friðþægingar, af oss létta allri neyð.

56. Hugvekja.

Eg vil þacka Drottni í mínu hjarta; eg vil segja frá öllum þínum dásamlegu hlutum; eg vil gleðja mig og fagna í þér; eg vil sýngja þínu nafni lof, þú, allra-hæsti! Psálm. 9.

Þó að velgjörníngar hins miskunsama Guðs væru ecki svo óteljanlegir, þó að þeir væruðu ecki nema um vissa tíð, þó að hans gæðgirni hefði með þessum degi enda, gætum vér þó ecki orð fundið til að prísa með kjærleika Guðs verðuglega. Þó nálæg stund gæfi oss ecki orsök til að prísa hañ, mættum vér þó færa honum óendanlega lofgjörð fyrir allar umliðnar. Svo lángt, sem vér lítum til baka og til hins umliðna vors lífs, finnum vér allstaðar órækar rokſemdir og merki uppá hans náð og velgjörnínga. Vildum vér telja hans velgjörðir, mættum vér framtelja sérhvert vort æðarslag,

sérhvern andar-drátt, sérhvern þánka. Því þegar vér ad eins reikna vildum saman þá velgjörnínga, er sérhverr dagurinn, sem vér lifum, sjálfkrafa færir oss, svo sem: ljósid, loptid, fædunna, krapta til erfidis og vort líf, hversu margir yrdu þá ecki allir Guds velgjörníngar vid oss ad lokunum? Hversu margir þá þeir, er hann árid um kríng, hvert árid eptir annad, já, allann voru aldur, lætur falla í vort skaut? hversu ber oss ecki ad þacka alla Guds velgjörnínga vid oss á barns-aldrinum og hinum efra aldri? svefnsins velgjörnínga? hina huldu og nádarríku forsjón, hverrar vér urdum ecki varir? endurlausnarinnar velgjörnínga? O Drottinn! óteljandi og óumrædanleg er þín nád! ad framtelja alla þína velgjörnínga, er oss syndugum og fáfródum ecki unnt; ad íhuga verduglega fjølda þinna dásemdar-verka, er engum daudlegum gefid, þared jafnvel englarnir mega furda sig vid þeirra hugleidíngu, dást ad og prísa þína gædsku. Vorkénntú þú líknarfulli Fadir! veikleika og vanmætti vorrar sálar, og fyrirgef þú oss þad tilfinníngarleysi, ad vér ecki létum íhugun þinna velgjörda upplífga oss, sem bar, ecki leida

oss til hjartanlegasta þacklætis og fúsrar hlýdni vid þín bodord! Þó vér getum ecki upptalid alla þína margfoldu nád, viljum vér þó leitast vid ad ígrunda hana, ad láta hana ætíd vera oss hugfasta, ad auglýsa hana ödrum. Þótt vér ecki nema ad nockru leiti þeckt fáum stærd þinnar miskunar, viljum vér þó því meira ómaki verja til ad þeckja, hversu ónógir sjálfum oss vér erum, hversu overdugir, hversu vanmegna; þó vér getum aldrei verduglega prísad Gud med ordunum, viljum vér því kappsamlegar leitast vid ad dýrka hann med voru framferdi. Þó ad vér ecki fullkomlega fáum skynjad hans miskunarríka kjærleika í þessum heimi, skal oss samt því innilegar lánga eptir himninum, hvar lángtum meira af hans nádar verkum mun oss verda kunnugt, þar mun líka vor túnga fá honum fúngid verdugri lofgjörd. Fáum vér ecki vegsamad hann í voru lífi, munum vér þó gjöra þad í daudanum og útgánga af heiminum med þeim loffaungi: Drottinn! hversu mikid hefir þú gjört vid mig? En þegar vér loksins upphafdir erum til þinnar dýrdar, eilífi Gud! munum vér fullkomlega fá þeckt, hversu mikid

þú hefir við oss gjört; þá mun vor sála vrísa þig, og vor andi gledjast í þér, vor Guð og vor Frelsari!

57. Hugvekja.

Kénn mér, ó Guð! sem gætir mín, gánga fram eptir boðum þín, ordugar lífsins leidir! sam-vitskunnar þá frið eg finn, eg fognuð eilífann, Drottinn minn! er þú útveldum greidir.

Að lifa heilaglega og í sannri trú og guðhræðslu, leitast við að verða Guði þóknanlegur og honum æ líkari, það er vor kallan, tilgángur vors lífs, vort mark og mið og vor lucka. Stunda þú því, kristinn maður! að ná skírri, sannfærandi og fullkominni þeckíngu um skyldur þínar, hversu sérhver þeirra sé nauðsynleg þér, og þar hjá að sínu leiti dýrmæt. Endurnýaðú og styrktú þessa þína þeckíngu tíðum, og brúkaðu hana og æfðu í daglegu líferni; lærðu að skilja, að skylda þín, jafnvel sérhver hin ordugasta, er þín lucka; vaktú því yfir þínum girndum og sinnishræríngum, svo þær leiði þig ecki afvega; trúðu sjálfum þér aldrei ofvel, og prófaðú daglega hjarta þitt og framferði grandgæfilega, því sérhverr dagur, sem þú lifir,

er dýrmætur partur þinna lífs-stunda. Hugsaðú opt og með trúuðu hjarta til Guðs og Jesú, og leitaðú í yfirvegun hans fullkomlegleika og verka, í hans velgjörníngum, en þó einkum í þeirri endurlausn, sem hañ þér afrekaði, helgustu upphvatníngar og kroptugustu meðala til að lifa ráðvöndu og dygðugu líferni. Finnir þú vanmætti þitt, láttú það því framar knýja þig til heitrar bænar um hjálp hans og náð, sem lofað hefir að láta sinn krapt verða í breiskum máttugann. Lærðú æ betur og betur að þeckja sjálfann þig og heiminn, sem þú lifir í, og hugsaðú tíðum til þess, hvers vegna Guð lét þig fæðast og lifa á jörðunni; þenktú þar um opt, hversu líf þitt er stutt; um tign og mætti þiñar sálar og heñar ódauðlegleika. Hugsaðú um dygðaña umbun og lastaña straff, sem framkoma mun, ecki einúngis í þessu lifi, heldur og hinni ókomnu eilífð; niðurþagga þú aldrei ráðleggíngar samvitsku þinnar, né þína innvortis blygðun yfir hinu vonda, því sú tilfiñíng er verndari og vaktari hins góða hjá þér; ástundaðú strax frá barndómi að hlýða ráðum góðrar samvitsku, áður eñ hjarta þitt skémmist og forherdist af lastaña vana gegn því góða; sjóðú

til ad hafa ætíd eitthvad nytsamlegt fyri stafni. Lærdu ad takast ómak og ordugleika á hendur: því, ómakslaust skédur engin dygda æfing, engin verdskuldan, engin lucka. Neitadu sjálfum þér opt leyfilegra lystisemda, svo ad þú þar vid venjist á ad drottna yfir þínum tilhneigingum; fordastú umgengni vondra, en sæktú samqvæmi rádvandra; lærdú forsjálni af þeirra dæmum og speki af undirvísun þeirrar heilögu Ritníngar. Gjör þetta og haldtú áfram í því, þá muntú vaxa í dygdum, vaxa ad farsæld med varandi innvortis ánægiu. Höfum vér þessar reglur oss ydugléga fyrir augum, munum vér smámsaman leidast og venjast á ad breyta eptir þeim, og hversu dýrmæt er þá ecki vor lucka? fáum vér henni ad eins nád, er allt fengid, sem vor áqvardan útkrefur, allt, sem vér fáum nockurntíma óskad oss; þá getum vér lifad í rósemi og ánægju, og á sídustu stundum vors lífs, mun þessi rósemd og ánægja, sem vér nú smeckum, þegar vér gjörum trúar-örugga bæn til Guds, ecki vid oss skilja. Med því stærri laungun, sem vér nú óskum oss í lífi og dauda, ad vardveita þetta hugarfar, því

innilegar qvøkum vér til þín, heilagi og godi Gud og Fadir! ad þú virdist ad gefa ofs krapt til ad elska og ydka sanna gudhrædslu, sem veitir ofs svo mikiñ og heilsusamañ ávinning. Endurnýa þú vor hjørtu med þínum góda Anda, og gef ofs þad hugarfar, sem gjøri ofs í raun og veru dygduga og sannkristna. Gef ad vér sífeldt mættum verda þér sjálfum líkari, sífeldt taka framførum í vísdómi og dygd, sífeldt verda þér enn náqvæmlegar sameinadir, svo ad vér finna mættum sífeldt vaxandi rósemi og ánægju af því ad gjøra hid góda; og séum vér eñ þá lángt frá þessari luckn, æ! gef ofs þá náð til ad ødlast hana, og svo ad eblast í dygdunum, ad vér þar med nálægjumst vora soñu luckn; þegar vér birjad høfum ad feta þeñañ farsældar veg, styrki og leidi ofs þá, veika og óstøduga, þín volduga hønd, svo ad vér aldrei þadan í frá af honum villumst.

58. Hugvekja.

Gud! þín stærd er ómælanleg; umkríngir guddóms ljósid þig, daudlegum ofskjært øllum; þó er þinn kraptur øllum nær, alheima', er þánkinn mælt ei fær, geym rædur þú gjørvøllum; eins

smærst og stærst, allt ber vottinn um þig,
Drottinn! er vér sjáum, í þínum verkum
og fundið fáum.

Aldrei fáum vér nógsamlega yfirvegað verk vors Skapara, sem birtast fyrir augum vorum og á degi hverjum krefja vora náqvæmn athugasemd og dýrkun hans, sem þau svo dásamlega gjørði. Hvað má framar hræra vort hjarta, framar fylla vora sálu heilagri undrun, enn skoðun Guðs dásemdar-verka, sem eru svo vegsamleg og verðug elsku? Hvað framar minna oss á hans speki og gæðsku, enn skoðan svo margra skapaðra sképna, við hverja Skaparans almætti, vísdómur og gæðska auglýsist oss jafn-aðdáanlegt? Hvað framar hjá oss styrkja traustið á Guðs alvoldugu stjórnunn, enn þegar vér hugleiðum og virðum fyrir oss þá almennilegu forsjón, sem allteins náqvæma umhyggju ber fyrir liti jurtaña og dýranna? hvað segir oss sérhvert gras-strá, sérhvert blómstur, sérhver uppvaxandi jurt? hvað gjervöll náttúran? mikil, aðdáanlega mikil eru verkin Drottins. Hverninn má nockurt, jafnvel prýðilegast meistara-verk manna, koma í

samjøfnuð við heimsins dásømu bygg-íngu? mun snoturt málverk einhvers lands mikils metandi á móti sjálfu land-inu, í hverjum øll náttúrunnar prýði og gæði eru sameinuð? en hvað veldur því að vér svo mikils metum mannlegar í-þróttir og verk, en erum þó svo kaldir og tilfinníngarlausir við Guðs dásemdar verk í náttúrunni? sannarlega, ef vér hug-leiða vildum þess gjørvalla skøpunar-verks undrunarverðu stærð, og hversu ó-mælilega vídt það nær; náttúrunnar ó-umbreyttu reglu og reglulegu umbreyt-íngu; fjølda hinna skøpuðu sképnanna, og margfeldu kynbreytíngar; sérhvers prýði. orðu, reglu og sambønd, fengjum vér ecki haldið oss frá, fullir undrunar að upphrópa: mikil eru verkin Drott-ins! Mikli, ómælilega mikli Skapari! vér undirtøkum með øllum þínum skøpuð-um sképnum og játum: vér erum einúng-is dupt og aska, eintómur skuggi, en fáum aldrei framar þeckt og undrast og furðað þína stærð og mikilleika, en við samburð vors audvirðilegleika við þína hátign: vér fáum að sönu ecki skygnst inn í náttúrunnar innstu fylsni, en hitt, sem vér sjáum útvortis fyrir augunum, er fullnóg til

ad inntaka vort hjarta og fylla bad undrun og lotníngu; vorir vitsmunir eru hálf=verk, og vér faum þig her ad eins þeckt eins og í speigli og rádgátu, en a sídan, þegar hálf-verkid tekur enda og vér loksins náum fullkomnari þeckingu, þá munum vér enn betur skilja og jaunu mega: ad mikil eru verkin Drottins; þá munum vér og, lengra leiddir í þeckíngunni, verduglegar fá prísad Gud. En á medan vér dveljum hér á jördunni og skodum hans verk, skal vor ydja sú, vor vísdomur og vort augnamid, ad læra ad þeckja og prísa Skaparans mikilleik. Svo opt, sem vér rennum augunum upp til himins, svo opt, sem vér skodum jordina, svo opt, sem vér lítum til sjálfra vor, svo opt skal tilfinníng hans mikilleika verda oss inurætt og vor audvirdilegleiki því kunnari. Fyrir þér udurkrýpur vor andi, og fullur undrunar tilbidur þig, mikli, oendanlegi Gud! ef ad þú tækir frá oss þína nádar-hönd, og þitt almætti leiddi oss ecki, þá mundum vér undir eins tortýnast. Lofud veri jafnan þín miskun, sem svo nádarsamlega lítur ofan til vor, sem þó erum einúngis dupt og aska, og vill leida oss um

allar eilífdir, hvar vér med heilagri undrun og himneskum fögnudi fá skulum ad skoda og prísa þig óaflátanlega.

59. Hugvekja.

Bænin má aldrei bresta þig, búin er freisting ýmislig; þá líf og sál er lúid og þjád, lykill er hún ad Drottins nád.

Þegar vér lesum Biblíuna med eptirtekt, finnum vér í henni svo yfrid mörg og óræk merkileg dæmi þess, hvörsu kröptug sé trúud og alvarleg bæn, ad þad mætti fásiana heita, ad vilja med vantrú og efasemd neita sannleika þvílíkra dæma. Fyrir safnadarins bæn í Jerúsalem var Pétur útleiddur af sínu fángelsi. Móses gjördi bæn sína til Guds, og Israel geck þurrum fótum yfir um hafid rauda. Elías bad til Guds, og Gud vokvadi jördina med regni; hann bad, og eckjunnar daudi sonur í Zarepta, kom aptur til lífsins; hann bad, og eldur féll af himni og eyddi brenni-fórninni. Ezechíel bad til Drottins, og 15 ár lögdust til hans aldurs; já, Jesús sjálfur, þegar hann, á sínum hérvistar dögum, offradi bænum, var bænheyrdur af sínum himneska Födur.

Hvernig fáum vér efast um, ad bænir vorar muni hafa líkan krapt, eins og margra heilaagra manna bænir á fyrri tímum, ef vér bidjum af trúndu hjarta? er Gud ecki ódumb eptanlegur í sínu almætti og í sínni gædsku! er hans nád ecki endalaus? mun hann þá hætta ad elska og miskuna oss, sem kalladir erum eptir nafni hans Sonar, endurleystir af honum og styrktir af hans fyrirben? Onei! þín gædska, vor Gud! varir eilíflega; þín eyru eru aldrei apturbyrgd svo, ad þú ecki vilir heyra oss þá vér framberum vora qveinstafi fyrir þig; þín hönd er aldrei ofstutt til ad hjálpa þegar oss liggur á; þú munt alltéins bænheyra oss og önnur þín börn, þegar vér einúngis bidjum þig med anda mjúkri og helgadri sálu. Í þessari fullvissu komum vér nú til þín, nádugi Gud! og útausum vorn hjarta í trúaröruggri qveldbæn fyrir þínu augliti. En — um hvad bidjum vér þá? máské um krapta til ad lifa vel og gánga á þínum vegum? o! hversu ljúft væri þér eckí ad heyra þá bæn! hversu ríkuglega mundir þú ecki uppfylla þessa vora ósk! máské vér bidjum einúngis um tímanleg og forgengileg

gædi? ó! ad vér þó ecki képptumst svo á-
kast eptir þessa heims fallvalta munadi,
heldur miklu framar eptir himinsins far-
sæld! o! ad vér leggja vildum vorn vilja
og allar vorar lystingar undir þinar visu
forsjonar vilja og, eins og kristnum sómir,
kappkosta og girnast æ meir og framar hid
góda! o Gud stjórna þú voru hjarta med
þínum Anda, ad vér einnig í vorri bæn,
fáum hagad oss eptir þessum oskum og á-
setníngi vorum. Gef oss þad vísa, gud-
hrædda hjartalag, sem þú gæddir Saló-
mon med, ef þín rødd kæmi til sérhvers
vors í sinn stad og segdi: bid þess, er þig
girnir af mér! ef vér mættum velja egin
luckukjor vor, lát oss þá velja eins vitur-
lega og hann, og andsvara þér: Drottinn!
Drottinn! géf þínum þénara skynsamt
hjarta, svo hann skilja megi hvad gott og
illt er, og um þessa blessun bidjum vér nú
á þessari stundu. O Gud allrar miskun-
ar! gef oss rádvandt og skynsamt hjarta!
ef oss audnast þessi gædi, þá mun oss allt
annad gott tilfalla; þá muntú uppfylla
allar vorar óskir og eptirlánganir. Og
þó vér færum varhluta af audlegd, met-
ordum og ødrum tímanlegum ávinníngi,
skal þo viskómur og dygd vera hér vor

óvîdjafnanlegu audæfi og vor ávinníngur. Þegar vér einúngis eignumst þína náð og þína velþóknun, þá er einkis framar að óska.

60. Hugvekja.

Guðs ótti með ánægju; er mikill ávinníngur. 1 Tím. 6.

Að miklu leiti koma margar vorar hrellíngar af því, að vér erum opt ílla ánægdir med vor luckukjør; einatt jøfnum vér saman ástandi voru við annara manna; því erum vér ecki — segjum vér opt við sjálfa oss — svo ríkir, svo heilbraðir, svo lucknlegir, svo ánægdir, sem hinir, er síður sýnast verdskulda það enn vér? Við þvílíkar hugleiðíngar gleymum vér optastnær því góða, sem Guð hefir gefið oss og því þacklæti, sem vér egum honum að lúka. Lítið munum vér til, með hversu margfoldum velgjørníngum Guð hefir blessað oss. Lítið hugleiðum vér allann þann kjærleika, náð og lucku, sem vér mundum í voru gjørvalla lífi jafnan hafa þeckt, ef vér með eptirþánka hefðum gaumgæfa viljað vort ásigkomulag.

Lítid gærtum vér þeirra medala, sem Gud brúkad hefir til ad gefa osś allt þad, sem vér vidþurfum, svo vér mættum ánægdir lifa: já, enn framar: vér kunnumst lítid vid hann misminn, sem er á osś og svo mörgum húsundum annara, sem mættu lángtum midur ánægdir lifa, heldur enn osś gefst orsök til. Vér lifum í landi þessu frír og frjálsir; en — hversu margir medbrædra vorra eru ecki innibyrgdir í þraung fángelsi og oholltt lopt, liggja á hördum bálkum, fá ecki ljós og sumir enga dags skímu ad sjá? Vér sofum optast vært á nottum og rísum flestir heilbrigdir upp ad morgni dags; en — hversu margir medbrædra vorra eyda ecki nóttum med qveini og veini og dögum í sorg og sjúkdomum? Vér höfum þad, sem vér þurfum á ad halda til lífsnæríngar vorrar; en, hversu margar húsundir mæta leita þar á mot á stundum vída forgefins ad braudi og lífsnæríngu? Vér njótum heilsu og heilla; en, hve marga beygir ecki krom og karar-sæng djúpt í eymdir og vanvirdu? Vér öfundum adra af þeirra luckn; en, þeir höfdu meiri orsök til ad öfunda osś. Því skyldum vér þá vera óánægdir med þad hlut-

fall, sem Gud hefir oss veitt, og sem efalaust er oss hid besta eptir voru ástandi? Sannfær oss, ó Gud! æ betur og betur um þad, ad hlutdeild sú, sem þú skamtad og útdeilt hefir sérhverjum af oss, sé hverjum og einum hin hollasta og gagnlegasta. En þar ed ánægt hjarta er hin dýrmætasta lucka í lífinu, svo gefdú oss nád til ad ødlast hana, ad vér ecki lengur vanvirdum þig med møgli og umqvørtunum. Minntú oss sífeldt á vorn óverdugleika, sem ecki verdskuldar neitt af þeirri gædsku, sem þú í voru umlidna lífi hefir oss audsýnt; láttú þetta leida oss til ad prísa þig fyrir sérhvern velgjørníng, hversu lítilfjørlegur, sem hann oss virdast kynni, og styrkja vort trúnadar traust á þér; og hvernig skyldum vér vantreysta þinni nádugu stjórnun, þar vér sannfærdir erum um þína nád og þinn vísdom! nei, eilíflega skal sú vera ástundan vor, ad setja vora von til þín, ad óttast og elska þig; þessar dygdir munu leida oss til sífeldt ad vidurkénna þá lucku, ad vér standa megum undir þinni stjórnun. Þinn ótti skal vardveita oss frá syndum, og þinn kjærleiki hugga oss í hverju, sem ad høndum kém-

ur og med hvílíku sinnislagi fáum vér með glöðu geði tekið sérhverju, sem adber, já, gengið með djörfúng á móti dauðanum; því hvernig megum vér í honum vænta annars en góðs af þeim Guði, sem lífinu lét oss einbera gæðsku í tje?

61. Hugvekja.

Hvað, sem þú gjörir, hugsa ber: hvert þvílík ydja hæfði þér, ef í því verki ættir þú, andast þá strax og dæmast nú.

Hin besta regla, eptir hverri vér laga egum allar vorar athafnir, er sú: að vér tíðum samanberum þann dóm, sem vér síðarmeir fella megum yfir athafnir vorar, við það álit, sem vér nú höfum á þeim. Vér ættum á sinnðum að minda oss, að vér lægjum sóttveikir; vér ættum einatt að renna þaunkunum til þess óttalega augnabliks, þegar þessi nálæga tíð skal enda taka og eilífðin byrja. Opt ættum vér að spyrja sjálfa oss: hvað mun eg líklega segja um þann lifernishátt, sem eg nú færi, þegar þúngur sjúkdómur yfirfellur mig, meðölin fá ecki líknað lengur, Læknirinn stendur úrræðalaus, en harmandi kjærustu ættíngjar og

vinir umkríngja sæng mína, og allt þetta segir mér: að eg standi á ytstu lífsins troppu og á sjálfum grafar barminum? hvað munum vér þá dæma um það andvaralausa framferdi, í hverju vér nú daglega framgaungum og eydum mestum hluta æfi vorrar, og um lasta-fullar lystisemdir, sem gledja oss svo mjøg og svalla vorri tíd? hvern dóm munum vér umallt þetta fella á hinum skélfilega degi, þá himnanna kraptar munu hræra sig, jardarinnar grundvøllur tekur til ad skjálfa, og høfud-sképnurnar brádna af hita, en démstóllinn verdur reistur upp og bækurnar opnast, í hverjum allar vorar gjørdir, ord og þánkar, uppteiknadir eru? ef ad vér athuga vildum ádurnefnda reglu, mundum vér alla hluti álíta med meira jafnadar gedi; skélfast mundum vér þá vid þvílíkar athafnir, sem vér nú í andvaraleysi leikum oss ad; óttalegar háskasemdir mundum vér á þeim vegum finna, hvar vér hyggjum nú hættulaust. Ef ad vér lifdum samqvæmt þvílíku hugar fari, mundum vér á sérhverjum degi verda varfærnari, og engar dagsins athafnir byrja, fyrr enn vér yfirvegad hefdum allt, sem vér tæk-

jum oss fyrir hendur; fyrr enn vér útgengjum, mundum vér spyrja siálfa oss: hvert gengur þu? hvada freistíngar munu þér mæta? hvada tækifæri munu þér bjódast til ad giora gott! þegar vér þanníg berum tídum oss saman vid siálfa oss, mundum vér brádum framførum na á dygdanna vegi, hverſu, sem vér ádur hefdum afvega gengid. O Gud! vort athvarf er því til adstodar þinnar: kénn oss ad leggja stund á þessa ydju, er vér siáum oss svo nytsama, svo heilsusamlega, og fyrst þú gafst oss skynsemdarfulla sálu, svo gefdú oss nád til svo ad lifa, sem skynsomum manneskjum vel sómir. Já, þú, sem hefir oss leidt fram á þessa vegferd í heiminum, vid hverrar endir vér finna munum annadhvert líf eda dauda, eilífa lucku ellegar eilífa ólucku, virdstú svo ad stjórna øllum vorrar vegferdar fot siaum, ad vér hreppa mættum þá sælu, sem á ad vera tilgángurinn allra vorra óska og athafna! gef oss enn þá tíma til ad hugleida vora vegu og snúa oss til þinna réttinda, og svo ad vér innifelum þad allt, sem vér umbidja þurfum í eina einustu ósk, bidjum vér nú, ad þú, ó Gud! virdist ad

aefa oss þann vísdóm, náqvæmlega að hugleiða vora endalykt og dóminn, svo á eptir munn fylgja en svo lifa, að vér við þess r mikilvægu umbreytíngar, enga orsök fáum til að gráta þá dagana, sem vér lifdum hér, heldur eilíflega fagna og glediast hjá sjálfum þér í dýrdinni.

62. Hugvekja.

Sannlega, sannlega segi eg ydur: hvers þér biðjið Födurinn í mínu nafni, það mun hann veita ydur. Jóh. 16.

Jesús hefir það afrekað oss, að vér nú biðja þorum almáttugann Guð; hins skammarlegasta óþacklætis gjördum vér oss seka, ef vér vanvirda vildum þennan vorn Herra í vorri Guðsþjónustu, voru þacklæti og bænum vorum; aldrei viljum vér gleyma því: að Jesús er sá, hverjum vér þacka egum allt það hjálpræði, sem oss er gefið í tíma og eilífð. Einúngis fyri hans verdskuldun erum vér Guði þóknanlegir og megum vænta oss bænheyrslu. Fyri hann faum vér fullvissu þá, að Guð, sem máttugur er að blessa oss, vilji það einnig gjöra. O! að vér ætíð, þegar vér framberum naudsynjar vorar fyri Guð, minnt-

umst þess dýrmæta sannleika: ad sá Gud, sem vér ákollum, er Fadir vors Drottins Jesú Krísts! med því trúar-oruggara trausti, og med því meiri djørfúng munnum vér þá voga ad snúa oss til hans, og fela honum á vald vorar egin og vorra medbrædra naudsynjar; þar vid mun og hjarta vort endurlífgast, ad vér, fyrir krapt heilags Anda, kalla megum Jesúm Kríst vorn Drottin og med trúudu hjarta eigna oss þad allt, sem þessi vor Endurlausnari hefir afrekad oss; þá mun vor trú vaxa og vort traust á honum aukast. Til þín, eilífi Sonur Guds! nálægjum vér oss á þessari qvøldstundu; bid þú einig med og fyrir oss, vér viljum ásamt frambera fyrir þig vort þakklæti fyri svo margfalda nád og trúfesti, er vér þegid høfum fyrir þína fyribón og forþénustu; þinni fyribón er þad ad þacka, ad vér enn þá lifum, og ad vor nádar-tíd er ecki enn á enda; gefdu oss framvegis þína lífkreptugu nád, og lát oss brúka hana til vors frelsis og sáluhjálpar vorrar. Láttú øll vor fyrirtæki blessast, og sakir þinnar heiløgu pínu, allar vorar syndir bættar og gleymdar vera; yfirgefi oss aldrei þín nádunga hjálp, því hvad værum vér án þinnar nádar annad enn aumar útskúf.

aðar ſképnur? kaſta oſs ecki burt, þo vér vanvirðt höfum vora útvegudu endurlauſn og þína náð, með gálauſu líferni, og verðſkuldað þína réttlátu reiði og hegníngu; hafðú eñ þá umburðarlyndi og þolinmæði við oſs, vegna þinnar miſkunar; láttú það ávaxtarlauſa tréð eñ þá ſtánda oupprætt, enn þá óuppheggvið, þó það enga nema ſkaðlega ávoxtu færi; auglýſtú þína vegſamlegu náð á þínum endurleyſtu. Lát tölu þiña trún þjóna ſífeldt aukaſt, og ſtyrk þá æ meir og meir í trú og elſku til þín. Vér biðjum áſamt fyrir ſmánurum þíns nafns, ſem ſetja ſig upp á móti þér og þinnar náðar leðunum; fyrir þeim harðſvíruðu, hverja þiñ Andi heſir híngað til forgefins leiða viljað til yfirbótar. Vér biðjum fyrir öllum heimínum, láttú þítt dýrðlega nafn æ meir og meir útbreiðaſt og tignaſt, og loks þá tíð koma, að gjörvallur heimuriñ viðurkéñi þitt nafn og lúti þínu veldi. Amen!

63. Hugvekja.

Leggið hug á þið himneſka, en ecki á það jarðneſka Cól. 3.

Allir hlutir ſannfæra oſs um það, að vor mikilvægaſta tíð er fyrir hönd-

nin, þá lífið er á enda. Gjörvallur heimurinn með öllum sínum umbreytíngum og ostöðugleika sannar það, vort egið ásigkomulag, óskir vorrar sálar, veikleiki vors líkama, sú stutta tíð, sem vér dveljum hér á jörðunni, lífsins viðstöðulausi hraði, í einu orði að segja: allir hlutir prédika oss þann sannleika, að vér séum áqvarðaðir til að lifa eilíflega. Þo sáum vér hér um enn sterkari fullvissu þegar vér aðgætum sjálfa oss, sem þá, er af Jesú Kristi erum frelsaðir. Allar þær qvalir og þjáníngar, sem Jesús þolað hefir, allir þeir velgjörníngar, sem hañ hefir oss afrekað með sinni verðskuldun, eru jafnmargar röksemdir fyri því, að sála vor sé aqvörðuð til eilífrar sælu. Ómælanlega gleði - orsök hefum vér af þessari yfirvegun; en — aumkunarverðir eru margir vorir meðbræður, sem framgánga eptir sínum egin tilhneigíngum, en gleyma þeirri eilífð, sem Guð hefir þeim fyrirhugað. Samt sem áður, þó þessir ólukkulegu villist af sönnum luckuvegi og gleymi sinni farsæld, gleymdu þó ecki, sála mín! að þú lifir hér íheimi til þess, að þú megir eilíflega lifa; þitt blindaða hjarta gjörir þér syndina girni.

lega, en gleymdú ecki ad lastanna háska-samma ancaja ætti ad vera þeim vidbiods-leg, sem þeckir eilífdarinnar yndi fulla gledi. Þegar þú stendur vid, þreyttr, edur ætlar ad horfa til baka á gudbrædsl-unnar vegi, æ! gleymdu þá ecki, ad dygd-anna vegur hefir luckusælt afdrif í eilífd-inni. Þegar þessa lífs þrengíngar ætla ad giøra þig hugløusañ og magnþrota, gleymdú þá ecki, ad þad er hin mesta van-virda og ólucka, ad gefa eilífdarinnar farsæld vid þessa heims fallvaltu lucku. Þegar þú nú loksins skilur vid þetta jard-neska þreysi, gleymdú þá ecki, ad eilífdin, til hverrar daudinn færir þig, mun full-komlega umbuna þér þenna lítilsjorlega missir, sem þó ecki má nefnast svo, held-ur ávinníngur. Eilífdin, til hverrar vér erum áqvardadir, vert því vort stød-uga mark og mid, en tilhugsan hennar skal gjøra oss hæfilega til, ad brúka vel þann stutta tíma, undir hverjum komin er vor gjervalla lucka eda olucka í eilífdinni. Vér skulum því med varúd og gætni brúka vorar fáu lífsstundir á jørdunni. Vér skulum ítarlega athuga allar vorar gjørdir og dæma um þær eptir því end-urgjaldi þeirra, sem vér á sídan vænt-

um í eilífdinni. Lángt sé frá oss ad láta vorar óskir og ástundun ei núngis mida til þessa stutta og fallvalta lífs luckn og ánægju. O! eilífdarinnar Fadir! kénn oss þenna visdóm og innrættú djúpt í vorum sálum, ad vér skapadir séum og endurleystir til þess vér lifum eiliflega. Hvad værum vér, ef þetta væri oss hulid? hvad væri vort líf og vor daudi, ef vér trýdum þessu? en — þó gjøra þessa heims stundleg gædi svo opt ad engu hjá oss þenna gudlega þánka. Æ! virdstú nú sjálfur, gódi Gud! ad vekja þeña þánka hjá oss og vidhalda honum í sálu vorri! Gef þú sjálfur nád til þess, ad vér ecki ad eins hofum eilífdarinnar umtal á vorunum, heldur ad hennar yndislega tilhugsan megi stødugloga innrætast vorri sálu. Um þessa nád bidjum vér þig, eilífi, ástkjæri Fadir! Kénn þú oss ad hugleida þad á þessari stundu, ad vér egum kost á ad verda innbyggendur annars betra heims og þín børn í eilífdinni. Sinnig þessi dagur og sérhverr hans tími er vor undirbúníngs tíd undir þá sídustu umbreytíngu. Þegar þú stjórnar oss, munum vér brúka sérhverja stund til eflíngar vorri sønnu velferd, en vid

sérhverja tillockun til ens vonda, sem qvikuar í hjartanu, við sérhverja þjáníngu, sem vér líðum, við sérhverja freistíngu, sem oss mæta kann, sífellt hughreystast við þá íhugun, að vér lifum hér til þess, að vér megum síðarmeir lifa hjá sjálfum þér eilíflega.

64. Hugvekja.

Vissu lífs eilífs lér, Lausnarans sigur mér, megnar ei mig að fæla, mirkur grafar né kjæla, um jerð all-lítið géf eg, í Jesú lífs-von hef' eg.

Svo mirk og hulin, sem oss er hin ókomna tíð og þau tilfelli, sem fyrir oss liggja, er það þó efalaust, að ókomna tíðin er oss mikilvæg, því vér eigum fyrí höndum endalausa eilífð. Ómögulega getur þessi veröld verið sá staður, hvar allt, sem mannedli vorn er ætlað, kunni að mæta oss. Væri hún vors síðasta takmarks og farsældar land, mundi hún ecki — hversu girnileg, sem hún virðist — vera svo eymda og armæðu-full, sem hún opt er í raun og veru. Vor líkami hefði þá ecki heldur svo margar umbreytíngar og veikleika að stríða við; þá ætti líka vorrar sálar ósedjanlega farsældar

launaun hér kunna ad mettast, en í vorn hérvistar ástandi verdur tilgangur alls þess nálæga veraldarinnar, lífs vors og salar og vorra gjörvallra tilfella oss óskiljandi, ef vor sídasti samastadur ætti ad vera hér í heimi. Nei! Guds forsjónar fyrirætlan med oss, blýtur ad ná miklu lengra enn til þessa stutta og mædusama lífs. Vér erum vissulega ágætlega ætladir til lángtum ædri hluta, enn einúngis ad gráta hér í lífi og aldjast, eda ad lifa stutta stund og deya svo aptur; þó ekkért í heiminum gæfi oss hér um nockra upplýsíngu, þá rætti þad þó vera daudi vors Frelsara. Mundi Guds Sonur hafa dáid einúngis til þess, ad vér yfir þá stutta stund kynnum ad njóta fárra ónægjufullra augnablika og lystisemda þessa vors skammvinna lífs? Mundi hann hafa nidur af himnum stigid einungis til ad gjöra oss svo skammvinna stundar dvöl á jördunni léttbærra og yndislega; en hversu þúng og sorgleg er hún þó ecki allmörgum vorra medbrædra! Mundi hann hafa úthellt blódi sínu oss til frelsis, en vér þo ecki varir verda vid not og ávexti þessarar dýrmætu endurlausnar? ellegar, strax og vér hefdum þessa varir ordid, missa alla

hennar nádar heill og not og huggun í daudanum, væri vort líf þá eiliflega þrotid? Nei, vissulega sañfærir oss verdskuldan vors Frelsara þar um, ad vér áqvardadir og ætladir sénm til lángtum ædri og lángviñari farsældar. Efalaust mun añar og betri heimur oss geymdur, hvar vér njóta munum þeirrar lucku, ad vera á medal Jesú endurleystu, gæddir lángtum ædri fullkomnun eñ hér í heimi er möguleg, med ödrum ordum: vér munum eiliflega lifa. Þegar vér þannig virdum fyrir oss vort líf hér í heimi, fær þad í vorum augum allt annad útlit. Hverr einn partur þess, hversu lítilfjörlegur sem hañ er, verdur oss þá mikilvægur, þar hañ er náqvæmlega samtengdur oss fyribúnum ódaudlegleika; vér megum þvíecki reikna þetta nálæga líf eptir þeim fáu dögum, sem þad vara kann, heldur eptir þeim tilgángi, hvers vegna þad er oss gefid og hvartil þad midar; hvers vegna vér verdum ad lifa þannig, sem vér óska mættum best ad búa oss undir þá óendanlegu áratelu, er vér egum fyrir höndum ad lifa. Samqvæmt þeim ásetníngi og þessu hugarfari viljum vér, med Guds nád, leit-

àst vid ad laga vort líf þañ tíma æfiñar, sem eñ þá eptir egum; veri sá þánki sífeldt vakandi í vorri sálu: ad vér ecki séum áqvardadir fyrir heimiñ, heldur himiniñ; því stødugri, sem hañ verdur í voru hjarta, því framar á vort líferni á jordu ñi ad líkjast voru komanda lífi í himninum; þá skal himnesk ánægja fylla vort hjarta; þá skulum vér keppast eptir ad ødlast eilíf gædi; þá ber oss nú ad elska þá hér, sem sídarmeir eins munu verda vorir lagsbrædur í himninum. Innrættú oss þetta hugarfar, gódi Gud! med kroptugri nádarverkun þíns Anda; hverju blessud verdur oss þá ecki sú nálæga tíd, hverju mikil vor gledi, vor sálar rósemi, vor lucka bædi í lífi og dauda!

65. Hugvekja.

I verndar þinnar skjóli' og skugga, skulum vér lífa sorga frí, fyrir ótta, fyrir ugga, fridi gódum jafnan í. Gud! þín miskun eilíf er; eins framvegis gef oss hér, allt hvad þurfum og til þinnar, ávalt þénar dýrdarinnar.

Vidhald vors lífs er eitthvert mesta dásemdar verk Guds, á hverju vér á sérhverju augnabliki þreifa megum;

þegar vér yfirvegum vors líkhama veiku byggíngu og skodum þær oteljandi háskasemdir, sem honum eru búnar. Þegar vér adgætum vora vangætslu og hyrduleysi um vidhald vors lífs, megum vér undrast, ad vér eckí fyri laungu sídan urdum dandanum ad herfángi. Efalaust hlýtur einn Gud ad vera til, er bert allteins mikla umhyggju fyrir hverrar einnar manneskju lífi og vidhaldi allrar náttúrunnar. Værí hann ecki til, mætti vaggan verda vor gröf, ómálga aldurinn vort endadægur, svefninn vor daudi og sérhverr dagur óláns dagur. Vér lifum þó enn, getum enn þá hrært limi vora og erum velflestir heilbrigdir. Allir þessir velgjörníngar mega ábreifanlegar sannfæra oss, enn jafnvel skírustu rokfemdir skynseminnar um þad, ad einn Gud sé til og ad þessi Gud sé vor Gud, vor Fadir og vidhaldari vors lífs. Værum vér ecki hér um sannfærdir mættum vér vid upprunna sérhverrar morgun-sólar, vid sérhverrar nætur adkomu, óttafullir renna þannkunum til hvers eins komandi tíma vors lífs og ósjaldan segja vid sjálfa oss; þar sie eg fyrir háskasemdir þær, sem munu tortýna mér;

þar munu mér óvinir mæta, sem framqvæma munu á mér vondann ásetning sinn; þar sje eg einn ógudlegann, sem mér steypa mun í þá óluckn, sem hann hefir mér fyrirbúna; þar sje eg vötnin, sem munu dreckja mér, eldsvodann, sem mun mig uppbrenna; þar sje eg fyrir þad tilfelli, sem mun kollvarpa mér; med hvílíkum örvhǿnlunar þaunkum mættum vér vænta sérhvers ókomins tíma, ef vér ecki hefdum þá örugguſtu fullvissu um vors Guds nádugu og vísu forsjón og stjórn yfir voru lífi. Af öllu hjarta prísum vér þig miskunsami, godi Fadir! ad þú, ásamt trúñi um þína forsjón, gefur oss svo dýrmæta huggun og rósemi. O! hversu vanvirdum vér ecki þína gædsku, ef vér eñ þá erum vantrúadir, sem höfum svo miklar roksemdir um þína forsjón. Sef ad vér aldrei séum óþacklátir, heldur sífeldt þacklátlega miñumst, hversu vér reynt höfum þína trúföstu gædsku, og ætíd meir og meir upphvetjumst til ad setja allt vort traust á þig, og þetta skal nú vort fyrirtæki og ásetningur á þessari stundu. Í trúnni til þinnar almáttugu gædsku tökum vér óqvídnir komandi tímunum. Svo veikur og vanmegna, sem vor líkhami er,

treystum vér þó hínum krapti, sem vidheldur oss og styrkir. Svo skamsýnir sem vér erum til ad fyrirsjá þær háskasemdir, sem oss kynu mæta, treystum vér þó á mátt þin og vísdóm, sem sjer þær allar og ert máttugur ad afvenda þeim. Vér vitum ecki sjálfir hvers vér egum ad óska oss, eda fyrir hverju vér egum ad óttast; virdstu sjálfur ad uppfylla allar vorar óskir, sem nytsamar eru, og frelsa oss frá øllu vondu, sem kynu skada oss. Un oss æ ad lifa undir þini umsjón, undir Jesú nád og undir stjórnun þess heilaga Anda, og njóta þeirrar sælu, ad elskast og blessast af þér, þá gaungum vér óskélfdir á móti sérhverju lífsins hættulegasta tilfelli, sem oss mæta kan, þared vér hofum þan ad reida oss uppá, sem er almáttugur, og øllu vill og kann ad snúa oss til besta.

66. Hugvekja.

Betri er einn þurr biti, láti madur sér nægja, enn fullt hús matar med þrætu. Ordsq. 6. 17.

Þan eru efalaust best og heilladrjúgust lucku-kjør fyrir hvern einn af oss, sem sérhverjum í sinn stad eru úthlutud, hversu ójøfn og þar hjá undar-

leg, sem oss allopt virdist útdeiling þessarar jardnesku heims lucku, yfir hverri vort óánægda hjarta ósjaldan heimuglega møglar, munn þad þo reynast efunarlaus sannleiki, ad sá alvaldi Stjórnari allra hluta útbýti þessa lifs gædum med visdómi og gædsku þannig, sem hans alvitska sier hverjum einum best henta. Ad vera um þetta í hjarta sínu sannfærdur, er ecki lítil lucka, þvi þessi fullvissa vidheldur sannri sálar rósemi, vardveitir hjartad frá nagandi øfund og eydir mátalausum umqvørtunum; hversu ánægdir byrjum vér ecki sérhvern dag og endum hann eins rólega, þegar sérhverr af oss er fulltrúa þar um, ad sú lucka, sem Gud útblutar oss, þad ástand, er hann hefir sett oss í og þau tilfelli, sem hann áqvardar oss, séu besta hlutskiptid, er í vort skaut gat fallid, og ad sjálfir vér aldrei hefdum getad valid eda óskad oss annars betra. En — máské þessi sinnis ánægja sé á þessari stundu fjarlæg voru hjarta; máské óskir þær hvarfli oss í huga: ó ad eg væri eins ríkur, eins luckusæll, sem margir adrir medbrædra minna! máské þessi ósk og eptirlángan verdi hjá oss enn þá frekari, þegar vér náqvæmar gaumgæfum útbýtingu þess-

ara luckn gæda og þykiumst varir verda, hverſu misjafnt þeim útbýtt er medal þeirra, ſem finnaſt midur 'enn vér hafa til þeirra unnid. En — vitum vér þá ſjálfir hvers vér óſkum? máſké vér verdum annars hugar, þegar vér ſamjøfnum því vér høfum vid hitt, ſem oſs vantar. Séu vor kjør ad nockru lakari eñ añara, eru þau í mørgu aptur miklu betri. Máſké vér egum engañ koſt á ad njóta þeſſa heims gæda og hans lyſtiſemda med frjálſu og hindrunarlauſt, en undir eins erum vér fríir frá ſvo mørgu íllu; fyrir margføldum freiſtingum til ens vonda erum vér óhultir; oſs mæta þá lángtum færri tækifæri og ginníngar til ad ſtyggja Gud, til ad meida ſamvitſku vora og lída ſkipbrot á vorri trú; færri óvini egum vér þá ad ſtrída vid, ſem ſækjaſt eptir vorum fátækdómi. Margir medbrædra vorra lifa máſké í lyſtiſemdum og gledja ſig á margann hátt; en — munum vér fyri þad ógæfuſegri, ef vér finnum því ſterkari laungun hjá oſs eptir því himneſka og þeſs meiri frid í ſálu vorri; máſké þad áſigkomulag, ſem vér øfundum ſvo mjøg adra af, megi gjøra oſs lífid yndiſlegt og gedfeldt, en þá vér fáum

nú ecki lifad sældar lífi, kunnum vér þó
med því meiri hjartans gledi og rósemi,
ad þenkja til daudans og loksins skilja vid
þetta líf, sem þeim luckulegu fellur opt
svo þúngt ad yfirgefa; þann jardneska
ríkdóminn, er þeir einúngis leitudu sér
ánægju í, vildu þeir aldrei þurfa ad missa.
Þad ásigkomulag, sem vér óskum oss, er
máské eptir vorri meiníngu og heimsins
áliti betra og gedfeldara, enn hitt, sem
Guds áqvardan hefir sett oss í, en þó efa-
laust eptir hans vísustu og bestu rádstöf-
un oss lángtum betra. Gef þû oss, ó
Gud! ad þessar hugleidíngar um vor
luckukjör og ásigkomulag í lífi þessu, hafi
þá kroptugu verkun í hjarta voru, ad
rósemi vorrar sálar megi þar vid rótfest-
ast og aukast; gefdú oss nád til ad efla
vora sáluhjálp í því ástandi, sem þér hefir
þóknast ad setja oss, ón nockurs výls, ó-
ánægju og óþolinmædi. Vardveittú
oss frá drambsemi, þóknist þér ad gefa
oss þessa lífs lucku, en frá örvýnlun og
efasemi, þó þú létir óláns tilfelli bera oss
ad hendum. Gefdú oss þar á mót nád
til ad auka vid upplýsíngu vorrar skyn-
semi og ætíd ad líta í huganum framyfir
takmörk þessa nærveranda lífs til annars

betra heims og vid þá skodun upporfast til ad afneita þessum heimi og því, sem í honum villa kann fyrir oss sjónir á því himneska, en lifa gudrækilega, réttilega og hoflega hér á jørdinni, ánægdir, med hvad helzt þín mildi úthlutar oss.

67. Hugvekja.

Réttlæti góds manns gjørir hans veg sléttann.
Ordsqv. b. 11.

Sú ætti ad vera vor kappsamleg áſtundan, á medan vér lifum í mannlegri sambúd í heimi þessum, ad vér ávinnum oss svo elsku og gedþocka vorra medbrædra, ad vér gjøra kynnum oss vissa von um, þegar vor hérvistar tíd er á enda, vinir vorir og kunningjar hefdu orsøk til ad sakna vor og syrgja vorn missir og sérhverr rádvandur harma vorn vidskilnad. Takist oss þannig ad hegda oss á medan vér lifum, megum vér þegar álíta vort líf luckulegt á jørdunni, því aldrei verdur loflegra líkvers súngid yfir moldum vorum, heldur enn þegar gudhræddir og rádvandir úthella vid líkkistur vorar þeirri hjartans ósk: Gud gæfi hans líki kæmi nú í hans stad, úr því ecki vard lengur audid ad njóta hans samvista!

en þar á móti fær þad litla huggun og ánægju veitt, þegar vér högum þannig vorn lífi, ad vér vitum oss hafa til einkis lofsthrs eda saknadar unnid ad oss ondudnm, og ekkért liggur lofsverdt eptir oss, því hvad eru andur, yfirlæti eda lystisemdir? lofsthr fyrir þvíumlíkt viljum vér eptirtalnalaust unna þeim fávísu, sem ákafast sækja eptir þessu, en þanniñ viljum vér lífa, ad rádvandir sakni vor, og vinir syrgi vorn missir. Vér skulum ástunda, ad gefa þeim, er oss þeckja, orsök til ad blessa vora minningu, og ad ólíta oss verduga lofsthrs fyrir vort líferni, og einlægrar sorgar yfir vorum missir. Ef vér leggjum kapp á ad lífa dygdugu lífi, ástundum vér gudrækni, miskunsemi, rádvendni, hófsemi, svo munu jafnvel óvinir vorir verda leidast til ad lofa vorar dygdir, og hversu freklega, sem þeir øfunda oss, þó láta oss á stundum njóta sannmæla. En auk þessa má þad huggunar-ríkt vera ættingjum vorum og vinum, ad njóta gladværrar fullvissu, af vorn dygduga líferni, um vorrar sálar eilífa fögnud og sælu, þar vér lifad höfum í Gudsótta, og deyandi afhendt honum med øruggri trú sálu vora, sem hana

gaf. Eckért fær betur aflétt þeirra sorg, eckért betur afþurkad þeirra harma-tár og eckért framar gladt þá, enn eptirlánganin ad ná oss iñan skams í somu sælu hösn og vér sigldum inni rétt á undan þeim. Nú þegar viljum vér taka fyrir oss ad lifa þannig, ad þó vér brádlega deya ættum, verdi vor daudi samt bædi loflegur og sáluhjálplegur. Til ad odlast þvílíka endalykt, þurfum vér ecki ad óska oss gráhærds gamalmeña aldurs; þó vér skilja egum vid þetta líf midt í vorum blómstrandi aldri, höfum vér samt yfrid lengi lifad, þegar vér ad eins lifdum dygdugu og rádvöndu líferni; því margur leggst sá gamall í gröf, hvers dygdugu athafnir í lífinu fundust færri teljandi eñ árin, sem hañ lifad hafdi, en þeim vísa fundust dagar sínir aldrei offáir, því allir vóru þeir prýddir loflegum dygdum. Þvílíkrar hrósunar skulum vér leita oss, þañig ber oss ad lifa, ad engiñ sá rádvandur fylgi oss til ens sídasta legstadar, sem ecki bleisi vor bein í gröfiñi, og fiñi vort líferni verid hafa uppbyggilegt og gott. En margur mætti sá vera, sem ókéñdur af almeñíngi, gengur út frá þessu lífi, og verdur því fáum harmdaudur; en þad skal oss liggja í léttu rúmi, þegar vér

ad eins getum áunnid oss vors Dómara velþóknun og notid útvaldra vegsemdar. O! þegar vér einúngis ödlumst ad vera í þeirra sæla hópi, er oss þad fyri minnstu þó engin grafskrift hrósi minníngu vorri, né vor vidskilnadur verdi af mörgum harmadur. Eptir þessari hrósun fyrir Gudi, viljum vér einkum képpast; hans velþóknan mun endurnæra vora sálu, þegar vér eptir vorn dauda máské enga hlutdeild fáum í manna lofstýr.

68. Hugvekja.

Snú þér til Guds þíns, vertú miskunsamur og
 réttvís og treystú ætíd á Gud. Hós. 12.

Þessi skal þá vera sú stund, á hverri vér viljum snúa oss til Guds, yfirgefa vora syndsamlega vegu, en képpast eptir sönnum Guds ótta. Einhverntíma hlýtur þó ad því ad koma, ad vér tökum oss fyrir hendur þad verk, hvers framqvæmd vér svo opt ad undanförnu höfum slegid á frest. Líf vort er stutt og daudans tími óviss; hvert augnablikid er dýrmætt; sönn ydran mjög sjaldgæf; en þess dæmi svo mörg, ad manneskjum verdur í skyndíngu burtu kippt. Hvern-

in mættum vér draga yfirbót vora undan til ókominna tíma? vitum vér þá, nema daudinn svipti oss lífinu midt á þeim árum, sem vér brúkum til þjónustu heiminum og syndinni? audveldlega getur þad adborid, ad Herann, sem vér væntum ecki koma mundi fyrr enn ad qvöldi dags, koma kunni ad morgni, eda ummidjann dag og krefja oss til reikníngs; en jafnvel þó þetta yrdi ecki, þó ad daudinn yfirfélli oss ecki voveiflega, þó ad vér lifdum til elli-ára og yrdum saddir lífdaga, munum vér þá hafa fúsari tilhneigíngu og meiri krapta til betrunar og yfirbótar vorrar, heldur enn nú? nei, fjærri fer því! því lengur, sem vér lifum í andvaraleysi og syndum, því framar forherdist vort hjarta, því heldur upprætist hjá oss öll tilfinníng til ills og góds, og því hugsunarlausari gjörumst vér um frelsi vorrar sálar. Drottinn á rád á sérhverjum aldri, og sérhverri stundu vors lífs, ecki er þad oflángt til þess, ad vér brúkum þad allt, hvert heldur þad verdur lángt eda stutt, til dýrdar honum, sem gaf oss þad og hét oss í umbun ódaudlegu lífi. Nú skulum vér því afhenda oss öldúngis þér á vald, almátt-

ugi Fadir vors lífs! nú skulum vér hlýdnast þinni röddu, sem vér svo tídt höfum daufheyrst vid! vér viljum nú velja oss þann veg, sem híngad til hefir verid oss svo qvidvænlegur; vér viljum afneita þeim lystíngum, sem verid hafa oss svo kjærar og slíta oss frá heiminum, sem híngad til hefir haldid oss faungnum. En — ó vor Gud! hversu opt höfum vér ecki haft sama ásetníng? optlega höfum vér svarid þér eilíflega ad elska þig, en eins opt brotid þetta særi aptur. Fá eru þau augnablik, sem vér fengum stödugri stjórnun haldid yfir hjarta voru. Púsundsinnum, já, optar, höfum vér gjörst þér óhlýdnir eptir ad vér þó ad öllu leiti gáfum oss þér til þjónustu. Hversu opt höfum vér ecki mátt sanna sjálfir, hversu breiskir vér erum og ótrúir, þegar vér á samri stundu drýgdum þær syndirnar umhugsunarlaust, sem vér á næsta augnabliki ádur létumst hafa mesta vidbjód á? hversu marklaus eru þá öll vor heit, gódi Gud! fyrst allur vor ásetníngur, allt vort hjarta er svo hvikult og umbreytanlegt? O Drottinn! kom þú oss til hjálpar med þinni nád! vér höfum nú nockud hrærst vid þessa íhugun, æ!

láttú þessa hræríngu viðhaldast í vorri sálu. Vér höfum nú tekið fyrir oss góðann ásetníng; æ! styrktú oss til að viðhalda og framfylgja honum! vér heitum þér enn á ný hollustu og trú um alla eilífð, æ! styrk oss til að halda þetta heit, svo vér ekki með ótrygð brjótum af oss þína náð, og köllum yfir oss þína reiði, né tökum, midt í heimsins solli, aptur það offur, sem vér nú færum þér, á meðan vér enn þá hugsum um þig og sáluhjálp vora. Láttú þá hlýðni, sem vér nú sverjum þér, þá elsku, sem vér nú lofum þér að auðsýna, þann ótta, í hverjum vér heitum að framgánga, ekki verða eins skammvinn og þessa bæn vora. Styrk oss, svo vér mættum æ stöðugri verða í þinni þjónustu, minna meta heimsins glis, og styrkjast gegn öllum freistíngum. Varðveittú oss frá ostöðuglyndi og þeim svikráðum, sem heimur þessi hefir oss búið. Undir þinni varatekt og aðstoð vonum vér að fá framgengið þér þóknanlegar hér eptir enn híngað til, og vogum að vænta oss þeirra verðlauna, sem þú hefir fyrirheitið þeim, sem eru þér trúir allt til dauðans.

69. Hugvekja.

Komid til mín allir þér, sem mæddir erud og þreytt, ir, eg vil géfa ydur endurnæríngu. Matth. 11.

Vort gjørvalla líf á jørdinni er fullt af mædu og sorgum; eitt andstreymid fylgir — svo ad segja — hinu á eptir; hversu marga glada og luckulega tíma fáum vér talid á móti hinum sorglegu? Færri eru þeir dagar oss hugfastir, á hverjum vér nutum hreinnar gledi án sorga, þegar allt var þó samfara, sem gledja mátti vort hjarta, svo sem: heilbrigdi vor og velgengni og vina og frænda vorra hugar rósemd og andans fridur. Sjaldreynt mun ad allar vorar óskir veitist oss í einu; sénum vér ríkir, vantar oss á stundum heilbrigdi; séum vér heilbrigdir, vantar opt ríkdóm; høfum vér þetta hverttveggja, vantar opt trúrra vina adstod og yndi, já, opt hid allra markverdasta, vantar samvitsku rósemi. Hvert vér høfum mikid eda lítid, høfum vér þó aldrei allt, sem vér óskum oss; stundum hrellir oss eitthvert nálægt mótlæti, stundum koma oss aumar og vesælar manneskjur fyrir sjónir, hverra eymdir uppvekja vora medaumkun; stundum gagntekur oss

skélfandi ángist, añadhvert af vaknadrar samvitsku áklögunum, eda allt of hastri blóds-hræríngu. Stundum fyllumst vér óróa af óvæntum skada, sem oss ber ad höndum, eda ef eitthvad þad brást oss, sem vér gjördum oss vissa von um, ellegar huld hönd Guds forsjónar typtadi og audmýkti oss. Þegar vér íhugum þá daga, á hverjum oss mætt hafa einhver þesshátter óblíd tilfelli; þá daga, sem vér eydt höfum í sælliti, svefni eda syndugri dægra-stýttíngu; þegar vér minnumst þeirra daga, sem vér brúkudum til framqvæmdar ýmsu ósæmilegu áformi; þegar vér loksins íhugum þá daga, sem vér vorum sjúkir, eda og midur ánægdir; þegar vér, segi eg, yfirvegum nú alla þessa daga vors lidna lífs, hverja vér hardtnær álíta megum eins og þeir aldrei hefdu til verid, og berum þá saman vid hina, á hverjum vér í raun og veru höfum nockru gódu af stad komid, ellegar vid þá daga, á hverjum vér nutum sannra heilla, þá munum vér finna, ad mjög lítid eda eckért verdur lífdaga vorra, um hverja ecki megi med fullum rétti adqveda med Jobs ordum: madurinn af qviñuñi fæddur, lifir stutta

stund og er fullur óróſemi. Hvernig mundi oſs þá farnaſt, ef vér lifa ættum þeſſu óróſama og ſorgfulla líſi, án þeſs ad ega hann ad, ſem med víſdómi og gædſku vidheldur líſi voru? æ! þá hefdum vér med réttu nóg efni og orſök til ad vera ó-þolinmódir og óſka oſs daudans. En þar, ed allt þetta mætir oſs undir ſtjórnun og umſjón þeſs miſkunſama og almáttuga Guds, megum vér gladir og ánægdir vera med hvad helzt, ſem ad höndum ber. Þetta er ſú mikla huggun, ſem gledur oſs, þegar vér á ſérhverjum degi iñgaung-um ſvo ad ſegja nýtt líf. Trúar-trauſtid á almáttugum heimſins ſtjórnara, bland-ar huggun og gledi í allar vorar ſorgir í þeſſu nærveranda líſi. Þær rökſemd-ir, ſem vér ad uudanförnu fundum um hans nádarríku ſtjórnun, gjöra vort ſinni róſamt og ánægt. Hann mun ſtýra voru gjörvalla lífi eptir ſiñi alvíſu gædſku þañ-ig, ad oſs, jafnvel í mótlætinu, gefaſt mun nóg orſök til ad vegſama hañ og vér mun-um á nærverandi tíma finna nóg efni til þeſs; jafnvel naudir þær, undir hverjum ýmſir medbrædra vorra verda ad qveina og andvarpa, fá oſs þar um ſaunfært, ad Gud höndlar nádarſamlega vid oſs, þar-

ed hann gjört hefir eymdir vorar oss lángtum bolanlegri enn margra annara. Já, í öllum tilfellum munum vér þar um að raun komast, ef vér að eins aðgætum Guðs undrunarlegu vegu, að hañ leggur mañeskjunum að soñu byrði á herðar, en undir eins hjálp til að bera hana.

70. Hugvekja.

Mín sála gleður sig í Guði heilsugjafara mínum. Lúk. 1.

Hversu mæðufullt, sem þetta líf er á stundum að álíta, vantar oss þó ekki, á meðan vér lifum, gleði og stiñis ánægju, ef vér sannkristnir erum, þegar vér lyptum vorum augum í hæðirnar til Guðs, sem hefir oss skapað; þegar vér virðum fyrir oss hans óendanlegu og þar hjá svo gæðsku- og góðgjörðasemu hátign; þegar vér setjum oss lifandi fyrir sjónir hans dýrðlegu og elskuverðu eginlegleika, með hversu yndislegri gleði uppfyllist þá ecki sála vor? Þessarar ánægju og gleði megum vér daalega aðnjóta, ef að vér taka vildum oss fyrir hendur að skoða og hugleiða dásemdarverk Guðs bæði í

náttúrunnar og náđarinnar ríki; daglega hofum vér þad fyrir augunum; ætíd er oss því unnt, ad skémta oss vid þeirra prýdi; aldrei ættum vér ad letjast í því, ad upporfa sjálfa oss til elskunnar vid Gud med náqvæmri adgætslu hans undrunarverdu dásemda, því ad vanrækja þad, er ad gleyma Gudi, sem med svo augljósum, svo addáanlegum hætti, hefir audsýnt oss svo mikinn kjærleika, og látid oss reyna sína undrunarlegu og gædskuríku vegleidslu þannig, ad vér ad minnsta kosti vid endalok lífdaganna munum vidurkéña mega: ad hann hafi alla hluti vel vid oss gjørt. Já, þegar vér med rólegri adgætslu skodum þañ veg, um hvern hañ hefir leidt oss, finnum vér yfrid stóra orsok til rósemi og ánægju. Þegar vér skodum vort egid ásigkomulag, og minnumst þar hjá þess innilega kjærleika, sem Gud hefir audsýnt oss, fáum vér nóg efni til ad gledja oss af gjorvollu hjarta. Gud géfur oss luckn og blessun til alls, sem vér tokum oss fyrir hendur; hann gefur oss heilbrigdi, gladt sinni, kraft og lyst til ad erfida, hann snýr frá oss háskasemdum og ólucku tilfellum, útbýtir oss þvílíkum lucku-kjorum, ad vér enga orsok hofum til ad óska oss annara

betri; hvad má oss upporfa til gledi og ánægju, ef ecki þetta? og þad því heldur, þegar vér adgætum, hversu mikid Gud hefir oss gott gjört framyfir marga adra af medbrædrum vorum; en þegar vér rennum nú augunum til þeirra sælufullu himinsins hýbýla, og íhugum þann yfirgnæfanda fögnud, sem vér eigum þar í vændum, hvad má þá af jardneskum heillum og lucku jafnast vid þvílíka gledi vorrar sálu? þad er því undir vorum vilja komid, hvert vér lifa munum framvegis í lucku og rósemi edur ecki; séum vér midur ánægdir, þá er vantrú vors egin óstøduga hjarta orsøkin, sem ecki velur þau medøl, er efli vora sønnu ánægju. Skyldum vér þá vera miskunarlausir vid sjálfa oss, og gjøra oss sjálfum lífid þúngt og mædusamt, þar sem vér gætum adnotid annars betra? enganveginn! þad skal æ gledja og hughreysta oss, ad vér egum Gud ad, og ad hann er vor trúfastí vinur og hjálpari í allri neyd; af hans mildiríku nádar-hendi viljum vér med þacklátu hjarta medtaka þá ánægjufullu tíma, med hverjum hann gledur oss í þessu lífi, og hrynda burt allri sorg og qvída, þannig prísum vér Gud med vorri gledi og med vorri

finnis ánægju, en gjörum oss sjálfir lífid þægilegt og yndisfullt.

71. Hugvekja.

Gledjid ydur og fagnid, þvíad ydar verdkaup er mikid á himnum. Lúk. 6.

Ad vísu má þad undrum sæta, ef vér á engann hátt látum oss leida til yfirbótar og sinnis umbreytingar, hversu margar og mikilvægar upphvatningar og ladanir, sem Gud þar til frambýdur oss. Ordugleikinn, sem vér meinum oss mæti í voru ydrunarverki, fær því þó aldrei valdid, því Gud, en ecki vér, framqvæmir í oss bædi viljann og verkid, en þar á mót vekur máské íhugan stærdar og fjolda synda vorra efasemi hjá oss. Sá qvídi ætti frá oss burtu ad hverfa, eda, hvert mundi betra, ad særast af vidvarandi samvitsku ángist og ótta, vegna drýgdra mótþróa synda og daglega vakna upp vid þessa innvortis qvol, ellegar hafa góda samvitsku, sem fridud og róleg er ordin med sannri yfirbót? ellegar, hvad kann ad olla því, ad vér erum svo tregir til ad snúa oss af alvöru til Guds? máské syndir þær, sem vér, til egin óluckur vorrar, alid höfum í

voru brjásti, séu oss svo geðþeckar, og oss falli órdugt að hata þær eins og óvini? en hversu lengi á þetta hættulega tál, sem svo optlega hefir oss blindað og stofnað til vorrar óluckn, að hafa yfirráð yfir vorum besta ásetníngi, framar enn bestu og heilsusamlegustu áminníngar, viðvaranir og upphvatníngar til eigin luckn vorrar? viljum vér þá einkis meta vors elskurika Frelsara náð og ástsemi þá, með hverri hann á hérvistardögum sínum tók svo ástúðlega að sér yðrandi syndara, og tekur enn með sömu elsku þeim á móti? viljum vér þá gjöra að engu með vorum mótþróa allt það ómak, alla þá umhyggju, sem vor góði Guð ber fyri því, að fá oss leidda til apturhvarfs, og þar með frelsa oss frá vorri egin fordjörfun! ó! að vér hugleiða vildnm hverninn vér frelsast mættum úr hættu þeirri, sem vér stofnum oss í! efalaust er það, að sá sami miskunsami Guð, sem lætur sér svo annt vera um að frelsa oss, og með sínum Anda verkar hið góða í vorum hjörtum, hann, sem útbreiðir sinn náðar-faðm á móti oss allañ daginn, að þessi sami Guð mun þó eins efalaust álíta oss fyrir sína óvini, ef hans

náqvæma umhyggja fyrir oss verdur af oss forsmád og hanninn ad engu, ef ad vér eckí viljum láta oss leida til apturhvarfs vid hans mildiríku nád; lokfins gaungum vér þá sjálfrádir út í þá ólucku, sem vér keppumst eptir, og þá hlýtur straffid, sem vér sjálfir bokudum oss, ad verda því miklu þýngra. Í þeim sama himni, sem gledi er yfir sérhverjum syndugum, sem ydrun gjørir, eru hinna nøfn, sem áfram ana í syndunum, vidurstygd fyrir Gudi, Englunum og hans heilegu, því med syndum og ydrunarleysi styggja menn Gud og hrella hans gódu Anda; og hvert vildi sá ad lokunum flýa, fyrir hvern eckért athvarf edur hæli var lengur á jørdunni? þegar ydrunarlaus sála med ótta og ángist hlýtur loks ad skilja vid þetta jardneska, og himininn, inn í hvern eckért óhreint eda almennilegt, eckért, sem elskad hefir ógudlegleika og lýgi, koma kann, er henni apturluktur, hverr verdur þá hennar samastadur, hvílík hennar kjor, ønnur enn eilíft spott og vanvirda og hrelling! vegna egin velferdar vorrar, skal vor einlægasti ásetníngur sá, á medan vér enn þá høfum tíma til yfirbótar, ad leita af alvøru nádar hjá

Gudi og láta oss leida af hans kjærleiks-fullu vidvørunum, til ad forda oss háska þeim, sem hinum ohlutvøndu búinn er, sem uppegna sér á móti Guds réttlætis reidi; því hvernig fengjum vér afborid hana? O Gud! virdstú ad leida oss á þeim vegum, um eydimørk þessa lífs, sem leida til þíns sælufulla himins; vertú æ vor leidtogi í lífinu, svo ad vér, fyrir þína nádarríku adstod, ad lokunum lenda fáum í þeim farsældar heimkynnum, hvar útvaldir gledjast af þeim sælufullu verdlaunum, sem þar eru fyrirbúin þeim, er þig elska. O Herra Jesú! leid þú oss jafnan med ordi þínu og anda til þessarar farsældar! ó Jesú! gef oss þann sóma!

72. Hugvekja.

Þú, hinn mikli og voldugi Gud! Drottinn Zebaoth er þitt nafn, þú ert mikill í rádum og máttugur í athøfnum. Jer. 32.

Hared vér erum svo óframsýnir til ad sjá víslega fyrir høgum vorum, en kraptar vorir reynast svo veikir til ad efla vora lucku, er þad ecki lítilvæg huggun fyrir oss, ad Gud, undir hvers stjórnun vér støndum og í hvers valdi er ad

bæta allar vorar þarfir, er svo mikill í ráðum og máttugur í athöfnum. Vér vitum ecki hvad oss mæta mun á næsta degi, jafnvel ecki á næsta tíma; en hann, sem niðurraðad hefir og ákvardad fyrirfram sérhverrar mañeskju tilfelli, og fyrirhugad þeirra luckn-kjör, hann sjer ecki einúngis fyrir, hvad a næsta tíma og morgundegi mun adbera, heldur er einúng augljóst og nakid fyrir hans alskygna auga, allt sem í vorn gjörvalla lífi mun oss mæta; og svo rádþrota, sem vér einatt verdum, þegar vér viljum forsjállega sjá fyrir luckn vorri, svo kroptug eru hans ráð, sem hjálpa oss eins opt í vandrædum þeim, sem abla oss áhyggju og ángistar qvída. Þar ed vér erum nú svo fullkomlega sañfærdir hér um, því erum vér þá svo fásinna, ad láta vort blindada hugskot og hjartans tilhneigíngar ráda vorum fyrirtækjum? því felum vér þá ecki allt vort ráð og áform á vald Guds óendanlegu speki og stjórnun, þar ed álygktanir hans ráðs einar eru vísar og sáluhjálplegar fyrir oss; ef ad vér ætíd breyttum þannig og vendum oss á, ad vera ánægdir med þessa Födurs vors vísa og náðuga vilja, mundum vér sídur orsök hafa til ad ángrast eptir-

á yfir vorum fyrirtækjum. Qvídalausir mundum vér renna augunum fram til hinna ókomnu tímaña, ef vér med gaumgæfni íhugandum, ad sá Gud, sem áqvardad hefir ofs til handa allt þad, sem framkoma mun á komandi tímanum, er mikill í rádum og máttugur í athøfnum. Þessi fullvissa leidi ofs frá þeirri fásinnu, ad trúa betur vanvitsku vorri enn Guds óendanlega vísdómi; frá því, ad treysta framar vanmætti voru, eñ almætti hans, sem øllu megnar. Otølulegar roksemdir sannfæra ofs um þad, hversu vís, hve máttugur, hve gædskuríkur Gud er, sem vidheldur lífi voru. Aldrei skal fávitska vor gjøra lítid úr vísdómi hans, né treysta vanmegni voru jafnt og hans almætti; med verdskuldudu þacklæti skulum vér vidurkénna hans gódgirni; fyrir Guds alvísa augliti, viljum vér lítillæcka ofs og gefa honum dýrdina fyrir allt þad góda, sem hann audsýnir ofs. Þegar vér þannig førum ad rádi voru, vogum vér ad vænta ofs blessunar Guds og lífsins ánægju og farsældar. O Gud; gef þú ofs þessa lucku og kénn ofs æ betur og betur ad þeckja vanmætti vort og fáfrædi. Lattú ofs aldrei dirfast ad fram-

koma fyrir þitt alsjáanda auga med drambsømu og stærilátu hjarta, sem í nockru stóli uppá sig, heldur þeckja og vidurkénna, ad vér æ séum veikar og hjálparlausar sképnur, sem í øllu komnar erum uppá þína miskun og náð. Hvergi, nema frá þér, voldugi Gud! væntum vér adstodar og hjálpar, þegar oss ligg. ur á, en þegar vér þannig felum oss á þitt vald med audmýktarfullu og einlægu hjarta, láttú oss þá ætíd finna hjá þér rád og krapt. Audsýn þig gjørvallri kristni þinni, sem hennar trúfasta ráds gjafa og hjálparmann, og frelsadú øll þín børn af þeim vandrædum, sem nú eda hédan afkynnu ad mæta þeim. Gjør ad engu ráda-brugg hinna ógudlegu, en heyrdú óskir rádvandra; þegar vér erum efablandnir og rádþrota í vorn áformi og fyrirtækjum, gef oss þá vísdóm til ad þeckja og velja þad besta, og krapta til ad framqvæma þad. Lát oss í øllu, sem vér gjørum, tølum eda hugsum, hafa þinn vilja oss fyrir augum og breyta ept. ir honum í øllu; þitt undarlega og dýrd. lega rád, leidi oss farsællega í gegnum alla mædu þessa lífs og mótlætíngar, og ad lokunum iñ í añars betra heims vistar-

veru, hvar vér med gledisaungum dýrkum þig og sýngjum: mikli og sterki Gud! Drottinn Zebaoth er þitt nafn, þú ert mikill í rádum og mektugur í athøfnum!

73. Hugvekja.

Þad port er þraungt og sá vegur er mjór, sem til lífsins leidir, og þeir eru fáir, sem rata hann. Matth. 7.

Ecki verdur því neitad, ad mørg er mædan og margfaldur ordugleikinn, sem oss mætir á fyrisettum vegi í gegnum heim þenna til himinsins. Vegurinn, sem vér gánga skulum er yfrid mjór og portid þraungt, sem vér eigum um ad fara; en — hversu ordug og mædusøm, sem gánga þessi mætti finnast oss, er þad þó skylda vor ad velja þenna veginn, en ecki láta þær þrautir, sem á honum kynnu mæta, fæla oss af honum. Þad er ad sønnu satt, væru þessar þrautir ovyrirvinnanlegar og ef vér búast hlytum vid óteljandi þjáningum og endalausu mótlæti, mætti þad verda orvænlunar efni fyrir oss, en vér høfum, eptir nærverandi ástandi voru, nóg medøl í høndum til þess, ad vegurinn verdi oss greidfarnari, strídid gedfeldara,

sem vér á honum hela hljótum, og heilla-full von þess, er vidtekur, þegar veginn þrýtur, gjörir allt léttbærara. Satt er það, ad vegur þessi er mjög ógreidur, en endir vegarins, ef vér til hans lítum, er því vegsamlegri: Öblugir eru óvinir þeir, sem vér eigum hér vid ad strída, en hinn, sem med oss er, er lángtum öblugri; veikir eru vorir kraptar, en Jesú máttur yfirgnæfir vort vanmegni. Þared vér höfum nú þvílíka upphvatníngu og hugar-styrkíngu, væri það eckert afsökunar-mál fyrir oss, ad klaga yfir kristindómsins ordugleika; vér viljum því á oss taka þetta heilnæma ok og bera þessa léttu byrdi. Allra Jesú sönu strídsmanna dæmi skulu hér til upphvetja oss; þeir hafa margir mátt reyna alla þá mædu, sem kristindómurinn olla kan, og þegar vér samanberum vorar léttu þjáníngar vid þrautir þær, sem þeir lída hlutu, hversu lítid eru þá ecki vorar ad reikna á móti þeirra; hverki píslir né píntíngar höfum vér lidid fyrir Jesú sakir; hverki höfum vér hans vegna þurft ad afneita ríkdómi, metordum né velgengni; en allt þetta og þadan af meira hlutu þeir fyrstu evangelií játendur ad lída, skyldum vér þá ecki þola vilja litla mædu eda stutt-

og léttbært stríd, já, hvad enn þá er meira, hlaut ecki Jesús sjálfur ad þola svo mik-
id, ádur enn hann inngánga fécк í sína dýrd? allt frá fædíngu hans til daudans, var hans líf fullt mædu, fullt erfidis og sorgar; ættum vér þá ecki ad vilja lík-
jast honum einnig í þessu? fjærri sé þad oss, ad skora oss undan, ad bergja á lík-
um kaleik og hann! vér höfum nú fyrir augsýn Guds tekid fyrir oss þann ásetn-
íng ad umbera allann ördugleika, sem kristid liferni útheimta kann, ad kross-
festa vort hold med þess girndum og lyst-
íngum í ollu, ad eptirfylgja Jesú án möglunar, og fúsir ad taka þeim mótlæt-
íngum, sem hann vill á oss leggja; ecki skal neitt bágt eda óþægilegt á vorri Pílagríms reisu hræda oss frá, ad fram-
gánga á þeim vegi, sem oss er fyrisett-
ur; nóga endurnæríngu munum vér finna, þegar vér med rádvendni kostum kapps um, ad vardveita skyldur vorar; vér felum oss því á hendur þinni styrk-
jandi og helgandi náð, miskunsami Gud! án hverrar vort áform mun ad engu verda; ebl þú oss í strídinu vid syndina, ad vér ecki látum oss locka af dæmum og adferd hinna ógudlegu; gef oss þann vís-

dóm, ad vér eckí látum ofs glña af laſtaña útvortis ſkíul né vellyſtínganna tillockunum. Hjálpa ofs ad gánga hyngdum fram á gudhrædslunnar vegi og lokſins ná því takmarki, ſem endar alla vora mædn, umbunar alla vora fyrirhøfn. Hverſu róſamir munum vér þá ecki reña augunum til ens umlidna og ſkoda allañ þann ørdugleika, ſem vér høfum yfirunid! hverſu kroptuglega munum vér þá ecki ſañfæraſt þar um, ad mjói ſtígurin, ſem vér framgaungnum á, var ſá beſti og beinaſti fyrir ofs til ens eilífa lífs! hverſu áſtúdlega munum vér þá ecki þacka þér, ad þú leiddir ofs um hann til vorrar eilífu farſældar!

74. Hugvekja.

Hverr er eg?

Þad er ſú ſpurníng, ſem vér, hver í ſinn ſtad, daglega gjøra ættum ſjálfum ofs; því hverr, ſem aldrei gaumgæfir ſitt áſtand eda hvert hann taki framførum nockrum á dygdanna vegi ellegar forherdiſt í løſtum, er nærſta ílla farin; en ef vér ſtíngum nú hendiñi í vorn eginn barm og reñum þaunkunum til ſjálfra vor, má efalauſt margur af ofs játa; ad allt til þeſſa

þessa dags, høfum vér aldrei med réttri eptirtekt íhugad þetta efni eda sønnu svarad uppá spurníngu þessa, vér høfum svo lengi eydt lífstundum vorum í heiminum, án þess ad hafa lagt alúd nockra á, ad lifa samqvæmt vorri áqvørdun, Guds ordi og skynseminni. Látum þad nú nóg vera, ad vér híngad til eydt høfum svo morgum stundum í þeirri vanvitsku, rétt eins og draumi; þessa stund skulum vér nota til ad yfirvega med athygli tilveru vora, hvad vér séum og til hvers skapadir. Af sjálfum oss urdum vér ecki til, Guds almætti mindadi oss í upphafi og gaf oss þá veru, sem vér høfum. Frá honum komu allir þeir fullkomlegleikar, er sálu vorri og líkhama veittust, en í hans valdi er ad taka þá aptur, þegar hann vill. Vor líkhami er af jørdu mindadur, af jørduñi næríst hañ, en verdur loks rotnadur ad jørdu aptur. Nem því hér um augnablik stadar, kristni madur! hugleid, hvert þú hafir orsøk til ad stæra þig af líkhama útliti þínu, ellegar upphrokast yfir adra. Sú smeckbetri fæda, sem þú máské nýtur og þau státzlegri klædi, sem þú máské bera kannt framyfir adra, gjøra þig engu dýrmætari enn þú í

rann réttri ert; vér erum allir áþeckir því, sem vér daglega undir fótum trodum, dupt af dupti og jørd af jørdu, en vér erum þar ad auki andi, og þó þeim óendanlega anda, hvers líking vér vera áttum, nærsta ólíkir ordnir; yfrid lítid hefir skynsemi vor til ad bera af visdómi þeim, sem honum var í ondverdu meddeildur; viljinn hefir heldur eckert eptir af sakleysi því og heilagleika, sem hann var prýddur med, og tilhnegíngarnar gánga hjá oss svo frekt út yfir tilhlýdileg takmørk, ad þar vid eydist sálarinnar rósemi. Sá alvaldi Yfirherra, sem skapadi manneskjurnar, setti oss til þess í heiminn, ad framqvæma skyldum þad verk, er hann áqvardad hafdi sérhverjum af oss; en þetta fyrisetta verk verdur, því midur! af ofmørgum forsómad, eda ad minnsta kosti gjørt verr enn vera ætti. Þad mun loksins sérhverr af oss sanna mega, þegar ad reikníngsskapar tímanum kémur, en Herrann á ovæntri stundu kallar oss burtu hédan, og sá alvísi Dómari útbýtir einum og sérhverjum umbun eda straffi, eptir því, sem einn og sérhverr, á medan hann lifdi hér í heimi, hafdi tilunnid; þá mun þad ad lokunum auglýsast, ad vér engannveginn gjørdum þad, sem oss bar.

Svo órófama, sem þessar hugleidíngar mættu nú gjøra oss, svo rólega og fridstillta gjørir oss aptur sú yfirvegan, ad vér sénim kristnir, sem egum von á ad verda ecki dæmdir eptir strángasta rétti, fyrst vér af Jesú erum endurleystir, sem ecki einúngis bætti fyrir vorn ófullkomlegleika og afbrot vor, heldur útvegadi oss hylli Guds og rétt til ad heita hans børn, sem mega gledja sig hér í tímanum vid þá sælu von, ad ødlast á sídan hlutdeild í eilífri farsæld, þegar vér ástundum ad lifa hér, sem kristnir. Veri þar fyrir sú alvarlegasta ástundan vor ad lifa svo, sem kristnum sómir, efla Guds dýrd og farsæld vorra medbrædra, undir eins og vora egin, ad svo miklu leiti oss er møgulegt. Med þvílíkum lifernis- og þenkíngarhætti mun sérhverr af oss efalaust smacka þá lifs heill og ánægju, sem hann aldrei ádur þeckti. Med rósamri gledi skiljum vér þá vid lífid, þegar daudinn kallar, því samvitskan ber oss þá vitni, ad vér af alvøru höfum lagt stund á ad framqvæma í lífinu vort fyrísetta verk, en Guds Andi mun þá sálina gledja med von dýrmætusin umbuna. Í blessadri endurminn-

íngu verdur þá vort nafn og minníng á jördunni, en vor fögnudur í eilífdinni óútmálanlegri enn nockrum hér hafdi í huga komid.

75. Hugvekja.

Dragdú ecki undan ad snúa þér til Drottins, slá því ecki á frest frá einum degi til annars, því reidi Drottins mun hastarlega koma og yfirfalla þig á hefndarinnar degi. Sýr. 5.

Engu efni er undandráttur hættulegri enn í voru ydrunar-verki; margföld höfum vér dæmi haft, sem sannfæra um þad og eilífdin mun á sídan sýna oss enn fleiri óttaleg þeirra, sem burtrycktust ádur enn byrja vildu yfirbót, þared þeir táldrógu sjálfa sig, ad þeir ennþá mundu fyri höndum eaa lánga lífdaga, en nádu þó ecki þeim tíma, sem brúka skyldi til betrunar; sjáum vér þá ecki í huganum vora ímind á þessum óluckulegu? því er midur! vér megum vidurkénna: ad vér híngad til höfum verid allteins hyrdulausir um vora yfirbót. Guds lánglundar-gedi megum vér þacka, ad oss þegar ecki er burtu kippt midt í voru andvaraleysa og dofna ástandi. Vér sjáum þá

háſkaſemd, ſem vér ſtofnum oſs í, med því ad draga undan vora yfirbót. Vid-urkénna megum vér fáſtunu vora í því, ad gjøra oſs viſſa von um ár og daga, þar ſem vér varla megum reida oſs uppá ad lifa nærſta augnablik. Vid ſvo marg-ar upphvatníngar til ydrunar, hugs-udum vér óſjaldan líkt Felix: í annad ſinn, þegar eg fæ tóm, vil eg ſnúa mér; en af hverju vitum vér, ad oſs í annad ſinn muni betur farnaſt? feſta ecki leſt-irnir þeſs meiri rætur, því lengur, ſem þeir æfdir eru? forherdumſt vér ecki æ meir og meir vid ſyndſamlegann vana í loſtun-um, og verdum um leid því meir frá-bitnir því góda, og hverr hefir ſagt oſs, ad vér lifad fáum þann tíma, ad vér tek-id fáum ſinna ſkipti? mun ecki daudinn geta ryckt oſs óvørum í einu vetfángi burtu? máſké og ádur enn nockurr ſjúk-dómur bodi hans nálægd? hvad fullviſs-ar oſs um, ad Gud eñ vilji láta oſs heyra ſina nádar-rødd, hverja vér ſvo opt høf-um forſmád? og hvernig megum vér vænta þeſs, ad heilagur Andi enn þá hér eptir vilji klappa á dyr vors hjarta, ept-ir þad vér ſvo þráfaldlega høfum neit-ad honum inngaungu? nei, aldrei ſkulum

vér framar vera svo fástuna, ad treysta á svo óvíst; þetta augnablik, um hvert vér med vissu sagt getum: ad þad sé vort, skulum vér endurkaupa; á qvöldstundu þessari viljum vér nú heyra þá röddu vors Guds, sem kallar oss til apturhvarfs; hverr veit, nema vér í nótt eda med morgundeginum fáum þá skélfandi röddu ad heyra: manneskja! þú skalt deya og ecki lifa! æ! látum oss þá álíta oss svo sem þegar deyandi, er vænta megum daudans á hverri stundu og þad nú framqvæma, sem vér vildum láta oss hugfastast, þegar vér á banasænginni liggjum fyrir daudanum; látum oss audmýkja oss fyrir Gudi undir eins og vér vogum ad tileinka oss Jesú réttlæti, sem í daudanum verda skal vor einka huggun og styrkur: látum oss fela vora sálu þeim Gudi á vald í hvers höndum vér óskum henni ad hvíla þegar hún skilst vid líkhamañ! látum oss strída á móti þeim girndum, sem gjöra mundu oss samvitskuñar áklaganir þúngbærar í helsóttinni, ef vér létum sigrast af þeim. O Gud! þú, sem nú vekur þessa þánka í hjarta voru, þú, sem nú minnir oss á þessa svo naudsynlegu forsjálni, gefdú oss krapta og stöduglyndi til ad framqvæma þetta, sem vér

áſetjum nú; kéñ oſs ad endurkaupa tídlna og ætíd minnaſt þeſs, hverſu dýrmætt, en þar hjá fallvalt og ódſluga vort líf er, ſvo vér verda mættum eiliflega ſáluhólpnir.

76. Hugvekja.

Gángid í elſkunni. eins og Jeſús Kriſtur heſir oſs elſkad og ſig ſjálfann útgefid fyrir oſs, til fórnfæríngar og offurs Gudi. Eph. 5.

Ef vér hugleida vildum, hverſu óumrædileg ſú elſka var, med hverri Jeſús Guds eingetinn Sonur elſkadi oſs ſynduga menn, þá mundum vér ſiña þad, ad um eckert ætti oſs fremur annt ad vera, enn ad hjá oſs mætti aptur á mót vekjaſt ſá heitaſti og hreinaſti kjærleiki til hans, því heldur, ſem þad er ecki einúngis vor ſkylda, ad elſka vorn Jeſúm af gjørvollu hjarta, heldur er líka vor ſanna lucka undir því komin, bædi um tíma og eilífd, ad vér lifum og deyum í elſkunni til Jeſú. Hverſu mikid er þad ecki, ſem Jeſús, bædi med ſínu lífi og dauda, hefir fyrir oſs gjørt, ſvo ad vér ſkyldum elſka hann? eda, hvad getum vér ímyndad oſs, ad hann frekar gjøra mætti fyrir vorar ſakir, heldur eñ hañ gjørt hefir til

þess, ad lada til sín vora hjartans ást? gat hann lídid meira enn þann smánarlegasta og qvalafyllsta dauda, til þess ad afreka oss eilífa sáluhjálp? hverja órækari sannfæríngu mátti hann gefa oss um þad, hversu heitt hann oss elskadi, heldur enn þá, ad hann, oss til goda, tók á sig forsmán í stad sinnar eilífu dýrdar; eymd og volædi, í stad guddómlegrar sælu, örbyrgd fyrir ríkdóm, dauda fyrir líf? hversu hardt, grimmt og tilfinníngarlaust er þá ecki þess hjarta, sem ecki vill elska þenna vorn Jesúm aptur á móti fyrir þvílíkann kjærleika! ó! vor elskuríki Jesú! styrk oss sjálfur í elskunni til þín, ad hún mætti verda svo sterk, ad enginn hlutur megni ad skilja oss vid þinn kjærleika. O! vér hljótum, vér viljum elska þig, svo ad bædi líf vort og daudi vitni um vorn kjærleika til þín, þér viljum vér lifa, ó Jesú! Án þess ad elska þig, er alls enga sanna ánægju ad finna í þessu lífi; hvergi er oss audid huggun edur hæli ad fá í þreyngíngunum, mædu og mótlæti þessa lífs, ef ad oss ecki audnast ad vera í nád hjá þér, og vita oss undir þinni mildiríku stjórunn. Sannfær oss æ betur og betur um þá sælu, sem sérhverr þinn trúr þjón og barn á í vændum. Þegar

vort hjarta vill leida oss afvega til ad hlýdnast heimsins tælandi girndum, lát oss þá hugleida, hversu viljugur þú hafir synjad sjálfum þér jardneskrar gledi og þar med skuldbundid oss til ad afneita heiminum en eptirfylgja þér. Ef vér rotum í þá villu og ólucku ad lifa í syndunum, minnú oss þá á píningar þær, sem syndir vorar bökudu þér, svo þarvid leidast mættum til ad fordast syndina. Ef ad vér teljumst undan ad bera þann litla mótlætis skérf, sem þú hefir oss útmælt, set oss þá kroptuglega fyrir sjónir þá pínu og sjálfs afneitun, þann kross og dauda, sem þú undirgeckst fyri vorar sakir; þinn kjærleiki uppfylli allt vort hjarta, stjórni voru líferni og veri lokksins vor huggun í daudanum; því hverr daudadagi er sáluhjálplegri enn sá, þegar oss audnast mætti ad deya í þínum kjærleika! ó Jesú! Í honum og þinni sameiningu finnum vér óumrædilegann sætleika, sem lángt yfirgengur allann daudans biturleika. Þad skal þar fyrir vera vor stadfasti ásetníngur svo ad lifa, ad vér deyandi mættum vera þínir; vér viljum því slíta oss frá öllu, sem taka má vort hjarta til fánga. Mátalausa elsku til ens jardneska viljum vér úr hjartanu

upprœta, en eckért nema þig, krossfesti og upp aptur risni Jesú! af gjörvallri sálu elska; eins þá, er vér í dauðanum ecki fá. um lengur þenkt um nockurn hlut, skulu þó allar vorar hugrenningar hjá þér síð. ast staðar nema, en þá vér gaungum út frá heimi þessum með þeirri huggun, að vér deyum í þér, munum vér efalaust inn. gánga í betra heim, með þeirri öruggu von að mega eilíflega með þér lifa. O! hvíllikur þánki er þetta: eilíflega að lifa þér, Herra Jesú! Hér í heimi fáum vér öldúngis ecki skilið, hversu mikils þetta er verdt, en þegar vér tunfluttir erum í vort eptirþreyða föðurland, munum vér að fullu reyna og skilja, hversu sæl sú sála er, sem lifir þér.

77. Hugvekja.

Náð sé með öllum þeim, sem elska Drottinn vorn Jesúm Krist einlæglega. Eph. 6.

Yfirvega þú, sála mín! með gaumgæfni og undrun kjærleika Frelsara þíns. Gácktu til Bethlehem, skoðaðú hann, sem er ljómi Guðs dýrðar, í þénara mind, í eymdum og þreyngingum. Fylgdú hon. um fet fyri fet í gegnum hans lærdóms.

ríka líf hér á jördunni. Sjádú hans gódgjarna kjærleika, med hverjum hañ læknadi sjúka, styrkti veika, hughreysti auma og tók syndara til nádar. Sjádú hvernig hañ, sem þó anglýsti svo mikiñ mañkjærleika, var af mönnum ofsóktur, smádur, hæddur og, svo saklaust og heilagt hans framferdi var, þó qvaliñ og píndur. Gack þú á eptir honum inni Gethsemane aldingard og horfdú á strídid, er hann þar hlaut ad útstanda, sjádu erfidid, sem hann þoldi, sjádu tárin, sem hann feldi, teldú andvörpin, sem hañ stundi fram, skodadú blódsveitañ, sem hann úthellti, yfirvegadú þá bæn, sem hann þar gjördi til síns himneska Fødurs og hugleiddú med háleitri undrun þá hlýdni, med hverri hann leggur sig undir vilja síns Fødurs. Haldtú eñ áfram og far med honum uppá fjallid Golgatha, stattú kyrr þar, á skodunar plátzi alls þess mesta, er guddómurinn nockurntíma gjört hefir og sjádú þad undrunarverdasta, sem kjærleiki nockurntíma hefir framqvæmt, sjádú þeña Jesúm, síns Fødurs søñu inind, sjádú hvar hann héck nakiñ á trénu, á medal tveggja mordingja, í gégnumstúnginn med nøglum og af bødlum umkríngdañ; en — sjádu, hvernig hañ styrkist af elskuñi

í svo mørgum pínslum, hvernig elskan þrýsti honum til ad leggja sig undir þessar qvalir og hrærdi hann til ad umbera þær þolinmódlega. Sjádú hvernig hañ tæmdi qvalaña bitrasta kaleik, og var eins fús ad deya fyri sína óvini, og fyrir þá ad taka á sig mañdóm. Hvernig er þad møgulegt, ad þú, sála mín! hræríst ecki vid sjón þessa? hvernig er þad møgulegt þér falli þad ørdugt, ad taka þañ ásetníng fyrir þig, ad elska þiñ Jesúm aptur á móti, þegar þú hugleidir þvílíkañ kjærleika, og þad er þó allt, sem þiñ píndi Velgjørari krefur af þér, ad þú aptur á mót elskir sig. En hverr kjærleiki getur ordid nógu sterkur, nógu breñandi til þess, ad þú med honum fáir endurgoldid þad óútmálanlega góda, sem hann hefir gjørt þér? ad sønnu er þad þér ecki møgulegt, ad elska hann eins heitt, og hañ hefir þig elskad, en hañ krefur einúngis af þér einlægañ kjærleika, jafnvel þó hann veikur sé. Kom þá, sála mín! og offra honum allri þinni eptirlaungun, allri þinni von og øllum þínum óskum! ad elska hann æ meir og meir med sífeldt vaxandi øruggu trausti, ad trúa á hann, og med einlægu, rádvøndu og audsveipnu hjartalagi, ad leggja þig æ viljugri og

viljugri á hans vald, þetta skal vera þín innileg ósk, sem þú leitist vid ad uppfylla. Sýndu því í daglegu framferdi þínu verkanir þess kjærleika, sem þú ber til Lausnara þíns. Hugsadu opt um þad, hversu heit sú elska var, er hann til þín bar; spyr sjálfa þig: hvert eitt edur annad syritæki, sem þú áformar, ellegar synd, er þér kémur í hug ad drýgja, standast megi med kiærleika þeim, er þú ert þínum Frelsara skyldug ad sýna? gleym því aldrei, ad øll sú lucka og blessan, sem þú nýtur á sérhverjum degi þíns lífs, helgast af því dýrmæta offri, sem þinn Endurlausnari frambar þann dag, er hann fyrir þig píndur var. Þetta uppveki og þrýsti þér til á sérhverju augnabliki þíns lífs, ad renna augunum til Jesú kjærleika og med þacklæti minnast hans pínu og dauda.

78. Hugvekja.

Allt mitt rád til Guds eg set, á mér sinn vilja verda lét, mér bid eg hans miskun hlífi, heilsa, vit, líf, sál, heidur, fé, hans vernd jafnan befalad sé, nú og í eilífu lífi.

Á medan vér erum á vegferdar reisunni, sem oss er ákvørdud í gegnum líf

þetta, er vissulega engin lucka meiri enn sú, ad vera þess fullvíss, ad vér sífeldt framgaungum undir umsjón og ná-qvæmri varatekt þess Guds, sem er ó-endanlega máttugur og miskunsamur; þad skal því vera vor eilíf gledi, ad halda oss til hans og setja á hann vort gjör-vallt trúnadar-traust; eda því skyldum vér hata svo egin velferd vora, ad treysta á sképnurnar, sem eru eins vanmáttug-ar og vanvita og vér sjálfir erum? nei, Drottinn er vor Frelsari, hann er vor leidtogi, hann er vor verndari; hans óend-anlegi vísdómur sjer og þeckir allar þær háskasemdir, sem lífi voru eru búnar, hans almætti getur verndad oss í allri neyd og sérhverri jafnvel mestu hættu. Gædska hans er sífeldt reidubúin til ad-stodar, og synjar oss aldrei hjálpar í nock-urri neyd. Þetta höfum vér sjálfir svo margopt reynt á vorum umlidnu lífs-stundum; þegar enginn madur né nock-ur mannleg hjálp gat oss minnstu bjorg veitt, var hans hjálp oss nálæg, og þegar enginn heyrdi þær sáru klaganir, sem vér í einrúmi leynilega frambárum af sorg-bitnu hjarta, stód hans miskunar-eyra opid fyrir vorum qveinstöfum, hann

taldi vor tár, heyrdi vora grátbeidni; og því skyldum vér þá ecki trúa á hann, og vona til hans miskunar á vorum okomnu æfi-dögum? sífeldt á medan vér lifum í heimi þessum, erum vér umkríngdir af háskasemdum, og hverr veit hvad oss í nótt eda á næsta degi mæta muni. Vér viljum engu qvída, en afhenda oss á vald vors Guds vísu og almáttugu forsjónar, hann mun fyrisjá hættu þá, sem yfirvofir, og útryckja oss af neydinni med sínum volduga armi. Í vanvitsku vorri er vor huggun sú, ad Gud sjálfur er vor Frædari, sem kénnir oss þann mikilvægasta lærdóm, sem er: ad óttast hann, Miskunarríki Gud! vér felum vort hjarta þér á vald, gjör þad sjálfum þér þóknanlegt, upplýs vorn skilníng, helga vorn vilja og vardveit vora gjörvalla sálu óstraffanlega til þíns opinberunar-dags! en vér veik og hrasandi börn þín sjáum svo marga afvegu fyrir oss, sem leida kunna oss frá þér, margar villi-gotur, á hverjar vér ráfa kunnum af réttum vegi; kénn oss því ad þeckja alla afvegu, allar tálsnorur, sem gjöra kunna oss óluckulega, og vardveittú vora fótstigu, ad vér ecki hrösum; kom vorum veikleika til

hjálpar og vidhaldtú oss á beim sáluhjálplega vegi, sem leidir til himinsins. Þitt auga, ó Gud allrar gædsku! líti í nád nidur til vor aumra á þessari stundu; þú hefir leidt oss inn í heim þenna, þín náduga forsjón leidi oss því á réttum vegi um heiminn. Snú ecki augliti þínu frá oss, þegar vér bidjum þig, en gef oss, fyrir vors Frelsara Jesú sakir, allt þad, sem þú sjer oss nytsamlegt; jafnvel mótlætingum viljum vér gladir vel taka frá þinni hendi. Styrk oss med þinni hjálp og gled vort hjarta med þinni huggun. Þinni nádugu stjórnun felum vér á hendur, o vor Gud! vort gjörvalla líf; yfirgefdú oss ecki og tak ecki þína nádar-hönd frá oss, vor Gud og vor heilsugjafari! Amen!

79. Hugvekja.

Ecki ad eg hafi þad þegar höndlad, edur sé þegar fullkominn, eg stunda þar eptir, hvert ad eg gæti þad einnig höndlad, eins og eg er af Kristi höndladur. Phil. 3.

Þegar vér, eptir erfidi daganna hvílunnst á nóttum og njótum svefnsins endurnæríngar, erum vér eins og daudir án tilfinníngar og adgætslu þeirra háskasemda

sem þá audveldlega kynnu nálægjast og yfirfalla oss. Þetta ástand vort er nærsta sorgleg afmálan þess tilfinníngar- og adgjørda-leysis, í hverju sála vor eydir tíd sinni. Tilfinníngarlausir erum vér vid svo marga velgjørnínga, sem vor gódi Gud lætur oss njota, svo ad hverki hans typtanir né bendíngar fá oss vakid af vorum andvaraleysis svefni; dofnir erum vér til ad gjøra þad góda, og afskiptalausir um þær háskasemdir og hindranir, sem tálma oss í gudhrædslunnar og dygdanna framførum. Vér gaungum framlikt og hálfsofandi og í draumi, umhyggjulausir fyrir því, sem oss mæta kann, án þess vér adgætum, hvad um vorrar ódaudlegu sálar velferd lída muni. Í þvílíku ástandi hefir máské margur af oss nú lengi lifad æfi sinnar, og þannig, svo ad segja, sofid mørg ár burt. Mál er því fyrir oss ordid ad vakna loksins af þessum hættulega værdar dúr, og láta Guds ord og skynsemi vora leida oss til ad gegna þessum gudlegu upphvatníngum, til adgætslu velferdar vorrar. Láttu því, sála mín! Guds røddu, sem til þín talar í hjarta þínu, hafa þá verkun, ad þú eckí einúngis heyr-

ir, heldur og framfylgir þeim hræríngum, er þú finnur Guds Anda hjá þér verka. Vaknadú því ecki ad eins um stund, heldur varast þú ad falla aptur í sama andvaraleysis svefn; láttú þér nægja, ad þú híngad til hefir sofid burt þín bestu ár. Vertú nú árvökur, og tak vara á sérhverri skyldu þeirri, sem Gud af þér krefur. Svo opt hefir Gud ad undanförnu til þín hrópad: vakna þú, sem sefur, og rís upp af dauda! heyr nú á þessari stundu þessa roddu, sem krefur af þér, ad gefa gætur ad þinni velferd. Gættú ad, hversu margar háskasemdir þig umkríngja, í hverjar leti þín og svefn kañ audveldlega ad varpa þér. Sérhverr dagur þinnar æfi, sérhverr tími þíns lífs, bjóda þér út í nýa orustu; vak því og stríd, svo þú missir ecki þá korónu, sem þér er heitin ad strídslokunum eptir unninn sigur; eda meinar þú ecki, ad endurmiñíng þiña, í andvaraleysis svefni, eyddu lífstunda, muni lokfins sárlega kvelja þig, ef þú lætur þig ecki vekja, ádur enn sídasti dauda svefn apturlykur þín augu! hugsa æ til þessa á hverju qvöldi ádur enn útaf sofnar, og lát þá tilhugsun þrýsta þér til ad bera umhyggju fyrir þinni eilífu velferd, ádur enn þú lykur þínum augum.

En hvernig fáum vér þessu orkad, nema þú, vor Gud! hjálpir og styrkir oss? eins og vor líkhami á morgnana verdur ad njóta þín ad til ad fá borid sig og vidhaldist á hverjum degi, allteins og ecki midur þarf sála vor þinnar hjálpar, bædi til ad uppvakna af syndanna svefni og líka til ad haldast sífellt vakandi. Æ! miskuna þig því yfir oss, miskunarríki Gud! þú þeckir og sjer hversu daufir, latir, kaldsinna og duglausir vér erum til alls góds. Upplífga því med þínum Anda vort hjarta og upphvet vora sálu til ad brúka forsjállega sérhvern þann tíma, sem þú unnir oss. Gjør oss adgætna um háskasemdir þær, sem sálu vorri eru búnar og eptirtektasama um miskun þína vid oss, fúsa til ad gjøra hid góda og ábyggjusama ad forsóma engin þau tækifæri, sem þú gefur oss til ad taka vara á frelsi vorrar sálar. Leidi þá, ó vor gódi Fadir! sálu vora til yfirbótar, þitt ord, þínir velgjørníngar, þínar typtanir, þín þolinmædi og þín vægd vid oss! aldrei viljum vér hédanaf strída gegn þvílíkum upphvatníngum, aldrei hédanaf láta þína nád til forgefins vid oss frammkoma. En ef ad vér skyldum rata

í þá ógæfu, að andvaraleysi og syndanna svefn sígi að oss á ný, veki oss þá af honum þín náðar raust, svo vér ecki út af sofnum til ens eilífa dauða, heldur ödlast mættum það eilífa líf, sem er þín náðargjöf fyrir Jesúm Krist vorn Endurlausnara. Amen!

80. Hugvekja.

Þegar þú kallar, mun Drottinn svara þér, þegar þú hrópar, mun hann segja: sjá! hér em eg. Esa. 58.

Vér værum vissulega hinir óþakklátustu af öllum sképnum Guðs, ef vér framar þjóna vildum syndinni, þar eð Jesús er fyrir hana dáinn; með þessháttar aðferð forsmáðum vér Guðs náð, afneitndum Guði og vanvirdtum vorn Frelsara, já, vér egndum þar með á ný yfir oss Guðs strangu reiði. Eilíflega skal lángt frá oss þvílíkt óþacklæti, þvílík skélfileg vondska á móti vors Frelsara þægilegu upphvatníngum og ástúdlegu lödunum skulu ecki lengur forherða vort hjarta. Af allri sálu og með kjærleiksfullu hjarta, skulum vér þacklátlega viðurkéña allt það góða, sem hann hefir oss

gjört; med sífelldri æfíngu í dygdunum
skulum vér leitast vid ad feta í hans fót-
spor, sem sitt dygda-dæmi hefir oss til
eptirbreytíngar eptirlátid. Sína bitru
pínu hefir hann ad sønnu fyrir oss lidid,
svo sem straff vorra synda, en med henni
hefir hann jafnframt gefid oss þvílíkt
dæmi uppá þær ædstu dygdir, ad þess
líki aldrei fyrr né sídar fundist hefir, og
þetta Jesú dygda-dæmi í hans píslum
skal æ vera oss munstur í voru líferni.
Ad kappkosta, ad líkjast honum æ meir og
meir, er því eins fullkomin skylda vor,
og hitt er vor huggun og sáluhjálp, ad
hann med því, sem hann leid vor vegna,
keypti oss med svo dýru verdi. Frá því
ad eptirfylgja þessu vors Frelsara dæmi,
ættum vér eckért ad láta oss fæla, hverki
heimsins óþacklæti, hád né forsmán; allt
eins og hann, egum vér hógværd ad sýna
vorum offóknar-mønnum, þøgn og med-
aumkun þeim, sem hæda oss, þolinmædi
þeim, sem gjøra oss órétt til; ástunda
sakleysi, þegar vér erum baktaladir, og
bidja: Fadir! fyrirgef þeim, því þeir vita
ecki hvad þeir gjøra; eins og hann egum
vér viljugir ad leggja oss undir þad, sem
vor himneski Fadir vill vera láta, og leit-

ast vid ad verda brædrum vorum til upp-
hvatníngar, gagns og nota; eins og hañ,
med ljúfu gedi lída hvad medþarf til al-
mennings heilla. Sjái vor himneski
Fadir þørf á ad brúka hardar typtanir
til undirbúníngs sálu vorri til hins ei-
lífa lífsins, egum vér sjálfum oss ad af-
neita, taka krossinn á oss og fylgja vor-
um Frelsara á eptir, eptir því, sem oss
er fremst mögulegt. Ef ad vér, eins og
hann, yrdum svo staddir, ad offra hlyt-
um bænum og tárafullum, egum vér,
eins og hann, ad gefa Gudi dýrdina og
vissulega vænta þess, ad hann bænheyri
oss og hjálpi til síns himneska ríkis; þó
ad vér þola mættum óvina vorra baktal
og ofsóknir fyrir vor bestu verk og hrein-
asta tilgáng, þá látum oss ecki þar vid
hindra frá ad gjøra gott; þó ad ástvinir
vorir yfirgefi oss, þegar vér erum í naud-
um staddir, þá umberum þann missir
med gódu gedi, en styrkjum oss því fram-
ar í øruggri trú á þeim lifanda Gudi.
Ef ad því koma skyldi, ad sála vor yrdi
yfirgefin, svo vér sæum eckért ljós, enga
gledi né huggun, þá látum oss í hvílíkri
vorri stærstu neyd hugsa til vors Medal-
gángara qvala-hróps fyrir vora skuld:

Guð miñ! Guð miñ! hví hefir þú yfirgefið mig? og ecki sleppa traustinn til Guðs, sem mun miskunna sig yfir oss á bagqværri tíð, og kroptuglega halda oss við sinn kjærleika, þó vér í þann svipinn yrðum hans ecki varir. En þegar loksins kémur að vorum burtferðar tíma, látum oss þá afhenda í hans hendur vorn anda, sem hann hefir endurleyst, þá munum vér, í trúnni til hans, sigra vorn síðasta óvin. Sælir erum vér, þegar vér þannig færum oss Jesú endurlausn í nyt, þá munum vér, midt í øllum þessa lífs umbreytíngum, finna rósemi, og í sjálfum dauðanum líf og krapt. O Jesú! þú, sem fyrir oss ert dáinn, gefðú oss náð til að hafa þessi not af þínum dauða. Gjørðú oss alltaf þér æ líkari, og styrk oss til að fylgja þér eins fúslega eptir, hvert sem þú leiðir oss á þeim vegum, sem þyrnifullir eru, eður hinum, hvar blómstrum er stráð á gøtuna. Þér við hønd framgaungum vér óhultir, því þegar vér njótum þinnar leiðsøgu, mun enginn afvegur fá oss leidda af rétta veginum. Leið oss, elskulegasti Jesú! eptir þínu ráði, og meðtaktú oss loksins til þinnar dýrðar, Amen!

81. Hugvekja.

Þér, elskanlegir! hafi Guð elskað oss þannig, þá erum vér og skyldugir að elska hverr annann. 1 Jóh. 4.

Vér erum skyldugir að bera bróðurlegann kjærleika hverr til annars, eins og þeir, sem Jesús hefir endurleyst og hverjir vera vilja hans lærisveinar og eptirfylgjendur. Hversu hjartanlega hefir hann ekki elskað oss og miskunað sig yfir oss? skyldum vér þá ekki miskun aúdsýna meðbræðrum vorum? Fyrir vorar sakir fórnfærði hann sínu lífi; fyrir oss úthellti hann sínu blóði. Hvernig fáum vér þá endurgoldið þessum vorum sálarvini alla hans trúfesti, sem hann hefir oss auðsýnt? O! ekkért höfum vér, sjálfir allsþurfandi, það, sem vér fánm endurgoldið honum með. En þó vér af elsku til hans mettum vorn húngraða bróður, dryckjum þañ þyrsta, klæðum hiñ nakta, komum litilmagnanum til aðstoðar, vill þó vor Jesús meta það eins og við sjálfann hann gjört væri. Með viljugu hjarta skulum vér láta í ljósi við hann þetta merki og þenna vott vors þakkláta hjartalags. Hañ gjørdist forlíkan fyrir

vorar syndir, þó ecki einúngis fyrir vorar, heldur og fyrir allra manna syndir; munu þeir þá ecki allir, hverjum hann þvílíkann kjærleika audsýnt hefir, vera eins dýrmætir, eins mikils metnir af vorum Endurlausnara, og sérhverr af oss, og því skyldum vér þá forsmá nockurn einn af þessum, sem hann hefir svo ástkjæra, og virdir svo mikils? eda skulum vér skammast vor ad kalla þá vora brædur, sem Jesús ecki blygdast ad kalla svo? nei, fjærri sé því! hvernig kynnum vér ad tilheyra Kristi, ef ad oss skortir þau kénniteikn, af hverjum hans lærisveinar þeckjast ega? ef ad vér ecki sífeldt höfum oss fyrir augum hans dæmi til eptirbreytni? vér viljum því ástunda ad verda svo sinnadir, sem hann, og kappkosta, ad láta hans kjærleika verda í oss kroptugann, svo ad vér, ef Guds vilji krefur af oss þetta offur, fúsir láta kynnum lífid fyrir brædur vora. En vér grátbænum þig, ó! þú eilífi kjærleiki! ad þú sjálfur viljir gefa oss og innræta hjarta voru þetta hugar-far; án þinnar nádar vrdum vér sífeldt allt eins kjærleikslausir, vanþacklátir og óstödugir, og vér híngad til verid höfum; en þegar

þinu kjærleiki drottnar í voru hjarta og þinn Andi stjórnar oss, þá leidumst vér framvegis til þvílíks sinnislags, sem hverjum kristnum vel sómir. Gef oss náð, ad efla það, sem vidfrægja megi þína dýrd og gjør hvern af oss í sinn stad þér líkann í hógværd og mannelsku, svo vér ad þinu dæmi mættum þá leida á réttann veg, er villir fara, vidrétta fallna, hughreysta auma og snúa syndurum aptur til þín. Hversu mørg tækifæri frambýdur oss ecki sérhverr dagur vors lífs, til ad vera það í raun og veru, sem vér heitum: gódir, kristnir menn? mørgum naudstoddum mundum vér hjálpad fá, marga villuráfandi leidrétt, marga hrasandi studt og marga ólucklega gjørt luckusæla, ef vér legdum ástundun á þvílík kristileg gódverk. Mørgum mundum vér med bænum vorum geta ordid ad notum, þó vér ecki med ødru fengjum þeim hjálpad. Æ! láttú, gódi Jesú! skyldu þessa verda vors lífs mikilvægasta fyritæki, sem vér øllu framar kappkosta mættum ad uppfylla. Vér upplyptum til þín vorum hjørtum og bidjum þig: ad álíta allra þiña endurleysstu naudþurftir. Þegar vér framgaungum rádvandlega fyri þinu

auglíti, vyrdstú þá ad líta nidur til vor í náð og gefa oss þá blessun, sem þú hefir afrekad og lofad ad veita oss; en þegar vér í naudum og vandrædum staddir, fellum þér á hendur vor efni og bidjum þig um vorar naudþurftir, vyrdstú þá nádarsamlega ad bænheyra oss af himnum ofan og veita eptirþreyda hjálp, þá mun þitt dýrdarfulla nafn dýrkad og tilbedid verda af öllum þínum trúudu börnum, nú og til eilífdar. Amen!

82. Hugvekja.

Gud vill ad allir menn verdi sáluhólpnir og komist til sannleikssins vidurkénníngar. 1 Tím. 2.

Svo eru þau hjálpar medöl mörg og kroptug, sem nádarríkur Gud hefir oss í tje látid, til frelsis vorum sálum, ad vor er eintóm skuldin, ef vér ecki færum oss þessi medöl verduglega í nyt og sjálfa mættum vér sárlega naga oss og ásaka, ef vér færum þeirrar farsældar á mis, sem oss er gefin ad ega vissa von um ad ná. Gud hefir gjört allt, sem verda mætti oss til hjálpar, en vér, vér hofum ecki þyggja viljad þessa frambodnu hjálp. Allir hans velgjörníngar og rádstafanir

um oss hafa til þess midad, ad gjøra oss sáluhólpna, enn sjálfir høfum vér unnid svo, ad vor fordæmíng aukast mátti. Allt hvad Jesús leid, hefir hann lidid til ad frelsa oss frá løgmálsins bølvun, en hversu opt forsmádum vér ecki frí-viljuglega þá blessun, sem hann afrekadi oss? hann lét eckért ógjørt, er oss leida kynni til betrunar, en vér forherdtumst því framar; hann vildi vora sáluhjálp, en vér sjálfir fordæmíngu vora; hann vildi gefa oss himininn, en vér fávísir dárar, vér voldum þann veg, er oss leida mátti í hinn ólukkulegasta samastad; um þetta munn á sídan alltof margir eilíf-lega ófarsælir brixla mega sjálfum sér, þad mun þá naga þá, og þad mun óaf-látanlega þeirra píslir auka. Med því-líkum áklogunum mun þeirra egin sam-vitska fordæma þá, og þeir sjálfir vidur-kénna þann Guds dóm réttvísann, sem yfir þeim gengur. Jesú blód, sem þeirra vegna einnig úthellt var, mun yfir þeim hefnd hrópa. Sá ødrum huggunar-ríki þánki, ad þeir séu endurleystir, fær ad eins aukid á sorg þeirra og eilíf, en of sein, ydran mun þá sífeldt qvelja. En vér, vér lifum enn, og enn þá mun yfir-

bót vor og ydran verda oss nytsamleg, og þó allsvaldanda Gudi þóknadist nú ad burtryckja oss úr heimi þessum, mættum vér þó játa, ad hann allt hefir til þess gjört, ad vér verda mættum sáluhólpnir, en þar hjá vidurkénna þverúd vora og forakt vid hans náð; vér mættum sanna dóminn réttvísann, sem hann yfir oss uppsegir. En þú, þolinmódi miskunar-ríki Gud! þyrmdu oss enn, já, gefdu oss enn þá tíma til ad ydrast vors óþacklætis og þverúdar! vorar syndir, med hverjum vér vanvirdt höfum Jesú forþénustu, ógna oss; æ! lát vora særdu samvitsku, finna rósemi, finna huggun vegna þeirra písla, sem vor Jesús þolad hefir. Lát oss ecki leidast til örvæntingar af áklögunum samvitsku vorrar, heldur finna hugar-hægd í því forlíkunar blódi, sem vor Endurlausnari hefir úthellt; og hafi sú qvöl, sem hann vor vegna þoldi, híngad til verid ávaxtarlaus á sálum vorum, æ! lát hana þó ecki verda þad hédan af; allrasíst þegar ad því kémur, ad vér yfirgefa skulum heim þennann. Láttú þér ecki leidast, med þinnar nádar sáluhjálplegu verkunum, ad hræra vort hjarta, og gef ad þad hlýdid,

viljuglega fylgi þinni roddu; en þú, vor dýrmætasti Endurlausnari! virdstú óafslátanlega ad bidja fyrir oss, og med þínum Guddóms krapti ad beygja vor hjørtu. Þó oss synjad verdi allra heims heilla og gledi, viljum vér med rólegu gédi umbera þad, þegar ad eins þín pína ecki verdur á oss ávaxtarlaus; lát hana æ vera vora einustu huggun í lífinu, vorn styrk í lífsins þreyngíngum og mótlæti, og loksins vora endurnæríngu í dauðanum, einkum þá, þegar umlidnar syndir hrella oss, þegar vor vaknada samvitska ógnar oss, þegar grafarinnar og dómsins nálægd gjørir oss óttafulla. ÆE! vertú oss þá nádugur, ó Jesú! og styrk oss med krapti þíns dauda, ad fá sigradann allann ótta, hrædslu, efasemd og ógnanir. Amen!

83. Hugvekja.

Eg held alla hluti skada ad vera, á móti ágæti þeckíngarinnar vors Drottins Jesú Krists. Phil. 3.

Híngad til høfum vér svo lengi huasunarlaust lifad um syndir vorar og straffid, sem vér høfum fyrir þær verdskuldad, ad fáum sinnum hefir oss þad í

hug hvarflað, er vekti hjá oss minníngu vorra misgjörða, en hversu mjög mættum vér þó ecki óska oss, að framana ecki alltaf í svo strøffunar-verðu þánkaleysi, þar þó einhverntíma mun að því koma, að margfjøldi synda vorra verði oss berlega settur fyrir sjónir; þegar samvitskan loksins vaknar af andvaraleysisins svefni, mun vort tilfinníngarlausa hjarta þó loksins finna til sinnar eymdar, og guðdómlegrar reiði þúngi leggjast, svo sem óbærileg byrði, á sálu vora; og þó að þetta verði nú ecki svo bráðlega að, munum vér þó síst verða eins rólegir og umhyggjulausir og nú, um afdrif vor, þegar dauðinn nálægist. O! þá mun allt það ógnarlega, sem flýtur af andvaraleysinu, sameinast, og sú byrði samvitskunnar, sem vér nú finnum svo lítið til, verða svo tvøfaldt þýngri; þegar vér þá sjáum óteljandi fjølda synda, sem vér drýgt høfum, þegar all-nálægur dauði og dómur ógna oss, þegar engin rósemi er framar í vorum beinum, né huggun í hjarta voru, hvaða vægðar, hvaða hælis er þá að leita eða vænta fyrir oss, nema í þinni dýrmætu pínu, o Jesú! með hverri þú forlíkað hefir fyrir vorar syndir. Eink-

ísverdt munum vér þá finna það, sem vér ádur brúkad höfdum til ad frida og svæfa med samvitsku vora; forgefins munum vér þá leita allra medala til rósemdar sálu vorri; eckért, öldúngis eckért munum vér þá reyna ad geti styrkt eda gladt oss deyandi, nema dauði og pína vors Drottins Jesú Krists. Allt þetta vitum og þeckjum vér fyrirfram, en því leitum vér nú ecki þegar, fyrr enn sótt og dauði adkémur, þessarar krøptugu huggunar? því látum vér hann ecki í lífinu vera vort einasta athvarf, sem í dandauanum má ein̄ vera vor einasta sáluhjálp, ef vér viljum klaklaust afkomast? því leitum vér oss ecki nú þegar á heilbrigdu døgunum rósemi fyri sálu vora, ádur enn ángistarinnar tími adkémur? nema þú sjálfur, gódi Gud! hrærir og tilreidir vor hjørtu, munum vér til endaloka framana í voru andvaraleysi; settú oss því skírlega fyrir sjónir syndir vorar, svo vér skélfast megum fyrir þeirri ólucku, sem þitt løgmál hotar oss, og þinni reidi, sem vér bokum oss med sonnu yfirtrodslum; en hugga þar hjá vort hjarta med því, ad afmála fyrir oss þá fridþægíngu, sem skén er fyrir þinn Son Jesúm; láttú oss í honum finna hreinsun vorra

synda og frelsun frá fordæmingu. Þú hefir, ó Gud! útgefid hann til frelsis øllum syndurum, svo ad fyrir hañ einañ er sáluhjálpina ad finna. Veri hann því, sem endurleysti oss af syndum og eymdum vorum, øll vor huggun og von; allt vort traust setjum vér til hans miskunar, sem forlíkadi fyrir allar þær misgjørdir, er vér drýgt hofum og drýgja munum; þitt alskygna auga sjer fyrir þær syndir, sem vér í qvøld eda á morgun munum styggja þig med; en, þyrm oss, vegna vors Frelsara Jesú Krists! med hans adstod viljum vér fordast allar syndir, en ástunda ad framgánga rádvandlega fyri þér. Styrk oss í þessum ásetníngi, svo líferni vort verdi til dýrdar þér, sem dáinn og upprisiñ ert fyrir oss, þá mun allt, sem oss mætir, verda oss heillasamt, en vér vissir um þína vernd og elsku um tíma og eilífd.

84. Hugvekja.

En — þér erud komnir til fjallsins Zíon og til borgar lifanda Guds, til hinnar himnesku Jerúsalem, til Englanna mørgu þúsunda og til safn-

adar og samkundu frumgetinna, hverra nøfn skrifud eru á himnum, og til Guds, sem er allra Dómari, og til Medalgaungu-manns ens Nýa Testamentis, Jesú. Ebr. 12.

Vér, sem egum eckí hér í tímanum nema stutta stundar-dvøl, getum engannveginn gjørt oss ljósa þánka um eilífdarinnar varanlegleika, þó vér margfalda vildum þá stærstu tølu, sem vér fáum uppqvedid, já, þó vér reiknudum hvert sandkorn í sjónum á móti þúsund árum, og mældum þar eptir eilífdina, getum vér þó alls enga greinilega ímindun gjørt oss um hana, því eilífdarinnar ára-tala hefir engann enda. Þessi oss óskiljanlegi varanlegleiki eilífdarinnar skal vera oss kroptug upphvatníng, ad haga þannig øllum vorum fyritækjum og athøfnum á medan vér lifum í heimi þessum, ad vér gódri hlutdeild náum í eilífdinni, og lifa mættum þenna ókomna ára-fjølda fullsælir. Jafnvel þó vér fáum eckí med þessum líkhamans augum sjed sælu þá, sem hinir réttlátu hlotid hafa í bústødum útvaldra, viljum vér því optar yfirvega þad, sem heiløg Ritníng hefir oss um þeirra ásigkomulag opinberad, og þar af

leita oss fullkomnari vissu um beirra sælu. Þó himininn sé oss ennþá, sem óþeckt land, viljum vér því optar virda fyrir oss vors Guds og Frelsara kjærleika, sem hefir heitid oss í honum eilífri sælu-vist. Vér viljum yfirvega þær mikilvægu útréttingar, sem hann hefir gjört til þess ad ávinna oss í himninum eignar-rétt; þá óútmálanlegu mædu, sem Jesús undirgeckst, til þess ad fá oss verduglega tilreidt undir vistarveru þessa samastadar, sem þó kostadi hann svo margar andvarpanir, svo mörg tár og svo bitrann dauda, skulum vér setja oss fyrir sjónir. Þar af fáum vér getid nærri, hversu mikil sú sæla vera megi, sem vér njóta munum í eilífdinni. Finnist tídin oss laung, þángad til vér náum inngaungu í þenna sælustad, rennum á medan augunum þángad á undan oss og hugleidum hversu lítill og ómerkilegur tíma-púnktur oss virdast muni, jafnvel hinn lengsti manns-aldur á jördunni, þegar vér lifad höfum í þessari sælu þúsundsinnum þúsundir ára; en vér þurfum ecki ad renna þaunkunum svo lángt til ókomnu tímanna, til ad sannfærast um, hversu stutt líf þetta er; látum oss ad

eins íhuga, hversu ódum þau ár eru útrunnin, sem vér lifad høfum híngad til; hversu margir medbrædra vorra líf sitt enda munu á þessari nóttu, og máské einhverr af oss, þegar vér minnst ætlum, verdi í þeirra tølu, sem daudinn á henni yfirfalla kann. Vor heilbrigdi líkhami gefur oss enga fullvissu um þad, ad vér aflífad fáum þessa nóttu; margir af þeim, sem eins heilbrigdir og vér, løgdu sig til hvílu ad qvøldi, láu kaldur nár, ádur enn morgun-sólin yfir þeim upprann; eda má ecki margur af oss, sem erum til ára komnir, einatt finna til umbreytíngar og veikleika í líkhama sínum, sem þegjandi mætti vekja oss grun um þad, ad vér høfum ecki ad stóla uppá lánga lífdaga? og hvernig fánm vér vidurkénnt þenna sannleika, og þó undir eins framgengid í sinnuleysi, og þó undir eins bundid voru huga vid þad jardneska, og þó undir eins verid umhyggjulausir fyrir eilífdinni? en svo er þó varid voru blindada hjarta; sérhver sannfæríng um daudans nálægd, gjørir ad eins mjøg litla verkun í sálu vorri. Vér framgaungum á medal enna deyjandi; vér finnum sjálfir, ad vér daudlegir erum, og þó lifum vér eins

og vér alls engann missir hefdum ad óttast; vér metum vora stuttu tíd svo lítils, eins og vér vænta mættum, ad gjørvoll eilífd væri hér vid jordu bundin; innprenta þú, ó Gud! þañ saũleika djúpt í vorar sálir, ad vor hérvistar tíd er stutt, svo vér mættum vitrir verda; kénn oss ad hugleida, ad líf þetta er eckért, en eilífdin allt. Styrk vora trú, svo ad vér æ hlýdum þér, en ecki heimsins flárádu ginníngum; láttú vor hjørtu æ vera hjá þér, hvar vor fjársjódur er, og bera ad eins møguleguslu umhyggju og ástundun fyrir því, ad oss eilíflega megi vel vegna.

85. Hugvekja.

—Auga þitt, Drottinn! á mig sjer, allstadar ertú nærri mér.

Efalaust hlýtur sú íhugun ad vera þeim ógnarleg, sem elska lestina, ad Gud er alvís og allstadar nálægur; hversu óttafullur má hann ecki verda, þegar hañ hugleidir, ad Guds alskygna auga sjer þær andstyggilegu syndir, sem i leyndum drýgjast, og ad allar ránglætingar eru honum augljósar, sem huldar vera kynnu fyrir manna sjónum; hversu mætti hon-

um ecki bregda vid, þegar hann hugsar um þad, ad þessi Gud þeckir alla þá ránglátu vegu, sem hann gengid hefir, öll þau smánarlegu medöl, sem hann brúkad hefir til framqvæmdar sínum fyrirtækjum, ad hann sjer hans leynilega hatur, hans girnda-bruna, hans huldustu lystíngar og alla hans hjartans þánka? og þegar hann þá yfirvegar, ad þessi Gud, fyrir hverjum öll vidurstygd hans lastafulla hjarta er opinber, hefir endalaust og ótakmarkad vald til ad gjöra sálu-hólpinn og til ad fordæma og ad engin mañeskja fær umflúid hans straff, hversu má þá ecki syndarinn skélfast vid þessa umþenkíngu? en svo óttalegt, sem þad hlýtur ad vera fyrir hiñ mótviljuga syndara, ad virda fyrir sér Guds allstadar nálægd og alvitsku, svo huggunar-rikt er þad fyrir þig, sála min! þegar þú med ótta og forsjálni framgengur rádvandlega fyrir augsýn Guds; hversu hughraust ertú þá ecki, þegar þau tilfelli bera ad höndum þér, sem gjöra kunna þig órólega; þó menn baktali þig eda dæmi med kjærleiksleysi, hversu gledilegt er þá ecki ad geta sagt med Job: mitt vitni er á himnum? þegar þú kémst í vandrædi

þau, sem þú ecki treystist að ráða fram úr, en allir þínir vinir yfirgefa þig, og þú finnur hvergi hjálp, hvílík huggun er þá ecki að hugleiða það, að Guð er þinn trúfasti ástvinur, sem aldrei mun yfirgefa þig? Þó ólucku tilfelli flycktust að þér á allar síður, hversu huggunar-rîkt er það ecki fyrir þig, fáir þú þig hughreysta með því, að hann sé hjá þér, í hvers höndum að standur þín lucka og ólucka, og að hann stjórnar öllum tilfellum sinna barna þeim til velferðar? Þegar þú í leyndum ákallar Guð þinn, hversu styrkist þá ecki þín trú, þegar þú hugleiðir, að hann gefur gætur að bænum þínum og skilur þíns hjarta heimuglegasta andvarp? Þegar þú tekst á hendur umhyggju þeirra yfirgefnu, fátæku og nauðstöddu, án þess þú gjörir það öðrum opinbert, hversu má það ecki gleðja þig, að Guð aðgætir þitt góðgjörðasama hjartalag, og telur alla þá velgjörninga, hverjum þú í leyndum útbýtir? Þegar eittsinn að því kémur, að þú legst í þína sóttarsæng, yfirgefiñ af allri mannlegri hjálp, ó hversu auðveldt mun þér þá ecki veita við að skilja, þegar þú hugleiðir, að Guð og Jesús er þér nálægur, og

þier þína dauðans ángist, og er reiðubúiñ að frelsa þig frá öllu vondu? O Drottinn vor Guð! gef þína náð til þess, að þessar hugleiðíngar aldrei hvarfli oss úr hjarta! géf að heilagur ótti fyrir þinni allstaðar nálægð megi þreyngja sér iñ í vora sálu, svo opt, sem syndarinnar táldragandi freistíngar vilja locka oss afvega, en þar hjá veri íhugun þiñar nálægðar vor huggun og traust í öllum þessa lífs mótlætíngum. Sértú með oss, hverr kañ þáað vera á móti oss? standir þú oss til hægri handar, erum vér öruggir og óqvíðnir, hvað sem ágengur.

86. Hugvekja.

Vor borgar réttur er á himnum. Phil. 3.

Vér bøfum eñ þá á qvöldi þessu endað einn dag vegferdar-reisu vorrar, í gegnum líf þetta til eilífðarinnar, og einn dagur sömu reisu er oss fyrir höndum að næsta morgni, spari Guð þángað til lífsstundir vorar; allteins og Pílagrímar eða vegfarendur erum vér í þessum heimi, hvar vér egum að tilreiða oss undir añað betra líf. Ecki er því að neita, að ótti og skélfíng má hjarta vort upp-

fylla, þegar vér hugleiðum ørdugleika reisu þessarar og vegarins óþægilegleika, vors holds fordjørfun og vanmátt vorn; hversu auðveldlega kuñum vér ecki á afvegu villast og missa sjónir á føðurlandinu, sem vér keppumst til? hversu margir eru þeir ecki, sem gengið hafa þennann veg á undan oss, er látið hafa sig leiða afvega af vegarins ørdugleika og dæmum hinna ógudlegu? Vér megum fyrir því óttast, fyrst hold vort er veikt, en tillockanirnar til ens vonda miklar, að vér vikja kunnum af þeim vegi, sem vér áttum að gánga. En — ó Jesú! þú, sem einnig gjørðist vegfarandi hér á jørduñi, vertú með oss og leið oss svo vér víkjum ecki af þeim oss fyrilagða vegi á fordjørfunarinnar villustiga. Ef að heimsins blindandi sjónhverfingar ætla að locka oss, þá láttú oss skoða með upplýstum augum þá sønnu farsæld, sem hinum er vís, sem þér eptirfylgja. Þó að margir kunni finnast þér ótrúir, þá láttú oss þó ætíð finnast í tølu þinna sønnu lærisveina. Ætli jafnvel vort egið hjarta að leiða oss afvega, þá vertú því jafnan máttkari með þínum bendíngum. Ef dauðans dalur, um hvern vér gánga egum

ógnar oss, þá láttú oss grilla ljóma þess stadar, hvers innbyggendur vér eilíflega verda egum. Alltaf verdum vér þó ecki Pílagrímar hér á jordu, vor vegferdarreisa mun loks enda taka, vér munum ad lokunum komast til þess fodurlands, sem oss er áqvardad á himnum. Lát oss þángad reña þanukunum, þegar oss tekur ad finnast vor Pílagríms gánga ofláng-varandi og hugga oss í sérhverri þessa lífs mædu og mótlæti vid það, ad vér nú þegar med trúñi sánnm hér í lífi tekid nockra hlutdeild í þeirri fullsælu, sem vér egum í væntum á himnum, já, þegar hér í lífi erum vér sælir. Vér verdum hér á jordunni þegar varir nockurs parts þeirrar farsældar, sem á sídan mun umbúna mædu vora og erfidi. Vors Fødurs kjærleiki, Jesú Krists náð og heilags Anda sameining styrkir oss. Nú þegar finnum vér verkanir guddómlegrar velþóknunar og huggana ens komanda heims. Gefdú oss náð til ad styrkjast æ betur og betur vid þessar og þvílíkar heilsusamlegar hugleidingar þá stuttu tíd vér egum eñ fyrir høndum ad ráfa á þessum sjálfsafneitunar og reynslu vegi. Hjálpadú oss sjálfum sífellt ad taka vara á þeirri skyldu, sem verda á vor

ydja og vor sálubjálp á sídan í himninum; vor umgengni, vor lángan, vor von, vor lucka veri þar, hvar vér óskum oss lengst ad búa! láttú þá dýrd, sem þú þar hefir afrekad oss, vera oss øllum hlutum dýrmætari, svo vér aldrei førum hennar á mis, vegna óvidurqvæmilegs framferdis; gef oss nád til, þegar hér á jørduñi, ad verda í hlýdninni, audmýktinni og kjærleikanum líkir þeim fullkomlega réttlátu, í hverra umgengni vér á sídan fagna munum; en þegar vér loksins komnir erum vora pílagríms reisu til enda, þá leid oss, sem þína kjørnu himinborgara, iñí þitt dýrdar ríki, til ad njóta þar fullkomiñar sælu, er vér hér á jørdu í trúnni væntum oss!

87. Hugvekja.

Hvernig skal eg endurgjalda Drottni alla hans velgjørnínga, sem hann hefir audsýnt mér? Ps. 116.

Ef vér íhugudum velgjørnínga Guds med sømu alvørugefni, sem Davíd Kouúngur, þá mundum vér og vid sérhverja umhugsun, jafnvel ens miñsta velgjørnings Skapara vors, finna yfrid nóg efni til ad undirtaka med Davíd: Drott-

inn! hvernig á eg ad endurgjalda þér alla þá velgjörnínga, sem þú hefir audsýnt mér? vid lífs vors náqvæmari yfirvegun finnum vér yfirgnæfanlega orsök til, ad kannast vid hans óþreytanlegu velgjørdir. Ef ad vér verdum þeirra ecki svo optlega varir, er einúngis vor óadgætsla, vort tilfinníngarleysi og óþacklæti skuldin; því enginn tími lídur sá, ad egin reynsla vor láti oss ecki þreifa á gædsku Guds; og þó ad eckért væri annad enn vor andardáttur, þá verdskuldar þó þessi velgjörníngur, svo lítill, sem hann í fyrstu sýnist, óendanlegt þacklæti, og hverninn fáum vér þá minnst einúngis eins tíma, án þess, undir eins ad minnast hans gódgirni? jafnvel nú á þessum tíma, sem vér brúkum til þessara heilögu hugleidínga, megum vér vidurkénna: hvernig fáum vér endurgoldid alla Drottins velgjörníuga, sem hann hefir oss audsýnt? og hvad megum vér þá ecki segja um þá daga og þau ár, sem vér aflifad höfum? Drottinn! vér kunnum ecki ad segja annad enn þetta: ad vér séum óverdugir allrar þeirrar trúfesti, sem þú hefir látid oss í tje, og aldrei kunnum endurgjalda þér þína velgjörnínga. Því hvar med

gætum vér goldið allt það góða, sem þú hefir við oss gjört? máské með voru þakklæti! já, þó að vort þakklæti væri svo óendanlegt og svo heitt eins og hans kjærleiki, væri það enginn betalíngur; máské með voru framferði? já, ef að vér ecki værum svo syndugar sképnur, sem án hans aðstoðar ecki megnum að lifa honum þóknanlega; máské þá, þegar vér í eilífðinni verðum Englunum samlíkir? en jafnvel eilífðin sjálf, er ofstutt til að prísa hans gæðsku, og sjálfra Englanna lofsaungvar ern of veikir til að dýrka hann verðuglega. Allar sképnur, sem eru á himni og jörðu, mega undir þá játníngu taka: hvernig skal eg endurgjalda Drottni alla hans velgjörnínga, sem hann hefir audsýnt mér? Vér viljum þó, hverr í sinn stað, viðurkénna þetta til dýrðar þinni gæðsku, og játa með Davíð: Drottinn! minni er eg allri þeirri miskun og trúfesti, sem þú hefir audsýnt þínum þénara. Að sönnu er vissulega enginn sannleiki audsjáanlegri enn þessi, en þegar vér gefum gætur að flestra manna framferði, þá mættum vér leiðast til að efa þetta satt að vera. Fjöldi þessara til náðar tekinn skopuðu sképna, láta hjarta

síns drambsemi og óþakklæti þannig villa sig, ad þeir gleyma þeirri undirgefni, sem þeir áttu Gudi ad sýna og jafnframt sínum audvirdilegleika og vanmætti, já, gleyma Drottni, sem þá skapad hefir. Hversu naudsynlegt er þad því ecki, ad vér sífellt innprentum hjarta voru, hversu óverdugir vér erum Guds nádar og hans velgjørnínga og vanmegna til ad endurgjalda þá. En — innprenta þú sjálfur, gódi Gud! þetta sinnislag sálu vorri, svo ad þín gædska og vor óverdugleiki sé oss sífellt fyrir augum. Lát oss vid sérhvern velgjørníng, sem vér medtøkum af þinni ástríku hendi, líta til þín, sem høfunds allrar vorrar luckn; med audmýkt og þacklæti njóta þinna velgjørda og því framar, sem vér lærum ad þeckja, hversu vanmegna vér séum til ad endurgjalda þinn kjærleika, því ákafari lát þú oss vera í því, ad þjóna þér og því innilegar sýngja þínu nafni lof. Lát oss æ fúsa færa þér offrid, sem þú eitt krefur fyrir þína velgjørnínga, med gledi fórnfæra sjálfa oss þér, med øllu því, sem vér høfum til, já, prísa þig med sálu og lífi, sem eru þín eign.

88. Hugvekja.

Hverr ert þú?

Hvad erum vér, vesælar sképnur! þegar vér samanlíkjum oss vid þann óteljandi fjölda Guds skøpudu sképna? hversu litid, já, øldúngis eckért verdur úr oss, med øllum vorum hroka, þegar vér skodum oss sjálfa med athygli? hvad erum vér? ormar, handfylli øsku, dupt-korn, sem ecki getur stadist hægann vindblæ, og þó, svo vesælir, dirfumst vér ecki ad sídur svo opt ad setja oss upp á móti vorum almáttuga Skapara, og þessi vor óendanlegi Skapari ber þó jafnmikla umsorgun fyrir oss, og hinum stærstu sinna handaverka. Hans almáttuga hønd, sem uppiheldur óteljandi veraldar hnøttum, vidheldur einnig oss; hans vísdómur, sem áqvardar Kóngaríkjanna kjør, stjórnar einnig øllum vorum kjørum. O! hversu nádarsamlega litillækkar Gud sig til vor, sem erum þo ecki nema skuggi! því lætur hann sér svo annt vera um ormsins luckn? því leitar hann tídum ár eptir ár litilsverdra sképna, og þad svo fúslega? hvad vinnur hann vid þad, þó sála vor frelsist? hverki kann hann fyri

þad verda sælli né dýrdlegri; og hvad missir hann, þó vér yrdum fortapadir? øldúngis eckért; því þó vér og allir menn glötndumst, er samt tala hans ríkis innbyggjara óendanlega stór, til ad vegsama hans miklu verk og vídfrægja hans dýrd um alla eilífd. Nem hér stadar, sála mín! og líttú med lotníngu og undrun inn í Guds miskunnar djúp. Elska, ógripanleg elska er þad, sem hrærir vorn Gud til ad líta nidur til vor, og gjøra oss hluttakara sinnar sælu. Hans Sonar pína, med hverri vér erum forlíktir, gjørir oss fullvissa um, ad Gud elskar oss, og ad vér af honum væntа megum himinsins sælu. Lofadur og tilbedinn sértú af oss, miskunnar-ríki Gud! Drottinn er mildur og gódur, hans vegir eru einber miskun og sannleiki þeim, sem halda hans sáttmála og hans vitnisburd; lofad veri nafnid Drottins fyrir þad, ad hann stýrir oss og efnum vorum, ecki eptir vorum fávísa hugþótta, heldur eptir sínum vísdómi; ad hann høndlar vid oss, ecki eptir vorum syndum, heldur eptir sinni miskunsemi. Vér undrumst med andmýkt og gledi þinar heilogu ráds ályktanir til vorra heilla, já, undrumst mikilleik þinna miskunsemda;

þad yfirgengur vorn skilníng, ad þú, eilífi Gud! kallar oss, sem ecki erum nema bísmi og þó þínir óvinir, til sælu þinna dýrdlegu útvöldu, en hitt má þó samt vera oss óskiljanlegra, ad vér ǫktum svo litils þessa miskun og forsmáum þá himinsins sælu, sem þú frambýdur oss. O nei! svo skulum vér ecki lengur breyta. Med hrærdu hjarta vidurkénnum vér þinn elskuríka tilgáng og viljum, ad voru leiti, svo framt oss er mögulegt, stunda til hans framqvæmdar. Þú útbreidir þinn fadm á móti oss; vér viljum flýta oss til þín ad láta oss af þér umfadma. Þú gjörir allt hid besta til ad draga oss til þín; æ! viljugir viljum vér koma og fylgja þínum ástúdlegu tilløbunum. Þú frambýdur oss himnaríkis sælu; eptir henni viljum vér képpast, en meta þvi litils hid jardneska og fallvalta. Þessi skal vor ásetníngur, þessi vor kappsamasta ástundan vors lífs alla vora daga hédanaf. O Jesú! vor Drottinn og vor Gud! hjálpa þú oss sjálfur til ad ödlast þessa sáluhjálp, hverja þú hefir afrekad oss med þínu dýrmæta blódi; því hvad notar oss öll jardnesk vegsemd og

velgengni, ef vér odlumst ecki á sídan í himninum þá eilífu arfleifd, sem vér egum eptir ad képpast á medan vér lifum hér í heimi?

89. Hugvekja.

Hverr, sem ecki verdur brotlegur í ordinu, hann er fullkominn madur. Jak. 3.

Allir þeckjum vér hversu ordugt þad veitir, ad dempa vorar tilhnegíngar, þegar freistíngar bera ad höndum og tækifærid til ad fullnægja þeim óstraffad. Vissulega mun sérhverr af oss hafa reynt, ad þad ecki kostar all-litid ómak ad sporna vid því, ad vondar tilhnegíngar brjótist út í verkinu, einkanlega ef lockandi freistíng til ad fullnægja þeirri, sem strídir á oss, kémur óvorum ad; en hægra veitir þó opt ad stýra gjørdum sínum enn ordum. Þad er því ecki um skør fram, ad Postulinn Jakob segir: Hverr, sem ecki verdur brotlegur í ordi, hann er fullkominn madur. Hversu opt fær oss ecki sloppid óadgætt ord af munni? ord, sem annadhvert eru ødrum til módgunar eda hneixlis, ángurs eda skada? Þetta

verdur traudlega varast', því á stundum ber það við, að þó orð vor séu í sjálfu sér meinlauslega meint, verða þau máské tekin á tvo vegu og fá þannig orðið efni til mógðunar. Eitt orð fæðir annað af sér og fær þannig gefið tundur til ill-deila, ryskínga, haturs, málaferla og illverknaðar, ef ecki er aðgætt í tíma. Ecki einúngis illyrði, heldur jafnvel mis-skilníngur orða, hefir opt komið miklu illu af stað í heiminum. Hversu mikil nauðsyn er það því ecki, að gæta þess ætíð að temja túngu sína? Sá, sem læt-ur sér stjórna af kristilegri mannelsku, talar að vísu eckért það vísvitandi, er öðrum megi til ángurs eða meins koma, en það má samt verða honum óviljandi, að hann ljósti því upp, sem leynt átti að vera; tali það með vissu eptir öðr-um, sem þó er ósatt; minnist á eitthvað það, er ryfjar upp fyrir öðrum gamalt sorgar-mein. Verði maður þess var, að hann hafi hér í brotlegur orðið, er það sjálfsøgð skylda hans að bæta úr því aptur, verði þess auðið, sem ecki er ávalt hægt, því talað orð verður ecki apturtekið. Ósannindi geta menn að

sonnu apturkallad, en betur hefdi þó farid, ad þau hefdu ótølud verid, bædi honum, sem taladi og hinum, sem fyrir þeim vard. Eptirtektaverd er því sérhverjum varúd sú, er hinn vísi Sirach gefur: vitir þú nockud íllt, þá seig ecki eptir; þøgn gjørir þér engann skada; seig þad hverki vini þínum né óvini, fáir þú gjørt þad med gódri samvitsku. Agæt er þessi lífsregla, því ord læsa sig út eins og eldur í sinu; þau berast vìds vegar. En — mikill er munur á því, hverjum hættast er ad verda brotlegum í ordum. Eg vil hverki tala um þá, sem hafa gaman af því, ad uppljósta lýgi, bera út ósannindi og lyga þvætting ødrum til óhródurs, né um hina, sem leggja í vana sinn, ad hæda þann vesæla, gabba þann einfalda, reita þann brádlynda til reïdi, baktala adra og rægja og bera út þeirra sønn og ósønn lýti, brixla þeim, sem eitthvad hefir áordid; því sídur vil eg hinna geta, sem misbrúka túngu sína til blóts og klám-yrda, er sérhver heidvird eyru mega blygdast vid ad heyra. Sérhverr þessara sýnir þad med þvílíku athæfi, ad hann einkis virdir Guds bod, dygd eda kristilega síd-

prýdi, ad kjærleiki býr ecki í hjarta hans; því hversu má þad, í raun réttri, álitast minni synd, ad firra einn rósemi sinni og gódu mannordi, sem því dýrmætasta í lífinu, enn ad ræna hañ eignum? Lygarinn og sá bakmálugi eru, ad Postulans Páls vitni, allteins útilokadir frá Guds ríki, sem þjófar og mordingjar, og sá, sem fer med blót og skamarlegt tal, segir sami Postuli, ad sé á medal þeirra, sem stæri sig af løstunum. Um þvílíka vil eg nú ecki tala, þar lestir þessir, þó ad þeir séu, því midur! allt of almennir og þecktir, eru skammarlegri enn svo, ad alla heidvirda menn ecki hrylli vid þeim. Þó menn nú ecki væru valdir af þesshattar glæpum, er samt hætt vid ad allmargir verda kunni á annann hátt brotlegir í ordum, bædi af illum vana og gedslagi. Af vana og illu uppeldi eru margir svo málugir, ad yfir engu fá þagad; þeir uppljósta ecki ad sönnu annara brestum og ávirdingum af illvilja, eda í því skyni ad skada þañ, er þeir tala um, heldur af laungun til ad gefa ødrum frégn um sérhvad, er þeir vita eda frétt hafa, satt eda logid. Þessi ávani er bædi vondur og skadvæñ, fyri

hverjum þeim af alhuga ber ad taka sér því sterkari vara, er finna sig til hans hneigda, og þurfa því hafa nágvæmari gætur á sjálfum sér, sem løstur þessi fær ecki einúngis ordid sjálfum þeim ollandi mesta vansa, heldur ber eins opt vid, ad þeir, af óhlutvøndum mønnum, sjálfum þeim jafnvel óvitandi, eru hafdir til ad útbera loginn óhródur um adra menn og koma þannig, med málædi sínu, miklu íllu af stad, en sjálfum sér í vondt rykti, sem hrakmenni, og í háska. Sømu gætni þarf hinn gamansami og brádlyndi ad hafa á ordum sínum; sá gladlyndi, ad hann blandi ecki skémtunar tal sitt med hædni, frekjufullri og ósæmilegri orda-késkni; en sá brádlyndi: ad hann ecki í brædi tali íllyrdi þau, brixli eda smánaryrdi, sem hann eptirá mætti ótølud óska. Audsætt er hér af, ad ecki er minni naudsyn ad gæta orda sinna enn gjørda og íhuga: ad vér styggjum Gud, skødum sjálfa oss og vanvirdum vorn náúnga allteins med syndsamlegum ordum og syndsamlegum athøfnum. Látum oss því, kristnir men̄! varast ad misbrúka þá dýrmætu Guds gáfu, málfærid vort, ødrum til meins,

til lýgi, málædis, fiblslegrar rædu og ósæmilegrar késkni, heldur tali hverr af oss sannleika vid sinn bródur, og þad eina, sem uppbyggíng er í og ánægja ad heyra, þá mun Guds Andi byggja hjá oss, og vér verda elskuleg børn vors Fødurs, sem á himnum er.

90. Hugvekja.

Allt hvad þér gjørid, þad gjørid af hjarta. Cól. 3.

Ad hjartans einlægni stjórna egi øllum vors lífs athøfnum, ef þær ega ad þóknast Gudi, er øllum audvitad, sem þeckja, ad øll hræsni og skinhelgi er hønum vidurstygd. Vér vitum, ad sá alvísi Gud, sem ransakar hjørtun og nýrun og veit hvad med manninum býr, verdur ecki blindadur med nockru hræsnis yfirskini, líkt og skammsýnir menn; hann dæmir því ecki eptir útvortis áliti, eptir því, sem augad sjer eda eyrad heyrir, heldur eptir hjartalaginu; eptir því hvert hann metur þad gott edur íllt; eptir því, sem hann þeckir sannann tilgáng athafna vorra ad vera gódann eda vondann, eptir því fellir hann réttvísañ

Dóm um einn og sérhvern. Hvad má oss þá meir áríðandi vera, enn að gæta þess í øllum vorum athøfnum og breytni, bædi vid Gud, sjálfa oss og adra, að vér gjorum allt med einlægu hjarta, svo sem frammi fyrir augsýn þess alltsjáanda Guds, fyrir hvers augum jafnvel vorir heimugleguſtu þánkar ætíð standa opnir og augljósir? Einkanlega ber oss þess ad gæta í vorri Guds dýrkun og þjónustu, ad hún sé af hjarta, en ecki af hræsni, og aldrei gleyma því, sem Jesús hefir kénnt oss: ad þeir, sem Gud tilbidja, egá ad tilbidja hann í anda og sannleika, því svo vilji Gud tilbedinn vera, svo ad aldrei segist um vora Guds þjónustu, sem Gud sjálfur fordum klagadi yfir um Gydínga lýds: þetta fólk nálægist mig med vørunum, en þess hjarta er lángt frá mér. Þvílík Gudsdýrkan, hvert sem hún skédur af hræsni edur sidvenju eintómri, opinbert eda heimuglega, sé hjartans einlæg alvara ecki ordum og útvortis breytni samfara, er því engu midur andstyggileg Gudi, enn Gydínganna hræsnisfulla Guds-þjónusta, á hverri hann sjálfur vitnadi, ad hann andstygd hefdi. Alkunnugt er oss og, hví-

likt vel Jesús hrópadi yfir skinhelgi og hræsni Skriftlærdra og Pharísæara, á sínum hérvistar-dögum. Um alla þá, sem meina sig ad dýrka Gud med einberri útvortis þjónustu, segir Postulinn Páll: ad þeir hafi skin gudhrædslunnar, en afneiti hennar krapti, Ecki midur er hjartans einlægni oss naudsynleg vid sjálfa oss. Hversu opt dregur oss vort egid hjarta á tálar, bædi med því, ad locka oss til syndsamlegra athafna, sem tilhneigíngarnar áfýsa til, jafnvel þó óblindud skynsemi þecki þær rángar ad vera? eda, til ad dylja eda fegra bresti vora fyrir sjálfum oss og ødrum? Einkum rídur oss á, ad læra rétt ad þeckja vort egid hjarta, og þad í þess edli, sem breiskast er, eda til hvers vér erum helzt hneigdir, þess vegna med vakandi gaumgæfni ad varast þær freistíngar, sem fyrst vekja þess hræríngar, og spornast vid, ad þær fái rætur fest í hjarta voru, hvadan torveldara veita mun, ad fá þær sídan upprættar. Jafnmikla varúd megum vér á því hafa, ad sjálfselskan aldrei leidi oss til ad afsaka edur fegra, fyrir sjálfum oss né ødrum, bresti vora og ávirdíngar, heldur jafnan med

hreinskilnu hjarta og sjálfs medhalds-
laust einlæglega vidurkéña þá andmjúk-
ir og blygdunarfullir fyrir Gudi og sjálf-
um oss. Sømu hjartans einlægni eg-
um vér í ordum og øllum athøfnum
ad sýna ødrum: aldrei tala vid adra ó-
sannindi, lýgi, né gagnstædt því, sem
vér hugsum, hvar med vér annars verda
kynnum ødrum ollandi skada. Látum
oss þar fyrir aldrei gleyma Postulans
hollu áminñingum: hverr einn tali sann-
leikann út af hjarta vid sinn bródur.
Í sama máta egum vér, í allri vorri
umgengni og breytni vid brædur vora,
ad láta í ljósi einlægni vors hjartalags.
Eptir því kjærleikans bodordi, sem Krist-
ur hefir oss gefid, ad elska náúnga vorn
eins og sjálfa oss, erum vér skyldugir til
ad unna ødrum og hjálpa til góds, med
sømu alúdlegu adferd, sem vér vildum
oss sjálfir kjósa af þeirra hendi. Já, ecki
einúngis egum vér þannig med ordum
og athøfnum ad audsýna ødrum allt
þad gott, sem vér, eptir ásigkomulagi
voru, erum efnugir um, heldur med al-
údlegri adferd ad sanna, ad oss sé allt-
eins annt um þeirra gagn og lucku, sem
um vora egin; láta í ljósi, ad oss gángi

allteins til hjarta þeirra neyd, eins og þó hana sjálfir lidum. Hvílík adferd gefur þeim lidandi ecki minni huggun enn útlát mikil, jafnvel eitt medaumkunar tár, sem þú, kristni mannvinur! er ecki hefir efni til ad hjálpa þínum naudstadda bródur, fellir yfir hans eymd, er honum endurnærandi rauna léttir, þegar hann sjer, ad medaumkan þín er af einlægu hjarta-þeli; ølmusa sú, sem þú útbýtir verdugum þurfamañi, med glødu gedi, hefir bædi í Guds augum og þess, sem hana þyggur, tvøfaldt verd, þvíad gladur gjafari er Gudi þeckur. Med því móti, eptir Postulans Páls bodi, svo ad gjøra allt af hjarta, hvad vér gjørum, megum vér trúa því, ad allar vorar athafnir verdi oss og ødrum heilsusamlegar og Gudi þóknanlegar.

91. Hugvekja.

A Jólum.

Mikil eru verkin Drottins! hvad hann skickar, þad er loflegt og dýrdlegt. Ps. 111.

Þessa játníngu megum vér gjøra, um sérhverja rádstofun og verk Guds, allt hvad hann vill og verkar, þad er allt-

saman mikid og dýrdlegt. Allt eru þad verkanir hans oendanlega almættis, visdóms og gædsku. Allt er þad meira enn vor veika skynsemi fái gripid. Mikid er þad verk Guds, ad gefa oss mønnunum lífid, en mikid er og þad, ad hann lætur orminn lifa í duptinu. Lofleg eru þau undrunarverk Drottins og dýrdleg, med hverjum hann vidheldur øllum lifandi og líflausum hlutum, er hann skóp, en allteins dýrdlegt og loflegt er vidhald sérhverrar sképnu fyrir sig. Mikid var þad verk Drottins, ad hann fastsetti og nidurradadi sólarinnar og stjarnanna vissa gángi, en mikid er og þad verk Drottins, ad áqvarda sérhverri manneskju í heiminum sín vissu kjør og tilfelli. Loflegt og dýrdlegt var þad verk Drottins, ad senda braud af himni og vatn af hellunni, en allteins dýrdlegt sýnir sig hans almætti í því, ad gefa ávøxt á jørdina og vatn í brunninn. Allt hvad Gud gjørir er mikid, loflegt og dýrdlegt, hvert þad er í því stóra eda smáa, á himni eda á jørdu, allt ber þad vitni um hans óendanlega vísdóm og almætti, allt stefnir til þess, ad hann prísast kunni fyrir þá farsæld og gledi, sem hann útbreidir yfir

sitt gjörvalla ríki. En ollu framar má þó þessi lofsaungur Davíðs um verk Drottins, ega heima um holdtekju Guðs Sonar, sem er þvílíkt Guðs verk, er yfirgengur öll önnur, og er oss þess vegna því ógrípanlegra; en því andsjáanlegri eru oss í þessu dásemdarverki margir Guðs eginlegleikar. Hér lærum vér að þeckja þá alvitsku Guðs, sem með undrunarverðum vísdómi fann follnu mannkyni hjálpar-medalið, og framqvæmdi eins aðdáanlega það, sem hans vísa ráð hafði ályktað, syndugum heimi til frelsis; hann gefur, í persónu síns eingetna Sonar, mannkyninu Frelsara og Endurlausnara, er því á ný veiti missta farsæld, og leidi það til himinsins. Með því, að Guðs eilífi Sonur tók á sig mannlega náttúru, og framband sig í mannanna stað, sem þeirra fríviljugann borgunar mañ, mátti hañ þeirra vegna fullnægju gjöra Guðs réttlætis kröfum og sameining Guðdómsins við Jesú mañdómlegu náttúru gjörir það, sem Jesús leid og gjördi til heimsins friðþægíngar, ómetanlega dýrmætt í augum Guðs; hversu megum vér ecki dást að því vísa ráði Guðs, sem fañ þetta fullkomna frelsis medal, er eins ljóslega vottar

náð hans og miskun og heilagleika hans og réttlæti? O! hversu ljóslega sýnir sig einig almætti Guds í holdtekju hans Sonar? hañ verdur getiñ af heilogum Anda og fœdist af meyu; hann verdur hluttakandi mañlegs holds og blóds, en þó ecki syndarinnar, sem þó vill loda vid hold vort og blód jafnan. Hann er, sem Sonur Guds, svo náqvæmlega sameinadur mañlegri náttúru, ad vér, eptir Ritníngariñar orda-tiltæki sagt gétum: Gud er í holdinu opinberadur; hverr fær sér í hug leidt, ad þessi undur Jesú holdtekju hefdu skéd getad án þess, ad guddómlegt almætti hefdi þad verkad? já, hér megum vér vidurkéña ad Gud stiptad hafi endurmiñíngu siña dásemdar verka, sem Englar og meñ med heilagri undrun mega tilbidja. Ecki sídur lærum vér ad þeckja hér í holdtekju Jesú, trúfesti Guds sannsoglis. Hans vísdómi þóknadist ad opinbera monnum fyrifram þetta sitt áqvardada ráð. Fjøgur þúsund ára lídu þángad til Messías kom, frá því fyrst var gefid Fedrunum fyrtrheitid um hañ, og á hinum sídustu árunum virdtist, sem heityrdi þessi mundu aldrei framkoma, þegar Guds fólk var herleidt í framandi land og Davíds ætt,

af hverri Messias skyldi fædast, var komin í fátækdóm og vanvirdu; en ecki ad sídur birtist loksins hin fyrirheitna Israels huggun. Frelsari þjódanna kom med øllum þeim kénnimerkjum, sem fyrisøgd voru. Hann fæddist á medal þess sama fólks, af sama ættleggi og fyrispád var ad hann koma mundi. Hañ birtist á þeim tíma og med þvílíkum atburdum, sem gjørdu hann audþecktann frá øllum Adams nidjum. Þannig sýndi Gud sig hér í sannordann, hvers lofanir ecki bregdast, svo sannadi hann trúfesti sína, med hverri hann á sérhverjum heims aldri annadist mannkynsins velferd. En einkanlega sýnir sig í Jesú holdtekju sú guddómlegi kjærleiki og miskun, oss til allra bestu huggunar. Jhugan Guds vísdóms og almættis, sem er svo augljós þar vid, má maklega uppfylla vort hjarta heilagri undrun, en þegar vér undir eins rennum augunum til sjálfra vor, skodum oss, svo syndugir, aumir og lítils verdir, sem vér erum og samanberum vora audvirdilegleika vid ómælilega hátign Guds, uppfyllist hjarta vort, sem von er, ótta og skélfingu; en rennum vér augunum til Guds elsku og miskunar, upplífgast vort hjarta

aptur af fagnadarfullu þacklæti víd Gud; uppá þessa elsku Guds til syndarañs, uppá hans óumræđilegu miskunsemi víd mañkynid, opinberar Jesú holdtekja oss þad ó-ræfasta dæmi; hér auglýsir Gud sig, sem Gud, ríkann af miskun, vegna siñar miklu elsku, med hverri hañ elskadi oss frá eilífd í sínum Syni Jesú Kristi og himin og jørd kuñgjora oss kjærleika Guds. Sköpun og vidhald allrar veraldar sañar, hversu hañ elskar sín handaverk, ad hans nádar-rík forsjón lætur sig varda um hagi vora, sjer oss fyrir lífsins naudsynjum og lífsins lystisemdum; þetta ber vitni um þad, hversu honum sé añt um mañeskjuna. Sú hjálp, hañ andsýnir oss, þegar vér erum í vandrædum, sú blessan, med hverri hañ farsælir vor fyritæki, géfa oss um þad fullvissu, ad himnaña alvaldi Gud er vor elskurikur Fadir og sú þolinmædi og umburdarlyndi, sem hann hefir med oss veikum, vottar nóglega hans vorkunsama kjærleika til vor veikra maña; í einu ordi: allt hvad Gud frá fyrstu sköpun gjørt hefir á øllum øldum vid mannkynid, er og vottur þess, hversu Gud hafi mañeskjur kjærar; en sú elska hans, sem er opinberud í sendíngu hans Sonar í holdid, yfirgengur

oll onnur Guds miskunar og kjærleiks-verk, hún gengur lángt yfir alla mann-lega skynsemi. Hér er sá eingetni Son-ur Fødursins, sem útgefinn er heimin-um til frelsis; hér er sá heilagi og sak-lausi, sem áqvardadur er til synda for-líkunar; hér er sá alleina sæli, sem í holdinu uppá sig tekur fátækt, veikleika og eymdir; hér er himinsins Herra, sem gjøriſt gestur og framandi á jørdunni, hvar hann á ecki hæli, er hann megi høfdi sinn ad halla; en — vegna hverra lætur hann þvílík elskunnar undur í ljósi? føll-um í heilaga undrun og tilbidjum Gud! Þad er fyrir oss meñina, já, til sáluhjálpar syndugum heimi ad Gud hefir svo mikliñ kjærleika audsýnt, ad senda sinn Son í holdid, til þess ad leida oss frávillta til hans aptur, svo hann fengi tekid oss seka á ný til nádar og um tíma og eilífd veitt oss svo mikid gott, ad vér aldrei hætta skyldum ad prísa hans elsku; til alls þessa sendi Gud oss sinn Son. O! mik-il eru verkin Drottins! Dýrd sé því Gudi í hædum, fridur er á jørdu og því er hjá mønnum Guds velþóknan!

92. Hugvekja.

Á sídasta dag Ársins.

Drottinn hefir mikla hluti vid mig gjort, hans nafn veri eilífliga vegsamad! Lúk. 1.

Sé nockurr sá dagur ársins, sem oss vekja ætti til alvarlegs eptirþánka, er þad víst þessi, sem endar þad. Þegar vér ferdast höfum eins lángann spöl vegferdar vorrar og heilt ár er, edur 365 dagar, er þá ecki tilheyrilegt litla stund vid ad staldra og líta til baka til vegarins, sem farinn er; kannské sú adgætsla yrdi ecki gagnlaus fyrir oss í framtídinni, á þeim vegi, sem enn máské ófarinn sé. En hvad er þad þá, sem oss kémur fyrir sjónir á þessa afliduna árs vegi? Efalaust þad, sem sérhverr af oss nægast reynt hefir, hefdi hann veitt því eptirtekt, nefnilega: velgjörníngar Guds og hans óbreytt gædska, sem á sérhverjum dags morgni þess árs, sem nú er þegar endad, var ný og ferst yfir oss. Farsæla finnur nú sérhverr af oss vid ársins enda þá vegu, er forsjón Gud leiddi hann um á umlidinni árs tíd; miskun vóru þeir einúngis og nád. Þetta vidurkénna nú med verdugu þacklæti þeir af oss, sem allt árid út

notid hafa lífsins ánægju í húsi sínu, af unnunarsamri umgengni med ekta-maka og börnum, og hverra lífs næríuga útvegu forsjón Guds hefir svo blessad, ad þeir nægtir hafa til síns og sinna lífs vidurhalds; þetta vidurkénna nú þeir af oss, sem á þessu umlidna ári ratad hafa í hættur og háskasemdir, ellegar vandrædi þau, sem þeir sáu sér engann bjargar-veg frá ad komast, en urdu dásamlega frelsadir, þegar neydin adþreyngdi, sem mest. Þetta vidurkénna jafnvel þeir sjúku og sáru, sem stunid hafa undir þúngri líkhamans vanheilsu á þessu ári, en fundu fridandi endurnæríngu og hugsvølun í eymdum sínum, einúngis í Jesú lærdóma huggunar-ríku fyrirheitum; já, hverr er sá af oss, sem ecki finnt þad og vidurkénni, þegar hann rekur med nágvæmri athugasemd þenna sinn nýfarna lífs ferill og skodar hversu hulin bønd Guds hafdi náqvæm afskipti af øllum vorum hegum og stjórnadi þeim dásamlega á stundum! hverr af oss má ecki — segi eg — vid endurminníngu mánadá, vikna og daga þessa aflidna árs, undirtaka med Maríu Jesú Modur: Drottinn hefir

mikla hluti vid mig gjort, hans nafn veri eiliflega vegsamad? en — ef ad oss eru nú vid árs endirinn svo audsjáanlegir allir þeir velgjørníngar og gædska Guds, sem vér notid høfum allt árid út, má oss jafnframt reka minni til hins, hversu vér vórum óverdugir þessara velgjørnínga. Hvers samvitska má nú ecki blygdast, sem upprysja vildi fyrir sér medhaldslaust allar þær syndir og misgjørdir, er hann árlángt drýgt hefir gegn gódum Gudi, sem gjørdi oss á því svo mikid og margt gott? má ecki sérhverr af oss í þessu registri finna syndir, drýgdar af ásetníngi edur ávana? syndir í gjørdum, í ordum og hugrenníngum? syndir á móti bodordum Guds? og þó má sérhverr helzt synda einkum var verda vid þessa eptirgrenslun, sem helzt á hann stríddu, og vaninn gjørdi hann svo ædann í, ad hann trauðlega féck af þeim látid. En hversu mikid er þá ecki og þad góda, sem vér á þessu ári forsómad høfum af því, er vér hefdum getad gjørt, og Guds nádarrík forsjón gaf oss tækifæri til? þessi adferd vor og framferdi þetta gjørvalla ár, má vid íkarlega ransókn vora maklega fylla

oss ótta og skélfingu. Hvernig mundi oss vegna, ef vér ættum vid árfins enda ad standa hann reikning, sem einnsinni liggur fyrir oss, fyrir Dómstóli Guds, fyrir brúkun nádar-tímans á þessu ári, sem Gud unnti oss til þess, ad vér á honum leidast mættum af nægd hans nádar-ríki velgjørda til ad elska hann og efla vora egin og vorra medbrædra farsæld? Þetta ár, sem ber þó svo mørg áþreifanleg merki hans gædskuríka kjærleika, høfum vér brúkad honum til módgunar, en sjálfum oss og ødrum opt til vanluckn; en — hvert mundi þá dóms adqvædid, sem þvílíkir Guds gædsku og nádar-tímans foraktendur med fullum rétti mættu vidbúast? efalaust eilíf útskúfan frá Gudi. Þótt þessi Dómur sé ecki þegar yfir oss uppqvedinn, er enganneginn dygdum vorum eda verdskuldun ad þacka; já, engu, nema óþreytandi þolinmædi og lánglundargedi þess Guds, sem ecki vill syndugs manns dauda, er oss syndugum til eñar mestu gledi, hefir gefid, jafnvel mestu glæpamoñum þad huggunar-ríka fyrirheit: ad á hverjum þeim degi, sem hinn ógudlegi snýr sér til hans, vilji hann miskuna honum;

sem hefir unnid þad til vors frelsis, ad útgefa sinn eingetinn Son í pínu og dauda. Í hans nafni snúum vér oss til þín, nú vid ársins enda, eilífi miskunnsemdanna Gud! med sannri hjartans ydrun, fyrir þíns Sonar skuld, sem bætti saklaus fyrir oss seka. Virdstú ad fyrirgefa oss allar vorar syndir, sem fleiri eru á þessu ári drýgdar, enn oss fái rekid minni til. Lofadur vertú og blessadur, fyrir alla þá nád og óverdskuldada velgjørnínga, sem þú hefir oss á þessu ári í tje látid og leyf oss, gódi Fadir! ad enda þad med þeirri huggunar-ríkustu fullvissu og von, ad þín endalausa gædska muni med ársins enda síst á enda komin, heldur upprenna ný og fersk yfir oss, med upprennandi næstu Nýárs-sól.

93. Hugvekja.

A Nýári.

Gud! til þín var mér varpad allt frá módurlífi, þú hefir borid umhyggju fyrir mér. Ps. 71.

Undir þessa Davíds medkénníngu tekur efunarlaust á þessu Nýárs qvøldi sérhverr af oss, sem minnist þess, hversu

náðarsamlega hann leiddur er af forsjón Guðs, allt frá fæðíngunni fram á þetta ár. Allar vorar afliðnu lífsstundir bera minnisverð merki þess, hversu Guð á himnum hefir reynst oss sannkallaður Faðir; hverr af oss fær upptalið, þegar hann skoðar sitt umliðna líf, allt það góða, sem Guð hefir við hann gjørt, einúngis á þessu seinast liðna ári, hversu hann stjórnar vorum tilfellum með vísdómi og gæðsku, hversu hann bætti vorar þarfir, blessaði vora atvinnu, farsældi vor fyritæki, varðveitti oss í háskanum, þyrmdi oss við allri ólucku, sem jafnvel vor afbrot stofnuðu oss svo tíðum í; allt vottar, að hann hefir ecki slitið, til þessa dags, umhyggjuna fyrir oss, sem hann tókst á hendur strax og vér innkomum í heiminn. Frá eilífð hafði hann ályktað, að bera umönnun fyrir lucku vorri. Hans alvitska þeckti fyrirfram tilvern vora, eins og allt það, sem þéna mætti til vorrar luckn, því allir vorir dagar, vitnar Davíð, vóru í hans forsjónar-bók skrifaðir, þeir eð eñ verða skyldu. Hans alvísa ráð, ó þú manneskja! áqvarðaði fyrirfram, fæðíngar-stað þinn og fæðíngar-stund; hañ

sá fyrir uppeldi þínu þannig, ad af því flaut þad lífs áſigkomulag og áſtand, sem þú lifir nú í; hans verndar-auga vakti yfir þér í úngdœminu, svo ad þitt úngdóms gjálífi vard þér ecki ad slisum; ad þú hefir sídan klaklauſt og án nauda afkomiſt, þad áttú Guds mildu forsjon ad þacka. Hann, sem er rádandi sérhvers tilfellum á jørdunni, hann afſtýrdi þeim hættulega sjúkdómi, sem svipt hefir adra lífinu, svo hann ecki grandadi þér; hann gaf þér nœgilegt lífs uppheldi, þegar adrir vesluduſt upp af ſkorti og húngri; hañ unnti þér allt umlidna árid ánœgjusamra og rólegra daga, í ſkauti þinna áſtkjæruſtu vina og náfrænda, þegar adrir medbrædur þínir á sømu tíd velkjaſt hlutu í ſjáfarins bylgjum, edur lifa ángiſtarsømu lífi fyrir ſtrídsins eydileggingum, og nú hefir hann lokſins látid þig útenda í sømu rósemd einn dag af þessu nýa ári; þessi, eins og allir vorir ókomnu dagar, eru í hans bók ſkrifadir, þar fyrir einneginn hinn sídaſti lífdaga vorra. Þín mánadatala er hjá Drottni, segir Jo b, hann hefir sett þér víſt takmark, og yfir þad kémſt þú ecki. Efalauſt mættum vér meiri qvídboga bera fyrir adkomu þessa vors enda-

dægurs, ef vér væntum þess skyndilega; en hvílík huggun fyrir þig, kristna manneskja! ad daudi þinn er áqvardadur ad rádi þíns Guds, þegar hann sier þér hentugast vid ad skilja. Þú mátt trúa því og hugga þig þar vid, ad hann, sem svo náqvæma fødurlega tilhlutun hefir audsýnt sig ad hafa med lífi þínu, mun ecki sídur vera þinn Fadir í daudanum; med øllum sínum atvikum er þinn andlátsdagur af honum áqvardadur fyrirfram, hvert hann skal adkoma seint eda snemma, á sjó eda á landi, á medal framandi eda vina, á þessu byrjada edur ødru ári, eptir lángvarandi sjúkdóm edur og hastarlega; þessi og óteljandi fleiri tilfelli, sem hér med eru sameinud, og þér mega á andláts-tíma verda mikilvæg, hefir þinn vísi og gódi Fadir svo framsett, og þeim þannig fyrirfram nidurradad, ad sem nytsamast verda kynni fyrir velferd þína, vini og vandamenn, sem eptir lifa. Ecki kallar hann þig einu augnabliki fyrri í burtu, enn hann sier ad besti tíminn fyrir þig, sem hann beid eptir, er kominn, ecki leggur hann á þig meira í helsóttinni, né lætur þig lengur lída, enn hann sier velferd þín útkrefur, allt hlýtur þad ept-

ir hans vilja ad þéna þér til besta. Hvert þessi dagur, sem enda á líf vort, adkoma muni á þessu eda odru ári, vitum vér eckí; Guds alvísu gædsku prísum vér fyrir þad, ad hann hulid hefir þennann dag fyrir oss; en, látum þá, án þess ad gjora oss um hans adkomu nockra ángistar þánka, þessa óvissu sem vér sveymum í um hañ, gefa oss vid árs byrjunina þá hugvekju, óqvídnir fyrir daudanum daglega vid honum ad búast; en þessi vidbúnadur er í því innifaliñ, ad hverr og eiñ af oss leggi allt kapp á, ad afleggja þá løstu, sem hañ veit sig hneigdann til, en stundi eins alvarlega ad taka framforum í dygdum og mannkostum, sem láti sig í ljósi í voru daglegu liferni, einkum med því, ad efla af mætti annara luckn og velgengni jafnt vorri egin, og gjora og studla til svo mikils góds á medal brædra vorra í heiminum, sem vér megum, ad dæmi vors Guds, sem audsýnir sérhverjum af oss

svo mikinn kjærleika; þegar vér ástundum, ad brúka þannig sérhvern dag þess nýbyrjada árs, megum vér fyrirfram fullkomlega vona, ad þad verdi oss luckuár, því þá megum vér fyllilega reida oss med øruggu trúnadar-transti uppá Gud, sem í sinni hendi hefir vor ókomnu tilfelli og stýrir þeim øllum oss til besta; hvert sem oss mætir á því sorg eda gledi, medlæti eda mótlæti, sem vér aldrei med egin varúd edur vitsmunum vorum fáum hindrad, erum vér í hendi vors Guds, sem er vor Fadir, og vér vitum og reynum, ad hann aldrei lætur sín børn til skammar verda, sem med hlýdnu hjarta fulltreysta honum. Þó daudinn mæti oss á þessu ári, erum vér þar um allteins sannfærdir, ad sá dagur, sem hann áqvardar ad enda skuli líf vort, sé af honum fyrisjedur hæfilegastur tími til vorrar burtferdar úr heimi þessum.

Vér afhendum oss þá í vors Guds

mildiríku fødurhønd, óttalausir fyrir þessa sídasta óvinar adkomu, þared Gud vissulega bædi mun taka sér á hendur umhyggju fyrir vorum eptirlifandi ástvinum, hvert heldur þad eru vinir edur nánustu vandamenn, en leida oss um daudans dymma dal úr þessu útlegdar landi inn í vort eptirþreyda fødurland, þared øll vor afbrot eru oss fyrir Jesú dauda fyrirgefin. Í hans nafni biðjum vér þig, vor Fadir á himnum! ad vardveita þessa trú stødugа í vorri sálu, allt þetta ár út. Æ! lát því þessa vora audmjúku bæn, í þessu sama Jesú nafni verda oss já og Amen!

Bæn í útgaungu Sumars.

Ogripanlega eilífa Vera! vér tilbiðjum þig vorn Guð, viðurkénnum þig vorn Skapara, þockum þér vorum Velgjörara, og ákøllum þig vorn Føður! Þú hefir ecki látið þig vera án vitnisburðar þetta afliðna Sumar, heldur enn endrancer. Þú hefir opinberað þig fyrir oss hinn ørláta gjafarann allra gæða, þared þú veittir oss svo margt og mikið gott, gafst oss døgg af himni og frjóssamar árstíðir. Þín blíða sól hefir skinið yfir oss, opt vanþackláta, án mangreinar álits; allt bendir oss til þín, og lætur oss þreifa á þeim eilífa sannleika: Drottinn er øllum góður, og hann miskunar sig yfir øll sín verk, jørðin er full af hans góðgirni. Já, miskuna þig yfir oss, og sýn oss þína góðgirni framvegis, mildi Faðir! Blessa oss þínar gáfur, þær þín ørlætis hønd rétt hefir oss í gegnum náttúruna. Blessa vorn Sumar-sveita, øll vor heimilis-faung

úti og inni, sem þú gefið hefir oss greind og krapta í þínum ótta að abla oss, svo vér stadist fáum Vetrarins óblídur. Þegar sólarinnar fagra ljós fer, vid Vetrarins komu, að depraft vid vorn kalda bústad, æ! þá vertú sjálfur vor hressandi vonar sól og hlífdar-skjøldur gegn øllum sárum hugarsorgum, øllum þecktum og óþecktum háskasemdum; fyrirgef oss tímans, lífsins og þinna gáfna misbrúkun. Heyr vora bæn, fyri Jesú skuld., álít vora þørf og uppfyll hana, eptir þínum dýrdar ríkdómi, Amen!

Bæn i inngaungu Vetrar.

Vísdómsfulli aldanna Stjórnari, vor Gud og mildiríki Fadir! þú hefir skapad Sumar og Vetur, blídt og strídt, hverjutveggju þessu megnar þú einn ad stjórna þínum mannskepnum til besta; þinn vísdómur er óransakanlegur, og þinn vilji ómbreytanleg gædska, það er vor einka von og huggan þinna veiku, allsþurfandi skepna, sem med tímaña straumi og tilfellaña biltingum framleidum vora óvissu dagatølu, sem æfinthýri. Æ! vér

þeckjum það og þockum þína gæðsku, góði Faðir! sem verndað hefir oss svo dásamlega og varðveitt allt til þessa tíma, að vér ecki höfum — svo að segja — steytt fót vorn við stein. Þú hefir ecki einúngis hlíft oss við öllum slísum afliðið Sumar, heldur þará ofan ríkuglega blessað oss af loptinu, jörðunni og sjónum; farsælt vora útvegu og frambodið oss fleiri blessunar gæði til ánægju og þarfa, enn vér höfum haft vit á að þyggja og færa oss í nyt; já, alla vora nauðþurft hefir þú uppfyllt, eptir þínum dýrðar ríkdómi í Jesú Kristi, það viðurkénnir nú vor sála með sonarlegu hjartans þacklæti, er vér þenkjum úti þína óumbreyttu guddóms vernd og viðhöndlun við oss afliðið Sumar. Vér höfum verið ómaklegir þinnar náðar, en þú hefir oss í tje látið miklar gæðsku gnóttir. Þó vér höfum ecki ætíð fengið vorar ómettanlegu, já, opt skadlegu óskir uppfylltar, megum vér þó prísa þína vísdómsfullu goðgirni, sem veitir oss það eina, er þú sjer oss fyrir bestu og, því hljúgir og ydrandi viðurkénna: minni erum vér allri þeirri miskunsemi og trúfesti, er þú hefir auðsýnt oss, já, of óverdugir erum vér til að þora að

vænta þess sama af þér framvegis; en fyrir Jesú vors bróðurs sakir, sakir þinna egin órjúfanlegu guddóms fyrirheita, vertú oss framvegis náðugur á komanda Vetri! tak oss að þér, sem Faðir, vér viljum vera þín börn, og sem börn felum vér oss með lífi og sálu og öllum efnum á þitt miskunar vald. Vertú vor hlífð í háskanum, vort hæli í nauðunum, vor leiðtogi á öllum vorum óvissu stigum, já, vertú vor allra Faðir og Guð í Jesú nafni, í hans nafni biðjum vér, í hans nafni bænheyr oss, Amen!

Prentvilla:

Bls. 24 línu 20. les: sínum kjörum.